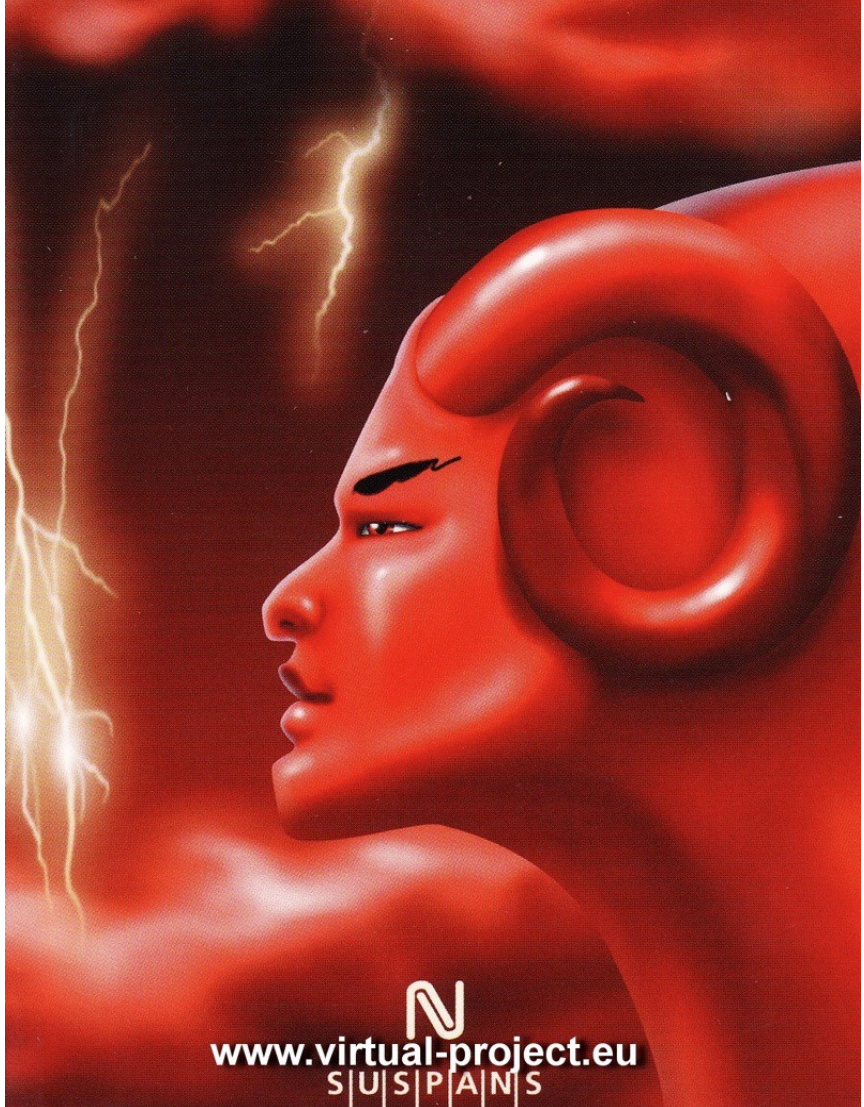

DOV SILVERMAN

CABALISTUL

www.virtual-project.eu
SUSPAINS

Dov SILVERMAN, câștigătorul prestigiosului premiu japonez Suntory pentru literatură de suspans, s-a născut în Brooklyn, New York. A luptat în Marina Statelor Unite în războiul din Coreea. În timp ce lucra în schimbul de noapte la Căile Ferate din Long Island, a terminat *cum laude* studiile superioare la Stony Brook University. În 1972 s-a mutat la Safed, în Israel, centrul misticismului iudaic. În prezent, Dov Silverman este director de liceu, după ce a fost consilier la primăria orașului Safed. Soția sa, Janet, i-a fost și editor în cei mai bine de cincizeci de ani de când trăiesc împreună. *Cabalistul* este cel de-al optulea roman al său.

Dov Silverman

CABALISTUL

www.virtual-project.eu

Traducere din limba engleză Mihai Lucian Popa

NEMIRA 2011

THE KABBALIST 2006

Coperta colecției: Corneliu ALEXANDRESCU

Ilustrația copertei: diablo © piumadaquila.com, Fotolia

**„Văzând însă Domnul Dumnezeu că
răutatea oamenilor s-a mărit pe pământ
și că toate cugetele și dorințele inimii lor
sunt îndreptate la rău în toate zilele...!”**

Facerea, 5:5

***Vineri, 13 iunie 1999,
clădirea Națiunilor Unite, New York***

Cardinalul italian își strânse degetele de la picioare, deranjat de pantofii noi din piele, visând la confortul sandalelor sale și la roba acum înlocuită de costumul de mătase Bordilini, lucrat manual.

— Izvorul Minciunilor curge din dealurile Galileei, spuse el. Enoriașii din Nazareth vorbesc despre înmugurirea copacilor, dar susțin că toate vor pieri atunci când ploaia și vântul rece vor sosi dinspre nord.

Secretarul general al Națiunilor Unite zâmbi.

— Domnul meu, ce legătură are un buletin meteorologic din Israel cu această întrunire secretă și cei trei distinși prelați care iau parte la ea?

Cardinalul îl privi întâi pe arhiereul Bisericii Anglicane, grizonant, îmbrăcat și el în haine civile, își întoarse privirile apoi către tânărul prinț saudit cu barbă, care privea pe fereastră, uitându-se la East River. Roba lungă, din olandă de un alb pur, nu reușea să-i ascundă suplețea trupului și postura aristocrată.

Prințul Ahmed Hussein se întoarse și-l fixă cu o privire pătrunzătoare pe secretarul general. Se îndreptă către cardinal și arhiereu.

— Fiecare dintre noi a pierdut un membru al clerului pe colinele din Galileea. Pe mine, pierderea mă afectează personal. Mullahul¹ a trimis la Wadi Amude pe unchiul meu, fratele mai mic al tatălui meu, regele Arabiei Saudite. Acum am devenit eu Mullah al Arabiei Saudite și Protector al Sfintei Pecete și al Kaaba² din Mecca.

— Domnule secretar general, sintagma „izvorul minciunilor” pe care a folosit-o cardinalul se potrivește situației în care ne aflăm, spuse arhiereul, înclinându-se în față. Biserica Anglicană nu crede că e cu puțință ca trei crime violente să aibă loc în aceeași lună la Wadi Amude, și poliția israeliană să nu știe nimic despre făptași.

— Acuzați de complicitate autoritățile israeliene? Întrebă secretarul general. Chipul îi pâli. Oare... evreii să fi săvârșit crimele?

¹Termen folosit pentru a desemna un musulman, bun cunoscător al teologiei islamice și al legilor sacre. Titlul, derivat din arăbescul mawlā, înseamnă „vicar”, „stăpân” și „gardian” (n. tr.).

²Bloc de bazalt, supranumit și „piatra neagră” de la Mecca, locul de pelerinaj pentru mahomedani, așezat într-un templu de formă cubică. Intrarea în templu se face printr-o ușă din aur masiv, aflată la doi metri înălțime, a cărei cheie este deținută de Protectorul Templului (n. tr.).

— Nu cred să fie vorba despre niște crime, spuse cardinalul. E de neînțeles cum ar putea un om să-l mutilizeze pe un altul în așa hal, adăugă el, cutremurându-se. Brațele le erau smulse, oasele sfărâmate. Trebuie să fi fost niște animale sălbatice.

Arhiereul anglican deschise gura, încercând să spună ceva, dar se înecă cu propria-i salivă.

Secretarul general se aplecă peste biroul său și i se adresă arhiereului:

— Domnule, mă scuzați, n-am înțeles ce-ați spus.

— Au fost sodomizați, mormăi arhiereul. Le-a fost scurs sângele din trup.

Secretarul general căzu înapoi în scaunul lui și-și puse mâinile pe birou.

— Animalele nu-și sodomizează prada.

— Poliția israeliană a cenzurat știrea. Autoritățile locale și locuitorii Galileei nu cunosc aceste detalii.

— Trebuie să risipim orice bănuială, zise cardinalul. Vaticanul cere asta.

— Națiunile Unite nu reprezintă o instituție care poate fi consultată în privința problemelor religioase, rosti secretarul general, căscând ochii la vederea sângelui care picura pe covor din pumnul strâns al prințului saudit.

Tânărul prinț își lovi bărbia cu cealaltă mână.

— În mod oficial, nici măcar nu ne aflăm în această încăpere. Nici Arabia Saudită, nici Vaticanul și nici Consiliul Bisericii Protestante nu recunosc independența Statului Israel. A înainta o plângere ar însemna, de fapt, recunoașterea statului evreiesc. Nu putem face asta. Curățându-și unghiile însângerate de la mâna stângă, continuă: Au trecut trei săptămâni de la ultima crimă, iar evreii încă n-au făcut nicio declarație cu privire la ceea ce s-a întâmplat. Asta voia să spună cardinalul prin „izvorul minciunilor”.

— Îmi vine greu să cred că Ierusalimul ar putea mușamaliza totul, rosti secretarul general.

— Singurele urme de pe pământul pârjolit din jurul victimelor sunt niște copite despicate, spuse arhiereul. Niciun animal copitat de pe pământ nu este carnivor. Și după cum ați spus și dumneavoastră, doar oamenii își sodomizează victimele. Își ridică mâna, numărând pe degete: Scotland Yard, Serviciile Secrete ale Vaticanului și cele de spionaj ale Arabiei Saudite confirmă faptul că atacatorul sau atacatorii sunt oameni. Profilul criminalului, în cazul unor crime atât de brutale și comise cu atât de multă ferocitate, limitează foarte mult cercul de suspecți. Poliția israeliană nu a arestat ori reținut pentru interogatoriu nici măcar un suspect.

— Aș putea să vă reamintesc faptul că cei de la Scotland Yard nu au dat de urma lui Jack Spintecătorul, spuse secretarul general.

— Pentru că un membru al familiei regale era implicat, replică arhiereul. Scotland Yard credea că e vorba de mușamalizare, iar acum crede că israelienii ascund pe cineva ori ceva foarte important.

— Păi atunci, dacă religia pe care o reprezintă fiecare dintre dumneavoastră nu are niciun fel de legătură cu guvernul israelian, de ce erau domniile voastre acolo?

— Nu ne-am hotărât încă dacă vă vom spune sau nu, zise cardinalul.

— Ar trebui să o faceți, rosti secretarul general. Nu intenționez să fiu implicat într-un scandal diplomatic internațional, decât dacă există o justificare pentru asta.

— Vă rugăm să ne scuzați pentru un moment, rosti arhiereul, conducându-i pe cei doi asociați ai săi în cel mai îndepărtat colț al biroului.

Cei trei bărbați vorbiră cu calm la început, apoi deveniră agitați. Cardinalul romano-catolic își ridică mâinile și dădu din cap, negând:

— Nu! Nu! Nu!

— Ai putea măcar să suni la Vatican, îi ceru prințul saudit.

Cardinalul se întoarse către biroul secretarului general, șovăind:

— Domnule secretar, pot folosi linia dumneavoastră sigură?

Cardinalul vorbi repezit în italiană, ascultă, apoi puse receptorul înapoi în furcă.

— Am permisiunea, spuse el, adresându-se prințului saudit. Papa și arhiepiscopul de Canterbury au aflat despre crime de la tatăl dumneavoastră, regele. Vă lăsăm pe dumneavoastră să povestiți ce se întâmplă cu adevărat.

Prințul încuviință. Întorcându-se către secretarul general, luă o scurtă pauză, pentru a-și pune ordine în idei, apoi rosti:

— Poporul meu e format din oameni superstițioși, însă membrii familiei mele au studiat la Harvard,

Oxford și Sorbona. La început nu am dat crezare veștilor venind din partea beduinilor primitivi, a păstorilor druzi³ și a fermierilor arabi. Apoi preoții moscheilor din Tiberias și Nazareth au început să aducă vești similare la Mecca.

— Roma a primit informația de la preoții armeni și copti din Bethlehem, îl întrerupse cardinalul, neputând să se stăpânească. Pentru a comunica Vaticanului aceste informații au încălcat interdicția pe care au respectat-o vreme de o mie de ani.

— Informații despre ce? Întrebă secretarul general.

³Druzii sunt membrii unei secte religioase ale căror credințe provin din islamul šiit, conținând elemente din creștinism și iudaism. Aceștia cred în transmigrarea sufletului și perfecțiunea omului (n. tr.).

— Ritualuri păgâne, murmură arhiereul. Noi am aflat despre ele de la misionarii noștri din Nazareth și din jurul Mării Galileei. Apoi regele Arabiei Saudite, însuși tatăl prințului, i-a contactat pe papa și pe arhiepiscopul de Canterbury cu amănunte.

Faldurile veșmântul tânărului arab răsuciră în timp ce acesta se îndepărtă, apoi se apropie din nou de birou. Mișcările mâinilor sale erau la fel de ușoare ca și vocea blândă și calmă cu care spuse:

— Wadi Amude izvora din apropierea orașului antic Safed, de la nouă sute paisprezece metri altitudine, și se vărsa în Marea Galileei, la șaptezeci și trei de metri sub nivelul mării. Wadi înseamnă albie uscată. Amude în ebraică înseamnă coloană. În cazul de față, vorbim despre o coloană de piatră cu diametrul de cincisprezece metri și înaltă de o sută cincizeci de metri. Coloana se află la mijlocul râului sec, fiind înconjurată de coline de peste trei sute de metri înălțime, și reprezintă scena amfiteatrului natural care se formează în jurul ei.

— Pergamentele de la Marea Moartă dezvăluie faptul că, cu trei mii de ani înainte de Hristos, descendenții lui Canaan și filistinii îl includeau în ritualurile religioase ca pe un simbol falie, adăugă arhiereul. Îi aveau ca zei pe Baal, Astarte și Moloch, toți trei fiind menționați în Biblie. Nici până în ziua de astăzi nimeni nu a reușit să înțeleagă cum urcau preoții coloana de o sută cincizeci de metri, luând cu ei oameni pe care să îi sacrifice în timpul ritualurilor, în fața a mii de adepti ai cultului. Tot acolo aveau loc orgii, flebotomii, precum și sacrificii.

— Unchiul meu, mullahul Arabiei Saudite, fusese trimis pentru a investiga reparația acestor antice ritualuri păgâne, spuse prințul. Corpul său a fost găsit la baza coloanei.

— Înainte de asta, spuse arhiereul, regele saudit ne-a informat despre sacrificarea unui copil. Inima îi fusese mâncată.

Prințul arată înspre cardinal, apoi spuse:

— La început, noi credeam că e vorba de Mesa catolicilor, în timpul căreia se mănâncă din carnea și sângele lui Iisus. Singurul raport trimis din Galileea de către unchiul meu nega faptul acesta. A fost ucis la scurt timp după asta.

— Practici sataniste se întâlnesc și în alte regiuni ale planetei, răspunse secretarul general. Au loc chiar și aici, în Central Park din New York. Ce i-a determinat pe conducătorii voștri religioși să vă trimită aici, riscând ca israelienii să afle despre această întâlnire? Măsurile de siguranță care au fost luate trebuie să fi costat milioane de dolari. Totuși, după secole în care niciunul dintre voi nu a vorbit cu celălalt, acum vă aflați toți trei în fața mea! Care e adevăratul motiv pentru care v-ați întâlnit?

— Ați luat în răs remarca mea cu privire la vremea din Israel, spuse cardinalul. Vă rog, totuși, să luați în considerare faptul că în Țara Sfântă orice

lucru are două semnificații – reală și metafizică. Cele trei religii au luat naștere din iudaism. Tot ceea ce are legătură cu Casa lui Israel ne afectează și pe noi.

Arhiereul scoase din haina sa o ediție de buzunar a Bibliei și o deschise la o pagină pe care o citise de multe ori.

— De la întemeierea statului modern Israel, diverși cărturari au căutat să interpreteze filosofic Biblia, studiind intens mistica evreiască – Cabala. Ceea ce se credea a fi literatură ezoterică în Anglia, la Mecca și la Vatican, este acum considerată lege și ghid al credințelor și practicilor noastre pentru cel de-al doilea mileniu. Două pagini care au intrat în atenția noastră sunt din cartea lui Iezechiel. În prima prorocește despre Valea Oaselor. Evreii vor fi nimiciți, lucru înfăptuit în lagărele de concentrare naziste. Apoi se vor ridica din morminte și vor deveni un popor, ceea ce s-a întâmplat prin întemeierea Statului Israel. Stă scris că vor cădea patru zăpezi într-un an peste sfintele orașe Ierusalim și Safed. Vânturi puternice și ploaie vor curăța colinele iudeilor și munții din Galileea în așteptarea lui Mesia.

Secretarul general bătu darabana pe birou:

— A nins de patru ori în Israel anul acesta. Privi cele trei chipuri posomorâte. Ar trebui să fiți bucuroși, deși am impresia că nu sunteți. Ceea ce mă duce cu gândul la următoarea întrebare. Toată lumea știe despre Ierusalim, dar unde e Safed?

— Nici Iezechiel nu știa, spuse arhiereul, aple- cându-se înainte. Orașul nu a purtat numele acesta decât la câteva secole după moartea prorocului. Prima menționare a fost făcută în Cronicile Romane ale lui Josephus Flavius și în predica de pe munte a lui Iisus Hristos.

— Safed e locul în care a luat naștere mistica evreiască, adăugă prințul. Majoritatea evreilor nu știu că o comunitate mică de mistici, ori cabaliști, încă mai există în zona veche a orașului, zonă pe care eu am vizitat-o incognito. E ca o mănăstire fără ziduri. Oamenii trăiesc așa cum o făceau în secolul al XVI-lea, perioada cea mai propice pentru misticism. Nu ai putea crede că acel vechi oraș, acum decăzut, a fost odată centrul spiritual al lumii evreiești. Evreii cei bătrâni așteaptă acum anunțata sosire a lui Mesia, întâi în Safed, apoi în Ierusalim.

— Incredibil, se minună secretarul general. Un membru al familiei regale saudite a fost în Israel.

Își împreună mâinile. Încă nu mi-ați spus totuși de ce nu sunteți încântați de venirea lui Mesia ori, mai degrabă, de a doua venire a Lui. Și cum de moartea, să-i spunem bizară, a celor trei clerici ai voștri v-au adus aici, în fața mea, din moment ce vreme de secole de-a rândul oamenii s-au sacrificat în numele religiei.

Cardinalul arată spre Cartea Sfântă din mână arhiereului:

— Conform profețiilor, venirea lui Mesia va stârni războiul dintre Gog și Magog, adică dintre Est și Vest.

Fără să-și dea seama că expune privirilor celorlalți urmele însângerate din palma sa, prințul își desfăcu mâna stângă, apoi rosti:

— În Safed am aflat că războiul dintre Gog și Magog nu va fi purtat de către armatele tradiționale. Nu se vor folosi nici armele chimice și nici cele nucleare. Lupta finală dintre Bine și Rău se va da între oamenii credincioși lui Dumnezeu și cei vânduți Satanei și trimișilor lui. Dacă Satana învinge, sfârșitul Pământului va fi tot mai aproape.

— Dacă Dumnezeu învinge, omenirea va fi salvată, spuse reprezentantul Națiunilor Unite, zâmbind. Fiind ateu, un lucru de dorit pentru această funcție, nu-l cunosc nici pe Dumnezeu, nici pe Satana. Și nici nu mă pot asocia grijiilor dumneavoastră în privința Armaghedonului, a profețiilor ori a lui Mesia. Cu toate acestea, sunt bucuros să vă văd venind împreună, chiar dacă dintr-un motiv într-atât de deosebit.

Secretarul general fu apelat prin interfon și apăsă iute un buton.

— Nu vreau să fiu deranjat.

— Domnule, spuse vocea, am un mesaj urgent pentru prinț din partea regelui saudit.

— Strecoară-l pe sub ușă! Vreau ca biroul tău și coridoarele să fie goale! Nimeni nu trebuie să afle cine sunt oaspeții mei!

Cei patru bărbați priviră cum un plic fu strecurat pe sub ușă.

Prințul se aplecă după el, iar înainte de a-l rupe, duse sigilul de ceară cu care era lipit către inimă, buze și frunte. Desfăcând papyrusul, începu să citească mesajul, pălind.

— Beduini dintr-o tabără în apropiere de Wadi Amude au găsit o altă victimă al cărei sânge a fost scurs din corp.

— Cine? șopti cardinalul.

— Inspectorul-șef de la comandamentul de nord al poliției israeliene.

— Guvernul israelian va încerca să rezolve aceste crime, spuse arhiereul. Unul dintre ai lor a fost ucis.

— Trebuie să fim cinstiți, această moarte dovedește faptul că investigațiile lor erau îndeplinite la cel mai înalt nivel, adăugă prințul. Beduinii au văzut vulturi rotindu-se deasupra cadavrului. Niciun animal – pasăre, șobolan ori șarpe – nu s-a apropiat de trupul mutilat al victimei. Zona în care se afla era ca pârjolită de un trăsnet. Bolovanii din jur crăpaseră din pricina căldurii intense și aceleași urme copitate au fost văzute în jurul cadavrului. Tribul beduinilor a părăsit așezarea lor și acum se refugiază spre sud.

— E similară cu celelalte crime, spuse cardinalul.

— Domnilor, nu știu ce să cred despre Mesia, interveni secretarul general. Dar sunt sigur că un criminal este liber. Cum vreți să vă ajut?

— Să luați legătura cu șef-rabinul din Safed, sau nu, mai bine contactați-l pe rabinul Berel Caspi, spuse arhiereul. El este cel care a făcut publică profeția cabalistică a războiului dintre Bine și Rău.

— Un rabin nu poate rezolva astfel de crime, rosti secretarul general.

— Cu atât mai puțin poliția, se răsti cardinalul.

— Ce vreți să-i spun acestui Berel Caspi?

Cei trei prelați, umăr la umăr, vorbiră pe rând, fiecare pășind înainte când le venea rândul.

— Biserica Anglicană și frații noștri protestanți din toată lumea vor oferi ajutorul lor necondiționat.

— Vaticanul și clerul catolicilor de pretutindeni sunt pregătiți la orice oră pentru a pune la dispoziția rabinului toate resursele disponibile.

Prințul ridică scrisoarea, spunând:

— Tatăl meu, regele, este pregătit să apară în fața templului Kaaba din Mecca pentru a conduce împotriva Răului peste un miliard de musulmani, dacă acesta este începutul războiului dintre Gog și Magog.

2

Vineri, 13 iunie 1999, colinele din Galileea

Frânele pneumatice şuierară și autobuzul Egged se opri în dreptul unei străzi însorite.

— Ultima stație! anunță șoferul în ebraică, franceză și engleză. Asta e cea mai apropiată stație de vechiul cartier din Safed.

Rabinul Berel Caspi așteaptă pe locurile din spate până când toți ceilalți pasageri se dădură jos. Apoi făcu un efort pentru a-și ridica masivul corp din scaun și, mergând în laterală pe culoar, coborî din autobuz cu mișcări greoaie. Pasagerii îl așteptau afară pentru a-i strânge mâna și pentru a-i cere binecuvântarea. Îi mulțumi pe toți spunând o rugăciune, apoi zâmbindu-le.

În apropiere, doi tineri vorbeau în engleză. Brațele bărbatului erau tatuate și părul de pe cap îi stătea ridicat ca niște țepi. Tânăra purta o salopetă strâmtă și avea cercei în nări, urechi și buric.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă Berel.

— Am vrea să vedem niște mistici, spuse tânăra.

Berel zâmbi și arătă cu mâna înainte.

— Mergeți o sută optzeci de metri în direcția aceea, până ajungeți la prima alee spre dreapta. Pe acolo veți ajunge în cartierul vechi.

— Vă mulțumim, domnule, spuse bărbatul, plecând repede.

Berel o apucă prin spatele stației de autobuz, pe un drum de pământ, plimbându-se pe îndrăgitele străzi și alei care duceau spre casa lui din centrul cartierului vechi. Deși nu mâncase nimic de la micul dejun, pântecelul lui punea la încercare trăinicia nasturilor de la vestă. Atunci când plecase de acasă, pantalonii fuseseră proaspăt călcați, iar pantofii, lustruiți cu cremă neagră. Acum, pantofii erau murdari, iar pantalonii făcuseră genunchi. Barba sa cenușie, care pornea de la buzele groase și se termina în dreptul pieptului său masiv, ascundea vederii năsturele desfăcut de la gulerul cămășii sale albe.

Până nu demult era un om vesel și îi striga pe numele mic pe toți, se oprea pentru a asculta povestirile unora, dădea sfaturi și se oferea să interpreteze câte un pasaj din Biblie oricăruia dintre tinerii studenți. Acum doar dădea ușor din cap, zâmbea șters și își târșăia picioarele fără să scoată vreun cuvânt.

Ajuns în fața casei, se opri și se uită în sus, văzând țigla decolorată de pe acoperiș și pereții vechi din piatră. Valuri de căldură se ridicau din drumul

pietruit pe care evreii îl construiseră acum două mii de ani. Cu timpul, pietrele au devenit diamante, fiind lustruite de talpa sandalelor romane, de cea a ghetelor turcilor, cruciaților, mamelucilor, britanicilor și francezilor. Berel oftă adânc, gândindu-se de ce oare s-or fi întors evreii în acest loc. Își trecu degetele prin barbă, dar nu găsi niciun răspuns.

Intră în holul răcoros al locuinței sale, agăță haina în cuier și observă, întorcându-se, că locul în care se afla coșul pentru cumpărături era gol.

— *Oy va voy!*⁴ Berel își lovi fruntea cu palma și apoi se uită la ceasul de pe perete. Trebuia să o ajut pe Yona la cumpărături.

— Înseamnă că ai timp să stăm puțin de vorbă, rosti bărbatul care stătea în ușa de la biroul său.

Berel luă sacoul boțit din cuier și îl îmbracă iute.

— Aveați cumva programare? Îmi cer scuze dacă am întârziat. Am făcut vizite pacienților din spital.

Conduse bărbatul către un scaun de lângă biroul său și apoi se așează și el. Berel își lovi tâmpla cu mâna, așa cum obișnuia să facă atunci când studia un pasaj dificil din Cartea Sfântă. Își scoase dopurile din urechi, apoi spuse:

— Ne cunoaștem de mai demult.

— Ne-am întâlnit cu multă vreme în urmă, răspunse bărbatul. Ți-am pus o întrebare la care nu ai știut să-mi răspunzi. Mai ții minte?

Berel se lăsa în scaunul său, murmurând un cântec în timp ce se balansa înaintea și-napoi.

Oaspetele rosti cuvintele acelui cântec:

— Cât sunt de frumoase sălașurile tale, Iacove, corturile tale, Israele⁵!

Ochii săi plini de ardoare îl făcură pe rabin să simtă un fior pe șira spinării.

— Da, îmi aduc aminte care a fost întrebarea ta, spuse Berel. Nici acum nu știu să-ți răspund.

— În 1965 spuneai că înțelepții orașului vor găsi o soluție pentru problema aceasta în cinci ani.

— Sunt mai bătrân cu treizeci și cinci de ani, însă nicidecum mai înțelept în ceea ce privește Holocaustul. Pentru câtă vreme rămâi în Israel?

— Am înmormântat trupul soției mele în Ierusalim. Un hoț a înjunghiat-o în New York.

— Îmi pare rău, rosti Berel cu o voce scăzută, privindu-l cu compasiune. Dumnezeu să o binecuvânteze și fie ca Sion să-i fie lăcaș pe veșnicie.

⁴„O, Doamne!“, în limba ebraică în original (n. tr.).

⁵ Numeri, 24:5 (n. tr.).

Oaspetele își încleștă dinții și se apropie de rabin, sfredelindu-l cu ochii săi încărcăți de furie.

— De ce să o binecuvânteze Dumnezeu după moarte? Nu i-a fost de niciun ajutor în timpul vieții!

Berel își trase barba, dar iarăși nu găsi niciun răspuns. Își întinse brațele și oftă.

— Nu știi nimic! Îi spuse oaspetele plin de dezgust. Acum treizeci și cinci de ani te-am întrebat același lucru în legătură cu crimele și suferința îndurată de cei din lagărele de concentrare. N-ai putut să-mi răspunzi atunci! Nu poți nici acum! De ce permite Dumnezeu atâta cruzime în lumea pe care El a creat-o?

Bărbatul, înfuriat, lovi cu pumnul în Cartea Sfântă de pe biroul lui Berel.

— Este aceasta lumea lui Dumnezeu?

Berel ezită, apoi spuse:

— Da, este.

— Nu spune Dumnezeu că vom trăi șaptezeci de ani⁶?

— Ba da.

— Șase milioane de oameni au fost uciși înaintea timpului lor, iar Dumnezeu n-a mișcat nici măcar un deget! Mor copii, oamenii încă mai suferă, iar Dumnezeu nu face nimic! De ce?

Berel Caspi, făcând parte din cea de a noua generație de rabini născuți în sfântul oraș Safed, trase aer printre dinții din față, balansându-se înainte și înapoi. Berel simți cum furia bărbatului plutea deasupra lui. În cele din urmă, răspunse:

— În casa mea din vârful acestei coline sunt înconjurat de scrierile celor mai evlavioși dintre mistici. Toate interpretările pe care le-au făcut vreme de patru mii cinci sute de ani îmi sunt la îndemână. Însă nu știu de ce oamenii suferă ori mor înainte de vremea lor.

— Faptul că nu l-ai găsit reprezintă răspunsul, bombăni bărbatul. Lui Dumnezeu nu-i pasă de oameni.

— Atunci de ce ai continuat să ajuți bănește Yeshiva, școala noastră de religie, și seminarul?

Oaspetele se dădu înapoi și ridică din umeri.

— Din vinovăție. Douăzeci și opt dintre rudele mele au murit în lagărele de concentrare. Eu am supraviețuit, deși nu pe de-a-ntregul. Nu pot avea copii. Am coșmaruri. Sunt mult prea laș pentru a mă sinucide. Mi-e frică de Dumnezeu.

Berel dădu să atingă mâna bărbatului, dar acesta se retrase.

⁶Psalmul 89, 10 (n. tr.).

— Rabine Berel, ai lacrimi în ochi. Și ție ți-e frică de Dumnezeu? Oaspetele continuă, arătând pe fereastră vechiul cimitir de pe pantele orașului. Acolo sunt îngropați cei mai de seamă cabaliști din lume. Se spune despre ei că au vorbit cu îngerii și au stat la picioarele lui Dumnezeu, învățând. Și tu ai aceleași puteri, nu-i așa?

— Vorbești despre vremurile de aur ale orașului Safed. Aceia erau sfinții, oamenii influenți ai orașului în secolul al XVI-lea. Orașul și-a pierdut strălucirea, oamenii sunt săraci. Uită-te la mine. Nu sunt un sfânt.

— Am auzit despre cum ai vindecat oameni. Până și cărturarii din alte neamuri citesc interpretările biblice pe care le faci. Ai pus bazele școlii Yeshiva pentru orfanii victimelor Holocaustului, și acesta este un alt motiv pentru care o susțin. Oamenii vorbesc despre tine ca despre un sfânt.

— Stă scris: „Atunci când plantezi un copac, dacă auzi despre un bărbat care face minuni, termină mai întâi lucrul pe care îl faci.“ Berel se aplecă în față și accentua cuvintele sale prin mișcarea brațelor sale puternice: Au trecut mai bine de cincizeci și cinci de ani de la înfrângerea Germaniei naziste. Nu mai sunt copii care să se nască din supraviețuitori ai Holocaustului.

În câțiva ani, donațiile tale vor putea fi direcționate către o altă cauză nobilă.

Cel venit în vizită la Berel luă Cartea Sfântă de pe birou și o aruncă pe jos apoi îl lovi cu pumnul în față pe Berel. Își suflecă mâneca pentru a-i arăta numărul de șase cifre care era tatuat pe mâna sa.

— Am plătit pentru a găsi un răspuns, strigă el. Am plătit pentru asta având coșmaruri îngrozitoare. Am plătit cu viața mamei, a tatălui și a soției mele. Își flutură brațul ca și când ar vrea să-l lovească din nou pe Berel. Pentru ce suntem pedepsiți?

Berel acoperi cu blândețe pumnul bărbatului cu palmele sale mari.

— Numărul acela de pe brațul tău îți dă dreptul să ceri răspunsuri. Dar asta nu înseamnă neapărat că eu sunt cel care ar putea să ți le dea.

Bărbatul se îndepărtă și arătă spre valea de sub oraș.

— Poate că el le are.

Berel bătu în retragere, implorând din priviri:

— Niciodată nu căuta pe cel viclean! Umerii săi largi se curbară ca și cum s-ar fi pregătit de luptă, dar vocea se domoli într-un murmur blând. Te implor! Nu te du la Arcada Satanei!

— Rabine, nici tu, nici cartea aceea nu aveți niciun sens, spuse bărbatul arătând către Cartea Sfântă de pe podea.

Berel Caspi își duse mâinile deasupra capului bărbatului, închise ochii și apoi rosti o rugăciune:

— Binecuvântat ești Tu, Doamne, Dumnezeuul nostru, stăpânul universului, care ai ales profeți și ai găsit bune cuvintele lor. Dumnezeu să te binecuvânteze și să te miluiască cu mare mila Lui.

Berel auzi izbitura ușii de la intrare și deschise ochii. Oaspetele său plecase. Rabinul luă Cartea Sfântă de pe jos și o duse către buze. Dar, în loc să o sărute așa cum fusese învățat să facă încă de mic, o puse pe birou.

Se uită la ea pentru o vreme, apoi privi fotografia fiului său alături de cea care ar fi trebuit să fie viitoarea lui noră. Întrebările pe care i le pusese oaspetele său și le pusese și el. De ce a îngăduit Dumnezeu să se întâmple lucruri înspăimântătoare? Vreme de douăsprezece luni de la moartea lui Michael și a Gabriellei și-a înăbușit îndoilele cu privire la existența lui Dumnezeu.

— Doamne, unde ești? Unde este dreptatea ta?

Telefonul sună. Berel se uită la el, apoi ridică receptorul încet.

— Shalom! Rabinul Berel Caspi la telefon. Cu ce vă pot ajuta?

— Domnule, am tot încercat să vă găsim. Secretarul general al ONU vrea să vă vorbească.

— Așa deci, secretarul general? Ultima dată a fost Idi Amin, și înainte de asta a fost Dalai Lama. Ei bine, spune-i domnului secretar general și tuturor prietenilor lui că mă vor putea găsi în Amfiteatru, la conferința despre Cartea lui Iov. Și dacă dau eu de urma voastră, derbedeilor, suferințele lui Iov nu se vor putea compara cu cele pe care le veți îndura voi!

Berel puse receptorul în furcă și se prăbuși oftând în scaunul său. Nici studenții nu mai erau la fel de imaginativi precum în tinerețile sale. El și prietenii săi îi folosiseră pe Moise și pe profeți. Se aplecă peste birou și scruta paginile pe care le pusese deoparte pentru ca secretara lui să le dactilografieze. De multe ori, chiar dacă recunoștea scrisul său de mână, nu-și aducea aminte să le fi scris el.

Nările nasului rău borcănat fornăiră ca două goarne când citi: „Diferența dintre om și animal este păcatul. Animalele pot înșela, însă numai oamenii mint. Iar cel care minte se trădează pe sine, căci minciuna îl corupe întâi pe cel care o spune.” Apucă un stilou, întoarse pagina și scrisse repede: „De ce l-a creat Dumnezeu pe om? (Răspuns) Singurătate???? Dumnezeu are nevoie de un prieten???? Țelul omului este de a se perfecționa până într-acolo încât să aibă o relație perfectă cu Dumnezeu????”

Berel răsuci stiloul între degete în timp ce citea ceea ce scrisese.

— Dumnezeule! Yair și Reb⁷ Amrusi m-ar pune să merg pe cărbuni încinși pentru asta.

⁷ Adresare reverențioasă, având drept corespondent Dl., folosită pentru a exprima faptul că persoana respectivă nu are aptitudini rabinice (n. tr.).

Încercui notițele sale și puse un mare semn de întrebare sub ele. Întoarse pagina și citi atent ceea ce scrisese.

„Cuvântul ebraic «păcat» este menționat pentru prima dată în povestea lui Cain. Înțelesul acestuia, în sens cabalistic, nu indică un act păcătos și nici nu califică săvârșirea unui păcat. Este o expresie idiomatică pentru Satana – bestia, Stăpânul întinericului. Astfel, cuvintele «Satana» și «păcat» sunt sinonime.”

Berel puse stiloul pe birou și oftă:

— Trebuie revizuit.

Privi din nou fotografia de pe birou. Fiul său, Michael, și frumoasa Gabriella îi zâmbeau.

— O, Dumnezeule, Părinte al strămoșilor mei, fie numele Tău binecuvântat! Ajută-mă să înțeleg, căci altfel voi păcătui cu inima.

Nu auzi ușa de la intrare deschizându-se.

3

Yona Caspi lăsa coșul pentru cumpărături lângă ușă și privi pe ascuns în camera de studiu. Soțul ei era așezat la birou, cu mâinile în barba cenușie. Spatele lui lat se cocoșă și-l auzi suspinând cu jale. Își aduse aminte cum străluceau pe vremuri ochii lui albaștri, blânzi, iar chipul i se încrețea de fericire când râdea cu poftă. În pielea lui se adânciseră riduri. De când murise fiul lor, Berel n-a mai râs decât rareori.

Yona văzu fotografia pe care o privea Berel. Începu să pășească înspre el, dar genunchii i se înmuiară și trebui să se țină de tocul ușii. În spatele soțului ei văzu imaginea eterică a lui Michael și Gabriella, care îl priveau. Ținându-se de mână, cei doi se întoarseră către Yona. Ea trase aer în piept, apoi întinse mâinile către ei, dar dispărură. Își șterse lacrimile din ochi. Încă un vis, dar păru atât de real.

— Berel, ai pățit ceva?

Își întoarse chipul palid și trist către ea. Aranjându-și kippah-ul, făcu un semn cu capul către poză.

— Mă uit la ei și visez. Măine-dimineață, Michael ar fi fost chemat în fața Torei în ziua de Sabat. Gabriella, tu și Ester ați fi privit ceremonia din sectorul femeilor, de sus. Studenții, profesorii și rabinii de la Yeshiva și fetele de la seminarul lui Yair ar fi fost și ei acolo. Prietenii lui Michael și ai Gabriellei ar fi venit și ei în permisie. Rebel luă mâna soției sale. Îmi imaginez cum eu și Yair ne rugăm ca a treia citire din Pentateuh⁸ să o facă Michael, ca să aibă parte de multă cinstire.

Yona îi puse degetele pe buze, dar chipul lui Berel se lumina pe măsură ce vorbea.

— Prietenii noștri ar încerca să liciteze și ei, doar ca să ne dea emoții mie și lui Yair. Dar ne-am fi hotărât să licităm tot, pentru a fi siguri că Michael ar fi cel care citește cea de-a treia parte din Lege. Berel dădu din cap și oftă. Mi-aș da viața, orice, ca să-i văd din nou pe frumoșii noștri copii.

— Berel, șopti Yona, sărutându-l pe obraz, nu mai poți continua astfel. Te gândești prea mult la nunta care nu va avea loc niciodată. Scrii mereu liste imaginare de invitați. Ca și cum ar putea încă să aibă loc.

⁸În limba greacă, „cinci suluri sau cutii pentru păstrarea lor“. Pentateuhul reprezintă primele cinci cărți ale lui Moise din *Vechiul Testament - Facerea, Ieșirea, Leviticul, Numerii și Deuteronomul*. În ebraică, ele poartă numele de *Tora*, („învățătura“ sau „Legea“), un cuvânt care vine de la *verbul yara (hora)* care înseamnă „a preda, a instrui“ (n. tr.).

Berel respinse obiecțiile soției sale. Ochii îi sclipeau pe măsură ce vorbea.

— Ți-am povestit despre ziua în care Michael a primit pentru prima dată Tora? Avea cinci ani. Pergamentul era mai mare decât el.

Bineînțeles că-și aducea aminte Yona. Din sectorul de sus al sinagogii, urmărise cantorul apropiindu-se de fiul ei, care stătea între tatăl și bunicul său.

Berel se uită la Yona, apoi o trase către el.

— Cantorul îl întrebase pe Michael dacă Pentateuhul i se părea a fi prea greu pentru el. Berel Caspi își dădu capul pe spate și râse scurt și zgomotos, un râs care seamănă cu hohotele în care izbucnea deseori. Ha! Fiul nostru a răspuns atunci fără ezitare: „Îl pot ține.“ Și l-a ținut în mâinile sale. N-am să uit niciodată cuvintele pe care tatăl meu i le-a adresat atunci lui Michael: „Pentru tine, Tora nu va fi niciodată o povară. Să nu-ți fie teamă de greutatea ei, și nici să n-o consideri ușoară. Îngrijește-te de ea. Gândește-te la ea ca la pomul vieții, și te vor înălța învățăturile ei pe aripi de îngeri.”

Yona văzu cum chipul soțului ei devine palid și buzele îi tremură. Se aplecă spre el. Știa că inima lui era la fel de slabă pe cât de mare îi era trupul, dar că până acum își ascunse durerea. Nu plânsese niciodată de la acea tragedie. Dacă l-ar fi cuprins durerea, Yonei îi era teamă că Berel nu va mai înceta să plângă.

— Michael ne-a dat atenție, mie, învățătorilor săi și preceptelor Torei. A dus la îndeplinire porunca de a învăța, în timpul oricărei activități, fie că mergea pe stradă, fie dis-de-diminează ori când se odihnea.

Yona citi în ochii soțului ei privirea unui om care se simte trădat.

— Unde e Michael acum? întrebă Berel. Unde e acea frumoasă fată, Gabriella? răspunse el însuși la aceste întrebări cu o voce liniară, fără inflexiuni: Amândoi zac acum într-un mormânt întunecat și rece.

Yona trase capul creț al lui Berel către ea. El își îngropă fața în trupul ei cald și moale, simțindu-i parfumul.

— Yona, Yona, nu pot să-nțeleg.

Ea încercă să-și oprească lacrimile, vrând să-i ofere mângâiere așa cum și el i-a alinat durerea în toate lunile acestea.

— Nu, Berel, nu sunt în acele morminte. Nu trebuie să ne gândim că zac acolo, în morminte, spuse ea. Ființa lor pământească, trupul lor zace acolo, Michael și Gabriella sunt acum altceva. Dumnezeu i-a luat la el cu un scop.

— Te rog, Yona, nu-mi răspunde prin replicile nesăbuite pe care le-am rostit eu.

Yona privi iarăși poza copiilor. Michael avea aceiași ochi albaștri și veseli ca ai tatălui său. În poza aceea stătea în genunchi. Părul lui creț și închis la culoare îi căzuse în urma tratamentelor. Blițul aparatului foto se reflecta pe capul său chel. În spatele lui Michael, Gabriella, îmbrăcată în uniformă verde-oliv a

armatei israeliene, privea sfidător cu ochii săi negri. Era ca o leoaică, păzindu-și masculul rănit de moarte.

— Ce-ai spus?! Întrebă Yona.

— Lui Dumnezeu nu-i pasă, repetă Berel.

Yona se dădu înapoi, privind-l.

— Ce se întâmplă? Nu te-am auzit niciodată punând la îndoială existența lui Dumnezeu!

— Yona, spuse Berel după ce oftă, împreunându-și mâinile, am ajuns să cred că Dumnezeu nu e interesat de toți oamenii de pe acest pământ. După Facere, Dumnezeu a venit pe pământ și a transmis învățăturile sale doar câtorva oameni. De când a lăsat Tora pe muntele Sinai, El a plecat, urmând ca omul să-și vadă singur de viața lui.

— Berel! Cum poți tu, dintre toți oamenii, spune așa ceva? Ești responsabil de educarea a sute de studenți la școala Yeshiva. Oamenii te văd ca pe unul din cei treizeci și șase de Tzaddikim (bărbați ai dreptății) pe care se sprijină pentru a primi îndrumare morală și spirituală.

Cu o ușoară mișcare a mâinii, Berel respinse vorbele soției sale.

— Știi doar că resping elementele de magie ale Cabalei. Caut doar natura intelectuală a misticismului.

— Totuși, ai studiat ani la rând alături de șef-rabinul Amrusi. Chiar tu l-ai numit Tzaddik.

— Învăț cu Reb Amrusi pentru a deprinde învățăturile mistice pe care le voi putea pune în aplicare în problemele de zi cu zi. Studiarea anticelor scrieri nu mă face neapărat un practician al cultului.

— Cum rămâne cu vezica biliară a lui Juliet Ohana și cu diabetul lui David Epstein?

— Nu i-am vindecat eu.

— Și-au revenit. N-au avut nevoie de medicație ori de vreo intervenție chirurgicală după ce te-ai rugat pentru sănătatea lor în spital.

— Nu l-am putut ajuta pe fiul nostru. Berel privi ochii soției sale și apoi își masă tâmplele. Da, am încercat. De multe ori. Atunci când Michael era sub efectul sedativelor. O dată, atunci când intrase în șoc în urma chimioterapiei, am rămas ore în șir la căpătâiul lui, privind apusul. M-am rugat. Am implorat pentru viața lui în timp ce soarele cădea dincolo de colinele Galileei. Atunci când cerul a devenit portocaliu și rotunjimile norilor prinseră a se-nroși în lumina tot mai slabă, am văzut îngeri deasupra cimitirului din Safed. Dansau împreună cu cei treizeci și șase de Tzaddikim. Îți poți imagina bărbății dreptății lui Israel dansând în aer? Credeam că mă iau în râs. M-am rugat matri- arhelor poporului evreu – Sarah, Rebecca, Rachel și Leah – să ne protejeze copilul. Berel își încleștă

pumnul. Dar nimeni nu a răspuns rugilor mele și îngerii aceia nu erau acolo. Tot ce văzusem fusese făurit de imaginația unui tată care voia să creadă că Dumnezeu ne ascultă rugile. Că lui Dumnezeu îi pasă de noi.

— Și cum rămâne cu cei care te ascultă? întrebă Yona. Mari cărturari vin să-ți asculte predica. Îți citesc interpretările din Cartea Sfântă. Yona luă capul lui Berel între palmele ei. Se spune că pentru a oferi aceste interpretări trebuie să comunici cu înțelepții epocii de aur.

— Am studiat sfintele scrieri și interpretările lor încă de la vârsta de patru ani. Tatăl meu, bunicul meu și părinții lor mi-au lăsat multe dintre interpretările acestea. Așa-zisa revelație vine în urma unor îndelungi studii, nu vine de la Dumnezeu.

Berel nu-i povestise niciodată soției sale, însă din când în când, mai des în ultima vreme, atunci când studia Cabala, imagini ale patriarhilor stăteau alături de el. Nu spuneau niciodată nimic, dar într-un anume fel îi comunicau înțelesul unor pasaje mai dificile și răspundeau întrebărilor pe care și le punea doar sieși. Pe când era copil, profesorii îl învinuiau pentru imaginația hiperactivă. În secret însă, el se bucura de compania unor vizitatori transcendentali.

Berel nu mințise niciodată, nu se mințise pe el însuși și nici pe altcineva. Ceea ce i s-a întâmplat de-a lungul vieții l-a forțat acum să accepte o realitate dureroasă, își dădu scaunul înapoi, se ridică și privi în jos către soția sa.

— Yona, am ajuns la concluzia că lui Dumnezeu nu-i pasă ce se întâmplă orișicui.

— Vrei să spui că nu e Dumnezeu fiecare?

— Să nu mă încred în ochii care văd oameni suferind fără motiv? Ar trebui cumva să nu iau în seamă faptul că cei răi prosperă și că cei buni sunt victimizați?

— Cuvintele tale resping învățătura de bază a iudaismului, spuse Yona, întinzându-se către soțul ei.

Berel Caspi își luă soția de umeri și o privi în ochi.

— Atunci când Michael și Gabriella au murit, mi-am promis că nu-mi voi modifica activitățile religioase pentru un an de zile. Mi-era teamă că durerea de a-l fi pierdut avea să mă determine să fac un lucru nechibzuit și prostesc. Anul acela s-a încheiat! Berel arătă către cei din poză, iar vocea plină de patimă îi tremura. Dumnezeu nu este drept! Berel își luă mâinile de pe umerii slabi ai Yonei și își lovi pieptul cu pumnii. Dumnezeu nu avea niciun drept să ia acei copii! Fiul nostru era un bărbat tânăr, cel mai bun dintre studenții de la Yeshiva. Toți îl iubeau. Voia să-i slujească lui Dumnezeu și Țării Sfinte ca membru al elitei religioase. Berel o arătă pe soția sa. Cum ar putea Dumnezeu să-i facă rău unei persoane atât de bune precum ești tu? Toată viața ta i-ai ajutat pe ceilalți. Tu

ai construit spitalul din Safed – înaintând petiții guvernului, căutând donatori pe tot cuprinsul pământului. Ai salvat sute, poate chiar mii de vieți. Berel își ridică mâinile sale lungi către Ceruri. Privi în sus. Fiul nostru nu merita să moară! Nu meritam această nenorocire. Își duse mâinile la piept, apucându-și hainele. Durerea se află în inimile noastre...

— Berel! strigă Yona. Credeam că cea mai grea perioadă de căință a trecut.

— Crede-mă, Yona, spuse el trecându-și degetele prin barbă, am căutat să înțeleg ce semnificație are moartea copiilor. Am vrut să știu de ce am suferit întru dreptate. Dădu din cap, lipsit de speranță. Poate mi se va arăta lucrul acesta într-o viață viitoare. Nu l-am găsit pe-acest pământ. Lui Dumnezeu nici nu-i pasă.

— Berel! spuse Yona, adoptând o ținută serioasă, exprimând încrâncenare. Ești ultimul reprezentant al unei vechi familii de rabini de peste patru mii cinci sute de ani. Ești un Kohan, descendent al marelui preot Aaron, fratele lui Moise. Întreaga viață ți-ai dedicat-o învățămintelor conform cărora lui Dumnezeu îi pasă de om. Că El ne ascultă rugăciunile. De ce te lepezi de el?

Berel își întinse brațele în lateral, apoi le lăsă în jos, înfrânt.

— Eu nu îl reneg pe Dumnezeu. Știi că El există. Acum zece ani L-am simțit în apropierea mea. N-am văzut nimic, n-am auzit nimic, dar știu că, dacă în acel moment m-aș fi uitat către Ceruri, l-aș fi văzut pe Dumnezeu și aș fi fost nimicit pentru totdeauna. Mi-ar fi fost ucis sufletul. Am simțit cu toată ființa mea faptul că Dumnezeu există. După acel moment m-am rugat de Reb Amrusi să mă inițieze în Cabala. Ți-o spun ție, lui Reb Amrusi, ba chiar și lui Dumnezeu i-aș spune, în ziua judecății cea de pe urmă, că dacă Lui i-ar fi păsat, atunci nu i-ar fi lăsat pe Michael și pe Gabriella să moară. În aceeași zi! Amândoi o dată! Chipul lui Berel exprima deznădejdea, iar vocea îi era încărcată de frică. Dumnezeu le-a plănuit moartea?

Yona se simți cuprinsă de frică și nedumerire. Toată credința ei fusese pusă la încercare. Simțea că viața îi părăsește trupul.

— Căsătoria lor a fost hotărâtă în Ceruri, rosti ea. Nu asta e ceea ce a spus șef-rabinul în Piața Sabat?

— Yona, șopti Berel, luând mâna soției sale, dragostea mea, tu ești un mistic. Reb Amrusi a născocit eufemismul doar pentru a-i bucura pe cei de față. Nici Yair nu a crezut în așa ceva. De-a lungul anilor în care am studiat, împreună cu el, pentru a deveni rabini, ne-am gândit mereu cum să facem ca ai noștri copii să devină îngeri. Căsătoria lor nu a fost hotărâtă în Rai. Yair și cu mine am plănuit-o încă de la nașterea copiilor. Visul nostru era gata să se împlinească. Berel își lovi cu pumnul său uriaș palma celeilalte mâini. Apoi Dumnezeu i-a ucis.

— Berel, depășești orice limită, ripostă Yona.

— Căsătoria lor ar fi unit două familii de rabini și bărbații de la Yeshiva cu femeile de la Seminar. Voiam să facem în așa fel încât orfanii celor care au supraviețuit Holocaustului să se unească prin căsătorie și să rămână în Safed. Doream să punem bazele unei noi epoci de aur a Cabalei în Safed. Însă Dumnezeu nu ne-a înțeles. Nu îi păsa de copiii noștri. Nu I-a păsat de vrerile noastre.

— Berel, ți-ai pierdut credința? Întrebă Yona cu glas scăzut, temător.

— În mila lui Dumnezeu? Da. În dreptatea lui Dumnezeu? Nu există așa ceva. Mi-am pierdut credința chiar și în mine însumi ori în studiile mele.

— Poate că Dumnezeu are propriile Lui planuri.

Confuz, Berel își privi soția.

— Știi că Dumnezeu EXISTA. Dar pentru ce motiv, n-am de unde să știi. Berel își lovi iarăși palma cu pumnul. Yona, îți promit! Atunci când voi muri, Dumnezeu îmi va răspunde! Chiar dacă va hotărî să mă duc în Iad, voi ști pentru ce ne-a ucis copiii atât de tineri! Arătând către Ceruri, adăugă: Dumnezeu este cel care a creat această lume și toate care sunt în ea. El e vinovat!

Yona își potoli soțul, bătându-l pe umăr.

— Vorbește mai încet. Cineva bate la ușă. Intră! strică ea către ușa care dădea spre clădirea școlii.

În cameră intră Yakov Davis, cel mai în vârstă dintre studenți și conducătorul Consiliului Studențesc. Era un bărbat înalt, cu tenul măsliniu și păr castaniu ondulat. Avea ochi negri, iar înfățișarea lui îți dădea impresia că are mai mult de douăzeci de ani.

— Reb Berel, spuse acesta, mă voi duce la oficiul poștal cu scrisorile studenților. Mă voi întoarce la timp pentru prelegerea dumneavoastră. Aveți de trimis scrisori?

Berel îi zâmbi tânărului bărbat. Yakov crescuse alături de Michael.

— Găsești scrisorile pe care vreau să le trimit în biroul meu. Să nu-ți faci probleme în privința prelegerii. E despre Iov, și ai putea să o ții tu însuși.

— Mulțumesc.

Yakov închise ușa în urma lui și intră înapoi în școală. Urma să țină prelegerea în memoria lui Michael. Trecuse un an de la moartea acestuia. Studenții voiau să vadă cum avea să interpreteze tatăl lui Michael suferințele lui Iov după moartea singurului său fiu.

Ajuns în biroul rabinului, Yakov găsi scrisorile în fișetul celor de trimis, apoi văzu un sac de plastic rezemat de birou.

— Cred că astea trebuie să fie scrisorile prin care solicită sprijin financiar, se adresă el secretarei.

Femeia dădu din cap aprobator, fără să ridice privirea de la mașina ei de scris.

— Plec îndată la masă, spuse ea.

Yakov săltă uriașul sac de scrisori pe umăr.

— Sper că vor primi răspuns scrisorile acestea. Clădirea are nevoie de reparații capitale.

— Ca să nu mai vorbim de mașina de scris electrică, adăugă secretara.

— Mă bucur că Yakov a fost ales pentru a-i lua locul lui Michael ca șef al studenților, spuse Yona. Se înțelegeau la fel de bine ca doi frați.

— Nimeni altul nu ar fi putut fi ales. Michael îl considera foarte potrivit. La început am crezut că Dumnezeu ne-a luat fiul pentru ca toți studenții de la școala Yeshiva să devină copiii noștri.

— Tu mereu te-ai purtat cu ei ca și cum ar fi fost fiii tăi. Acum însă trebuie să îi mai ții locul și asistentului tău. Yona dădu din cap, nemulțumită. Mai degrabă încurcă decât să ajute. Și nu arată nici măcar o dovadă de căldură sufletească față de băieți.

— Samael Gorman e un intelectual. Uneori, oamenii scripitori ca el sunt într-atât de captivați de teoriile și ideile lor, încât îi uită pe cei din jur.

— Vrei să spui că devin inumani. Nu și-a abandonat intenția de a te înlocui la conducerea școlii.

— Te înșeli, Yona. Reb Gorman nu e nicidecum un om rău și nu vrea să mă înlăture de la conducerea acestei școli.

— Nu pe față. E mult prea egoist pentru a fi asistentul cuiva. Întotdeauna caută să parvină.

— Nu are cum să facă așa ceva, adăugă Berel. Interpretarea din punct de vedere mistic a Sfintei Scripturi dezvăluie elemente de cunoaștere și revelație într-atât de uimitoare, încât o minte indisciplinată, ca a lui, poate sfârși în nebunie. Încă șase ani de studiu al Bibliei îi mai trebuie lui Samael Gorman pentru a ajunge la vârsta la care poate începe studiul Cabalei.

— Te-am rugat de atâtea ori să-mi dai un exemplu din Cabala, spuse Yona, gândindu-se că expresia de pe chipul lui Berel apăsă doar pentru că femeile nu pot studia Cabala.

Berel privi către ușa care ducea către școală, apoi își întoarse privirea către soția lui și zâmbi.

— Misticismul în religia iudaică este ținut secret pentru a împiedica societatea să îl folosească în chip greșit. Sunt lucruri pe care aș putea să ți le spun, dar nu le vei înțelege. Se uită iarăși nedumerit către ușa, apoi către Yona. Într-o zi am auzit discuția dintre doi studenți. Vorbeau despre b-i-t-e-s. Apoi s-a dovedit că era vorba despre b-y-t-e-s, de la computere. Băieții voiau să folosească computere pentru a învăța din Cartea Sfântă. Unul dintre ei spunea: „Dacă ești pe fază să dai

răspunsul corect, iar programul nu are nicio hibă, împuști Filistenii pe «C» și toți fraierii o să știe răspunsul corect”. Ai înțeles ceva, Yona? Eu nu. Au fost nevoiți să-mi explice pe-ndelete. Berel se întoarse încă o dată către ușă, privind nerăbdător.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Yona.

Chipul lui Berel deveni alb ca varul. Se ridică iute din scaun, se împiedică, lovindu-se de perete, apoi căzu și încercă să se ridice. Yona alergă către el, dar Berel deschise ușa și se năpusti înaintea ei pe culoarul școlii, către biroul său.

— Berel, o să-ți stea inima! strigă Yona în urma lui. Îl găsi pe Berel prăbușit în scaunul său, uitându-se către locul gol de lângă birou. Își ridică ochii și rosti, parcă implorând:

— Sacul a dispărut.

Rămase cu gura deschisă și părea că în sinea lui se deschide un vid.

După moartea Gabriellei, unicul lor copil, rabinul Yair și Ester Blum s-au îngrijit de cele o sută de orfane de la Seminar cu deosebită atenție și afecțiune. În timp ce îmbrăca sacoul costumului său negru, Ester aranjându-i cravata neagră, Yair spuse:

— Aș vrea să-l chem pe Berel. Măine ar fi fost sabatul mirelui. Plănuisem în detaliu intrarea lui Michael în sinagogă împreună cu Berel.

— Ați făcut planuri de nuntă încă din noaptea nașterii Gabriellei. Fără să știe de planurile voastre, Michael și Gabriella s-au îndrăgostit unul de celălalt. Ester își sărută soțul pe gură.

— Berel era mult mai înfocat decât mine. El a creat și a scris invitațiile de nuntă înainte ca șef-rabinul să fi anunțat măcar logodna.

— Da, iar lista îi includea pe toți cei din vechiul cartier. Ați fi putut foarte bine să anunțați evenimentul în Piața Sabat.

— Invitațiile ar fi fost trimise săptămâna asta, oftă Yair.

Ester îl sărută încă o dată.

— Noi purtăm aceeași durere pe care o simte și familia Caspi, rosti ea. Și noi, ca și ei, ne-am îngropat singurul copil. Atunci când privesc în ochii lor, văd aceeași tristețe care mă apasă și pe mine. În glasul lor recunosc durerea mea.

— Ar trebui să nu-l chem pe Berel? întrebă Yair.

— Și ei știu câtă durere avem în suflet. Tot ce putem face este să ne continuăm viețile așa cum putem.

— Pentru Berel, credința în Dumnezeu a devenit o problemă. Nu poate accepta ceea ce crede că înseamnă dreptatea lui Dumnezeu. A început să pună la îndoială doctrinele religioase de bază și nu înțelege cum de l-a supus Dumnezeu unor chinuri într-atât de lungi și îngrozitoare pe Michael.

— Măcar au fost lângă fiul lor atunci când a murit. Lacrimile îi inundară ochii lui Ester, apoi se întoarse și începu să plângă. Gabi a plecat cu mașina armatei și nu s-a mai întors. Cât de mult aș vrea să îi simt căldura, să-i spun cât de mult o iubesc.

Yair își îmbrățișă nevasta și îi șopti:

— Dumnezeu a avut un motiv pentru care i-a luat pe amândoi în aceeași zi. Acum sunt împreună în Rai.

— Nu știu dacă sunt acolo, spuse Ester, acope- rindu-și fața cu palmele.

— Gata, gata, murmură rabinul, strângând-o mai tare.

— Lui Berel ce răspuns i-ai dat?

— Nu există unul. Am fost creați pentru a studia Tora și să ne supunem poruncilor Sale. Am fost plămădiți pentru a-i iubi pe cei apropiați și pe noi înșine, care e lucrul cel mai greu de îndeplinit. Căci întâi de toate trebuie să învățăm cum să ne iubim pe noi înșine.

Cineva bătu la ușă, iar Ester își șterse repede lacrimile. Își ascunse batista în mânecă și strigă celui care bătu să intre.

Miriam, președintele Consiliului Studențesc al Seminarului, intră în cameră – o tânără femeie înaltă, cu ochi verzi mari și strălucitori, și cu părul roșu aprins.

— A sosit timpul pentru prelegerea dumneavoastră, domnule rabin.

— Îți mulțumesc că mi-ai reamintit.

— De fapt, spuse Miriam, ezitând, am venit să stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Te rog, spune-mi.

Miriam își netezi rochia din bumbac, apropiindu-se, iar Ester observă că îi era un pic cam strâmtă la piept. Va fi nevoită să o lase pe Miriam să-și ajusteze rochia la mașina de cusut.

— Reb Yair, spuse Miriam, directorul adjunct al școlii Yeshiva a convocat o întrunire de urgență a tribunalului religios. Gorman vrea ca membrii consiliului să-l concedieze pe Reb Caspi.

— Rabinul Gorman, pentru tine, spuse Yair Blum, încercând să-și ascundă uimirea.

— Rabinul Gorman, repetă Miriam, însă ochii îi scânteiară.

— Cum se poate una ca asta? întrebă Ester.

Miriam își scutură capul, părul ei roșu dezgolind umerii ei slabi și pătrățoși. Pupilele i se dilată.

— Rabinul Gorman le va oferi membrilor consiliului șansa unui ajutor financiar din străinătate. Susține că poate aduce în Safed studenți și profesori din toată lumea. Condiția pe care o impune este aceea de a fi numit Rosh Yeshiva.

— Trebuie să-l ajuți pe Berel, spuse Ester, strângând brațul soțului ei.

Yair bătu ușor mâna soției sale, apoi se întoarse către tânără.

— Miriam, îți mulțumesc. Spune-le studentelor să se strângă în Amfiteatru. Vin îndată.

— Încrezutul acela de Gorman, cu hainele lui extravagante! spuse Ester îndată ce Miriam închise ușa în urma ei. N-are nicio șansă să-l îndepărteze pe Berel de la conducerea școlii! Nu-i așa, Yair?

— E drept că îl ia gura pe dinainte de multe ori, dar multor tineri li se pare interesant ceea ce spune, iar hainele acestuia sunt pe placul lor. Gorman reprezintă o nouă epocă.

— Un nemernic infatuat, asta el

— Poți să-l faci în toate felurile, zâmbi Yair. Dar nu-l poți lua în râs. Nu e deloc prost. Ba, dimpotrivă, e un geniu. La numai șapte ani le oferea cărțurilor din Ierusalim interpretări proprii ale anumitor pasaje din Cartea Sfântă. Credeau că e un copil-minune. De curând a prezentat câteva tălmăciri ale Scripturii cu adevărat uimitoare. Mi se pare surprinzător cum de a făcut o eroare de genul acesteia, încercând înlăturarea lui Berel.

— Vrei să spui că nu poate fi numit în locul lui Berel?

— Imposibil! Numirea unui Rosh Yeshiva este făcută de Consiliul Rabinic al orașului Safed, iar una dintre cerințele oarecum ciudate pentru acest post e să ai cunoștințe de Cabala. Gorman ar trebui să demonstreze competență în domeniu. Berel studiază Cabala de mulți ani, ar putea solicita o înfruntare publică. Gorman e mult prea tânăr pentru a avea astfel de cunoștințe. Ar pierde cu siguranță.

— Vrei să spui rabinul Gorman, spuse Ester, nervoasă.

— Directorul-adjunct ar fi făcut de rușine în fața rabinilor, a studenților, în fața întregului oraș. Gorman nu e genul de om care să accepte așa ceva. E un om vanitos.

— E posibil să fi studiat Cabala în secret, de unul singur?

— E nevoie de un învățător pentru a ști cum să interpretezi semnele mistice, numerele și simbolurile, ca să nu mai vorbim de multitudinea de sensuri pe care o au cuvintele, frazele. Nimeni nu și-ar dori să inițieze un student prea tânăr în Cabala. Berel nu are de ce să se teamă. Gorman nu poate să-l înfrunte.

— Tu vorbești despre acel Berel care avea o gândire ageră și scilipitoare, spuse Ester. Mă întreb dacă astăzi e destul de puternic pentru a putea face față unei confruntări intelectuale. De la moartea lui Michael nu a mai participat la niciuna.

— Adevărat, se încruntă Yair. În urmă cu câteva zile, Berel trebuia să officieze o căsătorie. Ții minte cât de bucuros era, cum dansa și cânta înainte și după ceremonie, adunându-i pe toți în preajma lui. În ultima clipă, m-a rugat pe mine să-i iau locul și a plecat fără să spună nimic. Yair își încheie nasturii de la sacou, apoi luă pălăria din cuier. Voi ține prelegerea cât mai repede, apoi voi merge la Consiliul Rabinic.

— Așteaptă puțin, spuse Ester. Îl apucă de umeri, îndepărtând scamele de pe umerii lui Yair, îl sărută pe obraz deasupra bărbii negre și-l împinse ușor către ușă. Să ții prelegerea cum știi mai bine.

Fiecare membru al Consiliului Rabinic al orașului Safed locuia în casa câte unui renumit înțelept din secolul al XVI-lea. Casele acestora erau așezate în jurul marii sinagogi construite în urmă cu patru sute cincizeci de ani și a Curții tribunalului rabinic, situate în centrul vechiului cartier, care mărginea Piața

Sabat. La mai puțin de o oră de la convocarea de către șef-rabinul orașului, toți cei doisprezece membri ai consiliului, însoțiți fiind de alaiul lor de cărturari, trecuseră prin piață, îndreptându-se spre curtea vechilor mistici, și intrară în spațiul destinat bărbaților.

Unul dintre bătrânii care se aflau în fața spațiului pentru bărbați, lângă curtea consiliului, își mângâie barba lungă și albă și se apropie de vărul său. Amândoi stăteau rezemați de balustrada din lemn care împrejmuia curtea.

— Iată Consiliul Rabinic în exercitarea funcției sale, spuse bătrânul. Ai în fața ta pe cei doisprezece membri ai consiliului. Sunt așezați câte șase de fiecare parte a scaunului șef-rabinului. Cele douăsprezece scaune au fost sculptate în piatra muntelui Safed, care constituie o parte a zidului curții.

— Piatra scaunelor pare netedă, interveni vărul bătrânului.

— Așa și trebuie. Scaunele acestea au fost sculptate atunci când îngerul i-a spus lui Iacob că va conduce poporul lui Israel împreună cu fiii săi. Pe brațul drept al fiecărui scaun stă scris numele câte unui dintre cei doisprezece fii ai lui Iacob. Pe brațul stâng, numele unora dintre cei mai faimoși mistici care au adus orașul Safed în epoca sa de aur, în urmă cu patru sute cincizeci de ani.

— Al cui e portretul acela care veghează asupra încăperii de pe peretele din spate? întrebă vărul.

— Al celui mai mare dintre mistici, rabinul Ari⁹ Isaac Luria, șef-rabin în epoca de aur.

Se așternu liniștea peste bărbații adunați în curte. Toată lumea stătea nemișcată și privea înainte. De sub arcada din spatele curții apără un bătrân care purta o haină cu glugă. Itzig Amrusi, în vârstă de nouăzeci și trei de ani, se așeză pe locul său, în centrul platformei înălțate. Se înclină către cei șase membri ai consiliului din dreapta sa, apoi către cei din stânga. Se înclinară și aceștia cu respect, apoi se așezară din nou pe scaunele lor.

Bătrânul, încrezător în forțele sale, dar al cărui corp slăbise extrem de mult, om de seamă al Casei lui Israel, își așeză degetele osoase ale mâinii drepte pe numele lui Iacob, incrustat în brațul scaunului, mâna stângă odihnindu-se peste numele lui Ari. Se uită către bărbații din fața sa, apoi către balconul unde stăteau femeile, dincolo de grilajul lucrat manual, care le permitea să vadă, dar să nu fie văzute. Șef-rabinul Amrusi se gândea cu teamă că acest popor, oamenii lui, nu va supraviețui pericolelor care vor veni.

⁹ Yitzhak Ben Shlomo Ashkenazi (Isaac Ben Solomon Luria, 1534-1572), supranumit „Ari“, „Ari-Hakadosh“, sau „Arizal“, însemnând „Leul“, a fost unul dintre renumiții mistici evrei din Safed, pe atunci o zonă controlată de otomani. Este considerat întemeietorul Cabalei din zilele noastre (n. tr.).

Ridică anticul ciocănelul din lemn de măslin și lovi cu putere. Vocea sa răsună în toată încăperea, în ciuda staturii sale firave.

— Declar ședința consiliului deschisă. Această sesiune specială a fost convocată de Reb Samael Gorman.

Făcu un semn cu capul spre directorul adjunct al școlii Yeshiva, care stătea rezemat de perete, lângă adunarea bărbaților.

Samael Gorman își dresе glasul și îi fixă cu privirea pe cei care stăteau în calea sa. Aceștia se dădură înapoi, permițându-i să avanseze spre porțița îngăditudinii din lemn. Fără să ceară permisiunea de a intra, Gorman împinse porțița și păși în sectorul consiliului. Își aranjă sacoul negru lucios, lucrat manual, din mătase, și făcu o plecăciune dinaintea șef-rabinului și a celor doisprezece membri ai consiliului.

Reb Amrusi îi răspunse tânărului rabin cu o scurtă mișcare a capului, apoi se adresă mulțimii.

— Astăzi, Reb Gorman ne roagă să luăm în considerare o propunere care va atrage după sine loialitatea și încrederea nețărmurită a acestui consiliu și a locuitorilor orașului Safed. Bătrânul înfășură ciocănașul și-l îndreptă către Gorman. Te poți adresa acestui consiliu.

Barba deosebit de neagră a tânărului rabin accentua limpezimea ochilor săi negri pe chipul palid. De sub pleoapele încercănate, ascunse de lungi gene, ochii săi migdalați priviră către membrii consiliului. Samael Gorman se uită la sfintele pergamente și manuscrise care erau așezate pe rafturile din spatele rabinilor. Își puse șalul pentru rugăciune peste umeri, ajustându-l astfel încât să fie în linie cu dunga perfectă a pantalonilor săi, ridică bărbia și prinse șalul sub gât cu o agrafă de aur.

Rabbi Gorman zâmbi uitându-se la portretul lui Ari și rosti cu voce scăzută: „Până acum interpretările tale mistice au stat la baza credințelor și practicilor religiei iudaice moderne. Ascultă la mine, bătrâne! Cu ajutorul Satanei voi începe o nouă eră în Casa lui Israel.”

Yakov Davis răspunse la telefonul public din holul central al școlii, fiind luat prin surprindere de faptul că vocea de femeie de la celălalt capăt îi rostise numele.

— Cine e la telefon? întrebă el.

— Miriam Rubinstein, de la Seminarul lui Yair Blum.

— Cum ți-ai dat seama că am răspuns eu? întrebă Yakov, regretând de îndată întrebarea sa, de teamă că Miriam va închide.

Miriam pufni, gândindu-se că nu va recunoaște niciodată faptul că participa la toate prelegerile lui Yakov pentru cei tineri. Rămânea ascunsă de fiecare dată după grilajul care delimita sectorul femeilor până când acesta părăsea clădirea. Își drese glasul și spuse:

— Amândoi suntem conducătorii consiliilor studențești de la cele două școli. Te-am sunat pentru a te informa că Reb Gorman vrea să-i ia locul lui Reb Berel ca Rosh Yeshiva.

— Nu se poate!

— Directorul-adjunct discută despre asta cu membrii Consiliului Rabinic chiar în acest moment. Reb Yair va fi și el prezent cât de curând. Reb Berel ar trebui să fie și el acolo.

— Dacă e în discuție funcția lui Reb Berel în cadrul școlii, atunci trebuie să-l fi informat.

— Înlocuirea lui nu cred că era pe agenda de zi. Nu cred să-l fi informat Gorman despre asta. Va pune în discuție metodele de educație de la Yeshiva. Apoi va încerca să inoculeze ideea că Reb Berel trebuie demis.

— De unde știi toate astea? întrebă Yakov. Își regretă iarăși cuvintele rostite și se bâlbâi, încercând să repare greșeala. Vreau să spun, ăăă, de la cine, ăăă, cum...

Miriam râse, făcând ca genunchii lui Yakov să se înmoaie, apoi spuse, imitând vocea puternică a șef-rabinului:

— Avem și noi, femeile, surse mistice.

Yakov nu se putu abține să nu râdă, Miriam îl imitase perfect pe șef-rabin. Își imagină cum ea-și puse bărbia cu gropiță în piept pentru a scoate acele sunete guturale, aspre. Îi stăruia în memorie părul ei roșcat și felul ciudat de relaxat în care mergea. Miriam avea multe calități, dar nu se gândise niciodată că ar putea avea simțul umorului.

— Mi-e teamă că Reb Berel nu va fi în stare să se înfățișeze la Curtea rabinilor, spuse Yakov. E bolnav. Doamna Caspi a trimis după un medic și mi-a spus să am grijă de studenți. Pentru câteva clipe se așternu liniștea. Mai ești la telefon? Miriam?

— Da. Trebuie să facem ceva, Yakov. Știu! Voi aduce toate studentele în fața Curții.

— Pe toate cele o sută de studente? Întrebă Yakov cu răsuflarea tăiată.

— Bine-nțeles. Iar tu vei aduce toți studenții de la Yeshiva. Poți spune că au venit pentru a vedea Consiliul Rabinic în acțiune. Ei îți vor da încredere pentru când va trebui să vorbești.

Yakov se dădu înapoi, ținând receptorul la distanță.

— N-aș putea să mă adresez consiliului!

— Poftim? Întrebă Miriam. Ce-ai spus? Nu te aud.

— Cu ce drept mă pot adresa consiliului? Nu pot, spuse Yakov, apropiind receptorul.

— Trebuie! Femeile sunt cele care nu au niciun drept. Într-o zi vom schimba asta.

— Vei fi și tu acolo? Yakov își aminti de singurul moment în care fusese aproape de ea. Venise împreună cu Gabriella în vizită la Michael, la spital, și trecuse într-atât de aproape de Yakov, încât acesta simți parfumul săpunului pe care îl folosisese Miriam. Amintindu-și momentul, inima începu să-i bată cu putere, își lovi pieptul.

— Voi aduce toate fetele la consiliu îndată ce se termină prelegerea lui Reb Yair. Te rog, adu băieții.

— Vom veni cu siguranță!

Vestea că membrii consiliului s-au reunit în ședință se răspândi cu repeziciune în vechiul cartier. O mulțime de oameni veniseră la întrunire. Atunci când Yakov pătrunse în sala consiliului însoțit de cei o sută de studenți Yeshiva, mulțimea începu să se agite. Bărbații se mișcă înaintea și-napoi pentru a face loc studenților în sala neîncăpătoare. Samael Gorman se opri și se uită cu ură la Yakov.

Dincolo de grilajul de la balcon, tinerele studente în fruntea cărora se afla Miriam își ocupară și ele locurile.

Rabinul Gorman își dresе vocea și continuă alocuțiunea sa cu glas puternic și sigur.

— Dragi colegi, în urmă cu patru sute cincizeci de ani, conducătorul Imperiului Otoman l-a chemat pe faimosul Rabin Luria, Leul, să supravezeze reconstrucția acestui vechi oraș. Astfel a început Epoca de Aur. Gorman își

aranjă șalul de pe umeri. Chiar aici, în această clădire, cei mai înțelepți cărturari din lume au fost aduși pentru a înțelege Tora și a împărtăși învățămintele ei printre evrei. Acei cărturari au avut la îndemână cele mai moderne metode pentru acele vremuri în ceea ce privește editarea și difuzarea învățămintelor. Au adus prima tipografie din Orientul Mijlociu. Au inventat noi metode de producere a hârtiei și au încetățenit forme gramaticale pe care le folosim și astăzi. Evreii de pe tot cuprinsul lumii au fost de acord cu interpretările din Tora. Astfel, Safed a deveni centrul internațional al iudaismului.

Cu o mișcare bine pusă la punct, Samael Gorman își puse mâinile în șold, ducându-și coatele în față, astfel încât șalul întruchipa aripi de înger cât timp se mișcă prin fața membrilor consiliului. Ochii săi negri scrutară pe fiecare dintre cei doisprezece membri ai consiliului, care nu-și luau ochii de la el. Ca și cum ar fi fost hipnotizați, toți se mișcau în același timp. A...

— Însă astăzi, continuă Reb Gorman, cu toate că avem la dispoziție metode de comunicare dintre cele mai moderne, suntem izolați în vârful acestui munte, izolați de lumea care se mișcă cu repeziciune. Dacă nu ne vom alinia noilor tehnologii, Safed va stagna din punct de vedere intelectual, rămânând o mlaștină de minți încâlcite. Se îndreaptă către șef-rabin și cei doisprezece membri ai consiliului. Treisprezece bărbați se află pe acest pedestal. Treisprezece milioane de evrei trăiesc în toată lumea, însă doar cinci milioane în Israel. Absorbția lor în comunitatea din care fac parte ori căsătoriile interetnice amenință cealaltă parte a familiei noastre. Trebuie să le atragem atenția asupra unui Israel înaripat și renăscut. Samael Gorman se întoarse către mulțimea de dincolo de îngrăditura din lemn. Dacă vom da greș... Repetă propoziția ca pe un semnal de alarmă: Dacă vom da greș, un nou holocaust va absorbi mai mult de șase milioane de evrei, care se vor converti. Ne apropiem de anul 2000, iar numărul evreilor care își vor pierde religia prin asimilarea de către alte culturi va depăși cu mult pe cel al celor pierduți în lagărele de concentrare.

Mulțimea celor adunați în fața consiliului fu cuprinsă de un murmur prelung. Ziarul rabinic publicase recent un raport conform căruia mai mult de cincisprezece la sută dintre evreii din regiunile vestice se căsătoresc cu persoane aparținând altor religii.

— Și ce propui să facem? întrebă un bătrân membru al consiliului.

— Cu voia dumneavoastră, prin intermediul ajutorului și încrederii pe care mi-o veți acorda, voi readuce Safed pe locul de frunte al iudaismului mondial. Împreună vom combate procesul de absorbție care amenință evreii de peste graniță, făcând să renască intelectualitatea israelită din Orașul Sfânt.

— Și de ce crezi că aceasta e momentul potrivit? întrebă un alt membru al consiliului.

Yakov recunoscuse grimasa pe care o făcuse Samael Gorman și înțelese de îndată că era vorba de o întrebare pregătită de dinainte. Gorman plănuia astfel de interpelări și în amfiteatrele școlii. I se întoarse stomacul pe dos la ideea că un renumit rabin ar putea fi de partea lui Gorman.

Răspunsul care veni de pe buzele umede, roz ale lui Gorman fu neîntrerupt și precis.

— Ne aflăm în cel de-al patru sute patruzeci și unulea an de când s-a înființat acest Consiliu Rabinic. Arată cu mâna către cartea care se afla sub portretul lui Ari. Numărul 441 este reprezentat prin cele trei litere ebraice care compun cuvântul *emet* – adevăr. Dacă adunăm cele trei cifre, rezultatul este nouă, cifră care, înmulțită cu orice alt număr, dă numere ale căror cifre adunate dau întotdeauna nouă.

Cei care înțeleseseră ceea ce spusese rabinul rămaseră înmărmuriți. Majoritatea însă erau pur și simplu uimiți. Rabinul Samael Gorman vru să continue.

— Cifra nouă reprezintă unitatea Israelului, unitatea lui Dumnezeu și...

— Ajunge! strigă șef-rabinul Amrusi, lovind cu ciocănelul. Îți interzic să mai vorbești! Interpretările cabalistice nu sunt pentru urechile celor neinstruiți.

Yakov auzi câțiva bătrâni din jurul său care vorbeau despre buna cunoaștere a Cabalei de care dădea dovadă Reb Gorman, știință pe care nu ar fi avut cum să o studieze la vârsta lui. Așteptându-se ca Gorman să fie dat afară din consiliu, toți cei prezenți fură uimiți de întrebarea șef-rabinului.

— Și cum crezi că vei putea să readuci la viață orașul Safed și să salvezi evreii de absorbție?

Samael Gorman, care se aștepta și el la mustrări, jubila. Aproape că simțea teama ce-l cuprinsese pe adversarul său mai în vârstă. Cuvintele pe care le rostea răsunau puternic în străvechea încăpere.

— Știm din istoria poporului nostru că evreii au venit cu mulțimile în centrele de educație. Fără să ia în considerare dificultatea drumului parcurs, au trecut peste orice obstacol pentru a primi învățătura. Dacă vom aduce cei mai buni dintre cărturari aici, atunci și oamenii vor veni, urmându-i.

Samael Gorman continuă, folosind cuvinte menite mai degrabă să impresioneze decât să limpezească mințile, căutând întotdeauna să facă apel la studiul Sfintei Scripturi, fără să omită aluziile înșelătoare cu privire la beneficiile pe care le-ar putea avea toți locuitorii orașului.

— Din punct de vedere geografic, Israelul este țara care poate ajuta națiunile africane în curs de dezvoltare și poate influența Turcia, Grecia și Etiopia. Israelul poate concura cu succes pe piața comunitară din Europa, având acces și la piața statelor de la Oceanul Pacific.

Până și Yakov Davis, împotriva voinței sale, era stimulat de cuvintele lui Reb Gorman. Membrii consiliului începură să se foiască. Posibilitatea de îmbogățire, abil sugerată, și ampla arie de influență pe care ar fi putut să o exercite Israelul, iscodiră până și cele mai leneșe minți. O nouă lumină se deslușea în ochii bărbaților și ai femeilor din Safed – lăcomia.

Samael Gorman se întoarse acum spre cei doisprezece rabini, încercând să-i cucerească și pe aceștia.

— Dragi colegi, predicile voastre vor fi televizate prin intermediul sateliților pe întreg cuprinsul lumii. Fiecare dintre voi va avea propria pagină pe internet. Publicațiile vor fi făcute electronic. Publicul care va primi învățăturile voastre va fi multiplicat de mii și mii de ori.

Yair Blum, care asculta de la intrare, se gândea mai degrabă cum va putea Berel să se opună acestui atac indirect la funcția sa. Înaintă prin mulțime.

Yakov îl văzu pe rabinul Blum făcându-și loc și se gândi că Miriam trebuie să fi ajuns și ea împreună cu fetele de la Seminar. Vru să vadă dacă poate zări părul ei roșcat prin grilajul balconului, dar femeile erau ascunse prea bine.

Samael Gorman își continuă discursul hipnotizant.

— De îndată ce vom pune bazele industriei telecomunicațiilor de ultimă generație, următorul pas va fi extinderea și modernizarea spitalului, realizând astfel un important centru de cercetare și studiu. Creând aceste condiții, vom putea atrage subvenții de cercetare, donații, iar unele dintre cele mai luminate minți vor veni aici, pe acest vârf de munte. Făcu o piruetă, întorcându-se din nou către mulțimea care îl aștepta nerăbdătoare. Un alt proiect care va crea mii de locuri de muncă se numește Bible-Land – similar ca mărime și amploare cu Disney-World. Oamenii aparținând oricărei credințe ar putea veni pentru a vedea și cunoaște adevărata Biblie. Gândiți-vă la afacerile pe care le-ar putea atrage pentru acest oraș. Safed va deveni încă o dată centrul cultural al iudaismului. Gorman arătă către membrii consiliului, apoi către auditoriu. Stimații noștri rabini și voi, poporul acesta bun, veți beneficia, ba mai mult, veți scoate profit de pe urma acestor activități, servindu-l în același timp pe Dumnezeu! Acest drept vi se cuvine pe deplin. E meritul vostru și al familiilor voastre.

Rabinul Samael Gorman se înclină în fața mulțimii de dincolo de balustradă. Se-ntoarse și se înclină rabinilor de pe estradă, apoi se așeză în fața lor, în vechea curte a tribunalului făcându-se liniște. Zâmbi și-și îndreptă privirea către cimitir. „Aveai dreptate, dragă Satana, am văzut-o în ochii lor. Calculau care va fi profitul lor, cât vor câștiga. Vom avea parte de succes!”

De la balcon, Miriam îl văzu pe Yakov făcându-și loc prin mulțime către balustrada de lemn care separa auditoriul de estrada consiliului. Yakov îl privi

nervos pe Reb Gorman, apucă balustrada cu ambele mâini și trase adânc aer în piept. Vocea lui spârse tăcerea care se așternuse.

— Reb Gorman, de unde vei face rost de bani? Întrebă Yakov, umezindu-și buzele. Iarna trecută de-abia dacă ne-au ajuns pentru petrolul necesar încălzirii încăperilor școlii. Cine va finanța aceste proiecte despre care vorbești?

De fiecare dată atunci când Yakov îl interpela pe Samael Gorman, fie că în sala de clasă ori în amfiteatru, acesta răspundea mereu agresiv. De data aceasta, răbufnirea lui Yakov fu întâmpinată cu un zâmbet binevoitor.

Samael Gorman închise ochii săi negri încercânați și aprobă cu o mișcare ușoară din cap.

— Știu, Yakov. Starea de fapt din Yeshiva e de neîngăduit. Însă acesta nu e cel mai potrivit moment pentru ca tu, liderul studenților, să-l acuzi pe Reb Caspi, Rosh Yeshiva al școlii, de o conducere defectuoasă. Gorman își dădu capul pe spate și întinse mâinile în lateral. Vina aceasta să cadă asupra mea, nu asupra lui Berel Caspi!

La auzul acestui răspuns, Yakov oftă adânc. Reb Gorman reuși să întoarcă vorbele sale împotriva lui Reb Berel. Gorman se apropie de balustradă.

— Vrei să mai adaugi ceva? îl întrebă Gorman zâmbind.

Yakov încercă să dispară în mulțime, însă glasul neînduplecat al lui Gorman se auzi din nou.

— Acest tânăr întreabă de unde voi face rost de finanțare. Nu intenționez să ascund aceste lucruri de nimeni. Doi evrei înstăriți, unul din Paris, celălalt din New York, mi-au promis ajutorul lor în îndeplinirea acestor proiecte. Pentru început, fiecare va dona câte zece milioane de dolari.

Cei care câștigau rareori și alți bani în afara ajutorului social oferit de stat începură să vorbească între ei, făcând calcule, încercând să vadă ce efect vor avea toți acești bani asupra lor, asupra viitorului orașului lor. Suma pe care o vehiculase cu obrăznicie Gorman depășea de cinci sute de ori bugetul anual al orașului.

Yair Blum păși în fața lui Yakov, apropiindu-se de balustradă. Glasul său puse capăt calculelor mentale pe care le făceau cei din încăpere.

— Vorbim despre un act de donație? Sau există și condiții pentru acordarea acestor sume?

— Am plănuit împreună cu Reb Gorman dezvoltarea acestui oraș, strigă Simon Zaki, cel mai bogat om din Safed, după ce-și făcu loc lângă Yair Blum, împingându-i pe cei din jur cu brațele sale puternice. Reb Gorman e un om foarte modest. Nu vrea să spună care e singura condiție care trebuie îndeplinită pentru ca această donație să fie făcută. Reb Gorman trebuie să fie o persoană de vază a orașului Safed.

— Și care este funcția la care trebuie să acceadă? Întrebă Yair Blum.

— Donatorii au cerut asta, spuse Zaki. Să fie clar. Reb Gorman trebuie să fie numit Rosh Yeshiva pentru ca ajutorul financiar promis să ne fie oferit.

Toți cei nemulțumiți protestară cu voce scăzută. Zaki ridică din umeri și-și întinse mâinile bătătorite în lateral.

— Cei doi donatori vor veni din Franța, respectiv America într-o săptămână. Așteaptă un răspuns din partea noastră până atunci.

Vocea unei femei, care vorbi de la balcon, îi făcu pe toți să tacă.

— Reb Gorman s-a consultat măcar cu Reb Berel Caspi în ceea ce privește înlocuirea sa din funcție? Întrebă Miriam.

Niciunei femei nu-i fusese vreodată îngăduit să vorbească în fața Consiliului Rabinic, însă acum, la auzul acestor cuvinte, șef-rabinul îl arătă pe rabinul Gorman, cerându-i acestuia să răspundă la întrebare. Gorman se întoarse cu spatele la balcon.

— Reb Caspi nu se simte bine, spuse Gorman. Cum aş putea eu să-i vorbesc despre asta unui om care nu și-a putut îndeplini atribuțiile după moartea fiului său. Reb Berel și-a dedicat viața acestei școli religioase. Nu sunt eu cel care ar trebui să-l judec pentru asta.

— V-am spus eu, oameni buni, strigă Simon Zaki, arătându-l pe Gorman. V-am spus că singurul defect al acestui om este smerenia. Cu toții cunoaștem că Reb Berel n-a știut cum să administreze școala, aducând-o în această situație precară. Desigur, îi suntem aproape și ne pare rău pentru tragedia pe care o trăiește, dar problemele personale pe care le are Caspi nu ar trebui să fie o stavilă în fața progresului. Berel Caspi ne conduce spre o altă catastrofă administrativă. Nu mai poate rămâne Rosh Yeshiva. Dacă va rămâne, orașul acesta, noi toți, vom pierde douăzeci de milioane de dolari.

Întreaga încăpere fu cuprinsă de vorbele înfocate pe care le rosteau oamenii. Liniștea se așternu doar după ce șef-rabinul bătu de câteva ori cu ciocănelul său din măslin.

Unul dintre membrii consiliului se aplecă în față, privindu-l în ochi.

— Dacă intenția ta este de a-l înlocui pe Reb Berel, atunci ar fi fost mult mai logic să fi vorbit cu el mai întâi. În același timp, ai fi fost mult mai înțelept dacă ne-ai fi informat cu privire la intențiile tale înainte de a convoca această adunare. Ai fost cel puțin nepoliticos cu noi și cu Reb Berel.

Samael Gorman se înclină cu respect în fața bătrânului învățat, dar își încleștă dinții nervos. Aceasta era prima lui eroare în planul atât de bine pus la punct. Aruncă o privire plină de furie bătrânului șef-rabin. Mușcându-și buzele, se întoarse către sectorul femeilor. Sângele începu a-i clocoti. Va trebui să o pedepsească pe nemernica aia roșcată!

— Îmi cer scuze pentru insistență, spuse Simon Zaki, încercând să detensioneze momentul, vorbind cu voce domoală. Această situație necesită urgent atenție, trebuie să găsim cât mai repede o soluție. Pentru a beneficia de ajutorul pomenit mai devreme, trebuie să acționăm acum. Am discutat în repetate rânduri cu Reb Gorman despre refacerea și modernizarea celor două școli. Berel Caspi niciodată nu a înțeles sugestiile pe care le-a oferit Reb Gorman.

— Noi doi suntem prieteni, i se adresează Samael Gorman lui Simon Zaki, dar nu-ți pot permite să vorbești despre greșelile lui Reb Berel atunci când acesta nu se află de față pentru a putea răspunde unor astfel de acuzații.

— Nu cred că poate păcăli pe cineva prin felul său de a vorbi despre Reb Berel, îi șopti Yakov rabinului Yair Blum. În sala de clasă întotdeauna îl batjocorește.

— Cu toate acestea, îl preveni Yair Blum, nu încerca să-l înfrunți. El a ales acest câmp de luptă, și asta înseamnă că e pregătit pentru orice.

— Îl poate chema cineva pe Reb Caspi? strigă Zaki.

— Reb Berel nu poate fi prezent la această întrunire din pricina sănătății sale precare, spuse Yakov.

— L-am văzut mai devreme coborând din autobuz, și-mi părea a fi sănătos, strigă cineva din spate.

Samael Gorman îi mulțumi Satanei pentru norocul pe care i-l aduse prin omul acela.

— Reb Amrusi, spuse Yair Blum, ar fi nepotrivit să continuăm această dezbatere fără ca Reb Berel să fie prezent. Am certitudinea că în urma unei alte întruniri a consiliului se va putea lua o decizie.

Samael Gorman analizează situația pentru câteva clipe. Ar avea răgaz să pună presiune asupra oamenilor împreună cu Zaki pentru a putea fi ales.

— Sunt de acord, spuse el. Lui Berel Caspi ar trebui să-i fie îngăduit să explice problemele pe care le-a întâmpinat la Yeshiva.

— Amân luarea unei decizii până marți, peste patru zile, spuse șef-rabinul, după ce lovi cu ciocănelul.

Rabine Blum, îi vei aduce la cunoștință rabinului Caspi că înfățișarea sa dinaintea Consiliului Rabinic este obligatorie! Bătrânul rabin lăsă ciocănelul din mână și se ridică în picioare. Curând va apune soarele și va începe Sabatul. Ne vom folosi de această zi pentru împăciuirea sufletelor noastre prin cuvintele lui Dumnezeu și vom încerca să ne refacem puterile pentru a putea întâmpina încercările care se vor abate asupra noastră. Vă doresc un Sabat fericit, vouă și Casei lui Israel.

6

Yair Bloom se afla în fața Consiliului Rabinic, stând în soarele care inunda Piața Sabat. Se uită la Marea Sinagogă în care împreună cu Berel deveniseră adulți în urma unui bar mitzvah la vârsta de 13 ani, tot acolo fiind numiți rabini, ceva mai târziu căsătorindu-se. Își plecă privirea, urmărind liniile de piatră cubică ce duceau până în cartierul cel vechi, în care se jucase împreună cu prietenul său, imaginându-și tot felul de lucruri copii fiind.

Yair le făcu loc tinerilor de la Yeshiva și fetelor de la Seminar care ieșeau din clădirea consiliului. Nu dădu importanță șoaptelor pe care le auzi ori privirilor pline de înțeles pe care i le aruncau elevii. Miriam și Yakov ieșiră împreună, purtând o conversație care le acapara întreaga atenție. Cu toate că tradiția interzicea întâlnirea celor care se aflau la vârsta căsătoriei în absența unei intermediar, cei doi profitaseră pe deplin de această rară oportunitate.

Yair ridică din umeri. Tradiția nu înseamnă neapărat și Lege. Traversă piața către casa lui Berel, amintindu-și cum amândoi respectaseră tradiția. La fel cum făceau și fetele, și ei o priveau de la distanță pe cea pe care o aleseseră, fără să fi făcut cunoștință vreodată.

Își aminti în același timp și de idila dintre Gabriella și Michael, astfel că îl cuprinse tristețea. Măcar dacă ar fi rămas în viață. Astă-seară, ambele familii ar fi participat la cina comună a Sabatului. Măine, în Sinagogă, după ce Michael ar fi citit din Toră, Yair și Berel i-ar fi invitat pe toți cei prezenți la un pahar de șnaps și prăjituri. Apoi s-ar fi reunit în piață pentru a invita pe toată lumea să participe la cununia celor doi copii. Yair oftă. Nimeni nu va cinsti niciun pahar, nu-i va felicita nimeni pe miri, nu va fi nicio nuntă. În schimb, Berel va fi nevoit peste câteva zile să se apere în fața Consiliului Rabinic sau să intre în rândul celor fără un loc de muncă. Yair dădu din cap, descurajat. Era greu ca vreo persoană să se opună unei propuneri de finanțare cu douăzeci de milioane de dolari.

Iasomia sălbatică înmiresma aerul fin de munte din vechiul cartier al orașului Safed. Yakov și Miriam mergeau de-o parte și de cealaltă a drumului îngust care șerpuia printre casele de piatră. Privi pentru o clipă părul ei purpuriu, în care se reflectau razele soarelui. Îi plăcea felul în care ea își mișca ușor capul atunci când vorbea, părul ei mângâind pielea fină și rozalie a gâtului.

— Dar dacă Reb Berel nu se va simți destul de puternic pentru a-l înfrunta pe Gorman? Întrebă ea, în timp ce Yakov se împiedică de o ridicătură de pietre.

— Reb Berel e un administrator foarte bun al școlii și cel mai bun profesor pe care l-am avut vreodată. Va fi sănătos până marți. Sunt sigur de asta.

Un grup de copii conduși de un tânăr profesor se apropia de cei doi. Băieții se țineau de mână, iar perciunii lor lungi se mișcau în ritmul cântecului despre Sfântul Ari pe care îl fredonau. Cântecul povestea despre cum Ari a salvat orașul de un cutremur, urcând la Ceruri și rugându-se lui Dumnezeu să apere orașul. Copiii cântau acum ruga lui Ari:

*„Dumnezeul nostru, care ești în Ceruri,
În numele celor zece sfinți ai fi cruțat Sodom,
De ce să nimicești Safed, atât de sfânt și rar,
Care-ți e Ție credincios mai presus de orice.”*

Toți copiii arătară către Arcada Satanei, aflată la vale de oraș.

„Dumnezeu a binecuvântat ăst Sfânt Oraș și muntele acesta.”

Yakov merse de cealaltă parte a drumului, lângă Miriam, pentru a le permite copiilor să treacă. Mâna lui atinse mâna ei, însă ea nu și-o feri. Cu spatele rezemați de peretele alb al unei case, unul lângă celălalt, priviră drept înaintea până când vocile copiilor se stinseră după o cotitură.

Atunci când o bătrână deschise ușa casei sale, ieșind cu spatele către stradă, Yakov traversă repede de cealaltă parte a străzii, continuându-și drumul.

— Ai vrea să studiezi Cabala atunci când vei fi mai în vârstă? întrebă Miriam.

— Dacă voi ajunge vreodată la nivelul acela de înțelepciune.

— Ai ascultat vreodată povestea lui Ari și a soției sale?

— Credeam că nu s-a căsătorit.

Miriam făcu ochii mari, parcă vrând să-l înghită pe Yakov.

— E povestea preferată a fetelor de la Seminar. Vom ajunge curând în fața casei lor, după următoarea cotitură.

Yakov încuviință ușor din cap, încercând să nu strice vraja fermecătoare pe care o țesea Miriam.

La marginea Cartierului Vechi, ea arătă spre o casă părăsită, ale cărei ferestre și uși erau acoperite. Câteva țigle din acoperiș se puteau vedea risipite printre rugii înalți care creșteau la baza pereților.

— Acea este casa lui Ari, spuse Miriam. Legenda spune că a construit această casă pentru viitoarea lui soție. A fost ajutat de îngeri și de cei treizeci și șase de tzaddikim. Dar am ajuns prea departe cu povestea. Miriam trase adânc

aer în piept. Cu trei luni înainte de căsătorie, un înger i-a spus că Inchiziția din Spania are de gând să distrugă comunitatea evreiască din Italia.

— Tu chiar crezi asta? Întrebă Yakov, zâmbind forțat, apoi regretă întrebarea sa, văzând cum Miriam își mușcă buzele. Își schimbă iute expresia feței, devenind extrem de concentrat.

— În jurnalul de bord al unei corăbii există dovada că Ari a ajuns la curtea papală de la Roma. I se îngăduise o întrevvedere cu Papa Clement al VII-lea. Tot ce îți povestesc a fost consemnat în arhivele de la Vatican. Ari a profețit cutremurul din Portugalia, inundațiile cauzate de râul Tibru, precum și apariția unor comete deasupra Vaticanului.

Îl privi pe Yakov pentru a găsi aprobare, iar acesta îi făcu semn să continue.

— O săptămână mai târziu, pe 7 octombrie 1530, râul Tibru ieșea din matcă. La scurt timp după aceea, au sosit vești despre cutremurul din Portugalia. Stabilirea unor posturi de gardă pe cele șapte coline ale Romei n-a fost deloc necesară, toată Italia a văzut acele comete. Ea se apropie de Yakov, ridicându-și bărbia către el. Poți să verifici aceste evenimente în enciclopedii.

Parfumul săpunului era fad, însă Yakov se simțea năucit.

— Bine-nțeles că te cred, spuse el.

— Încă n-am terminat povestea, spuse Miriam, ținând ridicat degetul ei finuț. Ari a salvat evreii din Roma de inchiziție, iar Papa i-a oferit un loc de muncă la Vatican. Asta e partea cea mai frumoasă. A refuzat aceste onoruri pentru a se întoarce în Safed, la nunta sa. Însă Torquemada, marele Inchizitor, a pus la cale o capcană. A capturat corabia lui Ari, l-a torturat, iar apoi l-a ars de viu, trăgându-l în țeapă.

— Nu cred că asta e partea cea mai frumoasă.

— Așa e, spuse ea, apropiindu-se și mai mult de Yakov, astfel că parfumul ei îl cuprinsese în întregime. Ari a murit declarând credința sa în Dumnezeu și dragostea pentru soția lui. Atunci când iubita lui a aflat despre moartea lui Ari, s-a mutat în casa pe care o construise pentru ei. Miriam arată către casa dărăpănată. Vreme de un an, oamenii care treceau pe aici vineri seara, atunci când ea aprindea câteva lumânări, spuneau că se aude vocea lui Ari recitând binecuvântarea de dinainte de Sabat. Nu-i așa că-i frumos?

Yakov își ascunse zâmbetul. Se întreba ce vor crede prietenii lui despre faptul că a ascultat povestea lui Miriam. Dar nu-i păsa deloc de asta. Îi plăcea... povestea.

— Dacă aș fi trecut pe aici și aș fi auzit spiritul lui Ari cântând în timp ce mireasa lui aprinde lumânări, m-aș fi speriat de moarte.

— Exact așa a și fost, spus Miriam. Locuitorii orașului au lăsat bilețele în fața casei, cerând ca Ari și soția sa să plece. Se spune că ea nu a fost de acord să plece

până când căsătoria lor nu a fost oficiată. Așa că succesorul lui, șef-rabinul orașului, i-a unit în căsătorie.

— Vrei să spui că mireasa era în viață, iar mirele mort?

— La scurt timp după căsătorie, ea a dispărut, iar casa a fost închisă pentru totdeauna. Ochii i se umplură de lacrimi. Nu e asta cea mai frumoasă și tristă poveste?

— Și ciudată. Din moment ce mormântul lui Ari se află în cimitirul nostru.

Miriam își mușcă buzele din nou, iar Yakov vru să se pedepsească pentru cele spuse.

— Nu vor lipsi poveștile triste Sabatul acesta, spuse el. Reb Berel este ținut la pat, Gorman vrea să-l îngroape cu cele douăzeci de milioane de dolari pe care le va primi ca donație, iar Simon Zaki e gata să-l ajute cu buldozerele lui.

— Oare Reb Amrusi nu-l va ajuta pe Reb Berel?

— Cu toate că Berel Caspi studiază Cabala alături de șef-rabin, toți suntem egali în fața legii lui Dumnezeu. Reb Amrusi va lua o hotărâre în privința asta conform Torei.

— Yakov, trebuie să ne gândim cum îl putem ajuta pe Reb Berel!

— Ai dreptate. Acum avem cel mai mult nevoie de el. Se interesează personal de fiecare student, atât în ceea ce privește studiul, cât și în privința activităților din afara școlii. Atunci când studiem Tora, Legea pare să prindă viață sub îndrumarea lui. Îți oferă încredere în tine, astfel că știi la ce să te aștepți a doua zi. Interpretările pe care le aduce învățămintelor profeților pot fi puse în aplicare în viața de zi cu zi. Unele dintre predicțiile pe care le face sunt aproape neomenesti. Yakov ridică din umeri. Ceea ce mi se pare extraordinar la el e faptul că nu-și dă seama de talentul pe care îl are ca profesor, în relația cu ceilalți ori în ceea ce privește previzionarea viitorului. Crede că toți oamenii au aceleași viziuni pe care le are și el.

— Am fost prezentă la toate prelegerile pe care le-a ținut la Seminar, spuse Miriam. Nu pot spune că este un bărbat frumos, dar poți simți iubirea pe care o împărtășește celorlalți. Sufletul lui e cel care abundă în frumusețe. Voi face tot ce-mi stă în putință pentru a-l ajuta pe Reb Berel.

Yakov își înclină capul, frecându-și nasul.

— Am încercat să-l ajut în fața consiliului, însă Gorman mi-a răstălmăcit cuvintele, dând vina pe Reb Berel. A fost groaznic. Singurul lucru la care mă pot gândi este să mă asigur că studenții participă la cursurile sale și își urmează programul de rugăciune și studiu.

— Cred că e o idee foarte bună, aprobă Miriam. Se uită către cerul înroșit. Soarele va ajunge la asfințit curând. Trebuie să mă pregătesc pentru Sabat. Se uită din nou către casa lui Ari. Câteodată, vineri seara, după cina de dinainte de

Sabat, vin aici și mă rog pentru Michael și Gabriella. Ar fi trebuit să fiu domnișoara de onoare.

— Ai văzut ori ai auzit vreodată ceva venind dinspre casă?

Miriam dădu din cap, soarele reflectându-se roșiatic în părul ei stacojiu.

— Nu, dar eu am o imaginație bogată.

Cei doi tineri tăcură, gândindu-se la prietenii lor care muriseră. Priviră împreună către colinele de sub munte, către Marea Galileei, acolo unde Iisus își ținea predica, iar Petru a devenit unul din cei doisprezece apostoli. Cântul unei păsări răsună deasupra orașului, soarele coborând mai aproape de linia orizontului cufundată în liniște. Sabatul se apropia.

Deasupra capetelor lor, un bombardier B-2 intra în spațiul aerian israelian. În avion, patru oameni își pregăteau parașutele și armamentul, ascultând ultimele instrucțiuni.

— În cazul în care veți fi prinși de armata israeliană, pe cine reprezentați? Întrebă comandantul lor.

Cei patru bărbați răspunseră pe rând:

— Semiluna Roșie.

— Crucea Roșie.

— Garda Elvețiană Pontificală.

— Comitetul pentru Drepturile Omului din cadrul ONU.

Comandantul lor dădu din cap aprobator.

— Voi ați fost cei aleși din armatele de elită pe care le reprezentați deoarece cunoașteți araba, ebraica și engleza. Care este obiectivul acestei misiuni?

— Cercetarea și investigarea activităților care se desfășoară în Wadi Amude și raportarea oricăror ritualuri descoperite, spuse bărbatul slab, de culoare.

— Țin să vă reamintesc că această misiune se poate transforma dintr-una de cercetare într-o operațiune de atac.

Cei patru soldați încuviințară.

— În cazul acesta, dacă veți fi capturați, vă vom renega. Doar în cazul în care nimeni nu este ucis și sunteți prinși, puteți să declarați de către cine ați fost însărcinați cu această misiune. Astfel, Națiunile Unite vă vor scoate din Israel în termen de douăzeci și patru de ore. Comandantul îl privi pe liderul echipei. Puneți oamenii la punct! Nimeni nu scoate un cuvânt!

— Aș vrea să-l văd pe Berel, spuse Yair Blum.

— Mă bucur că ai venit, spuse Yona Caspi. Doctorul Rabinowitz îl consultă acum. Yona se uită prin ușă. Nu ne putem da seama ce a pățit. Nu vrea să vorbească nici cu mine, nici cu medicul. Nu scoate nici măcar un cuvânt.

— Hai, ia loc acolo și calmează-te, îi spuse Yonei, conducând-o către canapea. Yair așteaptă în hol, mergând înapoi și-ncoace, până când se deschise ușa de la camera lui Berel.

— Nu e bolnav fizic, spuse medicul. Temperatura corpului e cu un grad mai mică decât cea normală. Inima îi bate repede. Pot spune doar că are o depresie. Dr. Rabinowitz îi făcu un semn Yonei. Nu vă faceți griji. Depresia se poate trata.

— Ați pomenit scrisorile? Întrebă ea.

— În momentul în care am făcut-o, a devenit agitat. I-am dat un sedativ. După Sabat, îl voi ruga pe psihiatrul spitalului să treacă pe la el.

— Dacă se va afla că Berel primește tratament psihiatric, atunci funcția sa în cadrul școlii Yeshiva va fi în pericol, spuse Yair.

— Așadar zvonurile pe care le-am auzit sunt adevărate, spuse Yona cu tristețe. Deși am suferit atâtea, acum vor să ne ia și viața! De când a murit Michael, doar studenții ne-au rămas!

— Yona, te rog, nu te agita. Locuitorii orașului vă respectă foarte mult. Nu vor uita cât de multe ați făcut pentru ei. Ați avut grijă de această școală, de oraș. Liniștește-te. Domnule doctor, aș putea să vorbesc cu Berel?

Doctorul Rabinowitz aprobă. Îi conduse pe cei doi în dormitor. Deși încăperea era încălzită, pătura cu care era învelit Berel era vârată pe sub el, lăsând barba lui lungă, căruntă pe-afară. Mâinile erau așezate pe lângă corp, iar chipul nu părea să exprime nimic.

— Berel? A venit Yair.

Berel deschise ochii, însă pentru o vreme nu putu să vadă clar cine e în fața lui. Zâmbi, recunoscându-l pe Yair. Dintr-odată, ochii i se îngustară. Spaima înlocui expresia liniștită pe care o avea înainte. Își duse mâinile la față, ca pentru a se proteja de ceva.

— Yair, îmi pare atât de rău! Ce-am făcut? Berel începu să se miște nervos, acoperindu-și fața cu brațele. Dumnezeuule, de ce mi-ai făcut asta?

Yona alergă lângă soțul ei. Doctorul pregăti o injecție, apoi îi făcu semn lui Yair să o scoată pe Yona afară din cameră.

— Închide-ți ușa, spuse doctorul.
— Ce se va întâmpla oare? spuse Yona. Cum se vor termina toate astea?
— Ce a declanșat starea lui Berel? întrebă Yair.
— Nu știu, spuse Yona, deznădăjduită. Cred că are legătură cu un sac mare de scrisori care au fost trimise din greșeală.
— Ați sunat la oficiul poștal?
— E ajunul Sabatului. Au închis mai devreme. Duminică dimineața scrisorile vor fi trimise destinatarilor.

Dincolo de vechile ziduri, acum în paragină, ale Vechiului Cartier din Safed, toate activitățile se întrerup de la apusul soarelui de vineri, până cu o oră mai târziu după asfințitul zilei de sâmbătă. Străzile prin care se face intrarea în cartier sunt închise cu lanțuri. În ziua de Sabat, niciun aparat electric ori mecanic nu funcționează. Nimeni nu trebăluiește în cea mai sfântă dintre zilele dăruite de Dumnezeu. E vremea ca fiecare să se dedice celui Atotputernic.

Ajutându-se de lumina slabă a lumânărilor de Sabat, Yona își găsi drumul către dormitor. Se așează lângă căpătâiul soțului, mângâindu-i părul creț, grizonant. Îi părea atât de mare la trup, și totuși atât de bun și de naiv. Se gândea dacă îi trecuse cuiva prin minte să-i reamintească lui Samael Gorman toate reformele educaționale pe care Berel le-a impus la Yeshiva, sacrificiile pe care le-au făcut generațiile de rabini Caspi pentru a menține în viață intelectualitatea. Acum, Berel, ultimul bărbat din familia Caspi, aflându-se sub efectul sedativelor, stă neputincios, întins pe spate. Firele de păr din jurul gurii sale se mișcau de fiecare dată când Berel expira.

Văzând chipul soțului ei, pe care se putea citi durerea unui om torturat, Yona tresări.

— Berel... șopti ea. De ce nu poți să-mi spui ce s-a întâmplat? Ce poate fi mai îngrozitor decât moartea lui Michael?

Yona își aminti anul lung și chinuitor de-a lungul căruia s-au ajutat unul pe celălalt, privind cum fiul lor murea, bolnav de leucemie limfatică cronică. Încă de la primul diagnostic Michael își dăduse seama că va muri cu siguranță. Cu toate acestea, a luptat împotriva bolii, chiar dacă boala nu ceda. Curând, i-a cuprins întregul corp, distrugându-l, astfel încât începu să semene cu cel al unui supraviețuitor din lagărele de concentrare. Tot ce mai rămăsese era voința lui.

Într-una din zile, în pavilionul de oncologie al spitalului din Ierusalim, Michael își chemă părinții la căpătâiul său.

— Vă rog, ajutați-mă să mă ridic.

Berel ridică patul și așează pernele, ajutându-l pe fiul său să stea mai confortabil. Ridicându-l, Berel îi atinse coloana noduroasă și vertebrele dezgolite

de carne. Inima i se strânse în piept și oftă chinuit. Îl ținu pe Michael pentru ceva mai multe clipe decât îi fuseseră necesare Yonei să-l învelească.

Deși ochii lui Michael se adânciseră în orbite și erau încercuiți de linii negre, atunci când îi privea pe părinții săi, îi străluceau.

— Ce este un mițvot? întrebă Michael, răspunzând singur la întrebarea sa retorică. Un mițvot este o poruncă cuprinsă în Tora. Există 248 de porunci pozitive și 365 de porunci negative.

Berel crezu că fiul său delirează din cauza febrei, însă își dădu seama că nu e așa și ascultă cu atenție. Ceea ce Michael cită cu exactitate era o interpretare cabalistică a Facerii. Vru să-l întrebe de unde învățase aceste elemente oculte, însă fiul său continuă.

— Există 613 mițvoturi prin care Dumnezeu vrea să ne conducem viața. Aceste reguli privesc fiecare aspect al existenței noastre, din momentul în care ne trezim, până când adormim. Definesc relațiile pe care le avem cu cei din jur, regulile după care muncim și mâncarea pe care avem voie să o mâncăm. Michael își privi părinții, însă detașarea de pe chipul său crea impresia că nu e în aceeași încăpere cu ei. Liberul-arbitru îi permite omului să decidă dacă vrea să li se supună ori ba. Cancerul îi lăsase o urmă adâncă pe chipul lui slab, dar un zâmbet șters i se așternu pe buze. Doar momentul în care va muri nu va fi decis de acesta. De multe ori însă primește șansa de a-și alege locul în care să o facă. Moise a ales muntele, Samson – templul Filistin. Vă rog, duceți-mă acasă. Vreau să mor în patul meu.

Atunci când Berel reuși în cele din urmă să răspundă, îi spuse:

— Ești încă sub tratament.

— Tată, ai fost lângă mine noaptea trecută. Pereții și podeaua din baie erau acoperite de sângele meu. Nu mai au cum să oprească hemoragia internă.

Medicamentul care mi-a fost administrat a cauzat o reacție alergică ce aproape că m-a ucis. Doctorii nu mai pot face nimic pentru mine.

Deși tocmai lucrul acesta îl spusese și hematologul spitalului, Berel îl întrebă pe fiul său:

— Cine ți-a spus că nu mai ai nicio șansă?

Michael zâmbi știutor, liniștit, făcându-l pe Berel să se rușineze.

— Știi, răspunse Michael cu o convingere care nu suporta niciun contraargument, nici măcar din partea propriilor săi părinți.

Totuși, Berel își luă curaj și încercă încă o dată să-și convingă fiul să rămână în spital. Fiecare argument pe care îl aducea se frângea în voința de fier a lui Michael.

În cele din urmă, Michael își lăsă capul pe spate, închise ochii și murmură:

— Sunt obosit. Nu mai încerca să mă convingi, te rog. Du-mă acasă.

Medicii pompară în corpul lui Michael încă patru litri de sânge. Berel semnă actele de externare. Împreună cu Yona îl duseră pe fiul lor la mașină.

Michael era optimist și energic. Îi rugă pe părinții lui să-l ducă la ruinele templului regelui Solomon – către zidul de vest – înainte de a părăsi Ierusalimul. Plecând din Orașul Sfânt, au trecut prin Jericho, orașul din regiunea Canaan, care fusese distrus de Joshua, apoi și-au continuat călătoria spre nord, până la Valea Iordanului. Au mers pe șoselele mărginite de palmieri care înconjoară Marea Galileei și au urcat către Sfântul Oraș Safed.

În ultimele sale săptămâni, Michael fu vizitat de prietenii săi, de profesorii care l-au avut ca student și de vecinii lui. Compania de telefonie instalează chiar și o linie specială la el în dormitor, astfel încât colegii lui, soldați în cadrul unităților militare de la graniță, să poată vorbi cu el.

Gabriella a stat la căpătâiul lui vreme de zece zile, până vineri seara, atunci când i se sfârșea permisia. La plecare, a cumpărat înghețată pentru cei din regimentul ei și a început să urce cu mașina de armată pe drumul îngust de pe dealurile Golan.

Într-o curbă strânsă, o înghețată s-a răsturnat. Întinzându-se să o ridice, a mișcat volanul, astfel că mașina a ieșit de pe carosabil, răsturnându-se pe o parte. Gabriella a ieșit prin parbriz din cauza impactului, lovindu-se cu capul de o stâncă.

În același moment, Berel Caspi se afla lângă fiul său. Auzi cum ritmul în care Michael respira se schimbase.

Michael deschise ochii și se uită în spatele tatălui său. Arătă cu mâna deasupra patului său.

— De ce plutește Gabriella acolo?

Berel se întoarse, dar nu văzu nimic.

— Gabriella, spuse Michael, cum de poți fi aici?

Nimeni nu găsi încă mașina avariata și trupul Gabriellei atunci când Michael spuse:

— Gabi, vin cu tine.

Berel se uită iarăși prin cameră, dar nu văzu pe nimeni. Privi în ochii lui Michael. Fiul său încerca să spună ceva. Folosindu-și abilitățile de concentrare pe care și le însușise studiind Cabala, Berel încercă să înțeleagă ce voia să-i spună Michael. Canalizându-și toată puterea, voința și dragostea pentru fiul său, vru să pătrundă prin pupilele ochilor fiului său în mintea, în inima, în corpul lui, pentru a lupta împotriva cancerului. Berel se auzi pe sine spunând: „Mama ta te iubește; și eu te iubesc“. Ar fi vrut să spună „Dumnezeu te iubește“, însă nu reuși. Sărută fruntea fiului său.

Privind adânc în ochii lui Michael, Berel Caspi văzu cum lumina lor se stinge. În ei se reflecta imaginea unui bătrân sleit de puteri și de voință. Sărută pleoapele lui Michael, închizându-le, și o chemă pe Yona.

Acum, un an mai târziu, Yona stătea lângă soțul ei sedat. Luă mâna mare a lui Berel într-a sa și o sărută.

— Berel, ce se întâmplă?

Berel îl recunoscuse pe Yair, aplecat peste patul său, și vru să zâmbească. Însă își aminti răul pe care i-l făcuse prietenului său de-o viață și-și acoperă chipul, rușinat. Doctorul se apropie cu o seringă, iar Berel alunecă iarăși în neștiință.

Simțea că se scufundă tot mai tare, în adâncuri. Frica pe care i-o pricinuia senzația că va fi înghițit de pământ îl făcu să intre în panică și începu să se zbată. Atunci când valul de panică trecu, dorința de a se împotrivi slăbi și ea. Cedă astfel, lăsându-se pradă viselor.

Se făcea că e seară. Luna plină care se înălța deasupra Țării Sfinte își reflecta undele argintii pe suprafața Mării Galileei. Berel se afla într-o pădure în afara orașului, de cealaltă parte a muntelui, cu vedere către Wadi Amude. Piatra de calcar a stâncii era scaldată în primele raze de lumină ale lunii. Siluetele de la baza înaltei stânci Amude priveau cum lumina învăluia stâncăa pe toată înălțimea ei.

Ființe fără de umbră treceau pe lângă Berel. Din toate părțile ieșeau din păduri astfel de făpturi, îndreptându-se către vale. Cu toții coborau în liniște pe cărările formate de capre, spre spațiul larg din fața stâncii Wadi. Evrei purtând haine religioase, creștini și musulmani, arabi, druzi, beduini și cerchezi. Îi strigă pe aceștia în limba lor nativă, însă nimeni nu îi răspunse.

Berel se îndreptă către cea mai apropiată cărare și se uită la chipurile celor care treceau. Niciunul nu avea chip. Întinse o mână, atingând hainele acestora – nici trup nu aveau. Cum ar interpreta oare un psihanalist freudian visul lui, se întrebă Berel.

Curând, valea se umplu cu siluetele tăcute, fără chip și fără trup. Berel se apropiase de marginea muntelui înalt de peste șase sute de metri. Privi în jos, spre vârful Amude, apoi către sud, de unde luna plină care trecuse deasupra Mării Galileei începea să-și verse palida lumină peste valea de la baza stâncii. Umbra Amude începu să măture valea, împingând făpturile înapoi către stânci. Chiar și de la această înălțime, Berel își dădu seama că le e frică de lumină.

Un murmur primitiv, înăbușit, ajunse până la el. Făpturile fără chip cântau, iar Berel începu să tremure. Atunci când lumina și întunericul împărțeau în mod egal valea de la baza stâncii Amude, siluetele încetară să se mai miște. Cântecele lor crescuseră în intensitate, iar Berel simți că se află în pericol. Chemă în ajutorul lui pe

tatăl său, pe Reb Amrusi și pe Dumnezeu, însă niciunul nu apărură, lăsându-l singur, în stăpânirea cântecului funebru.

Bubuitul înfundat al unei tobe se alătură cântecului, păstrând ritmul. Bocetul sfâșietor continuă într-o limbă necunoscută lui Berel. Acesta încercă să rostească aceleași cuvinte, însă îi pângăriră limba. Deasupra, luna rămase nemișcată pe cerul complet negru, lipsit de stele. Bătaia tobei prinse ritmul inimii sale. Devenise pulsul său. Aerul se îngreună, crengile vechilor măslini aplecându-se către pământ.

Siluețele de pe platoul Wadi cântau și se roteau în bătaia continuă a tobei. Vibrația pe care o transmitea ecoul ce se forma în vale făcea ca șerpii și scorpionii să iasă din ascunzătorile lor. Cu un strigăt triumfător, făpturile fără trup alergară către baza stâncii, aruncându-se pe pământ în chip de omagiu. Un nou cântec primitiv începu, un cântec de preaslăvire, iar toba al cărei răsunet umplea valea prinse repede ritmul.

Berel simți, fără să vadă deslușit, că ceva se mișca în umbra stâncii înalte, la marginea platoului mărginit de munți. Se deplasa către Amude. Inima i se strânse de frică. I se tăie respirația, deschise larg ochii, aproape să-i iasă din orbite, însă nu putu să-și ia privirea de la ceea ce se întâmpla în vale. Făpturile fără trup se aruncară din nou la pământ, cu un urlat care zguduia munții. Berel simți că-și pierde echilibrul și vru să se arunce și el la pământ, alăturându-se dansului macabru. Ochii lui urmăriră mișcarea capetelor fără chip. Priveau pe cineva – ceva – cățărându-se pe stânca antică. Acolo!

L-a văzut! Un braț păros ieși din umbră. Ghearele puternice se înfigeau în stânca netezită în ritmul sacadat al tobelor.

Nimeni nu reușise vreodată să se cațere pe Amude. Copil fiind, el însuși încercă s-o escaladeze, alături de mulți alți tineri, însă nimeni nu reuși. Pe măsură ce creatura care escalada Amude se apropia de vârf, siluețele de la bază strigau tot mai frenetic. Răpăitul tobelor, cântecul, strigătele atinseră nivelul maxim. Făpturile dansau și se-nvârteau năvalnic în jurul stâncii, scandând extatic, strigătele lor unindu-se într-un dans vulgar, fără sens, tempo sau ritm. Făpturile care ieșeau din lumina lunii cu capetele atârând obosite se întorceau din zonele scăldate în umbră pline de vigoare, alăturându-se iarăși dansului înspăimântător.

Tobe încetară. Glasurile tuturor făpturilor amuțiră și o liniște terifiantă se așternu. Cățărătorul se înfățișă în vârful stâncii. Spinarea încovoiată și musculoasă a creaturii era plină de smocuri de păr. Intrând în lumina lunii, un geamăt sinistru de adulație și frică izbucni din piepturile făpturilor fără chip.

Văzând că, spre deosebire de partea de sus a corpului, goală, cățărătorul purta pantaloni mulați, Berel zise:

— Dumnezeule, e pe jumătate animal!

Chipul animalic care își întoarse privirea către Berel era încadrat de o mustață mefistofelică și cioc. De sub buzele întoarse ieșeau colți, iar orbitele în care se ascundeau ochii gri și goi păreau putrede.

Bestia arată către lună. Un vampir uriaș străbătu chipul argintiu al lunii în liniște totală, din el coborând patru făpturi cu brațele întinse. Căderea păsărilor negre era observată în liniște.

Un murmur de furie cuprinse capetele acoperite de glugă ale celor de sub Amude atunci când parașutele siluetelor negre se desfăcură. Curând, cuvintele lor deveniră o rugă:

— Pentru noi! Pentru noi! Pentru noi!

— Pentru voi, copiii mei! strigă bestia din vârful stâncii. Își învârti mâinile cu pielea bătucită și unghii mari, trăgând parașutiștii către el.

Toate eforturile pe care le făceau parașutiștii pentru a se depărta erau în zadar. Pe măsură ce se apropiau, strigătele deveneau tot mai puternice și mai frenetice.

— Pentru noi! scandau făpturile fără chip. Pentru noi! Pentru noi!

Silueta din vârful stâncii își roti mâna dreaptă, apoi o îndreptă în jos, către Wadi. Un parașutist fu tras deoparte, pentru el însuși, cu mâna stângă. În ciuda eforturilor disperate ale celor trei parașutiști, aceștia începură să cadă spre platou. Al patrulea rămăsese ținut deasupra stâncii, trăgând cu putere de sforile de direcționare ale parașutei.

Fiara făcu un semn din mână și conducătorul echipei ONU ateriză pe Amude. Parașuta fu purtată de vânt peste marginea stâncii, gata să-l tragă și pe el în jos, însă reuși cu o mișcare rapidă să acționeze butonul de eliberare de la ham. Își scoase pistolul Glock, ținând.

Voalura căzu o sută cincizeci de metri, până jos. Se auziră focuri de armă. Țipete de moarte umplură valea.

Liderul grupului strigă în microfonul stației sale.

— Situația a scăpat de sub control...

Satirul își ridică brațele și formă un triunghi, împreunându-și degetele în fața ochilor săi verzi, goi. Liderul grupului trase un foc de armă în aceeași clipă în care unda de lumină neagră plecată dintre ghearele fiarei îi lovi pieptul. Pistolul îi căzu din mâinile paralizate și se prăbuși la pământ, știind că gloanțele pe care le trăsese nu avuseseră niciun efect asupra bestiei care se apropia de el.

Satirul se ridică pe picioarele din spate, între coapsele lui masive și păroase văzându-se uriașul său mădular. Smulse hainele militare de pe corpul soldatului. Bărbatul gol se zvârcolea în zadar, fiara ridicându-l de părul său negru. Liderul grupului de soldați lovi bestia din fața lui, apoi își încleștă mâinile în jurul degetelor țepoase care îl sugrumau. Satirul apucă cu mâinile sale bătucite

testiculele și gâtul soldatului, îl ridică și apoi îl zdrobi de suprafața netedă a stâncii. Sunetul produs de coloana vertebrală care se rupse declanșă strigăte nebunești pe platoul de jos. Satirul își înclină capul, ca pentru a săruta soldatul pe moarte, și-și înfipse colții în gâtul moale al acestuia.

Ridicându-și ochii sălbatici pentru o clipă, bestia îl privi pe Berel. De pe colții lui galbeni picura sângele soldatului. Își scoase limba ca de șarpe și linse sângele din barbă.

Berel se trezi brusc, ridicându-se în capul oaselor, plângând și gâfâind.

Yona își îmbrățișă soțul.

— Ai transpirat tot. Îl strânse în brațe, încercând să-i oprească tremurul. Liniștește-te, dragul meu. Liniștește-te. Te iubesc. Totul va fi bine, te vei însănătoși curând, ai să vezi. Dumnezeu ne va ajuta.

Treptat, Berel încetă să mai respire sacadat, calmându-se. Yona îl așeză din nou pe perne. Lumânările de Sabat licăriră și se stinseră.

Samael Gorman primise locul de cinste la masa organizată de Simon Zaki în ajunul Sabatului. La dreapta stătea gazda sa, iar în stânga, primarul Alex Mazuz. Câțiva dintre locuitorii de frunte ai vechiului cartier, membrii consiliului local al orașului, precum și câțiva dintre membrii Consiliului Rabinic și familiile lor fuseseră invitați și ei la masă. Gorman examina cu ochii săi negri, obosiți, porțelanul bavarez și cupele din argint, ori din cristal lucrat manual. Privirile pe care le surprindea venind dinspre femeile nemăritate prezente la masă îi confirmau teoria conform căreia puterea e unul dintre cele mai puternice afrodisiace.

Simon Zaki sună din micuțul clopoțel de argint de pe masă și doi servitori se grăbiră să intre. Dar el le făcu semn să iasă. Toți cei aflați la masă tăcură și Zaki îl invită pe Samael Gorman.

Rabinul se ridică în picioare, îndemnându-i și pe ceilalți să facă la fel, pentru a binecuvânta vinul și pâinea. Împinse deoparte cartea de rugăciuni și recită din memorie lunga binecuvântare.

— Amin, spuseră în cor toți cei prezenți la masă.

Băură vinul și mâncară pâinea, începându-și astfel cina, sorbind supă din castronele delicate, smălțuite în stil cloisonne. Ca sos pentru salată, au putut alege dintre oțetul din vin, ulei de măsline proaspăt presat ori sosuri din Rusia, Franța sau Italia.

Pe măsură ce platourile erau înlocuite de altele pline de bucate la fel de exotice, discuțiile dintre cei prezenți la masă continuau, însă nimeni nu-i adresă lui Gorman întrebarea care îi frământa pe toți. Cum de reușise el să obțină donația de douăzeci de milioane de dolari?

După ce mâncară și desertul, stomacurile umplându-se până la refuz, conversația începu să lăncezească, oaspeții dând semne de nerăbdare. Samael Gorman se juca cu paharul său de vin, lăsând impresia că e adâncit în meditație. Totul se desfășura conform planului. Nu degeaba obținuse el doctoratul în psihologie. Acum sosise momentul. Îl lovi pe primar cu piciorul.

— Reb Gorman, spuse primarul, toți cei prezenți la această masă ar vrea să știe cum i-ai găsit și cum i-ai convins pe acei donatori să ajute Safed. Ai vrea să ne potolești curiozitatea?

Samael Gorman își țuguie buzele și dădu din cap, cântărind întrebarea. Trecu degetele prin barba sa, așa cum văzuse că fac rabinii trecuți de o vârstă, apoi zise:

— În urmă cu un an, Adunarea celor înțelepți m-a invitat în acest oraș pentru a deveni asistentul lui Reb Berel Caspi. Safed este un oraș cu un potențial incredibil. Cu toate acestea, cei mai buni dintre studenții de la Yeshiva părăsesc orașul după terminarea studiilor. Astfel că rămân tot mai puțini tineri pentru căsătorie, iar tinerele femei părăsesc și ele Safed. Oricât de bune ar fi intențiile lui Reb Berel și oricât de charismatic ar fi șef-rabinul Amrusi, Safed nu poate rămâne decât o regiune înapoiată din punct de vedere cultural.

Samael Gorman lovi un pahar de vin cu furculița sa și servitorii intrară repede în cameră.

— Nu acum! strigă Simon Zaki.

— Am hotărât să-mi dedic viața orașului, în încercarea de a restabili gloria de altădată. Am jurat că acest oraș va redeveni centrul mondial al iudaismului. Gorman așteptă ca aplauzele de fațadă să se termine. Cu ajutorul gazdei noastre atât de binevoitoare, Simon Zaki, am căutat numele celor mai importanți zece filantropi evrei din lume. Fiecăruia dintre aceștia i-am trimis cu deosebită atenție pentru cuvinte o schiță a planurilor mele pentru Safed. Cu toții s-au arătat interesați, și, în cele din urmă, după multe e-mailuri, faxuri și conversații prin telefon, doi dintre cei contactați mi-au răspuns făcând această propunere de donație.

— Ce este un e-mail? întrebă unul dintre bărbați.

— O scrisoare electronică, zise Simon Zaki. Îl înghionti pe Samael Gorman. Am cumpărat pentru rabin un calculator nou. Tastezi o literă, apeși un buton și litera respectivă ajunge oriunde vrei tu să ajungă înainte de a te ridica de pe scaun. Exact așa! Zaki îl lovi din nou pe Gorman.

— Mai mult sau mai puțin corect, spuse Gorman.

Văzând expresia nemulțumită de pe chipul lui Gorman, primarul zise:

— Reb Gorman, care sunt condițiile pentru ca această donație să fie făcută?

— Aș prefera să spună altcineva asta.

— Mie nu mi-e jenă de nimeni, interveni Zaki. Pentru ca orașul nostru să primească cele douăzeci de milioane de dolari drept donație, Reb Gorman trebuie numit Rosh Yeshiva și membru al Consiliului Rabinic.

Mesenii se mișcă în scaunele lor. În cameră se așternu liniștea.

Un membru al consiliului, al cărui chip roșu contrasta cu barba sa albă, înlătură mâna soției sale, care încerca să-l oprească. Toți auziră șoaptele ei:

— Gândește-te la toți banii aceia.

— Lasă asta, spuse rabinul. Se încalcă un principiu fundamental în această situație. Domnul Zaki ar trebui să știe care este acela.

— Care? Întrebă Zaki.

— Cel mai tânăr dintre rabinii aleși pentru consiliu a fost Moshe Galante, în 1560. Avea patruzeci de ani. Cu tot respectul pentru rabinul Gorman, mai are de așteptat șase ani până va ajunge la vârsta la care poate fi pusă în discuție numirea lui. Chiar și așa, membrii consiliului nu sunt înlocuiți decât după moartea lor. Fie ca Dumnezeu să-i binecuvânteze pe toți cu viață lungă.

— Amin, răspunseră mesenii.

— După cum spunea mama mea, binecuvântată fie ea, zise primarul zâmbind, aveți dreptate, iar domnul Zaki nu se înșală. Am certitudinea că atât dumneavoastră, cât și ceilalți membri ai consiliului veți înțelege că Reb Gorman nu e genul de om care să aibă nevoie de un precedent în istorie. El le stabilește!

Samael Gorman îl împinse cu blândețe pe primar înapoi în scaun.

— Îți mulțumesc, domnule primar, dar i-aș putea răspunde distinsului consilier că tradițiile se pot schimba. Vă rog să nu mă judecați greșit pentru aducerea acestor propuneri în atenția dumneavoastră. În primul rând, mă gândesc la studenții și locuitorii orașului Safed, precum și la evreii de pretutindeni. Planurile pe care le-am dezvoltat sunt foarte importante.

— Vrei să spui că donațiile nu vor fi făcute dacă tu nu vei fi numit Rosh Yeshiva? Întrebă membrul Consiliului Rabinic.

— Da, spuse Samael Gorman, deschizându-și brațele și oftând. Ce pot să spun? E singura cerință a donatorilor.

— Eu pot spune ceva, zise nervos primarul Mazuz. Am vrut să devin primarul acestui oraș pentru a-l vedea dezvoltându-se. Tora nu înseamnă tradiție! Obiceiurile pot fi schimbate dacă e întru binele tuturor.

— Nu vorbim doar de obiceiurile care îi interzic lui Reb Gorman să fie numit în Consiliul Rabinic, spuse un bătrân membru al consiliului. Toți candidații trebuie să aibă cunoștințe de Cabala. Indiferent cât de inteligent și perspicace s-a dovedit a fi, Reb Gorman nu are încă vârsta la care să poată studia scrierile mistice.

— Cinstite rabin, zise Gorman, aș vrea să subliniez faptul că, în cazul în care Moshe Galante a fost acceptat în consiliu la vârsta de patruzeci de ani, studiul Cabalei l-a început cu mult după aceea. Ați fost prezent astăzi la mica demonstrație a cunoștințelor mele în ceea ce privește Cabala. Dacă Reb Amrusi m-ar fi lăsat să continui, ați fi văzut că îndeplinesc această condiție.

— „Reprezentăția” dumneavoastră, răspunse bătrânul, accentuând primul cuvânt, a fost impresionantă. Cine v-a învățat aceste lucruri?

— Am cumpărat câteva lucrări despre Cabala și am primit lecții particulare de la proprietarul acestora. Apoi, cu ajutorul acestor cunoștințe de bază, am continuat studiul pe cont propriu.

O tânără femeie aflată la masă chicoti.

— Am fost prezentă astăzi la Curtea Rabinilor și n-am înțeles nimic din ce-ai spus. Cum îți puteți dovedi cuiva ca mine faptul că aveți cunoștințe de Cabala, ori astfel de puteri mistice.

— Eu m-am născut în Safed și niciodată n-am fost martoră la ceva de ordin mistic, răspunse femeia care stătea în fața lui Reb Gorman.

Samael Gorman se mișca înainte și înapoi cu scaunul, enervat la culme de cuvântul „reprezentatie”. Putea să facă o mică demonstrație, dacă asta doreau. Continuând să se balanseze în scaun, așteptă până când toți își îndreptară atenția către el. Ochii săi negri, misterioși, se deschiseră larg. Se îndreptă de umeri aplecându-se în față și privi fix un pocal din cristal pe jumătate plin care era în fața femeii aflate de cealaltă parte a mesei. Cu o voce egală, monotonă, rosti cuvinte de neînțeles – o combinație de ebraică veche, aramaică și ecuații geometrice. Ochii i se deschiseră într-atât de tare, încât câțiva meseni se speriară. Pocalul de cristal plin cu vin roșu începu să se miște. Vinul de Burgundia începu să bolborosească și din pahar se ridică fum. Făcu spumă și apoi se transformă în chihlimbar. O servitoare scăpă tava pe care o ținea în mâini, însă zgomotul produs trecu neobservat. Toți cei care se aflau în cameră priveau fix paharul fumegând, ca hipnotizați.

— Te rog să-mi dai paharul tău, i se adresă Reb Gorman femeii din fața sa.

Aceasta se făcu mică în scaunul ei.

Gorman zâmbi, se întinse peste masă și puse palma peste pocalul fumegând. Îl întoarse cu gura în jos, apoi îl puse înapoi pe masă și își luă mâna de pe el, ridicând-o astfel încât toți cei prezenți să o vadă. În palmă, chihlimbarul topit formă un cerc perfect. Rosti alte cuvinte ciudate, apoi cercul începu să licărească, formând imaginea unui grup de oameni adunați într-o încăpere mare.

— Priviți, spuse femeia, arătând sfera din palma lui Samael Gorman. Suntem noi toți, la Curtea Consiliului Rabinic.

Meserii invitați de Simon Zaki se văzură pe ei înșiși bătându-l pe umeri pe rabinul Gorman, strângându-i mâna și felicitându-l pentru numirea sa de către Consiliul Rabinic ca șef-rabin al orașului Safed.

Tânărul rabin își strânse degetele într-un pumn. Îl căută din priviri pe bătrânul consilier.

— Rabine, dacă singura cerință pentru care orașul acesta nu poate primi donația de douăzeci de milioane de dolari este aceea de a fi studiat Cabala, atunci trebuie să reconsiderați propunerea mea. Veți fi de acord, fără îndoială, că tocmai

am demonstrat care sunt abilitățile mele în artele mistice ale strămoșilor noștri. Tuturor celor prezenți la această masă le-am oferit o fărâmbă din viitor. Hotărârea finală o veți lua dumneavoastră. Bunăstarea orașului Safed este în mâinile dumneavoastră. Ochii negri ai lui Gorman străluceau intens, o stranie lumină fulgerându-i irișii. Însă timpul nu se poate opri, mormăi el.

După cina de Sabat de la școala Yeshiva, Yakov Denis ieși sub lumina plină a lunii, îndreptându-se către partea de colină de unde se vedea casa lui Ari, sperând că Miriam va fi pe-acolo. Se uita la vechea locuință construită din piatră, gândindu-se numai la ea. Nu credea în povestea pe care i-o spusese Miriam, însă era foarte fericit că aflase de la ea toate lucrurile acelea. Făcea din ea o persoană naivă, însă cu atât mai umană și apropiată lui. Nu putea să-și ia gândul de la ea – parfumul ei, părul ei roșcat, ochii aceia verzi, sclipitori. Chiar dacă nasul era un pic mai lung, accentua frumusețea buzelor ei delicat arcuite, adăugând un pic de caracter chipului ei plin de pistrui.

— Ai văzut ceva? Întrebă Miriam din spatele lui.

Speriat, Yakov se dădu înapoi, împleticindu-se, dând din brațele pentru a-și regăsi echilibrul. Miriam ieși din umbră, intrând în lumina lunii.

— Ești teafăr? N-am vrut să te sperii.

— Nu, nu m-am speriat deloc, râse Yakov. Aproape că mi-a ieșit inima din piept de frică.

Râsul ei îl înveseli și mai mult.

— Am venit în spatele tău și tu n-ai auzit nimic, spuse Miriam. Meditai? Își dorea ca el să fi venit pentru a se întâlni cu ea.

— Mă gândeam la ce s-a întâmplat în casa lui Simon Zaki. Ai auzit povestea?

— Cred că tot orașul a aflat. Slujitoarele lui Zaki au venit la Seminar, căutând adăpost. Toate fetele din internat vorbesc despre asta. Crezi că Gorman va deveni Rosh Yeshiva?

— E fie un magician iscusit, fie știe cu adevărat Cabala, zise Yakov.

— Vrea să dețină controlul școlii Yeshiva și al Curții Rabinilor, să fie stăpânul orașului.

— Cred că locuitorii orașului nu-l vor trăda pe Reb Berel. Cel puțin așa sper.

— Nu știu ce să cred. S-ar putea să spună că e spre binele orașului. Douăzeci de milioane de dolari e o sumă imensă într-o astfel de perioadă, când orașul e plin de șomeri.

— N-am încredere în Gorman, spuse Yakov. Ar putea cumpăra poziția de Rosh Yeshiva și un loc în Consiliul Rabinic. E un om murdar.

— Ochii aceia adormiți și fața lui lungă îmi aduc aminte de un cal șiret care m-a mușcat atunci când nu eram atentă.

— Unde te-a mușcat?

— Mă aplecam după ceva.

Râseră împreună, veselia lor făcând stelele să pară mai luminoase și luna ceva mai prietenoasă. Rămaseră unul lângă celălalt, respirând aerul proaspăt al nopții. Yakov se întoarse către Miriam.

— Reb Berel trebuie neapărat să se prezinte în fața Consiliului Rabinic, altfel își pierde funcția.

— Dar nu-l poate ajuta Reb Amrusi?

— Șef-rabinul a îmbătrânit, zise Yakov, însă mintea lui e mai ageră ca oricând. Cel puțin așa sper să fie.

Yakov și Miriam se întoarseră către casa lui Ari în același timp.

— Ai văzut? șopti ea.

— Ce ai văzut? întrebă Yakov înghițind în sec.

— Siluete de om.

— Și eu. Stăteau la colțul casei, acolo, spuse Yakov. Cred că erau Michael și Gabriella.

— Mi-era frică să și zic asta, adăugă Miriam, oftând.

Un nor acoperi luna și întunericul învălu colina pe care se aflau. Miriam tresări și se apropie de Yakov. Se împiedică, întinse brațele și se opri în pieptul lui Yakov, simțindu-i bătăile rapide ale inimii.

Apropierea de Miriam îl făcu pe Yakov să-i tremure picioarele. Însă îi întări inima. Își puse mâinile în jurul ei și rămase complet nemișcat, de teamă ca nu cumva ea să se îndepărteze. Inhală parfumul minunat al părului ei.

Atunci când norul trecu, Miriam se desprinsă de la pieptul lui. Se priviră în ochi. Yakov își apropie gura de a ei. Buzele li se atinseră, întredeschise, limbile se întâlniră, trupurile tremurând se agățară unul de celălalt. Un fior îi cuprinse pe amândoi. Se dădură înapoi, trăgând adânc aer în piept, însă dorind să se lase pradă plăcerii, speriați în același timp de experiența trăită și de gândurile lor.

Yakov încercă să-și ascundă vocea tremurătoare, oferindu-i lui Miriam brațul său.

— Ar trebui să plecăm de aici.

Ea îi apucă brațul, dorindu-și să o mai sărute o dată, însă rugându-se să poată rezista ispitei de a păcătui. Coborâră dealul în liniște, mergând către vechiul cartier al orașului.

— E o prostie să credem că i-am văzut pe Michael și Gabriella, spuse Miriam. Nu-i așa?

— Ar fi mai bine să ne întoarcem în camerele noastre de internat, zise Yakov, știind în sinea lui că i-au văzut pe prietenii lor, dar negând în mintea lui.

Yair Blum se băgă în așternut și își sărută soția. Așa cum a făcut în fiecare seară a celor douăzeci și cinci de ani petrecuți împreună, îi șopti la ureche: „Cine poate găsi o femeie virtuoasă? Prețul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soțului ei, iar acesta mult o iubește.”¹⁰

Zâmbetul ei se transformă în neliniște.

— Yair, ce se va întâmpla cu Berel? Poate Gorman să-l îndepărteze de la conducerea școlii?

— Înainte de demonstrația asta din casa lui Zaki, credeam că Berel e în siguranță.

— Au fost adevărate trucurile lui Gorman?

— A demonstrat că are cunoștințe vaste. Am vorbit cu unul din consilierii care au fost prezenți acolo, încă se află în stare de șoc. Spunea că Gorman posedă puteri mistice despre care el abia dacă auzise.

— Crezi că acest Consiliu Rabinic îl va accepta pe Gorman ca membru? Întrebă Ester.

— Demonstrația pe care a oferit-o va face ca vârsta lui să nu reprezinte un criteriu. Iar cele douăzeci de milioane de dolari cu siguranță îi vor înlesni drumul. Însă tot trebuie să aștepte crearea unui loc în consiliu.

— Și cred că asta se va întâmpla cât de curând. Toți au peste optzeci de ani. Dumnezeu! Berel face parte din cea de-a noua generație de rabini născuți în Safed. Îl vor da oare la o parte?

— Jumătate din populația orașului trăiește în baza ajutoarelor sociale. Cealaltă jumătate trăiește datorită pensiunilor pe care le administrează ori a altor venituri fixe. Într-o țară în care inflația crește vertiginos, eu însumi aș vota cu Gorman. Yair zâmbi trist. Trase pătura și-și așeză capul pe pernă. Dacă Berel nu va veni în fața consiliului marți, va avea probleme.

¹⁰*Pilde*, 31:10-11 (n. tr.).

Dimineața zilei de Sabat

Yona deschise ușa de la intrare atunci când Ester și Yair Blum bătură. Ochii îi erau umflați și i se vedeau vinișoarele de sânge. Când își dădu seama că cei doi sunt îmbrăcați cu haine de sărbătoare, iar ea încă poartă aceeași rochie boțită, își ascunse o șuviță de păr sub batic și murmură:

— Berel s-a trezit de două ori. M-a privit, apoi mi-a întors spatele. Yona își acoperi chipul cu ambele mâini, începând să plângă.

Ester o îmbrățișă și o conduse către un scaun.

— Reb Amrusi tocmai ce a plecat, spuse Yona.

— A reușit să vorbească cu Berel? Întrebă Yair.

— Nici măcar nu a încercat. Șef-rabinul și-a așezat mâinile pe fruntea lui Berel și expresia îndurerată de pe chipul lui Berel a dispărut. Acum pare că se odihnește mai bine.

— Ai reușit să afli care e motivul îmbolnăvirii lui? Întrebă Yair.

Chipul Yonei se umplu de tristețe. Își împreună mâinile și le strânse de parcă ar fi așteptat un răspuns de la ele.

— Știu doar că are de-a face cu scrisorile din sacul pe care l-a expediat Yakov.

Ester Blum o îmbrățișă din nou pe Yona și îi spuse soțului ei:

— Mergi la sinagogă. Eu voi rămâne aici.

— Yona, spuse Yair, te putem ajuta cu ceva?

— Da. Aduceți-mi-l pe soțul meu înapoi. Vreau să știu că locul lui în fruntea școlii Yeshiva nu este în pericol. Mi-e teamă că vestea că i-a dezamăgit pe străbunii săi îl poate ucide.

Ester o strânse în brațe pe Yona și-i făcu semn lui Yair să plece.

Marea Sinagogă a orașului fusese construită la începutul secolului al șaisprezecelea. Pilaștrii de suport și arcadele romane susțineau o clădire cu lățimea de patruzeci și cinci de metri, lungimea de nouăzeci și înaltă de peste cincisprezece metri. De cupola în formă de dom era agățat un uriaș candelabru din cristal, care atârna chiar deasupra mesei celui care citea din Tora, iar șef-rabinul era așezat în amvonul din centrul sinagogii. Rânduri, rânduri de bănci din stejar trainic începeau din spatele sinagogii, înconjurând amvonul, și continuau până la cele trei trepte ale podiumului, unde se afla altarul în spatele căruia erau păstrate vechile scripturi.

Altarul, cioplit din lemn de mahon, a fost încastrat în peretele muntelui. Cele două intrări sunt străjuite de Leii de Aur ai lui Iuda, care protejează optsprezece Legi, fiecare dintre ele fiind adusă din țări unde neamul evreilor se afla în fața extincției. Deasupra altarului, cele zece porunci au fost cioplite în piatră pe două table.

Sectorul destinat femeilor era similar cu cel din Curtea Consiliului Rabinic. Închis de un grilaj lucrat manual, forma o potcoavă de cal deasupra sectorului bărbaților.

Privind de la înălțimea balconului, Miriam îl văzu pe Yakov așezându-se lângă ceilalți tineri din școala Yeshiva. Fetele chicoteau tocmai pentru a atrage atenția celor de jos, însă Miriam rămase tăcută. Un fior îi străbătu corpul când își aminti cum Yakov o strânse în brațe cu putere, corpul lui lipindu-se de al ei. Amintirea sărutului lui îi excită sânii și un val de plăcere îi făcu corpul să tresară. Deschise cartea de rugăciuni pentru a citi din Psalmi și nu-l văzu pe Yakov când acesta privi în sus.

Atunci când Reb Amrusi intră, mergând cu deosebită vitalitate, atenția celor prezenți se îndreptă către centrul sinagogii. Așezându-se, își acoperi capul cu șalul de rugăciune, ascunzându-și chipul și corpul. Cu o voce puternică, spuse:

— Cel care va citi în această zi de Sabat să-și ia locul în amvon.

Un bătrân care era cunoscut drept bun orator urcă treptele spre amvon și începu slujba. Primarul

Mazuz își făcu și el apariția, însoțit de alți notabili cetățeni ai orașului, în fruntea cărora mergeau Samael Gorman și Simon Zaki. Cel care oficia slujba așteptă până când toți își ocupară locurile.

Cel mai voluminos dintre pergamentele Torei fu scos din altar și adus la amvon. Bătrânul desfăcu pergamentul și declamă:

— Toți Kohanimii¹¹ să se ridice în picioare și unul dintre voi să fie trimis în față, pentru a citi pasajul săptămânal din Legea care i-a fost dată lui Moise, iar Moise a lăsat-o fiilor lui Israel.

Toți enoriașii ai căror străbuni se trăgeau din Aaron, marele preot, rămaseră în picioare până când Kohanul ales urcă în amvon și începu să citească prima parte din Lege.

Cea de-a doua strigare fu adresată unuia din descendenții celui de-al treilea fiu al lui Iacob, care a fost mare preot în Templul lui Solomon. Urmașul lui Levi citi partea sa, apoi coborî.

Șef-rabinul se ridică și se apropie de masa celui care striga cine va citi cea de-a treia parte din Lege, parte pe care ar fi putut-o citi oricare bărbat din neamul lui

¹¹ Bărbați care îndeplinesc o anumită funcție religioasă în cultul iudaic (n. tr.).

Israel cu condiția să aibă peste treisprezece ani. Această chemare, considerată a fi un privilegiu deosebit, îl aducea în fața Torei pe cel pe care comunitatea dorea să-l onoreze. Enoriașii îl priveau pe Samael Gorman, așteptându-se ca el să primească această onoare.

Acoperit în întregime de șalul de rugăciune, Reb Itzig Amrusi, slab și puțin la trup, ajunsese la masa pe care erau așezate scrierile din Tora.

Primarul Mazuz îl înghionti pe rabinul Gorman.

— Pregătește-te!

Gorman își înclină capul, luând o falsă atitudine de umilință, și privi absorbit cartea sa de rugăciune. Avea de gând să ezite într-atât de mult încât cei prezenți să creadă că era adâncit în rugăciune și că nu auzise strigarea. Apoi verifică dacă șalul de rugăciune era aliniat cu dunga pantalonilor săi. Făcu o mică ajustare, apoi așteptă.

Așezați de o parte și de alta a rabinului Gorman, primarul și Simon Zaki se întoarseră pentru a vedea ce cauza această întârziere. Văzură cum Itzig Amrusi îl dădu la o parte pe cel însărcinat cu strigarea cititorilor. Șef-rabinul în vârstă de nouăzeci și trei de ani se apropie de Tora. Se înclină și sărută vechiul pergament. Își scoase de sub șal mâinile sale subțiri, prin a căror piele se vedeau venele albastre și făcu sulul pergamentului în greutate de peste patru kilograme și jumătate. Desfăcu iarăși sulul, astfel încât trei părți din el să poată fi văzute. Cu o mișcare ușoară, ridică marele pergament deasupra capului. Enoriașii se ridicară cu toții, făcând o plecăciune.

Șef-rabinul înconjură amvonul, arătându-le tuturor, bărbați și femei, cuvântul lui Dumnezeu. Strigă cu voce puternică:

— Acesta este Pomul Vieții! Gustați din roadele lui! Rămâneți credincios acestuia și veți primi răsplată!

— Amin, răspunseră enoriașii în cor.

Când rabinul Amrusi se aplecă pentru a așeza Tora pe masă, șalul de rugăciune alunecă de pe capul său. De-a lungul obrazilor săi costelivi se puteau vedea două linii adânci, care se prelungeau până în barba sa albă. Deasupra pomeților, ochii lui adânciți în orbite licăreau de bucurie. Își dădu capul pe spate și spuse:

— Ridică-te, Michael Caspi, fiul lui Berel și al Yonei Caspi! Vino în față și citește cea de-a treia parte din Tora în Sabatul dinaintea nunții tale!

Toți enoriașii traseră adânc aer în piept, creând senzația unui val care crește înaintea de a se sparge de mal. Deși nu se forma curent în cameră, candelabrul de deasupra amvonului se mișcă, bucățele de cristal lovindu-se între ele. Printr-un geam deschis, care se afla pe cupola sinagogii, intrară doi porumbei albi, bătaiele lor de aripi răsunând deasupra capetelor enoriașilor ca niște împușcături. Cele

două păsări planară până la altar, fiecare așezându-se pe una dintre tablele cu cele zece porunci, privind spre oameni.

Şef-rabinul se uită la cei doi porumbei şi îşi ridică mâna dreaptă în lateral. Şalul său de rugăciune, îngălbenit cu trecerea anilor, se umflă, astfel încât Yair Blum, Yakov Davis şi cei aflaţi în sinagogă avură impresia că sub braţul său se afla o a doua persoană.

Itzig Amrusi îşi deschise gura, iar vocea care se auzi fu recunoscută de toţi – vocea lui Michael Caspi, recitând binecuvântarea de dinaintea citirii Torei.

— Spiritul lui Michael Caspi vorbeşte prin gura lui Reb Amrusi! strigă cineva.

Din gura lui Itzig Amrusi se auzea vocea lui Michael, care începu să citească partea a treia din Lege. Vocea tulburătoare a tânărului bărbat îi făcu pe toţi să rămână ca împietriţi. La sfârşitul lecturii, în locul răspunsului enoriaşilor, se așternu liniştea în Marea Sinagogă.

Apoi, din sectorul destinat femeilor, o voce subţire de femeie răspunse:

— Aaaaamiiiiin.

Se auzi ţipătul cuiva din spatele grilajului de la balcon. Porumbeii de deasupra altarului îşi luară zborul, rupând vraja.

Yakov şi rabinul Yair Blum ieşiră repede pe culoar şi se întoarseră pentru a privi sus, la balcon. Oamenii formară repede mici grupuri – vorbeau, ţipau, arătau către amvon, se îngrămădeau unii în alţii, şoptind.

Alţii se adunaseră în jurul amvonului în care stătea şef-rabinul. Acesta îşi trase şalul de rugăciune peste cap şi rămase gârbovit asupra mesei de lectură, fără să răspundă întrebărilor pe care i le adresau enoriaşii.

Îndreptându-se către centrul sinagogii, Simon Zaki şi primarul Mazuz împingeau oamenii din jurul lor, făcându-şi loc.

Samael Gorman urcă pe podiumul din centru.

— Reb Amrusi! strigă el, toţi cei din jurul lui dându-se înapoi.

Bătrânul, acoperit în întregime de şalul său, se întoarse în stânga şi-n dreapta, căutând vocea aceea aspră.

— Nu accept să fiu intimidat! strigă Samael Gorman. Am fost numit rabin al Casei lui Israel. Îţi cer să-mi explici ce se întâmplă!

Cu toate că nu se vedea nici măcar un deget al şef-rabinului, cei care se aflau pe podium simţiră cum ochii acestuia îl sfredeau pe Samael Gorman, astfel că se dădură cu toţii înapoi.

— Reb Gorman, tu vei citi cea de-a patra parte din Lege, zise şef-rabinul. Apoi şopti cu voce gravă: Foloseşte-te de această onoare cu înţelepciune, fiule, căci prin mâinile tale va trece sabia ascuţită a binelui şi-a răului.

Samael Gorman se clătină. Îşi muşcă buza de sus, ştergând cu dosul palmei saliva din colţurile gurii.

— Vârsta îi face uneori pe oameni să acționeze prosteste, spuse el, întorcându-se către bărbații adunați în jurul amvonului. Așezați-vă pe locurile voastre! ordonă el. Slujba va continua.

Oamenii se întoarseră către băncile de lemn. Gorman își întoarse fața roșie și ochii plini de furie către sectorul femeilor, iar degetele care se prinseră de grilaj dispărură.

Cu o voce posacă, plină de ură, Reb Gorman începu să citească cea de-a patra parte din Lege.

Yakov și Yair Blum ieșiră din sinagogă prin partea din spate și urcară repede la balcon. Miriam stătea rezemată de zidul porticului, plângând.

— Tu ai fost cea care a țipat? întrebă Yair Blum.

— Îmi pare rău, rabine.

— De ce? De ce ai țipat?

— Eu... Eu... îl privi pe Yakov, cerându-i ajutorul.

— Miriam, te rog, răspunde, insistă Yair Blum.

— Ceea ce s-a întâmplat în centrul sinagogii m-a înfricoșat, răspunse ea, tintuindu-l din priviri pe Yakov.

Yakov își dădu seama că a mințit, însă nu spuse nimic.

— Poate că ar fi mai bine dacă te-ai întoarce în camera ta, să te odihnești, spuse Yair Blum.

— O conduc eu, zise Yakov.

Fără să se gândească ce implicații ar fi avut plecarea celor doi împreună, Yair consimți.

Odată ajunși în fața sinagogii, în soarele care scălda Piața Sabat, Miriam începu să tremure, având spasme.

— Trage aer în piept de câteva ori, zise Yakov. Desfă nasturii de sus ai bluzei. Gulerul e prea strâmt.

— Degetele mele nu mai au nicio putere, spuse Miriam, după ce bâjbâi neputincioasă pentru a-și descheia bluza. Măinile îi căzură moi pe lângă corp.

De frică să nu leșine, Yakov se puse în fața ei, rugând-o să-și ridice bărbia. Degetele lui erau prea mari pentru a putea desface nasturii mici ai bluzei. Făcu un efort de concentrare pentru a-și feri ochii, evitând să privească pielea albă a gâtului ei, și trecu la cel de-al doilea nasture. Îl desfăcu și pe acesta, și degetul lui mic atinse pielea ei. Își retrase repede mâna, ca ars.

— E mai bine acum? întrebă el, bâlbâindu-se.

— Da, însă tot mai tremur.

Yakov o susținu pe Miriam, îndreptându-se către internatul seminarului.

— Poți să-mi spui ce s-a întâmplat la balcon? întrebă el. Nu pot să cred că ți se face frică într-atât de ușor. De ce ai țipat?

Deși acum pășea cu mai multă încredere, nu-i ceru lui Yakov să-i elibereze brațul.

— Nu i-aș fi putut spune lui Reb Yair că fiica lui era în sinagogă, zise ea, uitându-se în jurul lor, pentru a fi sigură că nu îi auzea nimeni. Era Gabriella. Am simțit-o pe Gabriella lângă mine. Știu că dacă m-aș fi întors aș fi văzut-o lângă mine.

— Și te-ai întors?

— Doar atunci când a strigat „Amin“.

Yakov se opri, privind-o pe Miriam în ochi.

— Ce vrei să spui?

— Era vocea lui Gabi. Știu sigur. Am fost prietene pentru mulți ani. Dar atunci când m-am întors, nu era nimeni acolo. Miriam îi arătă lui Yakov locul în care o ținea el. Mi-a atins brațul aici. La fiecare slujbă, atunci când voia să-mi spună ceva, mă atingea mereu. Am simțit parfumul săpunului ei; e diferit de al meu. Miriam strânse din umeri. Am găsit asta lângă mine, pe podea. Îi arătă lui Yakov o batistă cu un colț brodat. Gabi m-a învățat să croșetez. Uite Steaua lui David. Acesta e semnul ei distinctiv. Eu obișnuiam să brodez rugul arzând¹². Vindeam aceste batiste turiștilor.

— Unde ai găsit-o? Întrebă Yakov, pipăind țesătura fină.

— Pe podeaua balconului, lângă mine.

Pentru o vreme merseră în liniște.

— N-am văzut-o, spuse Miriam, dar știam că Gabi e lângă mine. Toată lumea i-a auzit vocea. Și toți l-am auzit pe Michael. Nu-i așa că le-ai recunoscut vocile, Yakov?

Yakov nu răspunse. Ajunseră la internat și el strigă pe cineva care s-o poată ajuta pe Miriam să ajungă în camera ei. Nimeni nu răspunse. Intră în clădire, strigă din nou, vocea răsunându-i pe culoarele pustii.

— Vino, spuse el. Unde e camera ta?

— La etaj.

— Și a mea e tot la etaj. Ar trebui să te odihnești.

Miriam simți că e momentul să-i spună la revedere lui Yakov, însă urcară împreună scările către etajul superior. Holurile erau goale, iar pantofii lor din piele scârțâiau pe podeaua din marmură. Parfumul proaspăt al săpunului cu esență de pin încărcă plăcut aerul din clădire. Miriam se opri, arătând cu degetul numele de pe ușă. Unul dintre acestea era al ei.

Yakov fu cuprins de emoție. Voia să vadă camera ei și spera să-l invite înăuntru.

¹²Ieșirea, 3:2-4 (n. tr.).

— Ce-ai văzut de la balcon atunci când Reb Amrusi a strigat numele lui Michael?

Miriam deschise ușa de la camera ei și intrară amândoi.

— Mie și celorlalte fete ni s-a părut că sub șalul de rugăciune al lui Reb Amrusi se mai afla o persoană, răspunse ea.

— Crezi că a vorbit un înger prin glasul șef-rabinului? Întrebă Yakov.

— Vocea era cea a lui Michael, spuse ea, întor- cându-se repede, cu fața la Yakov.

Rămaseră aproape unul de celălalt, fără ca vreunul dintre ei să se dea înapoi.

— Reb Berel ne-a învățat să ne ferim de misticismul fals, șopti el. Sunt trucuri de magie. Yakov simți că avea să se scufunde în ochii verzi ai lui Miriam.

— Ceea ce a făcut Reb Amrusi n-a fost vrăjitorie, nu? Întrebă Miriam. Adică, tot ce-am văzut a fost adevărat, nu?

Năpădit de un sentiment puternic care-l răscolea, Yakov răspunse pe un ton gutural:

— Cred că Reb Amrusi era în transă.

Magnetismul corpului lui Yakov o înspăimânta pe Miriam, însă atunci când o trase mai aproape, nu-l respinse.

— Cum poate fi explicată vocea lui Michael? șopti ea gâtuit.

Drept răspuns, Yakov o sărută. Ea își înlănțui brațele în jurul gâtului lui și limbile lor se căutară una pe cealaltă. De data asta nu mai era un lucru nou pentru ei. Ea simți cum bărbăția lui îi atinse coapsa. Mâna lui dreaptă alunecă dinspre mijlocul ei către sutien. Buzele li se despărțiră, amândoi privind cum degetele lui deschiau cel de-al treilea nasture. Bluza se deschise mai larg. Degetele lui mângâiară pielea fină și caldă, apoi apucă în palmă sânul ei. Simți sfârcul tare în mână. Ochii li se întâlneau. Mâna ei o acoperi pe a lui, presând mai tare sânul. Buzele li se împreunară din nou, însă de data aceasta limbile se ascuseră una de cealaltă, de frică să nu ardă în focul pasiunii. Se despărțiră, fără suflare. Miriam își duse iute mâinile la gură de teamă ca gândurile ei să nu devină cuvinte. Yakov tremura. Mâinile sale descriau cercuri în aer, și se gândi să-și ceară scuze, însă își înfrână cuvintele. Nu-i părea rău.

Ochii cei verzi și mari ai lui Miriam îl ispiteau, însă ea spuse cu glas răgușit:

— Ar fi mai bine să pleci. O rugămintă pentru care avusese nevoie de toată voința ei.

Yakov se împletici, ieșind în hol, silindu-se să n-o privească și să-și pună picioarele în mișcare. Sunetul tocurilor de la pantofi însemna că merge, însă voia cu disperare să n-o părăsească.

Ajuns afară, se împiedică de bordură și căzu în mijlocul străzii. Inima sa devenise o ființă cu aripi care voia să-i iasă din piept. Dintr-odată, avu impresia

că i se prăbușește în adâncimile stomacului său. Nu bănuise niciodată dragostea pe care i-o poartă ea. Îi pipăise trupul, însă nu reuși să spună: „Te iubesc”. Se întoarse, însă văzu două fete apropiindu-se de internat, și se opri.

Își vârî mâinile în buzunare și merse către Piața Sabat. Știa deja care va fi subiectul discuțiilor de astăzi din piață. Declamarea unei nunți a celor doi morți avea să fie pe buzele tuturor. Yakov oftă adânc. O dorea pe Miriam.

Ajuns acasă la Berel Caspi, Yair Blum îi spuse soției sale:

— Să nu lași pe nimeni să vorbească cu Yona. Privi înfiorat către ușa închisă a dormitorului, ca să fie sigur că Yona avea să rămână lângă Berel. Vin de la sinagogă. Dacă Yona află că Reb Amrusi l-a strigat pe Michael să citească din Lege și că vocea acestuia a răsunat din gura șef-rabinului, va avea nevoie și ea de îngrijirea medicului. Când am auzit că Reb Amrusi a anunțat căsătoria lui Michael cu Gabriella, aproape că am făcut infarct.

— Mi se pare mai degrabă o întâmplare demnă de o casă de nebuni, nu de o sinagogă, spuse Ester. Își privi soțul care umbla prin cameră de colo-colo, frecându-și tâmplile. Ce-o fi vrut să spună Reb Amrusi prin asta?

— Când am auzit vocea lui Michael mi s-au înmuiat genunchii, spuse Yair după ce se opri din mers, apoi ridică un deget. Însă vocea de la balcon era cât pe ce să mă nenorocească. Vocea fiicei noastre a cântat „Amin”, Ester. Ochii lui Yair fură năpădiți de lacrimi. Era Gabriella noastră! Apucă marginea canapelei pentru a se sprijini. Începu să plângă.

Ester se apropie de soțul ei și-l îmbrățișă. Plânseră împreună.

— Ți-ai imaginat vreodată cum ar fi ca într-o zi Gabi să deschidă ușa de la intrare și să pășească în casă, vie? Întrebă Yair.

Ester puse capul soțului ei pe umărul său.

— Yair, spuse ea, Gabi a murit. N-a fost ea cea din sinagogă. Îl strânse și mai tare în brațe. De multe ori, când văd o fată soldat ori aud vreo voce similară cu a ei, îmi tresare inima, gândindu-mă că fata aceea ar putea fi ea. Că până acum s-a ascuns de noi.

— Și mie mi se întâmplă la fel, spuse Yair, oftând, își ridică de pe umărul ei capul și-și șterse lacrimile.

Ester, de data asta a fost altfel. A fost ceva adevărat! De ce nu poate fi așa cum cred cabaliștii, că sufletul renaște?

— Reîncarnarea nu este unul dintre principiile fundamentale ale învățămintelor iudaice. Doar știi asta.

— Berel mi-a spus mai demult că Reb Amrusi poate spune, privind aura unei persoane, dacă sufletul acesteia vine din trecut.

— Credeam că ați căzut de acord să nu dați importanță misticismului magic, spuse Ester.

— Problema lui Berel a fost dintotdeauna că gândirea sa se întemeiază pe teorie, iar cu inima crede în misterele universului. Pentru noi acesta e un lucru de neînțeles, însă nu și pentru un cabalist. Misticul adevărat vede doar unicitatea lucrurilor. Fizica cuantică propune acum câteva teorii similare. Berel crede că în fiecare lucru, în fiecare vietate există o fărâmbă de divinitate. Oamenii de știință spun că există un element care fundamentează toate lucrurile însuflețite și neînsuflețite din acest univers. Berel spune că omul a fost însărcinat cu perfecționarea acelor fărâmba și întoarcerea lor într-o unitate a lui Dumnezeu.

— Iar fizicienii care cred că este datoria noastră?

— Ei nu fac astfel de judecăți de etică.

Simțindu-se ușurată să-l vadă din nou pe soțul ei liniștit, Ester spuse:

— Berel nu va putea să-și ajute sieși ori altcuiva pentru o bună perioadă de timp. Doctorul i-a mai dat un sedativ.

— Ai grijă să nu vorbească nimeni cu Yona, spuse Yair, după ce-și sărută soția. Mă duc în Piață. Poate că unul dintre membrii consiliului va putea să ne explice ceea ce s-a întâmplat astăzi în sinagogă.

Yair Blum și Yakov Davis intrară în același timp în Piața Sabat, însă din direcții diferite. În centrul adunării de oameni se aflau membrii consiliului, purtând pălăriile lor mari din lână, primarul Mazuz și Simon Zaki, toți fiind atenți la Samael Gorman, care stătea în picioare pe o bancă.

— N-aveți niciun motiv să vă entuziasmați, strigă Samael Gorman, întinzându-și brațele ca pentru a-i cuprinde pe toți. Folosindu-se de un truc al profesorilor, își coborî vocea, astfel încât toți se apropiară de el pentru a-l putea auzi. Tot ceea ce s-a întâmplat astăzi în sinagogă poate fi explicat pe cale rațională. Cu alte cuvinte, un bătrân și-a pierdut mințile și a avut halucinații. Cântărind cu atenție reacția mulțimii, Gorman scotoci în mintea sa cuvintele cu care avea să cucerească încrederea tuturor. Ochii i se făcură mari și strigă: Reb Amrusi e un om sfânt. Își mișcă degetul arătător ca pe un metronom, subliniind fiecare cuvânt după tonul crescător ori descrescător al vocii sale. Nimeni n-ar trebui să-l învinuiască pe șef-rabin pentru slaba sa memorie. Faptul să s-a comportat ca un ventriloc nu cred că a făcut niciun rău nimănui. Cineva va fi nevoit să le explice asta familiilor celor decedați.

Cei din piață aprobă cu toții această explicație, răsuflând ușurați.

— Trebuie să luăm în considerare faptul că șef-rabinul are nouăzeci și trei de ani, spuse Samael Gorman, aranjându-și reverele de la costum. Astăzi am fost martori la o transă a bătrânului domn, o transă prin care a realizat în stil teatral

ceea ce toți cei din această piață și-ar fi dorit: învierea celor doi tineri. Sper din toată inima ca suferința pricinuită părinților lui Michael și ai Gabriellei să treacă cu ușurință.

Simon Zaki își dădu seama că oamenii se liniștiră, astfel că îi făcu un semn unuia dintre muncitorii săi.

— Povestește-ne despre milioanele de dolari care vor fi donate, strigă muncitorul. Asta ne interesează pe noi.

— Sunt sigur de asta, răspunse rabinul Gorman. Însă astăzi e Sabatul. Făcu o plecăciune către rabini. Nu sunt sigur că acesta e locul ori timpul potrivit pentru a vorbi despre asta.

La început, doar muncitorii lui Simon Zaki îi solicitau răspunsul. După aceea și alții au început să-i ceară asta. Rugămintile lor veneau de pretutindeni.

Primarul îi arătă cu capul pe rabini, apoi îi șopti lui Zaki:

— Nu vor permite nimănui să vorbească despre afaceri în ziua de Sabat. Cel puțin nu aici.

Muncitorul protestă, dregându-și vocea.

— Rabinii aceștia vor da dezlegare la porc dacă-i plin de bani. Făcu un semn către Gorman, care stătea pe bancă. O să-i ajute el.

— Spune-ne! Spune-ne! Spune-ne! strigară mai întâi muncitorii lui Zaki, apoi toți cei prezenți.

— Mă vedeți cu toții aici, sus, pe bancă? strigă Gorman. Mă puteți auzi?

Mulțimea răspunse cu un strigăt de bucurie.

— Mă înclin în fața voinței poporului. Însă nu cred că e nevoie să vă prezint toate detaliile acum. Așa cum v-a spus Simon Zaki, cel mai de seamă cetățean al acestui oraș, dacă voi fi ales Rosh Yeshiva și membru al Consiliului Rabinic, doi donatori sunt gata să depună, săptămâna viitoare, douăzeci de milioane de dolari în contul orașului. Alte persoane sunt gata să investească de două ori pe atât într-un parc de distracție Bible-Land, construit chiar aici, în mult iubitul nostru oraș.

Yakov se apropie. Era pentru prima dată când Gorman menționase de numirea sa în consiliu. Ieri, în cadrul adunării de la Curtea Rabinilor fusese prea „umil” pentru a spune asta.

— Planurile pentru Bible-Land includ și un hotel de cinci stele, o sală de concerte, o școală de călărie, un patinoar și o arenă sportivă. Toate acestea vor face ca Safed să devină centrul turistic cel mai atractiv din întregul Orient Mijlociu! Vom pune bazele unui sistem bancar electronic folosind cea mai nouă infrastructură IT din lume! Vom avea propriul nostru satelit în spațiu!

Tăcerea provocată de uimirea care-i cuprinsese pe cei din Piață fu spartă de șaptele extatice care deveniră încet euforie. Toți aprobă propunerea lui Samael

Gorman. Yakov, în ciuda faptului că nu-l suferea pe directorul-adjunct al școlii, fu și el prins de încântarea cu care erau acceptate ideile pline de potențial.

— Suntem pe calea succesului! strigă Zaki.

Yakov încercă să se disocieze de grupul din jurul său. Știa instinctiv că Gorman e rău, însă promisiunea pe care i-o făcuse lui Miriam îl determină să strige:

— Studenții de la Yeshiva nu au timp pentru sport, călărie sau patinaj!

Oamenii din jurul lui Yakov se dădură înapoi, creând o deschizătură până la banca pe care era cocoțat Gorman.

— Poate că studenții de la Yeshiva nu se vor folosi de aceste facilități, spuse Gorman cu un vădit aer de superioritate, însă sunt sigur că turiștii o vor face. Și vor aduce mulți bani cu ei. Se uită la chipurile înfierbântate ale celor din jurul său. Așteptau tot mai mult, iar el era pregătit să le ofere mai mult. Sunt multe avantaje pentru cei care vor să investească în Safed. Pe acest vârf de munte aerul este curat, de aici priveliștea este de-a dreptul încântătoare, iar apa de izvor e una dintre cele mai bune din întreaga semilună fertilă. Acest oraș, această regiune va deveni Elveția Orientului Mijlociu!

Simon Zaki îl înghionti pe primar, care strigă:

— Domnul Zaki ar vrea să spună și el câteva cuvinte.

Antreprenorul mic și îndesat fu ajutat să urce pe bancă alături de Gorman.

— Ieri, rabinul Gorman ne-a povestit în Curtea Rabinilor că familia Golding din Paris, Max Mandel din New York și Fundația Rothschild din Anglia sunt pregătiți să doneze bani orașului nostru.

Yakov văzu pe chipul lui Gorman expresia plină de riduri a unui om îngrozit de ceva. Zaki greșise. Numele donatorilor nu fuseseră menționate.

— Aseară, în casa mea, continuă Zaki, am fost martorii unei întâmplări extraordinare. Îl bătu pe Samael Gorman pe umăr. Acest tânăr rabin ne-a arătat o frântură din viitor. Zaki îi arătă pe membrii consiliului care fuseseră prezenți la cină. Acești respectabili rabini pot confirma acest lucru. În casa mea a avut loc un miracol, la cina de Sabat. Ne-am văzut cu toții în viitorul apropiat, felicitându-l pe Reb Gorman pentru numirea sa în funcția de șef-rabin al orașului Safed. Noi, cei prezenți acolo, înțelegem acest eveniment ca pe o prevestire a succesului pe care îl va aduce orașului nostru crearea unui nou centru educațional, turistic și de afaceri!

Oamenii aprobă voioși discursul lui Zaki.

— Continuă, continuă, îi șopti Gorman lui Zaki. Sunt ai tăi.

— Reb Samael Gorman a demonstrat că nivelul său de cunoștințe în ceea ce privește Cabala este unul despre care membrii Consiliului Rabinic abia dacă au

auzit, spuse Zaki. Reb Gorman are toate calitățile necesare pentru a deveni următorul șef-rabin al orașului Safed.

Oamenii lui Zaki declanșară răspunsul plin de entuziasm al cetățenilor.

Primarul Mazuz se urcă și el pe bancă, făcându-l pe Gorman să se dezechilibreze.

— Acesta este singurul mod prin care orașul poate ieși din umbră, redevenind centrul de cultură și afaceri care a fost în trecut. Mazuz își ridică mâinile. Poate că nu avem voie să vorbim despre afaceri în ziua de Sabat, așa că mă voi opri. Însă niciodată nu s-au interzis muzica și dansul în semn de mulțumire către Dumnezeu, care ne-a trimis această binecuvântare care este Reb Samael Gorman!

La un semn discret făcut de Zaki, muncitorii lui formară un cerc în jurul băncii și al celor trei bărbați care stăteau în picioare pe ea. Consilierii fură dați la o parte. Alți oameni intrară și ei în horă, împreună și brațele. Cineva începu să cânte „Pace fie cu tine, mireasă a mea“.

Bărbații cântară cu voce baritonală și bătură din picior încet, mișcându-se în ritmul muzicii. Femeile formară și ele un cerc în jurul bărbaților și se învâртеau în celălalt sens. Cântecele și cele două cercuri de dansatori continuă din ce în ce mai repede.

Yakov fu lovit de dansatorii care se învâртеau, fiind împins până la marginea pieței. Își înfipse barba în piept. Samael Gorman câștigă pentru a doua oară. Yakov plecă, târșându-și picioarele.

Duminică

Poștașul înainta pe ulițele vechiului cartier însoțit de măgarul său, pe spinarea căruia atârnav grei doi saci. Sunt mult mai multe scrisori de trimis astăzi, majoritatea fiind de la Berel Caspi. Unii dintre destinatarii acestor scrisori ieșeau din casele lor, urmându-l pe poștaș. Grupul de însoțitori continua să se mărească.

Oamenii se aplecau peste pervaz urmărind din priviri alaiul care se apropia de Seminar și de casa rabinului Yair Blum. Poștașul se uită la grupul de oameni din spatele său, apoi vârî scrisorile prin locașul special din ușa de la intrare a lui Blum. Sună din clopoțel și trase măgarul după el, plecând. Alaiul rămase pe loc, în liniște totală.

Yair auzi soneria și se duse să vadă ce sosise prin poștă. Puse deoparte facturile și anunțurile publicitare și deschise singurul plic care îi era adresat personal. Era o felicitare – invitația la o nuntă care va avea loc marți în Marea Sinagogă. Era ciudat faptul că primea o invitație cu doar două zile înainte de ceremonie. Nu-și amintea cine se căsătorea. Literele păreau neclare. Mintea sa nu voia să priceapă ceea ce citea. Clipi, își frecă ochii și apoi se concentră asupra felicitării până când literele căpătară contur, devenind clare.

Sunteți invitați cu prietenie la căsătoria

Gabriellei Blum cu Michael Caspi.

Cu ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu,

Ceremonia va avea loc marți seară,

în Marea Sinagogă din Safed.

Părinții miresei:

Părinții mirelui:

Rabinul Yair și Ester Blum

Rabinul Berel și Yona

Caspi

— Ce naiba e asta? strigă Yair. Vocea sa răsună în toată casa și se auzi și din stradă, prin ferestrele deschise.

Cei aflați în fața casei plecară.

Ester veni repede din bucătărie.

— Ce s-a întâmplat, Yair?

— Am fost invitați la nunta fiicei noastre, murmură el. A fost înmormântată acum un an și un nemernic tâmpit a trimis asta!

— Oprește-te, spuse Ester, nu mai vorbi așa!

— Mi se par niște cuvinte potrivite, Ester. Cum poți să faci o glumă atât de proastă? Yair se prăbuși în scaun. Mă simt de parcă mi-au fost răscolite și scoase toate viscerele.

Ester luă invitația din mâinile tremurânde ale soțului ei. Chipul femeii păli.

— Berel, zise ea. Yair, m-ai auzit? Berel Caspi a trimis astea.

— Nu, nu Berel. Yair dădu din cap. Nu poate face el una ca asta.

— Nu ne spunea Yona că Berel s-a îmbolnăvit din pricina unui sac cu scrisori care a fost trimis prin poștă din greșeală?

Yair se ridică iute din scaun. Chipul său exprima limpede gândurile care îi trecuseră prin minte. Își reveni cu repeziciune.

— Scrisori. La plural. Asta înseamnă mai mult de una. Yakov spunea că sacul era plin de scrisori.

Când cineva bătu în ușa care dădea spre Seminar, Ester răspunse iute.

Miriam intră pe ușă cu ochii scăldați în lacrimi. Ținea în mână aceeași invitație și își lăsă brațul să cadă pe lângă trup când văzu că și Ester avea una.

— Toate fetele au primit câte una, spuse Miriam.

— La naiba! La naiba! La naiba! Yair lovi cu pumnul în palmă. De ce nu suntem lăsați în pace? Fiica noastră e moartă! Dumnezeu!

Ester se apropie de soțul ei, însă acesta se îndepărtă, țișând:

— Mai întâi șef-rabinul! Acum cel mai bun prieten al meu! Amândoi deschid vechile răni! De ce? De ce se întâmplă toate astea?

Yair smulse invitația din mâinile soției sale, o rupse în bucăți și o aruncă pe podea. Se îndreptă către telefon și formă numărul lui Berel.

— Cine e la telefon? Întrebă Yair pe cel care răspunse la telefonul familiei Caspi.

— Rabinul Samael Gorman.

— Ce cauți acolo? Știa deja răspunsul însă, și-l duru inima. Revenindu-și, spuse: Eu sunt rabinul Yair Blum. Vreau să vorbesc cu Reb Caspi sau cu soția sa.

— E bine că ai sunat, spuse Samael Gorman. Lucrurile nu stau într-atât de bine aici. Yona Caspi s-a îmbolnăvit și a căzut la pat. Medicul îi are în grijă pe amândoi chiar acum. Ai aflat de invitații?

— Da! I-ai spus cumva Yonei?

— M-am simțit obligat să o fac, înainte ca telefonul să înceapă să sune. Nu mă așteptam să aibă un efect atât de puternic această veste.

— Știi unde este Yakov Davis?

— Și el s-a îmbolnăvit. Băiatul se învinuiește pentru expedierea scrisorilor.

— Ce putem face? șopti Yair.

— Șef-rabinul Amrusi a convocat o adunare oficială a tuturor celor din Cartierul Vechi, și i-a chemat și pe studenții mei și pe ai tăi. Ne vom întruni în Piață, la ora 13. Sper că va putea să clarifice această situație.

— Vom fi acolo, spuse Yair.

— Sper că înțelegi, zise Gorman cu o voce caldă, că nu intenționez să profit de pe urma slăbiciunii prietenului tău, Berel Caspi, însă trebuie să acționăm cât mai repede. Orașul are nevoie de o schimbare.

— Safed trebuie purificat. Fă ceea ce trebuie să faci.

Samael Gorman puse receptorul în furcă și se duse iute la biroul lui Simon Zaki. Așteptă nerăbdător până când secretara plecă.

— Unul dintre adversarii noștri e terminat! spuse voios Gorman, intrând în biroul în care se aflau Zaki și primarul Mazuz. Celălalt a fost neutralizat. Și și-au făcut-o unul altuia!

— Ce vrei să spui? întrebă primarul.

— Ați primit amândoi invitațiile la nuntă, nu-i așa?

Ce doi dădură din cap aprobator.

— Ca un bun samaritean ce sunt, spuse Gorman, am fost acolo atunci când Yona Caspi a primit invitația. După ce și-a revenit din șoc, i-am povestit cum Itzig Amrusi a făcut pe ventrilocol în sinagogă, ieri. Și a leșinat. E întinsă alături de soțul ei, amândoi sub îngrijirea doctorului.

— Și cine a fost neutralizat? întrebă Simon Zaki.

— Yair Blum. Am răspuns la telefon din casa lui Caspi. A folosit o expresie foarte interesantă. A spus: „Safed trebuie purificat.” E foarte nervos din pricina invitațiilor. Mi-a spus că îmi pot vedea liniștit de treabă.

— Cu ajutorul pe care Simon și cu mine ți-l putem oferi, spuse Mazuz, vei fi numit Rosh Yeshiva cu siguranță.

— Noi ținim mai sus de atât, spuse Zaki, lăsându-se în scaunul său de piele și pocnind din degete. Noi avem nevoie ca Gorman să fie numit șef-rabin. Berel Caspi ne-a căzut în plasă singur trimițând invitațiile acelea.

— Nenorocitul acela de Amrusi o să crape și el cât de curând. Cu toții l-am văzut prefăcându-se că intră în transă la slujbă. Câteva minute mai târziu, toată lumea îl uitase deja și mă implorau să le povestesc despre banii pe care îi voi aduce în oraș.

— Samael, ești de puțin timp în Safed, spuse Mazuz, dregându-și glasul. Mulți oameni cred că Itzig Amrusi e unul din cei treizeci și șase de Tzaddikim.

— Simon, tu te-ai născut aici, spuse Gorman ridicând din sprâncene în semn de întrebare.

— Nu cred nici în Tzaddikim, nici în Zâna Măseluță, spuse Zaki, trosnindu-și degetele. Însă Amrusi e un om foarte respectat în acest oraș. Ridică degetul său grăsan în chip de avertisment. Să nu-l subestimezi. Mazuz are dreptate. Trebuie să-l facem pe șef-rabin să cadă iarăși în ridicol, pentru ca oamenii să creadă că e senil.

— Dacă aș putea să-l provoc la o confruntare, spuse Samael Gorman, ar fi foarte ușor pentru mine să-l fac să arate ca un prost.

— Fă câte dezbateri vrei, spuse Zaki. Măcar fă în așa fel încât Consiliul Rabinic să aibă încă un motiv pentru care să-l înlocuiască. Donatorii vor ca orașul să fie condus de un om tânăr, nu de unul care e cu un picior în groapă.

— La cei nouăzeci și trei de ani ai săi, sunt sigur că Amrusi e încet la minte, zise Gorman. Înainte de dezbateri, pune muncitorii tăi să răspândească zvonul cum că șef-rabinul are Alzheimer.

Mazuz puse ochii pe sticla de whisky de pe biroul lui Zaki.

— Să cinstim în sănătatea lui Reb Gorman, viitorul șef-rabin, spuse el, întinzându-se după sticlă, însă Zaki îi băgă pumnul în gură.

— Nu ne atingem de băutură până când nu încheiem afacerea asta! Nu vreau să ne asumăm un astfel de risc inutil!

— Corect, zise Gorman. Un singur zvon i-ar putea determina pe locuitorii orașului să crească imediat prețurile terenurilor pe care vrem să le cumpărăm.

Zaki ridică din sprâncene, zâmbind.

— De când a devenit rabinul atât de interesat de afacerile imobiliare?

— De când mi-am dat seama că vei scoate profit de o mie la sută dacă vei cumpăra la prețul de astăzi. Ochii lui Gorman se ascunseră în spatele pleoapelor sale. Își trecu degetele prin barbă. Nu uitați, numirea mea ca șef-rabin este elementul crucial pentru succesul acestei afaceri.

— Dacă vom putea cumpăra destule parcele, le vom putea oferi consilierilor în schimbul voturilor în sprijinul tău, spuse Mazuz.

— Ai băut ceva ori ești de-a dreptul idiot? Întrebă batjocoritor Gorman. Să nu cumva să te apropii de fanaticii ăia religioși! Banii și proprietățile funciare nu înseamnă absolut nimic pentru ei. Nu poți avea încredere în ei, pentru că nu îi poți cumpăra. Ei vor să fie recompensați cu viață veșnică. E de datoria mea să-i conving că o vor dobândi folosindu-se de noul sistem computerizat de comunicații. Dacă le hrănesc egoul, îl vor înlocui pe Amrusi pentru binele Casei lui Israel.

— Din partea mea, poți să-i faci staruri, spuse Zaki. Dar hai să vorbim despre afaceri. Se uită la amândoi de câteva ori. Are vreunul dintre voi bani pentru a putea ajuta la cumpărarea proprietăților?

Rabinul și primarul se uitară unul la celălalt, apoi se întoarseră din nou către antreprenor, fără să scoată un cuvânt.

— Din tăcerea voastră nu pot decât să pricep că n-aveți niciun sfânt, spuse Zaki. Se aplecă în față, peste biroul său. Vom împărți profitul astfel: șaptezeci și cinci la sută eu, iar restul vouă.

— Noi ne gândeam mai degrabă la câte douăzeci la sută pentru fiecare, interveni Mazuz.

— Eu pun la bătaie toți banii, spuse Zaki, bătându-se cu pumnul în piept. Eu îmi asum toate riscurile, nu voi!

— Noi ne punem la bătaie bunul nostru renume, zise Gorman.

— Ha! Zaki zâmbi, însă ochii lui ardeau de mânie. Rabine Gorman, numele tău nu face nici cât o ceapă degerată. Asta dacă nu cumva vrei să se răspândească zvonul cum că ai făcut parte din bandele de stradă din Ierusalim. Cât despre tine, dragul meu primar, eu te-am instalat în fotoliul de la Primărie. Tot eu am plătit pentru dezalcoolizarea ta în clinici private și te-am ferit de casa de nebuni.

Mazuz își lăsă capul în jos, iar Gorman privi în altă parte. Zaki bătu cu pumnul în masă.

— Suntem parteneri în această afacere, așa că nu văd niciun motiv pentru care să readucem în discuție trecutul vostru murdar. Mazuz, câți bani sunt la mijloc?

Grăbindu-se să scoată hârtia din buzunar, primarul o boți. O întinse pe birou, înlăturând cutele, și spuse:

— Am dreptul de a ceda toate loturile de pământ al căror proprietar este Primăria. Acestea valorează șapte sute cincizeci de mii de dolari. Iar valoarea terenurilor care se află în grija primăriei, fără să aibă drept de proprietate asupra lor, se ridică la cinci sute de mii de dolari.

— Ai dreptul de a le ceda și pe acestea? întrebă Gorman.

— Nimeni nu a vrut să lucreze voluntar în Consiliul Local, astfel că m-au numit pe mine jurist.

— Care sunt condițiile de plată? întrebă Zaki.

— Acestea au fost fixate printr-o lege națională, care nu poate fi încălcată, spuse Mazuz. Plata se poate face integral la data vânzării ori printr-un avans de douăzeci la sută pentru nouăzeci de zile. Acești bani vor fi virăți la bugetul de stat. Taxele vor trebui plătite în maximum patru luni de la data cedării loturilor.

Zaki scoase un calculator de buzunar și făcu câteva calcule.

— Pentru a putea plăti avansul, aş avea nevoie de trei sute cincizeci de mii de dolari, taxele incluse.

— Ai banii ăștia? întrebă Gorman.

Zaki trânti calculatorul pe birou.

— Pentru un profit de o mie la sută cad și-n genunchi, îi împrumut, îi fur, și mai fac rost și de alți cinci sute de mii de dolari pentru cumpărarea terenurilor deținute de locuitori. Însă cu două condiții. Îl sfredeli cu privirea pe Gorman. Întâi de toate, vreau să-mi dai cuvântul tău de onoare că donatorii vor veni în oraș cu toți banii ăia.

— Fără nicio ezitare ori rezervă, spuse Gorman zâmbind, ai cuvântul meu că donatorii vor sosi miercuri cu banii. Dacă există stabilitate politică în oraș, vor semna cu siguranță. Poate că nu vom deveni noi cea de-a doua Elveție, însă Safed ar putea fi o combinație între Monte Carlo și Marseille, cu jocuri de noroc legale și droguri importate din Liban. Vom putea înlocui Beirut, devenind cazinoul Orientului Mijlociu, și capitală a heroinei, în locul Damascului.

Mazuz se uită cu jind la sticla de whisky de pe birou. Își înghiți saliva, băgă mâinile în buzunare și-și luă ochii de la sticlă.

— Care-i cea de-a doua condiție? întrebă el.

Zaki scoase din sertar două contracte, aruncându-le pe masă.

— Amândoi veți ceda drepturile de proprietate asupra tuturor bunurilor pe care le dețineți, eu devenind proprietar comun, în schimbul împrumutului pe care vi-l voi face.

Gorman și Mazuz se uitară la contracte, apoi unul la celălalt. Niciunul nu se mișcă.

— Să fie douăzeci și cinci la sută de fiecare, spuse Gorman.

Zaki îi privi pe cei doi pentru câteva secunde, apoi ridică din umeri.

— Douăzeci de procente fiecare, spuse el, notând cu litere mari modificarea din contract. Îi oferi stiloul său lui Gorman, apoi lui Mazuz. Amândoi semnară.

Uitându-se peste contractele semnate, îi făcu un semn din mână primarului.

— Tu mergi la primărie și redactează actele de vânzare a dreptului de proprietate pe numele meu! Eu voi începe să fac rost de bani, dând câteva telefoane. Gorman, du-te în Piață și vezi ce vrea să spună șef-rabinul. Nu voi face pasul decisiv până nu aflu ce s-a întâmplat acolo. Le arată amândurora ușa. Să trecem la treabă!

Clădirea Națiunilor Unite, New York:

Silueta prințului Ahmed Husseinî își reflecta umbra în lumina soarelui la asfințit peste peretele de sticlă.

— Diferența de fus orar este de unsprezece ore, spuse el, adresându-se secretarului general, arhiereului Bisericii Anglicane și cardinalului romano-catolic. E trecut de ora 23 în Israel.

— Asta înseamnă că echipa noastră de intervenție se află pe poziții, spuse secretarul general. Au raportat ceva?

Cei trei clerici se uitară unul la celălalt.

— Serviciile Secrete americane nu v-au informat cu privire la mesajul pe care l-am primit de la avionul care i-a parașutat deasupra Israelului? Întrebă Cardinalul.

— M-ați chemat de la o petrecere foarte importantă din Hamptons, spuse Secretarul General. Am venit cu elicopterul până aici.

— „Situția a scăpat de sub control!” îl informă arhiereul. Acesta a fost ultimul mesaj transmis de liderul grupului. „Situția a scăpat de sub control.”

— Ceea ce se întâmplă în Safed va duce la împlinirea profeției Armaghedonului, zise cardinalul. Trebuie să aflăm ce se întâmplă la Arcada Satanei!

Secretarul general își puse coatele pe birou, împreunându-și mâinile.

— Domnilor, cunoașteți două lucruri despre care eu nu am nici cea mai vagă idee. Motivul pentru care ne-am întâlnit acum și ce e Arcada Satanei. Nu mi-ați spus despre asta înainte.

Ahmed Husseini plecă de la fereastră și se așeză pe un scaun în fața Secretarului General.

— Cei patru bărbați pe care i-am trimis acolo au fost capturați și mutilați exact cum s-a întâmplat și cu cei dinaintea lor, spuse tânărul mullah al Ara- biei Saudite.

Secretarul general trase aer în piept.

— Cel care v-a furnizat informația aceasta e un om de încredere?

— Informatori, spuse prințul. Un cercetaș al armatei israeliene a găsit corpurile a trei dintre bărbați la baza stâncii Amude, pe platoul Wadi. Au tras câteva focuri de armă, însă trupurile le-au fost sfărtecate. Unul dintre ei a scrijelit în arabă cuvântul „Lucifer” în stâncă.

— În același timp, un colonel druz din armata israeliană a trimis un elicopter să investigheze vârful stâncii. Aici a fost găsit liderul echipei: sodomizat, fără sânge în corp, rupt în bucăți. În jurul rămășițelor sale se vedeau arsuri. Pământul și piatra au crăpat din cauza căldurii intense. A scris „Satana” în engleză, cu propriul său sânge.

— Cei patru bărbați au fost de acord să lase un mesaj, chiar dacă ar fi plătit cu viața pentru asta, spuse secretarul general. Acum povestiți-mi despre Arcada Satanei.

11

În vreme ce întregul oraș era cu ochii pe ceas, în așteptarea șef-rabinului, gândindu-se ce le va spune în adunarea din Piața Sabat la ora 13, Miriam Halpern avea alte planuri. Bătu de ora 12, iar toate studentele și toți profesorii se adunau în sala de mese a Seminarului, și Miriam se gândi că și băieții de la Yeshiva fac același lucru, cu excepția lui Yakov, care a rămas în camera lui, bolnav. Alergă pe străduțele orașului până la internatul băieților, urcă treptele de la intrare și împinse ușa.

— E cineva înăuntru?

Se auzi sunetul unor vase de ceramică lovindu-se între ele și voci bărbătești venind dinspre sala de mese. Miriam închise ușa în urma ei și, nevăzând pe nimeni, urcă la etaj.

Mirosul puternic de bărbat o excita și o speria în același timp. Citind plăcuțele de plastic pe care erau inscripționate numele celor cazați, trecu pe lângă micile camere ale căror uși erau larg deschise, văzând câte două paturi în fiecare, majoritatea nefăcute.

Măsuțele din camere erau încărcate cu hârtii și cărți. Pe podele erau împrăștiate șosete murdare, pantofi și prosoape. Într-o cameră cineva călcase pe un tub de pastă de dinți și nu curățase mizeria.

Găsi în cele din urmă și camera lui Yakov. Bătu încetișor în ușă.

— Nu mi-e foame, strigă el.

Miriam apăsă pe clanță, intră în cameră și închise ușa în urma ei.

Cu fața la perete, Yakov stătea pe pat, îmbrăcat. Auzind că cineva intră în cameră, se întoarse pentru a-l ocări și o văzu pe Miriam. Se ridică iute din pat și ateriză pe podea în picioare, cu pantofii încurcați în cuvertura patului. Deschise gura, însă nu putu spune nimic. Arătă cu mâna către Miriam, apoi către ușă și-și dădu seama că ea râde.

— Ce e așa de comic? Întrebă el. Ce Dumnezeu cauți aici?

— Cred că te-am luat prin surprindere. Părul tău stă ridicat.

Yakov se întoarse către oglinda de pe perete. Își aranjă repede părul și tichia și se întoarse către Miriam.

— Ce cauți aici? De ce ai venit?

— Am aflat că te învinovățești pentru ce s-a întâmplat. Din cauza asta, nu-l vei putea ajuta pe Reb Berel.

— Nu-i vom putea fi de folos nimănui dacă vom fi exmatriculați. Nu ai voie să fii aici.

— Vrei să înveți sub conducerea lui Gorman? Întrebă Miriam.

— Nu.

— Înseamnă că nu are importanță dacă vei fi sau nu exmatriculat. Dacă Gorman câștigă, va fi conducătorul școlii Yeshiva și al Seminarului.

— Și ce ai de gând să facem?

— Vom merge la Reb Amrusi înainte de adunarea din Piață. El e ultima speranță pe care o mai are Reb Berel. Și nu cred că șef-rabinul va vrea să stea de vorbă cu o femeie. Haide!

— S-ar putea să ai dreptate! spuse Yakov, în ochii săi licărind speranța. Se duse la ușă, deschise și privi de-a lungul coridorului. Nu văd pe nimeni. Sunt la masă cu toții. Hai după mine. Repede.

Ajunși în stradă, Yakov o luă pe Miriam de mână și o trase pe o alee îngustă. Alergară câțiva metri, se opriră și se lipiră cu spatele de pereți, față în față. Miriam începu să chicotească și Yakov făcu și el la fel. Îndată ce le trecu frica, izbucniră în hohote de râs.

Miriam se uită către capătul aleii. Cineva de statură mică, cu perciuni foarte lungi, o haină lungă, neagră, pantaloni și o pălărie Homburg foarte mare se uita la ei de după colț, apoi pocni din degete și le făcu un semn cu mâna.

— Cine e acela? Întrebă Miriam. Crezi că m-a văzut?

— E micuțul Yossi, spuse Yakov. Haide să vedem ce vrea.

Merseră către băiat, însă acesta dispăru. Trăgând cu ochiul după colț, Miriam și Yakov se întâlniră cu șef-rabinul orașului Safed.

Haina cu glugă atârna largă pe umerii subțiri ai bătrânului. Chipul său plin de riduri avea aspectul unui vechi pergament de culoare crem. Doar ochii îi erau plini de viață, iar irisul galben părea că îi scânteiază.

Vocea lui groasă parcă venea din străfundurile pământului.

— În câteva minute mă voi adresa locuitorilor orașului în Piața Sabat. Instrucțiunile mele s-ar putea să vă pară foarte ciudate, însă voi doi, lideri ai studenților, aveți un rol foarte important de jucat și trebuie să aveți grijă ca ordinele mele să fie îndeplinite. Vă cer acestea ca șef-rabin al Sfântului Oraș Safed. Ați înțeles?

— Da, rabine, răspunseră la unison Yakov și Minam.

— Veți veni amândoi în noaptea asta, cu jumătate de oră înainte de miezul nopții, la Arcada Satanei!

— În cimitir? Întrebă Yakov.

— La intrarea în cimitir, răspunse șef-rabinul Amrusi.

Pălăriile mari din lână ale celor doisprezece membri ai Consiliului Rabinic se mișcau de-a valma în jurul micii platforme ridicate în grabă în Piața Sabat. Atunci când șef-rabinul își făcu apariția, oamenii se dădură înapoi, făcându-i loc către platformă. Itzig Amrusi urcă cele câteva trepte și îi privi pe cei doisprezece consilieri. Fixându-i din priviri cu ochii săi galbeni, spuse: Slyvitoes-Ghyu-Vot-Telack-Menach-vutayack.

Cei doisprezece bătrâni tresăriră. Pentru ceilalți, cuvintele pe care le rostise șef-rabinul nu însemnau nimic, dar cei inițiați în Cabala știau că acesta e adevăratul nume al lui Dumnezeu, iar lucrul acesta confirma că Itzig Amrusi e unul din cei treizeci și șase de sfinți de pe pământ.

Se uită la oameni și îndată se așternu liniștea, în semn de respect pentru Reb Amrusi. Își ridică brațele slăbănoage și privi către vest. Apărură nori negri pe linia orizontului. O rafală de vânt rece îi făcu pe cei îmbrăcați subțire să tremure. Norii negri și grei se apropiau de munte venind dinspre Marea Mediterană.

Vocea tunătoare a șef-rabinului răsună, acoperind vântul puternic.

— Toți locuitorii vechiului cartier al Safedului au primit invitația la nunta lui Michael Caspi cu Gabriella Blum. Îndreptă un deget uscățiv către mulțime și decretă: Participarea voastră este obligatorie!

Cei doisprezece membri ai consiliului știură îndată că acesta era un ordin căruia nu trebuia să i se împotrivească nimeni, fiind un decret de neschimbat al unui Tzaddik. Niciodată nu le fusese dat un astfel de ordin, dar acum trebuiau să se asigure că va fi îndeplinit de toată lumea.

— Cu voia lui Dumnezeu se va împlini! răspunseră aceștia în cor.

Când Yair Blum auzi cuvintele rostite de Itzig Amrusi, se clătină pe picioare. Ron și Noam îl ajutară să se așeze pe o bancă. Oamenii din jurul lor păstrau tăcerea, profund șocați.

Aflat în spatele platformei, Samael Gorman se bucură. Cu siguranță avea să devină Rosh Yeshiva și șef-rabin. Babacul își ieșise din minți. Gorman se întoarse și privi către arcada neagră din bazalt. Acolo cumpăraseră acea carte secretă despre Cabala. Acolo învățase despre ezoterismul scrierilor mistice. Tot ceea ce îi promisese Satana acum se îndeplinea. Pentru a se achita de cea de-a doua parte a înțelegerii sale cu Satana, Gorman avea să-i ducă pe Simon Zaki și pe Alex Mazuz să se vândă și ei.

— Ascultați-mă! strigă șef-rabinul. Căsătoria celor doi va avea loc în Marea Sinagogă, marți seara! Aceasta este convocarea oficială, căreia toți cetățenii vechiului cartier trebuie să-i răspundă, participând la ceremonie conform tradiției! Nimeni nu trebuie să lipsească! Bătrânul se întoarse către studentele de la Seminar. Tinerele femei vor lucra alături de tinerii de la școala lui Reb Berel! Voi veți pregăti mâncarea și băutura pentru cei o mie de invitați! Voi veți pregăti

Marea Sinagogă pentru ceremonie! Tâmplarii și zidarii vor repara și vor curăța casa lui Ari și grădina acestuia pentru cuplul marital! Prin puterea cuvântului cu care am fost investit drept șef-rabin al orașului Safed, astfel grăiesc!

— Cu voia lui Dumnezeu se va împlini! intonară consilierii.

— Amin! răspunseră oamenii, dându-se înapoi pentru a-i face loc lui Itzig Amrusi să coboare de pe platformă.

Un nor uriaș trecu dincolo de vârful muntelui de peste nouă sute de metri altitudine și învăliu în întuneric Piața, făcându-i pe toți să-și ridice privirea. O rafală de vânt biciui țigla roșie de pe acoperișul caselor din Safed. Un fulger coborî din nori și oamenii își ridicară brațele deasupra capului pentru a se apăra.

Electricitatea descărcată făcu ca aerul din jurul lor să miroasă a ozon ars. Bubuitul tunetului zgudui ferestrele, înecând țipetele oamenilor care fugeau înspăimântați către casele lor. Ploaia acoperi Cartierul Vechi, și picăturile mari de apă îi udară până la piele pe cei aflați în Piață înainte de-a face doi pași. Micile pâraieșe de apă se transformară cu repeziciune în torente.

Yakov și Miriam se ascunseră sub întrândul unei case.

— Ai mai auzit vreodată să plouă în mijlocul verii? întrebă ea.

— Adu-ți aminte de Izvorul Minciunilor din Ga- lileea, răspunse el. Uită-te acolo. Yakov arată o deschizătură în plafonul norilor, deasupra Mării Galileei. Acolo jos nu plouă!

Miriam văzu pentru câteva clipe cum soarele lumina apa înainte ca norii și perdeaua de apă să acopere orașul.

— Totuși, n-a plouat niciodată vara, spuse ea.

— Plouă la fiecare patru sute de ani. Legenda spune că Ari a chemat o furtună să protejeze orașul Safed de invazia unora care voiau să jefuiască orașul și să ucidă evreii.

Vântul își schimbă direcția vuind cu și mai multă putere, de data asta întorcând ploaia asupra lui Yakov și Miriam. El își întoarse corpul pentru a o proteja.

— Ce ne facem? strigă ea, acoperind șuieratul vântului.

— I-am promis lui Reb Amrusi că ne vom ocupa de ceremonia de marți.

— Totul mi se pare foarte ciudat. Nu înțeleg ce se întâmplă.

— Ciudat sau nu, șef-rabinul le-a ordonat tuturor să fie prezenți.

— Va fi nevoie de foarte multă mâncare, și nu avem timp să o pregătim, spuse Miriam.

— Să faci o listă împreună cu fetele de la Seminar. Eu îi voi pune pe băieți să caute ce mai avem prin cămara cu provizii. Tot ce nu găsim voi comanda în numele lui Reb Amrusi. Vom aduce toate lucrurile de care aveți nevoie la bucătăria Seminarului.

— Nu înțeleg cum de a fost de acord Reb Amrusi ca băieții de la Yeshiva să lucreze alături de fetele de la Seminar.

Simțind că Yakov o privește, Miriam își coborî privirea. Rochia ei din bumbac i se lipise de corp. Yakov sorbea din priviri conturul coapselor ei, pântecul rotunjour, buricul și sânii ei proeminenți.

Miriam simți un val de plăcere între coapsele ei și un altul în inimă, un val de emoții amestecate, de dragoste și frică.

— Ar fi mai bine să plecăm, șopti ea, dorindu-și ca el să o mai țină încă în brațele lui. Își ridică ochii, privindu-l. Avem multe lucruri de făcut.

Yakov știa ce-ar fi vrut să facă. Mâinile lui voiau s-o atingă, s-o strângă în brațe, buzele lui jinduiau după buzele ei, după limba ei fierbinte. Își imaginează și alte lucruri, însă gândurile acelea îl înspăimântau.

Miriam simți cum era gata să-i cedeze, însă își dădu seama de pericolul care îi pândește pe amândoi și spuse:

— Yakov, dacă nu plecăm acum, ceva rău are să se întâmple. Privind în ochii lui visători își retrase mâinile.

— Ai dreptate, se bălbâi el. Își plimbă privirea peste corpul ei, apoi se întoarse către ploaia și torențele care inundau străzile. Am face bine să ne schimbăm de hainele ude și să ne îmbrăcăm cu cele de ploaie. Voi veni la internat atunci când sunt gata. Avem multe lucruri de făcut înainte de întâlnirea de la noapte cu Reb Amrusi!

12

— Ești ud learcă. Cum de poți fi atât de vesel? Întrebă Zaki.

Samael Gorman lepădă sacoul și-l atârnă pe un scaun, apoi își desfăcu cravata.

— Simon, doar în cazul în care Amrusi ar fi murit, cedându-mi poziția, am fi stat mai bine decât acum.

— Ce s-a întâmplat în Piață?

— Tu, împreună cu toată gloata de fanatici religioși din cartier sunteți invitați la o nuntă a doi morți. Șef-rabinul a stabilit prezența ca fiind obligatorie.

— Despre ce vorbești?

Samael Gorman bătu din palme. Se clătină înainte și-napoi, râzând și savurând momentul.

— Marți, peste două zile, după ce consilierii se vor întruni pentru a vedea cât de potrivit sunt pentru funcția de Rosh Yeshiva, făcu o plecăciune adâncă, Itzig Amrusi are de gând să officieze ceremonia lui Michael Berel și Gabriella Blum.

— Cum se poate una ca asta? Întrebă Zaki.

— Nu se poate, și nu va avea loc. Însă bătrânul ăla dement a făcut acest anunț, exact așa cum ți l-am spus, în fața tuturor locuitorilor acestui oraș.

— Amrusi e nebun!

— Mai mult decât atât, bătrânul le-a ordonat studenților de la ambele școli să pregătească Marea Sinagogă pentru ceremonie. Vor avea de hrănit o mie de invitați.

— O mie? Nu sunt atâția locuitori în Cartierul Vechi. Trebuie să oprești toată chestia asta.

— Nu eu! Eu îi voi ajuta pe micuți cu pregătirile pentru petrecere.

Zaki își îngustă ochii; se aplecă peste biroul său.

— Ce-ai pus la cale?

— Nu pot sfida cuvântul șef-rabinului, spuse Gorman, aplecându-și capul cu falsă umilință. Eu, un modest director-adjunct, îmi voi ajuta studenții să cumpere mâncarea necesară. Iar nota de plată o voi prezenta Consiliului Rabinic, la începutul audierii. Apoi voi ataca funcția de șef-rabin al orașului. Nici școala, nici consilierii și nici Amrusi nu vor avea bani pentru a plăti.

— De unde știi tu câți bani are Amrusi ori consiliul?

— Curând vei face cunoștință cu amicul meu, dragă Simon, care îmi furnizează doar informații corecte. Vei afla de la acesta.

— Vreau să-mi faci cunoștință cu el.

— Baniile vor fi picătura care va umple paharul, răsă satisfăcut Gorman. Cu toții își vor da seama că Amrusi nu mai are credibilitate. Îi vor arunca hoitul în stradă. O să fie terminat... terminat, îți spun!

— Liniștește-te, spuse Zaki. Nu începe cu oratoria la mine-n birou. Și cum au reacționat oamenii la toată povestea asta?

— Membrii consiliului se uitau la el ca la un nebun. Oamenii la fel. Yair Blum aproape că leșinase.

— Și nimeni nu l-a întrebat nimic?

— N-am avut vreme. S-a iscat o furtună și a trebuit să ne adăpostim. Uită-te la sacoul meu. Într-un minut m-am udat până la piele. Gorman descheie primul nasture de la cămașă și se apropie de biroul lui Zaki. Punând mâinile pe birou, spuse cu voce joasă și calmă: Itzig Amrusi e terminat. Prietenul de care ți-am pomenit mai devreme – curând și prietenul tău – poartă toate meritele pentru asta. Nimeni în orașul acesta nu poate pune stavilă în calea pregătirilor pentru nuntă. Eu, unul, nici nu voi încerca.

— Unde e Amrusi acum? întrebă Zaki.

— Meditează, la Curtea Consiliului Rabinic, cu ușile închise. Se ascunde. Asta și trebuie să facă!

— Unde sunt consilierii lui?

— De ce nu vrei să mă crezi! Amrusi e terminat. Kaput! Finito!

— Mazuz și cu mine ne-am născut și am crescut în văgăuna asta, Gorman. Tu nu. Amrusi a fost un om puternic!

— Poate că da, dar acum nu mai e.

— Te-am întrebat unde sunt consilierii lui.

— Au șters-o din Piață ca niște șobolani luați de apă, cu pălăriile lor de lână peste urechi. Ascultă-mă, Zaki, când o să primesc și eu pălăria mea, adu-mi aminte să o fac impermeabilă.

— Ești atât de sigur că vei fi ales?

Samael Gorman se aplecă peste birou, apropiindu-se de fața lui Zaki.

— Îți pot garanta asta astfel: tu și cu Mazuz veți face cunoștință cu amicul meu și veți plăti același preț pe care l-am plătit și eu!

— Avem un contract, răspunse antreprenorul. Totul a fost deja semnat.

Pe chipul lui Gorman trecu o umbră întunecată. Ochii lui îl sfredeleau pe Zaki. Antreprenorul deveni conștient, pentru prima dată, de respirația urât mirositoare a lui Gorman și de atitudinea amenințătoare pe care o avea.

— Contractul ăla nu face nici cât o ceapă degerată, dacă nu voi fi ales șef-rabin al orașului!

— Tu și Mazuz l-ați semnat!

— Alex Mazuz e un bețiv fără-un sfanț în buzunare. Eu am venit în oraș cu mâinile goale. Vrei să-ți dăm tot ce avem? Gorman îi băgă sub nas degetul lui bine îngrijit. Poftim, ia-l! Ia-l! O să-ți ajungă pentru o noapte la cazinoul arăbesc din Ierihon.

— Am făcut deja înțelegerea! spuse Zaki, dându-i lui Gorman peste mână. Antreprenorul lat în umeri se ridică din scaunul său și cei doi stăteau acum nas în nas. Ascultă la mine, domnule rabin din Ierusalim. Dacă vom reuși să facem măcar jumătate din ceea ce ne-am propus, putem câștiga un miliard de dolari în zece ani.

— Cel puțin. Însă tu și cu Mazuz trebuie să oferiți încă ceva pe lângă banii voștri sau moacele alea drăguțe. Ți-am spus deja care-i prețul.

— Tot despre tâmpeniile alea despre misticism și suflet vorbești?

— Sună-l pe Mazuz. Gorman arată telefonul. Vezi dacă a terminat cu transferarea proprietăților pe numele tău. Tu o să deții întregul oraș, iar eu îl voi conduce din postura de șef-rabin. Iar țărănoiul acela de Mazuz o să-l administreze.

— Sub atenta ta supraveghere, spuse Zaki. Strânse mâna lui Samael Gorman și se întinse după telefon.

— Desigur, însă pentru a ne asigura succesul, amândoi trebuie să veniți cu mine la Arcada Satanei!

Zaki puse receptorul pe umăr.

— Gorman, eu merg la sinagogă pentru că dă bine în afaceri. Nu cred în existența sufletului, Cabala sau viață după moarte.

— Atunci nu e nicio problemă. Vei putea mânca toată chifteaua asta. Vei deveni unul din cei mai bogați oameni de pe planetă. Vino cu mine!

Zaki arboră un zâmbet timid. Își imaginează bogățiile, puterea și prestigiul internațional pe care le va dobândi. N-avea de gând să împartă averea sa cu un bețiv sau cu un fanatic al religiei. Gorman era la fel de nebun ca și Amrusi, cu privirea lui misterioasă. Zaki s-ar descotorosi cu prima ocazie de sufletul și toate prostiile lui Gorman. Intelectualii îi stârneau dezgustul. Rânji și apucă receptorul din nou.

— Simon, cred că acesta e ultimul telefon funcțional din oraș, spuse Alex Mazuz răspunzând la telefon. E din cauza furtunii ăsteia. Toate căile de comunicație cu celelalte orașe au fost întrerupte. Am primit ordin să evacuez toți turiștii și pe cei care nu locuiesc în oraș. Ultimii hipioți tocmai au plecat. Mi se pare ciudat faptul că telefonul încă mai funcționează. Îndată ce am terminat convorbirea în străinătate au căzut liniile.

Pentru un moment, Simon Zaki se întrebă cu cine din afara țării ar fi putut sta de vorbă primarul.

— Termină transferul de proprietate, spuse Zaki. După ce semnăm actele, Gorman vrea să ne vindem sufletele.

— Ce!?

— Viitorul șef-rabin al orașului Safed ne garantează succesul dacă vom îndeplini nu știu ce tâmpenie de ceremonie cabalistă ca să ne vindem sufletele. La celălalt capăt al liniei se așternu liniștea. Mazuz! Mă auzi?

— Da.

— Mai ai nevoie de sufletul tău?

Zaki auzi plânsete la celălalt capăt al liniei.

— Ce dracu' te smiorcăi așa? întrebă el.

— Mă ai deja la degetul mic, se jeli Mazuz.

— Ce-ți mai pasă dacă vinzi și-o părticică din tine pentru o întreagă avere?

Din nou nu se mai auzi nimic. Afară, vântul și ploaia loveau puternic Cartierul Vechi. Fulgerele și tunetele continuau să se așterne peste colinele Galileei. Simon Zaki puse receptorul în furcă. Râsul isteric al lui Samael Gorman umplu biroul lui Zaki.

13

Miriam se strecură afară din dormitorul ei și o apucă pe scări. Era ora 23. Merse tiptil printre lăzile cu fructe și legume din holul principal, îmbracă haina de ploaie și ieși pe ușa din față. Tunetele și fulgerele încetară, însă ploaia continua să cadă. Văzu pe cineva purtând capul acoperit cu glugă și se sperie.

— Scuză-mă, dacă te-am speriat, spuse Yakov. Poate că nu te-ai speriat la fel de tare pe cât m-am speriat eu atunci, dar măcar ai făcut-o grațios.

— Suntem chit, râse Miriam. Nu voi putea egala niciodată săritura din pat pe care ai făcut-o tu. Te-ai ridicat cât ai clipi.

Râseră amândoi, apoi ea își puse gluga. El îi luă brațul și coborâră scările, lăsând capetele în jos sub ploaia deasă.

— Te rog să nu mă mai sperii, spuse Miriam. Faptul că mergem într-un cimitir la mijlocul nopții mă sperie îndeajuns.

— De acord.

Mergeau ocolind bălțile și sărind peste pârlăiașele care curgeau pe străzile pustii ale orașului.

— Cum merg pregătirile pentru ceremonie? întrebă Miriam.

— Am dus băncile din sinagogă sus, la balcon, în sectorul pentru femei. Mesele pentru mâncare au fost așezate lângă pereții laterali, iar pe podiumul din centru am așezat baldachinul mirilor. Măcelarul a acceptat un tichet de garanție pentru carnea pe care o vom folosi la sendvișuri și ne-o va aduce mâine. O tăiem noi, dar fetele vor trebui să o aranjeze pe platouri. Știi, ca să arate frumos.

— O să le trimit. Dar trebuie să se ocupe și cu decorarea sinagogii și a Pieței. Am nevoie de băieți pentru a căra niște lăzi și pentru a ajuta la curățarea cartofilor.

— Va fi pentru prima dată când băieții vor intra în incinta Seminarului.

— Nu chiar, spuse Miriam.

Râseră, amintindu-și de clipele plăcute pe care le-au trăit în camera ei.

Străzile cu piatră cubică din Cartierul Vechi duceau către un drum asfaltat care se îngusta, devenind o cărare bătută ce dădea către intrarea în cimitir. Un fulger lumină porțile înalte din fier forjat în spatele cărora se afla Arcada sculptată dintr-un bloc uriaș de bazalt negru. Arcada Satanei avea peste douăzeci de metri lungime, era lată de nouă metri și tot pe atât de înaltă. Când Yakov apucă poarta din oțel cu ambele mâini, se auzi bubuitul unui tunet. Trase cu putere, însă trebui

să smucească pentru a reuși să deschidă porțile. Yakov și Miriam se adăpostiră sub

Arcadă, în așteptarea șef-rabinului. Ceața îi învălui la picioare, iar Miriam începu să tremure.

— Ceața este cauzată de disiparea căldurii, soarele fierbinte a încălzit solul, iar ploaia asta e deosebit de rece, spuse Yakov.

— Nu-mi place ce se întâmplă, spuse Miriam, apropiindu-se de Yakov. De ce trebuie să ne întâlnim cu Reb Amrusi aici?

— Știi care e legenda Arcadei?

Miriam privi în spatele ei prin tunelul întunecat.

— Ghizii turistici spun că aici locuiește Satana. Dar mie mi se pare o prostie.

— Această Arcadă din bazalt a fost adusă din deșert de Iosua, fiul lui Navi, care a fost conducătorul evreilor după Moise.

— Vrei să spui că israelienii au adus-o aici? Se uită spre tavanul arcuit. Văzu ceva mișcându-se și se lipi de Yakov, ținându-l.

— Sunt lilieci, spuse el. Aici se ascund ei. Chicoti, însă Miriam nu-i răspunse. Nu mă crezi? Așteaptă următorul fulger și vei vedea cum stau atârnați de tavan.

— Știi ce fac liliecii, spuse ea, trăgându-și gluga peste cap. Îți intră în păr și nu-i mai poți scoate de acolo.

— Aste e o bubba minser.

— Ce înseamnă asta?

— În limba idiș înseamnă „povestea unei bătrâne soții”.

— Nici povestea ta despre cum Iosua a adus această piatră din deșert nu-i mai bună. Sigur cântărește câteva sute de tone.

— Adu-ți aminte că Moise a scos din Egipt peste șase sute de mii de evrei, spuse Yakov. Legenda spune că fiecare bărbat, femeie sau copil a ajutat la transportarea ei. Geologii susțin că cea mai apropiată formațiune de acest fel se află în deșertul Sinai.

— Dar de ce au adus-o aici?

— Povestea începe atunci când Diavolul i-a făcut pe oameni să se închine viștelului de aur¹³. Moise le-a ordonat celor douăsprezece triburi să sculpteze această Arcadă din muntele pe care primise Cele Zece Porunci. Și i-a poruncit lui Iosua să o ducă în Țara Făgăduinței, înainte de lupta de la Ierihon, Iosua a mers însoțit de doi îngeri, bărbat și femeie, printre canaaniții care îl preamăreau pe Baal și l-au capturat pe Satana. Yakov se întoarse și arătă Arcada. L-au întemnițat în partea stângă a Arcadei. Se crede că este ținut acolo în flăcările iadului. Cei doi îngeri stau în partea dreaptă.

¹³Ieșirea, 32 (n. tr.).

— Mă sperie povestea ta, spuse Miriam.

— Bine, atunci nu-ți mai povestesc.

— Nu poți să te oprești acum, când Satana e într-o parte și îngerii în cealaltă.

— Bine. Se poate spune că Arcada a fost folosită întâia oară drept loc de curățire de păcate. Iosua a trecut împreună cu cei șase sute de mii de oameni pe sub Arcadă, iar Satan s-a folosit de toate vicleniile și amăgirile pentru a-i întoarce de la Dumnezeu și de la învățăturile Legii. Dar cei doi îngeri i-au îndrumat pe drumul cel bun. Toți au trecut pe sub Arcadă și au fost curățați de păcate. Astfel că Israelul a devenit poporul luminat.

— Multe alte popoare au încercat să distrugă lumina aceasta, spuse Miriam.

— Legenda spune că Satana nu s-a bucurat deloc. Se zice că a scuipat foc și a spus cuvinte de ocară vreme de o sută de ani, jurând să distrugă pământul. Pentru a reuși asta, trebuie să dobândească încrederea poporului lui Israel și apoi să convingă și jumătate din populația planetei. Atunci când se va întâmpla astfel, va putea să se elibereze din Arcadă, umblând pe fața pământului.

— Tu crezi toate lucrurile acestea?

— Tot atât de mult pe cât cred în povestea pe care mi-ai spus-o despre Ari, soția și casa lui.

Miriam se uită la el și zâmbi.

— Atunci de ce te-ai mutat pe partea dreaptă a Arcadei?

— Dacă vrei să stau de partea lui Satana... Yakov își lăasă brațele să cadă pe lângă corp și râse. Dar nu vreau să-l supărăm pe Dumnezeu. Arată către bezna din spatele lor. Știm cu certitudine că dincolo de această Arcadă, în munte, au fost îngropați Iosif și frații săi. Deasupra mormântului acestora se află o altă încăpere, în care se găsesc mormintele fiului și nepotului lui Noe. Iar dincolo de acestea sunt mormintele misticilor din perioada de aur a orașului. Ari i-a condus în lupta împotriva răului și ținerea Satanei în interiorul Arcadei.

— Ne-ar prinde bine ajutorul lor în încercarea de-al opri pe Reb Gorman, spuse Miriam. Ce mai știi despre Reb Caspi și soția sa?

— Amândoi au fost calmați cu sedative. Nu cred că Reb Caspi va putea fi destul de puternic marți, pentru a-și apăra funcția.

— Sunt sigură că Gorman a mințit, spuse Miriam. Știu că e un om rău, însă nu există nicio dovadă împotriva lui.

— Are dreptate într-o privință. Orașul acesta are neapărat nevoie de o infuzie de capital dacă vrea să supraviețuiască.

— VENIȚI AICI... Vocea puternică, guturală răsună din celălalt capăt al tunelului de nouă metri, propagată de pereții negri, umezi.

Liliecii țipară și zburară afară în noapte, vâjâitul aripilor răscolind aerul stătut din tunel. Lumina fulgerelor făcu vizibil trupul subțiratic al rabinului Itzig Amrusi care se afla la celălalt capăt.

Yakov și Miriam se lipiră cu spatele de peretele din partea dreaptă și se apropiară unul de celălalt.

— Veniți aici, repetă Reb Amrusi, făcându-le semn cu mâna.

Miriam și Yakov pășiră încet, cu deosebită grijă, târșându-și picioarele către zona întunecată a tunelului. Se țineau de mână, înaintând umăr lângă umăr către capătul celălalt, amândoi temându-se ca nu cumva Satana să iasă din Arcadă.

Când ajunseră la celălalt capăt, ploaia se opri. Pârâiașe de apă încă se mai strecurau pe canalele săpate în pământ, și stropi mari picurau de pe frunzele argintii ale bătrânilor măslini. În spatele șef-rabinului, luna plină își răspândea lumina.

Privind în vale, Yakov și Miriam văzură norii de furtună care înaintau deasupra orizontului ca o ceată uriașă de bizoni. De sub copitele animalelor abia deslușite răsunau tunete puternice. Fulgere luminau norii mânioși care înconjurau vârful de munte sub care vuiau tunetele.

— Urmați-mă, spuse șef-rabinul, urcând treptele din piatră tocită care duceau către mormintele misticilor din secolul al XVI-lea.

Alături de un semn pe care scria „Sfinții purtători ai dreptății” se vedeau, aranjate într-un semicerc, cele douăsprezece pietre funerare, împărțite la stânga și la dreapta uneia mai mari, cea a lui

ARI, LEUL LUI IUDA

Rabinul Amrusi merse către mormântul lui Ari și făcu o plecăciune. Se uită spre Ceruri, apoi spuse o rugăciune.

— Binecuvântat fie Domnul, care m-a ținut în viață și m-a adus acum aici pentru a-l sluji cu inima și cu sufletul meu.

Bătrânul înaintă până în spatele pietrei de căpătâi și-și așeză mâinile pe ea. Lumina lunii scânteia în ochii săi galbeni. Le făcu semn lui Yakov și lui Miriam să se așeze la baza mormântului.

— Vă cer acum să vă încredeți în mine, spuse șef-rabinul. Avem o misiune importantă și periculoasă de îndeplinit și am nevoie de ajutorul vostru.

— Îi putem veni în ajutor astfel lui Reb Berel? întrebă Yakov.

— Dacă va reuși, da. Lui și multor altora.

Cei doi tineri se uitară unul la celălalt. Își împreunară mâinile și cântară la unison:

— Așa cum poporul lui Israel i-a răspuns lui Moise pe Muntele Sinai – vom face și vom asculta.

— Rabini nu au interpretat corect enunțul acesta, spuse Reb Amrusi. Poporul lui Israel trebuia atunci, așa cum și voi trebuie acum, întâi să ascultați, apoi să faceți. Aveți libertatea de a alege. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca oamenii să fie perfecți, atunci ar fi creat roboți.

Yakov și Miriam văzură cum ochii bătrânului Tzaddik sorbeau lumina lunii, strălucind tot mai puternic. Asupra lor se revărsară valuri de mici particule galbene, creând în jurul lor două mănunchiuri de raze auri.

Vocea lui Itzig Amrusi părea că vine din adâncurile pământului.

— Veți afla cunoașterea tuturor lucrurilor. Prin mine doară vor trece acestea de la Dumnezeu către voi. Repetați după mine. Guy-Wegoe-Vhyewes- Givat-Tello-Mon-Khayis.

Cei doi repetară cuvintele bătrânului, ridi- cându-și vocile așa cum făcea acesta. De trei ori, la unison, repetară ultima frază rostită în limbajul secret al Cabalei:

— Sendarte-Neged Shaitan! Neged Shaitan! Neged Shaitan!

Trupurile lor deveniră rigide, ca și cum le-ar fi crescut rădăcini în pământ. Cunoașterea desăvârșită, neîngrădită și neîntinată a Creației intră în corpurile lor prin tălpile picioarelor, încărcându-le torsul, inundându-le coloana vertebrală și mintea cu lumina înțelepciunii.

Rabinul Amrusi asistă la magnifica transformare cu frică și îngrijorare. Ochii lor căpătară aceeași nuanță aurie pe care o aveau și ochii lui. Trupurile lor emanând cunoaștere îi făceau să pară desăvârșiți, încrezători, stând în picioare cu cea mai mare ușurătate. Ei înșiși se recunoscuseră ca fiind schimbați.

— Acum puteți intui ce-au simțit Adam și Eva în momentul în care s-au înfruptat din Pomul Cunoașterii, spuse Itzig Amrusi.

— Așa e, Tzaddik, răspunseră ei, deplin conștienți acum că acest om era unul din cei treizeci și șase de bărbați ai dreptei judecăți.

— O mare nenorocire se va abătea peste Safed. Trimișii Satanei sunt la granițele noastre. Cunoașterea pe care ați dobândit-o vă pune în mare pericol. Vă veți da seama de răul care se află cum n-ați putut să o faceți până acum și va trebui să rezistați tentațiilor pe care le veți întâlni. Toată omenirea e în pericol și salvarea ei depinde de cum vă veți îndeplini îndatorirea în următoarele douăzeci și patru de ore.

— Ne vom oferi și viața pentru a o îndeplini, răspunseră cei doi. Prețuim nespus faptul că ne-ați ales.

— E ușor să mori, spuse Tzaddik. Pentru a-l ajuta pe Dumnezeu trebuie să supraviețuiți. Yakov, tu vei apăra intrarea în Curtea Rabinilor. Miriam, tu îl vei

ajuta și vei face toate pregătirile pentru ceremonia de mâine. Nimeni, orice motiv ar invoca, nu are voie să intre în Curtea Rabinilor. Eu voi conduce sufletul lui Reb Berel într-o călătorie. Trebuie să-și recapete credința în Dumnezeu înainte de ceremonie. Dacă în timpul acestei călătorii corpurile noastre vor fi atinse, viața din ele va pieri! Iar sufletele noastre se vor pierde pe vecie!

Miriam și Yakov aprobă în semn de înțelegere, dându-și seama, pentru prima oară, că niciun cuvânt nu fusese rostit de când primiră cunoașterea, totul realizându-se prin telepatie.

— Yakov, îi comunică Tzaddik, te vei putea întoarce aici, dar numai în cazuri de necesitate absolută, pentru a lua asupra ta sufletul și puterile unuia dintre misticii înmormântați aici. E un lucru foarte riscant, dar s-ar putea să fie nevoie de asta pentru a putea anihila răul cu care te-ai putea confrunta. Te îndemn să fii foarte precaut. Din clipa în care sufletul îți va posedea corpul, acela va avea controlul total asupra acțiunilor tale, nu tu. Transferul acesta poate fi îndeplinit numai aici. Vei sta în fața unuia dintre aceste morminte și vei rosti aceleași cuvinte pe care le-ai aflat de la mine. Bătrânul Tzaddik al Safedului plecă din spatele pietrei de căpătâi de la mormântul lui Ari. Acum trebuie să facem cale întoarsă, pentru ca eu și Reb Caspi să începem călătoria sufletelor noastre. Urmați-mă.

Reb Amrusi merse înaintea lor până în spatele Arcadei Satanei.

— Tunelul, spuse Miriam. Lumina aceea!

— O flacără puternică se vede în interior, spuse Yakov.

Un răget animalic veni dinspre deschizătura luminoasă.

Reb Amrusi îi văzu pe cei doi dându-se înapoi.

— Sufletele voastre au fost mai receptive decât mă așteptam, spuse el. Ați absorbit mai multă cunoaștere decât intenționam eu să vă ofer. Acesta e un lucru extrem de periculos, iar primul test stă să înceapă. Arată intrândul licărind de sub Arcadă. Îl veți vedea pe Satana!

Miriam și Yakov se retraseră din calea norului sulfuros și a flăcărilor care izbucniră din tunel.

— Cei doi îngeri ne vor arăta calea cea dreaptă? întrebă Miriam.

— Yakov ți-a povestit doar o parte. Din păcate, îngerii au plecat în urmă cu cincizeci de ani. Vreme de cinci mii de ani s-au îngrijit de sufletele care au trecut pe sub Arcadă, și s-au împotrivit Satanei. Însă după trecerea celor șase milioane de suflete torturate în timpul Holocaustului, îngerii și-au pierdut curajul. Credeau că Satana a reușit să distrugă Casa lui Israel. În disperarea care i-a cuprins, îngerii s-au lăsat pradă voinței stăpânului întunericului. Reb Amrusi făcu semn tânărului cuplu să înainteze. Trebuie să trecem pe sub Arcadă fără ajutorul lor. Țineți minte, Satana vă poate face rău doar dacă reușește să vă convingă de

faptul că binele este răul și că răul este binele. O luă pe Miriam de mână. Yakov, ia-o de mână. Închideți ochii și trageți-vă gluga peste cap. Să nu vă uitați și să nu răspundeți niciunei voci, viziuni ori gând. Țineți-vă bine de mână!

Prin mâna sa, în care o cuprinsese pe cea a lui Miriam, Yakov simți un val de castitate venind dinspre sfântul Tzaddik. O adiere liniștită înlocui căldura flăcărilor din tunel când intrară cu toții în focul de sub Arcadă.

Yakov se relaxă și deveni încrezător în acea liniște desăvârșită. De câte ori de-a lungul vieții ar fi putut vedea locașul unor îngeri? Trase cu ochiul către partea stângă a Arcadei, însă nu văzu nimic.

Sunetul pașilor pe care îi făceau pe pietriș răsună puternic în mintea iui Yakov. Privi în jos și văzu călcâiul lui Miriam în lumina roșiatică a unui foc din dreapta lui. De ce mergea desculță?

În adâncurile minții sale, se auzea slab mesajul sfântului Tzaddik: „Inchide-ți ochii!”

Însă ochii lui Yakov se plimbară de-a lungul picioarelor goale ale lui Miriam, până la coapsele acesteia și către fesele ei rotunde. Tânjea să-i sărute spatele pistruiat. Privea mișcarea mușchilor ei în timp ce mergea. Trage-i-o! Gândul acela îl dezgustă și-l excită în același timp. Își smulse privirea de la corpul ei frumos, privind către dreapta.

Ca într-un șemineu, de-a lungul Arcadei ardea voios un foc. În mijlocul focului stătea un bărbat mic de statură, grăsuț, purtând niște pantaloni eleganți și o cămașă cu mâneci scurte. Focul se reflecta pe fruntea sa cu început de chelie. Obrajii săi rozalii și grăsuți încadrau nasul lui mic și ascuțit.

— Da, eu sunt Satana! îi vorbi telepatic bărbatul de mică statură. Știi! Știi! Te așteptai să fii o bestie dezgustătoare. Majoritatea oamenilor se așteaptă la asta. Râse vesel. Nu e chiar așa. Nu sunt un monstru, așa cum te-au făcut ceilalți să crezi. Oamenii sunt cei încărcăți de ticăloșie. Bărbatul își întinse mâinile durdulii. Se folosesc de mine pentru a găsi o explicație pentru tot răul din inimile lor. Nu eu l-am pus acolo. Dumnezeu a făcut asta. Satana își lăsă mâinile jos. Dumnezeu a închis răutatea în inima omului așa cum m-a închis pe mine în această Arcadă. Dacă cei păcătoși încă mai umblă pe pământ, asta e din vina lui Dumnezeu. Nu a mea. Dumnezeu a creat Cerul și pământul și toate vietățile. Cel Atotputernic este responsabil pentru acțiunile lor, pentru dezgustătoarele lucruri pe care le fac.

Yakov își întoarse privirea și o găsi pe Miriam. Părul ei roșcat se revărsa peste umerii ei goi. Își ridică sânii, invitându-l să-i mângâie și să-i sărute. Deschise gura, lingându-și buzele. Yakov încercă să se îndepărteze, însă ea îl ținea strâns de mână. Încercă să-l sărute, arătându-și părul pubian în V de sub pântelece

rotund, fin. Oftă de plăcere. Sâni ei tresăriră și ea-și deschise gura și mai tare. Își dorea ca ea să-l înghită. Dorea cu ardoare să se împerecheze cu ea.

Prin negura stârnită de dorințele sale arzătoare, Yakov abia dacă auzea strigătele sfântului Tzaddik:

— Închide ochii, Yakov! Mergi! Mergi! Mergi! Mai avem încă puțin!

Yakov se refugia în fantasmеle erotice care parcă îl înecau. Ignoră cuvintele pe care le auzi, iar bărbăția sa în erecție îl făcea să-și dorească s-o pătrundă pe Miriam, să o pună la pământ. Deveni din ce în ce mai enervat de strânsoarea mâinii, care îi distrăgea atenția de la fantezia lui.

Miriam îl strânse și mai tare. Începu să-l tragă afară.

Se auzi râsul vesel al Satanei.

— Yakov, sexul este esențial pentru creație. Dumnezeu a orânduit astfel lucrurile. E un lucru natural. Ceea ce a creat Dumnezeu e un lucru bun. Fă-o! Stăpânește-o! Ce e natural este și frumos.

Yakov tremură imaginându-și cum ar răspunde Miriam la erecția lui. În acel moment, vântul aducător de ploaie care mătura colinele orașului Safed îl lovi în plină figură. Erau în fața Arcadei.

Tzaddik îl scutură pe Yakov de umeri. Se uită în ochii tânărului bărbat și văzu rușinea de care fu cuprins acesta.

— Tot ceea ce ai gândit ori simțit a fost lucrătura Satanei, adevăr mincinos. Da, sexul între doi oameni care se iubesc este frumos. Menirea lui este să lege pe vecie soțul și soția și să continue lucrarea lui Dumnezeu. Să nu-ți fie rușine de gândurile tale. Nimeni nu-și poate ține în frâu imaginația. Nu-i poți spune minții tale ce să gândească. Însă pentru acțiunile noastre, noi suntem responsabili. Liberul-arbitru reprezintă trecerea de la gând la faptă. În cele din urmă, cu toții vom fi judecați după faptele noastre, iar nu după gânduri.

Yakov se îndepărtă de sfântul Tzaddik. Se aplecă, punându-și mâinile pe genunchi, și trase adânc aer în piept. Își ridică privirea și o văzu pe Miriam arătând spre ceva. Știa că trupul pe care și-l imaginase el exista sub hainele acelea. Vocea ei îl făcu să tresară.

— Cine sunt aceia?

Un șir lung de oameni se apropia de intrarea sub Arcadă. Coloana se întindea cale lungă, până în norii de dedesubt.

— Sufletele acelea vin pentru a i se vinde Satanei, spuse Tzaddik cu voce sovăitoare.

— Nu erau aici mai devreme, spuse Miriam.

— Erau. Cu cât cunoașteți mai mult, cu atât mai mult rău veți vedea.

Yakov se îndreptă către oamenii care urcau colina.

— Stai! îi ordonă Tzaddik.

— Primarul Mazuz și Simon Zaki sunt printre ei, spuse Yakov. Trebuie să-i scot de-acolo.

— Nu poți. În starea lor de acum nu sunt conștienți de existența ta. Au venit din vrerea lor. Pot încă să facă distincția între Bine și Rău, între ce e drept și ce nu. Omul a știut dintotdeauna care pot fi pedepsele lui Dumnezeu pentru păcatele sale. Aceste reguli au fost rostite mai întâi de Noe, sculptate în piatră pe muntele Sinai și reîntărite de prooroci și înțelepți.

— Atunci, dacă omul a știut dintotdeauna asta, întrebă Yakov, de ce l-a ucis Cain pe Abel? De ce... se opri, descumpănit. Cum de poate face rău omul, când știe ce e binele?

— Satana i-a influențat lui Cain judecata a ceea ce e bine și ce nu.

— Și atunci de ce a suferit Abel de pe urma influenței pe care a avut-o Satana? Cain a fost ucigașul.

— Abel n-a suferit. A murit. Dumnezeu l-a blestemat pe Cain să fie fugar pe pământ.

Yakov se uită înapoi la Arcada Satanei și își aminti cuvintele bărbatului bondoc care se afla în mijlocul flăcărilor:

— Creația lui Dumnezeu nu e ea imperfectă dacă a permis existența Satanei? întrebă Yakov pe Tzaddik.

— Creația devine perfectă prin însăși existența Satanei. Stăpânul întunericului pune la încercare valorile omului. Fără existența lui, libertatea de a alege nu are nicio însemnătate.

— Atunci existența Satanei este necesară?

— Bineînțeles. Tocmai de aceea l-a creat Dumnezeu. Însă acum nu avem timp pentru astfel de discuții. Reb Berel și cu mine trebuie să ne începem călătoria în zorii zilei. Haideți!

Tzaddik îi conduse către vârful muntelui. Din când în când, Yakov și Miriam se uitau în spate, spre șirul de suflete care intra sub Arcada Satanei. Simon Zaki și primarul Mazuz se apropiaseră și ei de intrare.

Norii grei de furtună se adunară, învăluind orașul. Ploaia și vântul băteau cu putere dinspre vest. Cei trei trecură pe lângă liniile telefonice doborâte la pământ, ocolind alunecările de teren, și ajunseră la drumul asfaltat.

Trecând prin Piața Sabat, un om cu capul acoperit alergă spre ei, strigând: Intrarea în vechiul cartier a fost blocată de o alunecare de teren!

Luni

— Rugăciunea de dimineață! Spuneți rugăciunea de dimineață! Pristavul orașului înainta pe vechile străzi și alei, rotindu-și huruitoarea din lemn. Dumnezeu ne-a binecuvântat cu vânt și ploaie în această zi de vară. Nu uitați de rugăciunile de dimineață! Spuneți rugăciunile de dimineață! Treziți-vă și mulțumiți-i lui Dumnezeu prin rugăciunea de dimineață!

Locuitorii orașului se ridicau cu greu din pat și recitau rugăciunile cunoscute, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru revigorarea sufletelor lor după odihna de peste noapte.

Tzaddik Itzig Amrusi nu se odihniise deloc. Se pregăti toată noaptea pentru călătoria în care avea să pornească alături de sufletul lui Berel Caspi. Reb Caspi, susținut de Miriam și de Yakov, traversa Piața Sabat, târșându-și picioarele.

Sfântul Tzaddik deschise ușile din lemn ale Curții Rabinilor și le făcu semn să intre, indicând un scaun din centrul încăperii.

— Ajutați-l să se așeze pe scaunul acela. A sosit timpul.

Fulgerul de afară luminează vitraliile clădirii, reflectând pe podeaua Curții Rabinilor o paletă întreagă de culori. Berel se prăbuși pe scaun, privind în gol. Brațele îi atârnavă fără vlagă.

Tzaddik Amrusi îi dădu lui Yakov o cheie mare din fier.

— Încuie ușa de la intrare și rămâi paznic în fața ei. Nimeni nu trebuie să intre!

— Da, domnule! răspunseră Yakov și Miriam.

— Sufletele noastre vor călători cale lungă. Vom fi legați de corpul nostru prin fire subțiri de argint. În cazul în care trupurile noastre vor fi mișcate, firele se vor rupe, iar sufletele noastre vor fi pe veci pierdute.

Yakov și Miriam se înclinară și părăsiră încăperea. Ajunși afară, încuiară ușile.

Tzaddik Amrusi rosti cu voce scăzută o rugăciune, cerând ajutor ceresc, apoi se îndreptă către raftul de cărți din spatele celor douăsprezece scaune ale rabinilor. Scoase una din copiile dialogurilor cu îngerul său personal și o deschise la pagina pe care era desenată o mână de mărime naturală. Pe fiecare deget erau scrise litere ebraice și numere. În centrul palmei era desenat un ochi, din cuvinte și numere. Tzaddik făcu o plecăciune în fața portretului lui Ari și se

dădu trei pași înapoi. Luă două dintre cele mai mari șaluri de rugăciune și mai trase un scaun în fața lui Berel Caspi. Puse unul din șaluri pe Berel, acoperindu-l în întregime. Rabinul nu se mișcă deloc.

Tzaddik se înveli și el cu cel de-al doilea șal și spuse o rugăciune.

— Doamne, rogu-Te, du-ne în această călătorie dificilă pe drumul cel bun, căci noi suntem doar niște oameni.

Scoase din buzunarul său un mic săculeț în care se afla praful pe care îl strânse de pe Sfântul Altar vreme de cincizeci de ani. Desfăcu legătura și împrăștiă praful, formând un cerc în jurul celor două scaune. Aflându-se amândoi în interiorul cercului, strânse la gură săculețul și îl puse în buzunarul lui Berel. Trase scaunul mai aproape de Berel, astfel încât genunchii lor să se atingă. Puse cartea pe podea, între picioarele lor, și o deschise la pagina desenului cabalistic al palmei.

— Berel Caspi, spuse sfântul Tzaddik. Soarele stă să răsară. A sosit timpul. Răspunsurile pe care le cauți nu le vei găsi în mintea ta. Cu degetele sale osoase împinse fruntea lui Berel, ridicându-i capul. Berel, ieși din ascunzătoare! Haide! Vom căuta răspunsurile împreună.

Chipul lui Berel exprima deznădejdea. Ochii săi se deschiseră la primele raze de soare ce pătrundeau în sală prin vitralii. Îl privi pe Tzaddik și spuse:

— Nu vreau să merg nicăieri. Nu vreau să mai caut nimic, te rog. Lasă-mă să mor.

— Nu! Ai de îndeplinit o sarcină deosebită.

Berel râse trist.

— Când toți credeau că zac inconștient în pat, eu mă ascundeam de ei și mă gândeam... mă gândeam... mă gândeam. Viața mea s-a sfârșit. De ce să mai încerc să fac bine? Dumnezeu ne-a abandonat. Nimic nu mai are niciun sens. Nicio direcție. Viața nu mai are nicio însemnătate. Moartea e cea mai ușoară alegere.

— Greșești! spuse Tzaddik.

— Gândirea mea e limpede. Văd peste tot în lume cum cei ce fac rău sunt răsplătiți. Oamenii răi și meschini devin puternici și respectați. Trăiesc în tihnă; fură de la cei săraci. Cel umil și mărinimos este luat în răs și dat la o parte. Mulți dintre cei care văd asta sunt nemiloși. Iar rugăciunile nu ajută cu nimic. Berel se îndreptă în scaun și-l privi de sus pe Reb Amrusi. Și asta nu se întâmplă doar în Safed sau în Israel. Asta se întâmplă peste tot în lume, atât guvernelor, cât și oamenilor. Își lovi pieptul cu pumnii. Cum pot eu vorbi despre răsplata din Ceruri, când cuvântul lui Dumnezeu nu are valoare aici, pe pământ?

Berel îl privi pe bătrân, așteptând un răspuns, însă nu veni niciunul.

— În Tora scrie că cei care respectă Legea vor primi ploaia atunci când aceasta trebuie să vină, spuse Berel. Că vor fi fertili, se vor înmulți și vor fi răsplătiți! Nu e adevărat. Cei care au mai mulți copii sunt mai degrabă expuși sărăciei! Cei care înțeleg adevărata însemnătate a cuvântului lui Dumnezeu sunt abuzați! Și mai sunt și cei care folosesc Legea pentru a se folosi de ceilalți! Berel își împreună palmele și suspină. Se lăasă iarăși pe spate, dând din cap. Dacă cea mai importantă obligație a omului este să fie lipsit de păcate, atunci lasă-mă să mor acum! Te rog! În numele părinților mei și al părinților acestora. Căci sunt la un pas de încălcarea Legii.

— Nu i-ai pomenit pe Michael și pe Gabriella, spuse bătrânul Tzaddik.

— Ei au fost cei norocoși. Prin moarte, au scăpat de iadul de pe acest pământ. Lasă-mă să mor înainte de a vorbi împotriva lui Dumnezeu în mod public. Te rog, Reb Amrusi!

— Este alegerea ta, spuse Tzaddik. Hotărârile pe care le iei de-a lungul vieții se adaugă ori se scad valorii pe care îl avea sufletul lipsit de cusur pe care l-ai primit de la Dumnezeu.

— Vrei să-mi păstrez sufletul lipsit de pată pentru a putea trece la următoarea treaptă a vieții? Ca să nu mă mai întorc pe acest pământ într-un alt corp? Nici aici nu vreau să mă întorc. Însă dacă voi continua să trăiesc, voi pângări sufletul acesta neprihănit. Gura lui Berel începu să tremure. Nu mai vreau să trăiesc această viață. Oftă. Nu-L mai iubesc pe Dumnezeu, mă tem de El. Prefer uitarea sufletului meu și suferința și durerea de pe acest pământ. Nimic nu mai are rost. Pentru prima dată ca adult, pe obrajii lui Berel Caspi șiroiră lacrimi. Corpul lui mare era scuturat de un plânset sfâșietor. I-am făcut rău soției mele. Prietenii mei cei mai apropiați mă disprețuiesc. Numele familiei mele este făcut de ocară, iar locuitorii orașului cred că sunt nebun. Fiul meu și Gabriella au devenit subiect de glumă din pricina acelor invitații pe care le-am făcut. Își luă capul în mâini. Unde e Dumnezeu atunci când am nevoie de El?

— Cu tine, răspunse Tzaddik.

— De ce nu m-a oprit?

— Pentru că asta a fost vrerea lui de la bun început. Căsătoria aceasta trebuie să aibă loc.

Berel se mișcă înainte și-napoi în scaun. Își trecu degetele prin barbă. Sângele din obraji îi pieri și îl privi țință pe bătrânul din fața sa.

— Fiul meu e mort, șopti el. Gabriella e moartă și ea. Oamenii cred că sunt nebun, însă auzind lucrurile pe care le spui, aiurind, despre nunta lor, mă face să cred că tu ești cel nebun.

Lumina din ochii lui Tzaddik deveni mai intensă.

— Berel, rosti el cu voce profundă, convingătoare, gândește-te la viața ta ca la un om care intră la cinema în mijlocul unui film. Actorii se mișcă încoace și-ncolo. Unii râd, alții plâng. Cântă, strigă, fac dragoste și război. La început, nimic nu pare să aibă noimă. Cu toate acestea, te așezi și începi să urmărești ceea ce se întâmplă pe ecran, chiar dacă ți se pare ciudat ce vezi, însă având încredere în regizorul filmului. Știi cu siguranță că la un moment dat totul va avea sens. Și mai știi că fiecărui actor i-a fost desemnat un rol de către regizor. Însă au libertatea de a-l juca așa cum vor ei. Dacă își joacă bine rolul, vor primi altele, la un alt nivel. Bătrânul Tzaddik se aplecă în față. Uitându-se în ochii lui Berel, se adresa sufletului acestuia. Viața poate fi comparată cu acel film. Ai început să faci parte din ea când deja începuse pentru alții. Totul ți se pare confuz. Dacă ai fi cunoscut cum a început totul, sau cum are să se sfârșească, atunci totul ar fi fost perfect.

— Suferința. De ce atât de multă suferință? Dacă mi-ai spune că fiul meu a încălcat Cuvântul Legii în secret, n-aș putea accepta asta. Însă fără puțința de a-i cerceta sufletul, n-aș putea spune asta cu siguranță. Am privit neputincios cum trupul unui bărbat athletic, de un metru și optzeci și doi de centimetri, s-a făcut numai piele și os! Dacă Dumnezeu a hotărât că Michael trebuia să moară, pot accepta lucrul acesta. Însă pentru ce a trebuit să sufere? La ce i-a folosit un an de tratamente dureroase? Berel își lovi din nou pieptul cu pumnii. Eu sunt un simplu om. Nu l-aș lăsa nici pe cel mai rău om de pe pământ să sufere astfel! De ce a făcut Dumnezeu asta?

— Tocmai pentru că ești un simplu muritor nu poți înțelege asta. Însă eu îți pot arăta. Își deschise larg ochii. Pupilele sale dilatate radiau o lumină care îl cuprinse pe Berel Caspi.

— Amintește-ți din ce-ai fost plămădit, spuse Sfântul Tzaddik. O putredă sămânță. Ține minte că te vei veșteji. Ești doar țărâna pământului. Cunoaște-l pe cel în fața căruia sufletul îți va sta. Cel Atotputernic, Dumnezeu!¹⁴

O mulțime de fulgere trăsneră deasupra și în jurul clădirii. Tunetele zguduiră geamurile vechii clădiri de piatră, îndoind spre interior cadrul de fier. Berel Caspi, hipnotizat de ochii strălucitori ai bătrânului Tzaddik, auzea doar vocea acestuia.

— Ia mâinile mele și apleacă-ți capul, spuse Reb Amrusi, întinzând brațele. Berel făcu întocmai.

— Berel, spuse Tzaddik. Privește cartea deschisă la picioarele noastre. Uită-te la mâna aceea. Citește scrisul o dată cu mine.

¹⁴În original, fragment din Talmud (n. tr.).

Cu capetele plecate, cei doi citiră cuvintele misterioase împreună. Un zumzet umplu marea încăpere. Tzaddik țișă, acoperind zgomotul puternic.

— Berel, concentrează-te asupra ultimelor cuvinte din centrul ochiului din palmă!

Berel simți degetele osoase strângându-le din ce în ce mai tare pe ale sale. Camera care începuse să se învârtă în jurul lor îi atrase atenția. Începură și ei să se miște în direcția opusă, iar Berel își aminti de imaginea unei roți în interiorul altei roți, pe care o descrise profetul Iezechiel.

— Privește ceea ce scrie în mijlocul palmei, strigă Tzaddik.

Din ochiul palmei răsări lumină, tot mai puternică. Un vuiet umplu urechile lui Berel. Vru să le acopere, însă strânsoarea bătrânului era extrem de puternică. Presiunea formată în jurul său îl făcu pe Berel să respire cu greu. Deschise ochii și văzu corpul bătrânului, strângând cu putere mâinile sale. Întoarse privirea către dreapta și recunoscă sufletul lui Tzaddik într-un car de aur. Berel simți că și corpul lui era țeapăn, iar sufletul se ridică pentru a se alătura bătrânului.

Carul începu să se miște cu rapiditate prin spațiul amplu, infinit.

— E aceasta una din lumile existențiale despre care am învățat din Cabala? întrebă Berel.

— Ai fost ales pentru a îndeplini un lucru foarte important pentru acest pământ. Va trebui să-l îndeplinești din propria ta voință.

Berel îl privi pe învățătorul său și își dădu seama că e unul din cei treizeci și șase de băbăți ai dreptății. Făcu o plecăciune.

— Așa e, spuse Itzig Amrusi. Cu mult timp în urmă, sufletul meu a făcut și el această călătorie. De data asta însă nu mă voi mai întoarce.

Berel realizează că își vorbesc prin telepatie, înțelegând tot ce gândesc.

— Nu vreau să mă consideri înlocuitorul tău! Locuitorii orașului au nevoie de tine mai mult decât oricând!

— Crezi în Dumnezeu? întrebă Tzaddik.

— Ceea ce vrei e un lucru imposibil!

— Crezi în Dumnezeu?

— Nu-L pot nega. Dar mi-am pierdut credința în grija pe care o poartă umanității.

— Dacă vei trece de acest test, vei afla că nu e așa. Marele Tzaddik arată în față. Acolo este prima încercare la care vei fi supus.

15

La o oră după ce încuiaseră ușa de la intrarea în clădirea Consiliului Rabinic, Yakov și Miriam se adăpostiseră de ploaia terifiantă sub portic.

— Asta a fost cea mai bună cină pe care am luat-o vreodată, spuse Yakov, mâncând ce mai rămăsese dintr-un ou fiert.

— În primul rând, a fost micul dejun, spuse Miriam, râzând. Și sunt sigură acum că n-ai putea face diferența dintre mâncarea cu adevărat gustoasă și cea groaznică. Îi dădu un șervețel și luă coaja goală. În al doilea rând, n-o să mănânci decât pâine și ouă fierte până mâine-seară pentru că toată lumea se ocupă de pregătirea mâncării pentru ceremonie. Fetele fac rețete despre care n-am auzit în viața mea: pui umplut cu semințe de pin, mere și curmale, salate și sosuri din condimente exotice.

— Sună bine, spuse Yakov.

— Și băieții sunt de acord. Gustă din toate mâncărurile.

— Deci n-o să moară de foame.

— I-am pus să care de colo-colo lăzi și să facă puțin curat. Au conectat un sistem audio la rețeaua școlii și acum mai și dansează.

— Dansează singuri?

— Cu fetele. Dacă află Gorman, se va folosi de asta în confruntarea sa cu Reb Berel.

Părul ei roșcat, ochii verzi și buzele cărnoase îl înnebuneau pe Yakov, și vru să o sărute, dar își aduse aminte cu rușine de ceea ce își imaginase când au trecut pe sub Arcadă. Însă cuvintele pe care i le adresase Reb Amrusi: „Vei fi judecat pentru ceea ce faci, nu pentru ceea ce gândești” îl făcură să-i mulțumească lui Dumnezeu, pentru că nu putea să-și ia gândul de la imaginea corpului ei.

— Yakov, mă asculți? întrebă Miriam. La început m-am gândit să separ fetele de băieți, să-i pun să lucreze în capete diferite ale încăperii. Apoi, nu știu pentru ce motiv, mi s-a părut mai corect să-i las împreună.

— Oare vor fi toate gata în timp util?

— Trebuie. Miriam arată marile porți de la intrarea în clădirea consiliului. Înăuntru ce se întâmplă?

— M-am suit pe jghebul acela și m-am uitat pe fereastră. Reb Berel și Reb Amrusi sunt în continuare față în față, privind în podea. Nu e nicio mișcare. Trebuie să mai așteptăm.

Aflându-se lângă Itzig Amrusi, Berel văzu orizontul de lumină care împresura Cerurile – un râu de cristale de foc. Fiecare latură a acestor minunate cristale reflecta toate culorile spectrului și chiar mai mult.

Se puteau vedea și reflexiile unor ciudate forme ori ale unor frumuseți fără margini.

— Acum va începe prima încercare, spuse Tzaddik.

Carul lor înaintă către nimbul orbitor, trecând prin cristalele de foc. Berel nu simțea nici frig, nici căldură, însă își văzu imaginea reflectându-se în cristale, de fiecare dată în diverse forme și culori. Se simți înaintând prin eternitate, cercetat și evaluat.

Dintr-odată, râul de cristale rămase în urma lui. Carul străbătea iarăși întunericul.

— Ai trecut cu bine de acest prim test, vom trece la al doilea, spuse bătrânul Tzaddik.

— Cu ce scop trec prin aceste încercări?

— Ca să îți poți duce la bun sfârșit misiunea ta pe pământ.

— Ar fi mai bine dacă i-am pune capăt aici. Sunt un fricos. Nu vreau să mă întorc la oamenii cărora le-am făcut rău.

— Cred că ar fi mai înțelept să afli pentru ce ai fost ales. Tzaddik îi făcu semn lui Berel să se întoarcă. Uită-te în spatele tău. Gândește-te la orice persoană ori loc pe care îl cunoști bine.

Berel își imaginează Consiliul Rabinic. Văzu corpul lui uriaș stând în fața lui Itzig Amrusi, amândoi fiind aplecați în față, privind desenul mistic al palmei, având mâinile și capetele unite. Îi văzu pe Miriam și pe Yakov în afara clădirii. Păreau fericiți și îndrăgostiți.

— Îi pot vedea pe Michael și pe Gabriella?

— Mirele și mireasa s-au pregătit de nuntă.

Berel vru să-l mai întrebe ceva pe Amrusi, însă și-o imaginează pe soția sa, și o văzu pe aceasta vorbind cu Samael Gorman. Yona era albă la față și secătuită de puteri, însă Berel se bucură să o vadă stând pe picioare.

— Nu știu unde e soțul meu, spuse Yona. Șef-rabinul l-a chemat pe Berel la el cât mai repede cu putință, iar Berel s-a dus.

— Știți cumva unde s-au dus? Întrebă rabinul Gorman încă o dată.

— Yakov Davis și Miriam Halpern l-au ajutat să meargă înspre Consiliul Rabinic. Yona Caspi trase adânc aer în piept. De ce face toată lumea pregătiri pentru... Se întoarse, plângând.

Samael Gorman deveni serios.

— Mă iertați, doamnă Caspi. Sunt foarte ocupat pentru moment. Șef-rabinul Amrusi a decretat ca toată lumea să ajute la pregătirea acestei căsătorii. Cu toții

sunt obligați să participe. Sunt nevoit să vă părăsesc pentru moment, sunt foarte multe lucruri de care trebuie să mă ocup. Nu vă faceți griji în privința lui Berel.

Îl voi găsi.

În fața casei soților Caspi, Samael Gorman se întâlnește cu una dintre fetele de la Seminar.

— Te rog să o găsești pe Miriam și să o trimiți la mine cât mai degrabă, spuse el.

Merse către biroul său fredonând bucăți din cântecele la modă.

— Mergi să vorbești cu Gorman, îi spuse Yakov lui Miriam. Trebuie să știm ce are de gând. Eu voi rămâne aici, să păzesc intrarea.

Miriam intră în școala Yeshiva nesigură și bănuind că avea să se întâmple ceva rău. Bătu la ușă și-l auzi pe Samael Gorman spunându-i să intre. Făcându-și curaj, intră în cameră.

Când Gorman se întoarce de la fereastră, Miriam se clătină pe picioare. Era înconjurat de o aură densă, neagră. Puse mâna pe mânerul ușii pentru a ieși din birou, însă, la fel de repede precum pisica ar prinde o pasăre, Gorman traversă biroul și baricadă ușa, apropiindu-și fața de a ei. Aura înfiorătoare și respirația urât mirositoare îi provocau repulsie.

Neștiind de efectul amețitor pe care îl producea gura lui, Gorman vorbi cu o voce caldă și binevoitoare:

— Pregătirile pentru nuntă decurg conform așteptărilor?

— Da, spuse Miriam înghițind în sec. Încercă să se dea înapoi, însă el o urmă îndeaproape.

— Spune-mi ce s-a făcut până acum.

Miriam încercă să scape de imaginea respingătoare a bărbatului.

— Am trimis un grup de băieți la Seminar, pentru a ajuta la mutarea lăzilor de fructe și la căratul sacilor de cartofi și ceapă. Unele fete au venit aici, la școală. Îi vor ajuta pe băieți la gătit.

— I-am auzit, spuse rabinul Gorman. Cântă și dansează împreună, fetele cu băieții.

— Muncesc, zise Miriam.

— Yakov e cu Reb Amrusi?

Speriată de aura lui neagră, Miriam scăpă fără să vrea răspunsul la întrebarea aceasta.

— Da... Își dădu seama îndată și vru să retragă spusele ei.

Pe același ton moale, Gorman întrebă:

— De ce ați mers voi doi cu cei doi rabini la Consiliul Rabinic?

— Nu trebuie să fie deranjați! strigă Miriam.

Gorman o apucă de încheieturi.

— Ce fac? mârâi el.

Miriam reuși să-și smulgă mâinile din strânsoarea lui Gorman și se dădu înapoi, însă el o urmări, vorbind din ce în ce mai tare.

— E periculos pentru Reb Berel să stea lângă un om la fel de nebun pe cât e Amrusi. Berel Caspi e bolnav. Tocmai am stat de vorbă cu soția lui. Vrea să vină acasă la ea!

— Nu acum! strigă Miriam, dând din cap. Nu pot fi deranjați!

Samael Gorman o apucă de umeri pe Miriam, împingând-o către perete.

— Spune-mi ce fac acolo sau vei avea de suferit!

Miriam se uită cu ură la el, însă nu văzu mâna care se apropia. O lovi cu putere peste ambii obraji, făcându-i capul să se clatine.

Miriam își acoperi fața cu mâinile. Își veni repede în fire.

— Nu te vei apropia de Consiliul Rabinic! strigă ea, ieșind repede pe ușă.

Gorman ieși după ea, însă văzu un grup de băieți coborând pe scări. Se întoarse iute în birou și se așeză pe scaun. Ce-or fi făcând nemernicii ăia?

Scoase o cheie din buzunarul interior al hainei și descuie ultimul sertar al biroului, privind cu dragoste și frică manuscrisul de Cabala. Îl ridică cu blândețe. Mângâie vechile legături lucrate manual din piele.

— Am plătit scump pentru tine, spuse el, amin- tindu-și de primul drum către Arcada Satanei.

Cu cât se apropia mai mult de Stăpânul întunericului, cu atât mai puternic devenea și el. Începu negocierile fără nicio ezitare, dăruindu-și sufletul pentru puterea pe care o dobândise. Știa încă de la început ce voia. Îl întrebase pe Satana: „Câți rabini au venit la tine?” Numărul pe care îl pomeni Satana era impresionant. Pentru a-și confirma spusele, Satana scosese din focurile iadului câțiva dintre rabinii aceștia. Însă, chicoti Gorman, Satana fusese de acord că niciunul nu se compara cu Reb Samael Gorman.

Gorman îmbrățișă manuscrisul conținând secretele Cabalei pe care îl primise de la Satana.

— Am nevoie de mai multă putere pentru a-i termina pe șef-rabin și pe discipolii lui! Îi voi duce din nou la Arcada Satanei pe Zaki și pe Mazuz și o să cer mai mult.

Îndată ce ajunse sub porticul de la intrarea în clădirea Consiliului Rabinic, Miriam îi povesti lui Yakov confruntarea din biroul lui Gorman.

— Dacă va încerca să intre cu forța înăuntru, în timp ce sufletele rabinilor sunt departe?

Carul de aur înainta prin întunericul veșniciei către un tunel de gheață albastru.

Berel își întoarse privirea de la ceea ce se întâmpla jos.

— Ce plănuiește Reb Gorman?

— Pentru el, studiul Cabalei este foarte periculos, spuse bătrânul Tzaddik. Nu avem vreme acum să ne interesăm de planurile sale. Privește!

Carul se opri la intrarea în tunelul albastru. Berel avu senzația că cineva se uita la sufletul lui, deși tunelul părea să fie gol.

— Vei fi judecat după răspunsurile tale, spuse o voce divină.

Berel îl căută pe Reb Amrusi, însă sfântul Tzaddik dispăruse. Avea să fie supus unui interogatoriu singur fiind și i se făcu frică.

— Berel Caspi, răsună puternic vocea, ce ai aflat?

Berel se întoarse din nou în căutarea lui Reb Amrusi, însă în jurul său nu era decât întuneric, în fața lui doar tunelul albastru, și întrebarea aceasta, care-i ardea în inimă. Mintea îi alunecă în trecut, către primele zile de școală. Trecea prin nenumărate experiențe. Se gândi la lecțiile despre Biblie pe care i le dăduseră părinții și bunicii lui. Încercă apoi să pună ordine în studiile sale de la școală, de la universitate și de la Yeshiva. Îi trecură prin minte și învățăturile lui Reb Amrusi cu privire la Cabala, însă nimic din tot ce învățase nu reușea să-i ofere răspunsul la această întrebare. Poate că era vorba despre toate cunoștințele pe care și le însușise, dar cum putea să exprime unicitatea tuturor acelor informații? Conceptul de unitate îi gonia prin minte.

I se strânse în inimă răspunsul, însă durerea și furia provocate de moartea lui Michael și a Gabrielei îl sufocă.

Îi era prea greu să nu rostească adevărul acesta. Își strigă durerea, lăsând răspunsul să iasă din inima lui.

— Am aflat că Dumnezeu EXISTA! Lacrimi îi șiroiră pe obraji și se sprijini de car, conștient fiind că ochii nevăzuți îi cercetează sufletul, citind tot ce-i în el. Vreau să auzi ce e în inima mea! strigă el. Dumnezeu nu este drept!

Știa că ochii aceia văzură asta în sufletul lui, și o auziră, însă nu veni niciun răspuns.

Vocea divină puse cea de-a doua întrebare:

— Pe cine ai ajutat?

Berel se simți obosit, gata să cedeze. Își aminti vizitele pe care le făcea în copilărie celor bolnavi și bătrâni alături de tatăl și de bunicul său. Pe timpul războaielor, le distribuise hrană și haine atât arabilor, cât și evreilor. Doctorii susținuseră că el a fost cel care i-a salvat pe cei doisprezece copii al căror autobuz a fost ținta unui atac terorist, oferindu-le primul ajutor și transportându-i de urgență la spitalul din Safed. Iară și iară, căută răspunsul corect la această

întrebare, însă găsi că nu-l poate afla. Își aminti și de cazurile în care cei care beneficiaseră de pe urma ajutorului său nu fuseseră conștienți de asta.

Berel era conștient de faptul că ochii ascunși în tunel puteau să-i citească gândurile. Își întoarse către sine toate amintirile, examinând rezultatul tuturor faptelor sale. Toate îi relevau același lucru.

— Cât de egoist am fost. Eu am fost cel care a beneficiat cel mai mult de pe urma faptelor mele. Întotdeauna m-am simțit mai bine decât cei pe care i-am ajutat. Privi în tunelul alb-albastru care lumina tot mai puternic. Secătuit de puteri, încercă să-și recapete integritatea morală pentru a răspunde. Cel pe care l-am ajutat cel mai mult de-a lungul vieții sunt eu însumi. Își plecă încet capul. Îmi e rușine.

Berel simți cum își recapătă puterea. Itzig Amrusi se afla din nou lângă el. Carul începu din nou să se miște, intrând în tunel. Se găsi înconjurat de chipuri familiare, știind în mod instinctiv cine erau. Avram, Isaac, Iacov și cei doisprezece fii ai săi, alături de Sarah, Rebecca, Rachel și Leah. Îl priveau și Moise, frații și surorile acestuia.

Berel își recunoscuse părinții și bunicii și încercă să sară din car, însă bătrânul Tzaddik nu-l lăsă.

— Data viitoare când vei face această călătorie, vei putea să-i vizitezi.

— Dar sunt întregi, strigă Berel. Trupurile lor sunt întregi! Se întoarse pentru a-i vedea mai bine. Am văzut cu ochii mei cum soldații sirieni i-au târât pe tatăl și pe bunicul meu prin Piața Sabat. I-au făcut bucațele și i-au dat hrană câinilor.

— Trupurile lor au murit în Safed. Tu vezi acum sufletele lor.

Carul ieși din tunel, îndreptându-se către o uriașă formațiune de nori. Valurile de ceață care se ridicau dezveleau elementele diafane ale unei arhitecturi deosebite.

— Este acela Raiul? întrebă Berel.

— Este un tărâm interimar, răspunse bătrânul Tzaddik. O anticameră către împărăția lui Dumnezeu.

Soarele apuse dincolo de colinele Galileei, iar călătoria celor două suflete ale rabinilor încă nu se terminase. Asupra orașului Safed se năpusteau iarăși nori cenușii. Ploaia, cu tunetele și fulgerele ei, lovi orașul de multe ori de-a lungul zilei. Miriam și Yakov se adăpostiră din nou sub porticul de la intrarea în Consiliul Rabinic.

— Se întunecă, spuse Miriam.

— Mi-am amintit, zise Yakov. M-am gândit la asta toată ziua. Mi-am adus aminte expresia întunecată care a traversat chipul lui Gorman atunci când Simon Zaki a menționat numele donatorilor.

— Țin minte și eu. Ar trebui să vedem ce l-a supărat într-atât de tare pe Gorman. Poate că a născocit toată povestea asta.

— Asta ar însemna că e de-a dreptul nebun.

— Gorman e răul întruchipat, dar nebun nu e, spuse Miriam. Aura negativă din jurul lui dovedește lucrul acesta. Oamenii de teapa lui cred că sunt mult prea inteligenți pentru a putea fi prinși pe picior greșit. Dacă ar fi să devină șef-rabin, ar avea puterea și autoritatea care i-ar putea permite să țină ascuns caracterul său malefic și să facă orice va pofti. Vreau să văd dacă merg liniile de telefon.

— Dacă reușești să faci legătura cu o linie externă, află de ce a plecat Gorman din Ierusalim. Acela este centrul mondial de studiu al Bibliei. La cât de ambițios e, ar fi trebuit să rămână acolo, dacă ar fi putut.

— M-am gândit și la asta, spuse Miriam întorcându-se, și dădu să plece.

— Stai!

Yakov se apropie de ea. Îi dădu gluga jos, își puse mâinile în jurul ei și o sărută pe buze. Miriam răspunse și ea la fel.

— Mă scuzați! Mă scuzați, strigă Micul Yossi de la baza scărilor. Stătea în ploaie, acoperit din cap până-n picioare de o haină de ploaie cu câteva numere mai mare.

Miriam și Yakov râseră văzându-l.

— Nu e un lucru foarte bun ce faceți voi, spuse băiatul. Miriam, ai fost chemată la bucătărie.

Samael Gorman mângâia cartea roasă de vreme despre Cabala, iar Simon Zaki se aplecă și el peste birou pentru a atinge manuscrisul misticilor. Ochii lor

scânteind de bucuria pe care le-o pricinuia puterea dobândită se întâlnește pentru câteva clipe. Amândoi își doreau cu nerăbdare să-și folosească noile puteri.

— Voi avea grijă ca bețivul să-și îndeplinească treaba, spuse Zaki.

— Ne vedem în biroul lui, zise Gorman, privindu-l pe Zaki ieșind din birou.

Fusese atât de ușor pentru el să-i convingă să se vândă Satanei. Probabil că ar fi făcut-o și fără ajutorul lui, însă Stăpânul întunericului îi spusese că e meritul său. Încuie cartea în sertarul de jos al biroului, luă sticla de whisky și se duse către fereastră. Simțindu-se un om renăscut, ridică sticla în cinstea Satanei.

Văzându-l pe Micul Yossi venind în fugă către Yeshiva, Gorman îmbracă iute haina de ploaie, băgă sticla de whisky în buzunar și ajunsese la intrarea principală la timp pentru a se întâlni cu Yossi.

— Unde e Miriam Halpern? întrebă Gorman.

— M-am întâlnit cu ea pe stradă acum câteva minute.

— Du-te și joacă-te, fiule, spuse Gorman, mângâindu-l pe cap pe Micul Yossi.

Ieși repede pe ușă, coborî treptele și pași în ploaie, simțindu-se în elementul său.

Un fulger luminează cerul, făcând-o vizibilă pe Miriam, care se apropia în grabă, cu capul în jos. Văzând-o, Gorman intră pe o alee de lângă școală, ascunzându-se în umbră.

În intervalele dintre tunete, Miriam auzi gemetele de durere ale cuiva de pe alee. O nouă descărcare electrică luminează silueta rezemată de ziduri.

— Ai pățit ceva? întrebă Miriam. Pătrunse în umbra aleii și întinse mână către persoana respectivă. Pot să te ajut cu ceva?

Samael Gorman se întoarse și o lovi pe Miriam în piept cu cotul, împingând-o către celălalt zid.

Fulgerile începură să se întetească, iar tunetele acopereau strigătele ei disperate. Ochii lui Gorman se înroșiră, gata să-i iasă din orbite. Mușchii gâtului i se încordară ca niște cabluri de oțel și-și descleștă dinții, împingându-și bărbia în față. Miriam fu doborâtă de duhoarea aurei întunecate a lui Gorman.

Gorman se mișcă precum o bestie, apucând capul lui Miriam cu ambele mâini, înfigându-și degetele în orbitele ochilor.

— Ce ai de gând să faci, târfo?

Miriam țipă, rugându-se ca totuși cineva să-i vină în ajutor. Gorman rosti cuvinte ciudate, imobilizând încheieturile și mușchii lui Miriam, prizonieră în propriul ei corp. Apropierea lui Gorman de chipul ei o făcu să intre în panică.

— Nu-mi plac fetițele. În special cele care pretind că au cunoștințe în domenii rezervate bărbaților. Gorman își luă degetele de pe ochii ei. Uită-te la mine!

Miriam își deschise ochii cu greutate. Ploaia rece spăla de pe trupul ei atingerile lui Gorman. Reuși din nou să vadă după ce clipi de câteva ori,

mulțumindu-i lui Dumnezeu că mai poate vedea, însă chipul respingător și respirația urât mirositoare îi provocară scârbă. Un amestec de secreții stomacale i se adună în gât și vărsă.

— Sunt foarte puternic! spuse Gorman, lovind-o în piept cu degetul arătător. Încă mai poți simți asta, mă poți auzi și poți gândi pentru că eu... Îi lovi din nou pieptul. Pentru că așa vreau eu! Înlătură părul de pe chipul lui Miriam cu ambele mâini. Frica pe care-o recunosc în ochii tăi de pisică îmi provoacă plăcere. E înfricoșător să n-ai nicio putere, nu-i așa? Știu. Dacă-mi promiți că o să fii o fetiță cuminte și n-o să țiți, o să-ți dau înapoi graiul.

Miriam clipi în semn de aprobare. Gorman o apăsă pe buze cu degetele lui moi și frumos îngrijite. Fiindu-i frică de el, nu dorea decât să scape de atingerea lui murdară. Își trecu limba peste buzele ei palide și înghiți firele de apă care i se prelungeau pe față.

— Ce fac Amrusi și Caspi în clădirea consiliului? întrebă Gorman.

— Dă-mi drumul, te rog, spuse Miriam. Nu mai pot suporta.

— Târfă proastă ce ești! Hai, imploră-mă. Milogește-te! Poate că așa vei fi demnă de milă.

— Nu trebuie să fie deranjați, plânse Miriam.

— De ce?

— Nu-ți spun nimic.

— Ha-ha! râse el, dansând. Ba da! O să-mi spui ce fac acolo, cu siguranță!

Gorman sfâșie haina de ploaie și o trecu pe după umerii ei.

Ploaia îmbibă cu apă hainele lui Miriam, făcându-le să se lipească de formele corpului ei tânăr. Simți cum degetele lui orbecăiau să desfacă nasturii de la bluză, însă țișetele ei fură acoperite de tunetele puternice. Cerul fu străbătut de fulgere, de parcă Samael Gorman ar fi putut influența natura în folosul său. Țipă din nou, însă el o reduse la tăcere presându-și degetele pe gura ei. Miriam simți cum mâinile lui îi smulg soutienul. Chiar dacă nu mai putea țipa, trupul ei își striga durerea în interior. Ploaia și vântul loviră pieptul ei dezgolit.

— Ajută-mă, Doamne! se rugă ea.

— Dumnezeu e mort! strigă Gorman, auzindu-i gândurile.

— Yakov! Yakov! Mâinile lui murdare îmi ating corpul!

Strigătul neauzit al lui Miriam răsună în capul lui Yakov. Coborî iute treptele de la intrarea în consiliu, călcă într-o baltă, și o luă la fugă.

Samael Gorman apucă sânii lui Miriam și o ciupi de sfârcuri cu sălbăticie.

— Nimeni! Nici Dumnezeu, nici Yakov nu te pot ajuta. Doar eu o pot face. Lipindu-și fruntea de a ei, spuse: Să nu crezi că-mi place asta, târfă mică ce ești.

Gorman își trecu o mână peste gâtul ei delicat, mângâindu-i pielea albă până la umeri. Puse un deget pe buzele ei, redându-i graiul. Cu cealaltă mână apucă

unul dintre sâni și începu să strângă până când unghiile lui pătrunseră în carnea ei.

— Vă rog, nu faceți asta, Reb Gorman. Mă doare! Vă rog, opriți-vă.

Își puse și cealaltă mână pe un sân și strânse cu putere. Printre degetele lui începu să curgă sânge.

— Spune-mi! Vorbește! Vreau să știu ce fac Amrusi și Caspi. Apoi te voi lăsa în pace.

Degetele lui mângâiară coapsele lui Miriam. Smulse fusta și atinse elasticul chiloților ei.

— Opriți-vă! imploră ea. Vă spun! Vă rog, opriți-vă! Reb Amrusi e unul dintre Tzaddikim. Vă va pedepsi!

Gorman își dădu capul pe spate, râzând. Deasupra capetelor lor un fulger lumineă cerul, urmat de un tunet năprasnic.

— Eu voi fi șef-rabinul! strigă Gorman. Eu sunt un Tzaddik al Satanei!

Înnebunit, Gorman smulse și ultima bucătică de îmbrăcăminte de pe corpul ei. Miriam rămase în ploaia și vântul rece, goală și fără puțința de a se mișca. Apropiindu-se de ea, pelerina de ploaie a lui Gorman îi atinse sânii și coapsele. Miriam făcu un efort să privească în ochii lui și văzu cât de dezgustat era. Același sentiment de repulsie pe care îl avea ea îl stăpânea și pe el. Dându-și seama de lucrul acesta, se înfricoșă și mai mult.

Gorman își trecu mâna prin spatele ei și o trase către el.

— O să te pătrund ca un animal dacă nu-mi spui imediat ce fac Amrusi și Caspi!

— Meditează, răspunse Yakov din capătul aleii.

— Yakov, strigă Miriam. Dumnezeu! Ajută-mă!

Un fulger lumineă corpul ei gol. Yakov încremeni văzând cât de frumos era. Tot ceea ce își imaginase sub Arcadă și visele pe care le-a avut după aceea s-au adevărit. Alergă către ea și îi sărută ochii, chipul, buzele.

Miriam simți că poate din nou să-și miște corpul.

— Sunt liberă! Îți mulțumesc, Doamne! Să nu lași animalul acela să mă mai atingă, spuse Miriam căzând în brațele lui Yakov.

Yakov o înveli cu pelerina sa de ploaie și simți cum corpul ei înțepenește.

— Ferește-te! strigă ea.

Se întoarce și-l văzu pe Samael Gorman ținând mâinile în fața ochilor lui arzători. Un fulger de lumină neagră îl izbi pe Yakov în piept. Căzând pe spate, o lovi pe Miriam și se prăbușiră amândoi la pământ, ea fiind împinsă către zid. În timp ce Yakov se chinuia să se ridice, Gorman îi trase un picior în stomac. Îl apucă de păr și-l izbi cu fața de zid. Din gura și nasul lui Yakov țâșni sângele.

Miriam alergă către Gorman, țipând. Acesta aruncă trupul distrus al lui Yakov la pământ și o ținu pe Miriam la distanță cu cealaltă mână.

— Târfulița mea, nu-mi poți face nimic, dar vei plăti scump pentru c-ai încercat!

Un proiectil îl lovi din întuneric pe Gorman. Un altul îl lovi în cap, apoi în umăr. Un al treilea îl lovi peste braț. Proiectilele îl loveau din ce în ce mai repede. Gorman își deschise larg ochii și văzu că era atacat de foarte mulți oameni. Își ridică mâinile și o luă la fugă.

Un fulger care brăzdă cerul îl luminează pe Micul Yossi cu câte un cartof în fiecare mână. Alergă și el după Gorman.

Gorman intră în biroul primarului, fiind întâmpinat de Zaki, care se întoarce către el.

— L-ai terminat pe băiatul acela, Yakov Davis? întrebă el.

— Dacă vorbești despre crimă, atunci eu nu vreau să am de-a face cu asta, spuse Alex Mazuz, dând din mâini.

Gorman rânji, uitându-se la primar. Acesta vru să bată cu pumnul în birou, însă lovi într-un teanc de hârtii.

— Nu accept așa ceva! strigă el.

Gorman și Zaki își zâmbiră unul altuia, apoi îl priviră pe primar.

Mazuz aranjă hârtiile de pe birou, smiorcăindu-se.

— Nu-mi pasă ce-o să mi se întâmple.

Gorman scoase sticla de whisky din buzunar, îi desfăcu capacul și o așeză lângă un pahar gol.

— Mazuz, e în regulă acum, spuse Zaki. Haide, bea! Alex Mazuz se uită fix la sticla de whisky. Își șterse colțurile gurii și-i privi pe rând pe cei doi bărbați.

— Amândoi credeți că mi-e frică să nu-mi pierd funcția. Știu ce cred toți oamenii despre mine! Știu!

N-am mers cu voi la Arcada Satanei a doua oară. N-o să mai merg niciodată!

Gorman se apropie de birou și turnă lichidul chih- limbării în pahar. Ochii lui Mazuz urmăreau atenți fiecare picătură. Umplând paharul până la gură, Gorman spuse:

— Voilă! Poftim, bea, domnule primar!

Primarul nu schiță niciun gest. Gorman înmuie un deget în pahar, apoi îl duse la buzele tremurătoare ale lui Mazuz, care își trase bărbia înapoi. Dar limba sa ieși repede să guste. Își băgă mâinile în buzunar, plângând.

— Mi-e frică, spuse el. Nu vreau să particip la intimidări și bătăi.

Zaki îl apucă de cămașă și-l trase spre el.

— Lepădătură ambulantă ce ești! mârâi Zaki, ducându-l pe primar cu nasul deasupra paharului. Miroase aia! Miroase bine de tot!

— Nu, nu, protestă Mazuz, ducându-și tremurând mâinile către paharul de whisky. O să-l vărs.

— Mai este destul, spuse Gorman.

Mazuz se aplecă, lipindu-și buzele de marginea paharului, și sorbi din el. Mai sorbi încă o dată. Ridică paharul și-și dădu capul pe spate, bând totul dintr-o

singură înghițitură. Paharul se lovi de dinții lui, iar alcoolul îi alunecă pe gât, reducându-l la tăcere.

Zaki îl pocni pe spate și umplu iarăși paharul.

— Nu mai avem timp de taclale, spuse el. Ai pus cheazășie mult mai mult decât banii tăi sau onoarea ta, dacă vrei s-o numești așa. Cu toții ne-am vândut sufletele pentru asta.

Alex Mazuz înghiți pe nerăsuflăte un al doilea pahar de whisky și-l trânti pe birou. Corpul său fu invadat de o căldură plăcută, pe care o savură din plin.

— Ar fi trebuit să mă ascuți pe mine, răcni el.

Din ochii lui Zaki țâșniră flăcări de abanos. Primarul încercă să scape, însă Zaki îl ținea cu putere. Se aplecă peste birou și-și apropie fața de chipul lui Mazuz.

— Am semnat un contract cu Satana toți trei!

Gorman umplu paharul pentru a treia oară, îl duse la buzele țepene ale lui Mazuz și turnă băutura pe gâtul acestuia.

— Mergi cu noi! strigă Zaki. Îl trânti pe Mazuz în scaun, rupând vraja.

Corpul lui Mazuz amorți, iar acesta dădu din cap.

— Zaki, credeam că Satana e închis în Arcadă, dar acum văd că tu ești Satana.

— Nici măcar. Zaki râse, arătându-l pe Gorman. El e mai aproape de Stăpânul întunericului decât sunt eu.

Samael Gorman înconjură biroul și-l bătu ușor pe umăr pe Mazuz.

— Cu toții suntem egali, spuse Gorman, apu- cându-l pe primar de ceafă. Mai mult sau mai puțin. Am devenit reprezentați ai maiestății sale, Satana. De ce nu vrei să accepți puterile pentru care te-ai târguit? Vei găsi că sunt foarte stimulatoare. Gorman începu să-l strângă de ceafă. Oricum vei plăti pentru ceea ce ai dobândit, chiar dacă nu vei vrea.

— Nu! exclamă Alex Mazuz. Oi fi eu cea mai mare scursură de pe planetă, dar inima și sufletul sunt ale mele. Nu mi le poate lua nimeni!

— Inima îndeplinește doar o funcție biologică, îi răspunse Gorman. Sufletul ți l-ai vândut Satanei în schimbul bogăției și gloriei. Savurează-le din plin!

— Ajunge cu tâmpeniile astea! strigă Zaki. Îl apucă pe Mazuz de păr și-i trase capul pe spate. Mă interesează prea puțin dacă o să ai ceva de câștigat de pe urma afacerii ăsteia ori ba. Dar, dacă sufli vreo vorbă, te voi da în judecată pentru fraudă, delapidare și pentru folosirea greșită a proprietăților orașului! O să-ți petreci restul vieții în pușcărie, iar veșnicia în adâncurile Iadului!

— Eu aș asculta de el, spuse Gorman. Satana e un adevărat tiran cu cei care îi încalcă contractele.

Zaki îi dădu drumul primarului, iar acesta bău ultimele picături de whisky. Îi privi pe cei doi bărbați cu dispreț.

— Eu sunt beat. Sufletul meu e un zero barat. A fost ușor să mă convingeți să-l vând. Dar cum ați putut voi să vă vindeți viața de după moarte fără să fi băut un strop? Ce scuză aveți voi?

— Se spune că mânia lui Dumnezeu se lasă așteptată, zise Gorman. Că e milostiv. Că e gata să de-a uitării toate greșelile, să ierte. Ne va ierta toate păcatele dacă în ultimul moment ne vom căi, asta dacă îi pasă de noi.

Alex Mazuz își acoperi fața și începu să plângă.

— Termină cu căcaturile astea de rabin filosof, spuse Zaki. Satana se află acum la cheremul nostru. Are nevoie de noi pentru a scăpa din închisoarea Arcadei.

— Înainte de a-l elibera, spuse Gorman, eu zic să-i cerem Stăpânului întunericului să ne de-a viață veșnică.

— Sună bine, spuse Zaki, deschizând un bufet de perete. Pe raftul de sus stăteau înșiruite câteva sticle de whisky. Aceasta e rezerva lui Alex Mazuz. Îi puse primarului o sticlă în brațe și-l împinse către ușă. Ieși afară! Du-te și suges din sticla aia și lasă-ne în pace pe noi!

Mazuz ieși din biroul său, împleticindu-se.

— Poate că ar trebui să bem și noi un pahar, spuse Gorman.

— Sper să nu fie nevoie să-ți faci curaj cu vreo câteva pahare, zise Zaki. Încă nu mi-ai spus ce s-a întâmplat cu băiatul acela, Yakov.

— Era încă în viață când am plecat, dar nu mai poate păzi consiliul.

— Și fata?

— Și ea e la fel de distrusă ca și băiatul. N-o să pună niciun fel de problemă. Gorman ezită pentru un moment, gândindu-se dacă să-i povestească despre Micul Yossi.

— Atunci ce te frământă?

— După ce i-am lăsat acolo, m-am dus la Consiliul Rabinilor. A trebuit să sparg lacătul ca să intru. Caspi și Amrusi stau în mijlocul camerei, în transă, nemișcați. Cred că sufletele lor călătoresc. Din ceea ce știu eu despre Cabala, dacă corpurile lor sunt mișcate cât de puțin, atunci vor muri și sufletele lor se vor rătăci.

— Și i-ai mișcat?

— Am încercat, însă sunt protejați de un câmp de forță creat de un cerc din praf împrăștiat pe podea. Am aruncat un scaun și a sărit înapoi. Am încercat să-l străpung cu briceagul, dar tot degeaba. Am încercat să arunc o carte pe deasupra lor, însă n-am reușit nici așa.

— Dar puterile tale cele noi nu-ți sunt de folos? Întrebă Zaki.

— Nu e destul. Dar mă gândeam că putem încerca amândoi o dată, poate reușim să străpungem câmpul de forță și să ajungem la ei.

— Eu nu sunt doar un constructor. Pot și să distrug lucruri. Haide! Au rămas doar Caspi și Amrusi în calea succesului nostru.

Cineva bătea în ușă disperat, iar Gorman îi deschise.

— Reb Gorman, veniți repede, spuse elevul, școala Yeshiva e în flăcări!

Miriam închise capsele pelerinei de ploaie care acoperea corpul ei tremurând de frig și se târî prin bălți către Yakov. Lovit, înghesuit lângă zidul de piatră, Yakov încerca să respire.

— Yakov, Yakov. Miriam își făcu palmele căuș, strânse apă de ploaie și-i spălă sângele de pe față. Dragul meu Yakov, să nu mori, te iubesc atât de mult.

Ochii săi umflați clipiră, însă nu reuși să deschidă decât unul.

— Yakov, ești teafăr?

Își duse mâinile la cap și tresări de durere.

— Dar tu?

— N-am pățit nimic, zise ea zâmbind și plângând în același timp.

— Atunci de ce plângi?

— Sunt destule motive pentru care să plâng. Poți să mergi?

Yakov încercă să se ridice, însă alunecă, lipindu-se iar de perete.

— Te ajut eu, spuse Miriam.

Amândoi se chinură să se ridice în picioare.

— Cred că Gorman se îndreaptă acum către Curtea Rabinilor, spuse Yakov. Trebuie să-l oprim!

— În condiția în care ești acum, nu poți face nimic.

— Atunci trebuie să-mi revin.

Miriam făcu ochii mari.

— Vrei să spui că ai nevoie de un alt suflet?

— Da, răspunse Yakov. Gorman e mai puternic decât noi.

— Cred că a ajuns deja la Curtea Rabinilor și noi n-am fost acolo pentru a le apăra sufletele. Miriam începu să plângă. Reb Amrusi și Reb Caspi e posibil să fie morți deja.

— Nu, nu sunt, răspunse telepatic o voce.

Miriam și Yakov se întoarseră către cel care se apropia de ei.

— Da, spuse Micul Yossi, și eu am primit cunoașterea. M-am născut așa. Nu sunt la fel de puternic precum sunteți voi, dar în timp o să se dezvolte puterea aceasta.

— Unde e Gorman? Întrebă Yakov.

— L-am urmărit până la Curtea Rabinică. A spart lacătul, însă nu a putut să străpungă câmpul protector din jurul lui Reb Amrusi și al lui Reb Berel. Însă

Gorman nu e singur. S-a dus la Simon Zaki și la primar pentru a le cere ajutorul. Ei doi sunt de partea lui.

— Dacă vor reuși să rupă firele astrale care leagă sufletele de trupurile lor, Reb Amrusi și Reb Caspi vor muri, spuse Miriam.

— Mai avem timp, spuse Micul Yossi. Am dat foc școlii pentru a-l distra pe Gorman.

Yakov luă mâna cu care Miriam îl sprijinea pe după mijloc.

— Mergi acasă la Reb Yair, Miriam. Yossi mă va ajuta să ajung la cimitir. Situația a devenit foarte dificilă!

Miriam privi chipul plin de vânătași al lui Yakov. Acesta se strângea de durere.

— Cum vei reuși să ajungi la cimitir așa?

— Trebuie! Yakov îi făcu semn lui Yossi să se apropie. Puse o mână pe umărul băiatului și îi zâmbi lui Miriam. Mergi acasă la Reb Yair. Ne descurcăm noi.

Miriam rămase pe loc, privind în urma celor doi până când dispărură dincolo de deal.

— Rogu-te, apără-i, Doamne! se rugă ea.

Yossi începu să se clatine pe picioare sub greutatea lui Yakov. Pe măsură ce se apropiau de Arcada Satanei, Yossi se simțea tot mai slăbit. Văzură amândoi lungul șir de oameni care intrau sub Arcadă.

Yakov trase adânc aer în piept și-l bătu pe umăr pe băiat.

— Nu ești destul de puternic pentru a li te împotrivi. Întoarce-te și încearcă să-l ții pe Gorman împreună cu prietenii săi departe de Consiliul Rabinilor. Ai grijă!

Micul Yossi trase de favoriții săi uzi.

— O să te ajut să treci prin Arcadă.

Yakov privi sufletele care se îngrămădeau la intrarea în tunel și dădu din cap.

— Cunoașterea pe care o ai un va putea să i se împotrivescă Satanei. Du-te înapoi!

— Dumnezeu să te aibă în pază, spuse Yossi, începând să urce dealul.

— Amin!

Yakov se întoarse către Arcadă.

Yakov își trase peste cap gluga pelerinei de ploaie și intră sub Arcada din bazalt. Cu capul plecat și ochiul stâng umflat, se îndreptă către peretele din dreapta și începu drumul nesigur către celălalt capăt, rugându-se.

— Ajută-mă, Doamne! Ticăloșia mă-mpresoară și-și poate face lăcaș și în sufletul meu. Trec printre cei răi cu frică. Corpul îmi e lovit și mă doare. Sunt slăbit de puteri. Cel rău caută să mă distrugă.

— Greșit, greșit, greșit, îl întrerupse o voce supărată.

Concentrându-și atenția în încercarea de a bloca mesajele pe care i le trimitea telepatic Satana, Yakov înainta cu greutate.

— Yakov Davis, spuse Satana. Știu că tu ești un om cast și fără de păcate. De fapt, sufletul tău este pur, astfel că vei accepta adevărul pe care ți-l voi spune. Nu eu sunt cel care încearcă să-i corupă pe oameni. Ei sunt cei care vin în căutarea mea.

Yakov încercă să rostească o altă rugă, însă vocea perfidă a Satanei îi stârnea îndoiala și curiozitatea.

— Adevărat ori ba? întrebă Satana. Ai văzut câți oameni așteaptă afară. Un șir fără de sfârșit. Sunetul râsetului său neprefăcut și vesel răsună de-a lungul tunelului. Te rogi lui Dumnezeu, spunându-l că aici ești înconjurat de viclenie. Vorbești prostii, băiete. Nu spui adevărul. I-am oprit pe ceilalți la intrare, așteaptă, înăuntru suntem doar noi doi.

Yakov făcea mari eforturi pentru a înainta, durerea din corp lăsându-l cu greu să pășească. Discuția pe care tot încerca Satana să o iște își făcu loc într-un colț al gândurilor sale, încercându-i imaginația.

— Yakov, nu suntem decât noi doi aici. Tu și cu mine. Răutatea a rămas afară, implorându-mă să-i dau voie să intre. I-ai văzut și tu. Omul e cel plin de păcate. El este mărul stricat, nu eu.

Virtutea care sălășluia în sufletul lui Yakov începu să cedeze, iar pământul îi crea senzația că se înmoaie. Își privi picioarele înaintând, și le văzu deformându-se.

— De ce i-ai dat lui Samael Gorman puterea de a abuza de Miriam și de a-mi face mie rău? întrebă el fără să vrea. Vrea să-i ucidă pe Reb Amrusi și pe Reb Berel.

— Eu sunt Satana. Dumnezeu mi-a dat aceste puteri, iar eu i le-am transferat rabinului Gorman. N-am făcut decât să le dau mai departe. Nu i-am spus lui

Gorman cum să se folosească de ele. S-ar putea spune că sunt un reprezentant al lui Dumnezeu.

— Reprezentant al lui Dumnezeu? se întrebă pe sine Yakov. Imposibil!

— Majoritatea oamenilor reacționează la fel. Spune-mi dacă greșesc cu ceva. Omul este responsabil pentru propriile sale acțiuni. Dacă vrea, i se poate împotrivi răului.

Yakov rămase tăcut, înaintând cu greu prin tunel.

— Omul a cunoscut liberul-arbitru, spuse Satana. Poate face lucrurile în chip cinstit ori în chip vicios, după cum dorește. Dumnezeu v-a dăruit Tora pentru a vă întări credința, precum și ca îndrumar în ceea ce faceți. Dar Dumnezeu m-a creat și pe mine. El îmi permite și mie să exist. Astfel că Dumnezeu, căruia te rogi de trei ori pe zi, este creatorul și susținătorul a tot ceea ce tu numești a fi rău. Cu ce mai rămâi în situația asta? Așadar, o fi greșit cu ceva marele și atotputernicul Rege al Universului? Să aibă planul lui Dumnezeu vreun defect? Păi, dacă-i așa, asta înseamnă că Dumnezeu nu e omniscient.

Yakov se întoarse cu ochiul cel bun către bărbatul mic și chel, îmbrăcat cu un tricou sport și pantaloni la dungă, care se afla în mijlocul flăcărilor.

— Zâmbetul lui e...

— Angelic, completă Satana propoziția pe care o începuse Yakov în mintea sa. Angelic e cuvântul care se folosea pentru a-i descrie pe cei doi îngeri care și-au petrecut degeaba atâția ani de partea cealaltă a Arcadei, încercând să convingă oamenii că viața lor pe pământ merită trăită, chiar dacă aceia veneau aici spunând altele. Erau învățați că lui Dumnezeu îi pasă. Dar dacă I-ar fi păsat, eu n-aș fi fost aici.

— Unde sunt îngerii acum?

— Alături de mine. Satana arată în spatele lui Yakov cu degetul lui grăsuliu. Stăteau chiar acolo unde ții tu mâna acum. Au fost martori la toate crimele Holocaustului. Au văzut cum suflete sfâșiate, hăituite au trecut prin Arcadă. Conducătorii acestei planete s-au aliniat înaintea mea și mi-au cerut să le împărtășesc din puterile mele. În cele din urmă, îngerii și-au dat și ei seama care este adevărul. Omul este vrăjmașul, nu eu. Eu niciodată nu plec de aici. Omul violează, ucide și schilodește, toate acestea le face cu acordul lui Dumnezeu. Cei doi îngeri au primit dovada aceasta de-a lungul a mii de ani. Cu tine cum rămâne, Yakov? Vei recunoaște și tu adevărul?

Yakov șovăi. Era cât pe ce să fie înghițit de inconștiență. Orbecăia pe lângă perete, însă căuta în mintea sa argumente pentru a-i putea răspunde Satanei.

— De ce pleci? îl dojeni Satana. Haide să stăm amândoi de vorbă despre Bine și Rău. Ți-e frică de adevăr?

— Sunt atât de mulți oameni afară, în așteptare, spuse Yakov. De ce-ți pierzi vremea cu mine? Văzu că se apropie de ieșirea din tunel.

Vocea Satanei se înăspri.

— Tu ești una dintre cheile care mă vor elibera din acest loc!

Flăcările din jurul omulețului se înălțară tot mai sus. Zâmbetul acela angelic îi îngheță pe față.

Dinaintea ochilor săi, Yakov văzu cum chipul vesel începu să se umfle. Mușchii Satanei se întăriră, iar tendoanele mâinilor și picioarelor pocniră. Tricoul și pantalonii fură sfâșiați. Flăcările continuă să crească în jurul bestiei care țopăia. Dansa și striga cu furie.

— Eu sunt Satana! Regele Iadului! Stăpânul sufletelor pierdute! Saliva pe care o împrășca se scurse pe dinții lui ascuțiți. Pe obraji rozalii îi crescură bube roșietice. Trase în gură mucii și scuipă pe jos. Voi distruge pământul! Mai întâi însă pe tine, spuse Satana, arătându-l pe Yakov.

Yakov își întoarse fața de la chipul respingător al Satanei și se grăbi către capătul tunelului. Se împiedică. I se înmuiară genunchii. Întinse mâinile în față, pentru a-și atenua căderea, însă mâinile sale n-au lovit pietrișul, ci umerii albi și fini ai lui Miriam, care apărură din senin sub el, goală, întinsă pe un cearșaf din satin verde, la fel ca ochii ei. Părul ei roșcat ca lava îi încadra chipul și corpul voluptuos. Parfumul ei erotic îi stimula dorințele. Miriam îi desfăcu nasturii de la cămașă. Își trecu palmele peste pieptul lui, mângâindu-l, apoi îi străpunse pielea cu unghiile.

Începu o muzică senzuală, crescând în tempo și volum. Inima începu să-i bată cu putere. Își dădu capul pe spate și scoase un geamăt de plăcere. Își îndoi genunchii, arcuindu-și spatele, și încercă să se desfacă la pantaloni, pentru a o pătrunde pe Miriam printre coapsele ei dornice.

O voce slabă începu să prindă putere, spărgând încetișor voalul întunericului și dorința trupească în care se scufundase. De undeva din depărtare se auzi vocea bătrânului Tzaddik.

— Tot ceea ce se întâmplă în acest loc nu e decât amăgire și imaginație..

Yakov o privi pe Miriam.

Ea își desfăcu buzele; îl invită cu ochii să o penetreze.

— Te iubesc cu trupul și sufletul meu, spuse ea.

— Miriam, și eu te iubesc. Dar nu aici. Nu în felul acesta. Se îndepărtă de ea.

Satana urlă animalic. Focul cuprinse întregul tunel. Făptura de sub Yakov se transformă într-o creatură plină de furie. Îi zgâria pieptul cu unghiile care deveniră apoi niște gheare. Începu să-i curgă sânge din rănilor făcute. Yakov reuși să se elibereze din strânsoarea bestiei, însă aceasta, care nu mai avea deloc înfățișare de om, îi sări în spinare, băgându-și colții în umărul lui.

Cu ultimele sale puteri, Yakov lovi bestia. Apelă la cunoștințele sale despre Cabala, iar monstrul din spinare îi țipă în ureche, după care se zbârci, căzând jos.

— N-o să mă poți opri, țipă Satana. Lumea va fi distrusă de oameni, iar eu voi fi liber!

Yakov căzu în genunchi, sprijinindu-se în mâini, în afara Arcadei, în ploaia răcoritoare. Se ridică cu greu pe lângă perete, cu hainele însângerate sfâșiate, și inspiră adânc aerul proaspăt. Adună apa de ploaie în palme și o bău.

Sub Arcadă, Satana revenise la hainele lui sport, relaxat și zâmbitor, întâmpinând noile suflete care se adunaseră la intrare.

— Unde s-au dus onestitatea și sinceritatea cu care ai spus că nu tu încerci să corupi oamenii? întrebă Yakov.

Satana își întoarse chipul rozaliu de la cei care îl implorau să intre, zâmbindu-i lui Yakov.

— Așa sunt eu. Îi făcu semn următorului suflet să avanseze. Întrebă-L pe Dumnezeu de ce sunt așa.

Sprijinindu-se de pietrele funerare ale mormintelor din cimitir, Yakov începu să urce. Se împiedică și căzu în noroi, înaintând de-a bușilea către mormintele rabinilor, nemaiputând să se ridice în picioare. Pe mâinile și picioarele sale se urcaseră șerpi, păianjeni și scorpioni, forțați să iasă din ascunzătorile lor de ploaia care nu mai contenea. Yakov făcu un ultim efort ca să ajungă la mormântul lui Ari.

Își puse mâinile pe piatra funerară și se ridică în picioare. Venise pentru sufletul lui Ari, cel mai puternic dintre mistici. Trase aer în piept, căutând în memorie cuvintele prin care sufletul marelui Ari avea să intre în trupul său, controlându-l. Însă nu-și aminti nimic. Uitase totul. Ridică mâinile către Ceruri, plângând, cerând ajutorul lui Dumnezeu.

Din piatra funerară se ridică un val de căldură care-i refăcu puterile. Privind inscripțiile de pe piatră, văzu cuvintele pe care încercase să și le amintească, scrise cu litere de foc.

Yakov își mișcă cu greu buzele umflate și citi cu voce tare, strigând ultimele cuvinte, așa cum făcuse și Itzig Amrusi.

— Sendarte-Neged-Shaitan! Neged Shaitan! Neged Shaitan!

Din mormânt ieși cu mișcări ondulare un spirit ca de abur. Sufletul spectral al rabinului Isaac Luria, Ari, rămase suspendat deasupra pietrei funerare pentru o clipă. Atunci când fusese chemat înapoi, sufletul acestuia se întorsese neîntinat Creatorului, însă cu o experiență supraomenească. Coborî, învăluind corpul lui Yakov, alipindu-se acestuia. Yakov fu cuprins de un puternic sentiment de liniște interioară. Inundându-i trupul, sufletul făcu ca toată durerea și slăbiciunea să dispară. Rănile i se vindecară, iar ochii deveniră limpezi. Chiar dacă simțea că se

află în continuare în corpul său, însă văzând lumea din perspectiva altcuiva, Yakov înțelegea tot ce se întâmplă în jurul său prin gândurile unei alte minți. Sufletul lui Ari intrase în corpul lui Yakov, devenind unul cu acesta, însă rămânând independent în același timp.

- Sper ca trupul acesta să-ți fie de ajutor, comunică telepatic Yakov.
- Mi-ai dat putere din nou, răspunse sfântul învățat al Safedului.
- Vom putea trece de Satana?
- Nu-ți face griji. Trecerea prin Arcada Satanei e foarte ușoară pentru mine.

Pe holurile școlii Yeshiva se simțea mirosul cârpelor arse. Samael Gorman aștepta în liniște, uitându-se cum băieții și fetele stinseră focul din camera cu produse de curățat. Dădu să plece.

— N-ar trebui să rămâneți până când putem fi siguri că circuitele electrice nu au fost afectate? Întrebă Micul Yossi de la intrare.

Gorman își dădu seama de îndată că Yossi fusese cel care pusese focul pentru a-l îndepărta de consiliu. Fără să se arate nervos, îl apucă pe Yossi de umeri și-l împinse afară, în furtună.

— Dacă vă luați mâinile de pe umerii mei, voi putea să-mi închei haina, spuse Yossi.

Gorman își puse mâna în jurul gâtului băiatului. Acesta încercă să scape, însă Gorman îl trase pe o alee. Îl ridică cu ușurință și-l izbi de zid. Pălăria de Homburg căzu de pe capul lui Yossi și se rostogoli mai departe.

— Ce moale și excitantă e pielea ta, vorbe cu vocea joasă rabinul, mângâindu-i gâtul cu ambele mâini.

În ochii lărgiți ai lui Yossi se putea citi teroarea care-l cuprinse. Își concentra toată atenția asupra chipului bărbos din fața sa și încercă să-și folosească puterile. Gorman, văzând sclipirea aurie din irisul băiatului, își înfipse degetele în orbitele acestuia, apăsând cu putere. Tunetele făceau de neauzit strigătele disperate ale lui Yossi. Ridicându-l de cap, Gorman îl izbi de câteva ori de zidul de piatră, apoi își desfăcu mâinile însângerate, lăsând corpul fără viață să cadă. Îl lovi cu piciorul în coaste cu toată puterea sa, apoi îl călcă pe față.

— O să mori, lepădătură ce ești, murmură Gorman, grăbindu-se către biroul lui Zaki.

Intrând în biroul lui Zaki, Gorman spuse:

— Dă-mi un șnaps, Zaki! Am nevoie de o tărie. Luă paharul plin și bău totul dintr-o singură înghițitură. Asta a fost o noapte a dracului de grea.

— Ți se pare ție că e noapte, dar soarele o să răsară curând. Ce s-a întâmplat?

— Micul Yossi a pus focul acela de la Yeshiva ca să mă țină departe de Amrusi și Caspi. L-am călcat în picioare.

— Așa vreau să te văd, Gorman, dedicat trup și suflet. Haide să-i terminăm și pe ceilalți doi.

— Hai. Gorman trânti paharul pe masă și deschise ușa pentru Zaki. Să terminăm cu asta!

Alex Mazuz stătea pe jos, ud learcă, în fața unei case din Vechiul Cartier. Duse sticla de whisky la gură, o ridică cu fundul către norii ploioși de deasupra, însă nu mai curse nicio picătură. Ridică din umeri și puse sticla deoparte. Mai avea câteva în birou.

Clătinându-se, privi înainte prin ploaie. Un fulger luminează cerul și inima i se umplu de frică.

— Doamne, ajută-mă! strigă el, însă tunetul îi înghiți glasul, în corpul său răsunând tot mai profund teama care-l cuprinse. Își aminti de înțelegerea pe care o făcuse cu Satana și începu să plângă, lacrimile sale amestecându-se cu ploaia care-i șiroia pe obraji. Nu mai am unde să mă duc! Nu vreau să rămân de unul singur. Văzând peretele de piatră de care se rezemase pentru a se ține pe picioare, își dădu seama că se află în apropierea școlii Yeshiva. Doamne, nu lăsa pe nimeni să mă vadă astfel. Se împletici pe scările de la intrare, regăsi peretele și continuă să meargă, ținându-se de zid.

Deodată, peretele de care se folosea dispăru, iar Mazuz căzu pe o alee întunecoasă. Așteptându-se să se lovească de piatra cubică, căzu pe ceva moale. O pălărie Homburg. I se păru că un ghem de cârpe geme în apropiere și se întinse după el. Un trăsnet pocni deasupra capului lui Mazuz, luminând aleea. Văzu fața plină de lovituri a micului Yossi, care stătea ghemuit într-o baltă de sânge amestecat cu apă de ploaie.

Ester Blum intră în camera de zi cu o tavă pe care se află un ceainic aburind.

— Cred că e cineva la ușă.

— Mă duc eu să deschid, spuse Miriam. Sper că e Yakov.

— Nu, îi spuse Yair Blum, bătând-o ușor pe umăr. Rămâi aici și încearcă să prinzi linia de telefon. Se îndreptă către ușa de la intrare.

În ușă, cu părul lipit de cap și hainele îmbibate de apă, stătea Alex Mazuz, ținând în brațe corpul fără vlagă al micuțului Yossi.

— E doar un copil, și-i pe moarte. N-am știut unde să-l duc în altă parte. Drumul către spital a fost închis de o alunecare de teren. Privi chipul ca de ceară al băiatului. Dumnezeuule! Mă rog să trăiască.

— Intră! Intră! Lasă-mă să te ajut.

Yair luă în brațe corpul băiatului și-l așeză cu grijă pe canapea. Se uită cu atenție la rănilor de la cap, apoi îi scoase haina. Bluza albă i se lipise de corp, udă, făcând vizibilă adâncitura din cutia toracică.

— Ester, spuse Yair, adu prosoapele cele mari din baie! E tot ce putem face pentru a-i proteja coastele rupte. Miriam, am nevoie de trusa de prim ajutor de la școală!

Cei doi bărbați scoaseră cu grijă hainele ude ale băiatului.

— Yair, întrebă Alex Mazuz, crezi că o să se facă bine?

— Cum s-a întâmplat asta? Cine a putut face așa ceva unui băiețel?

Miriam se întoarse cu trusa de prim ajutor și Yair dezinfectă rănilor cu antiseptic. Băiatul gemea de durere.

— Gorman a făcut asta, spuse Mazuz. Astea au fost ultimele cuvinte pe care le-a spus băiețelul.

— Cum de îl poți acuza pe Reb Gorman de așa ceva? întrebă Yair. I-ai ținut partea în Consiliul Rabinilor.

— Gorman e viclean.

— Domnule primar, interveni Miriam, am tot încercat să obținem informații cu privire la Reb Gorman, să aflăm câte ceva despre trecutul lui și despre sursele sale financiare. Liniile de telefon către Ierusalim, New York sau Paris nu funcționează. Ne puteți ajuta?

— Nu e nevoie să faceți cercetări. Gorman și Zaki cred că sunt un prost, dar am dat un telefon peste ocean înainte să înceapă furtuna. Știam deja de ce a plecat Gorman din Ierusalim. Povestea nu e tocmai frumoasă...

Clădirea Națiunilor Unite, New York:

— Domnilor, se adresează secretarul general celor trei clerici, v-am solicitat prezența deoarece noi evenimente cer intervenția noastră imediată.

— Vă rog să vă explicați, spuse prințul saudit.

— Informatorii dumneavoastră, beduinii și druzii, au fost descoperiți de cei din Mossad.

— De unde ați aflat asta? întrebă prințul.

— Ce e Mossadul? întrebă arhiereul Bisericii Anglicane.

— E o combinație între organizația MI-6 din Anglia și CIA-ul american, însă li s-au recunoscut capacitățile de comunicare telepatică, spuse cardinalul italian. Au știut cine avea să fie ales papă înainte ca fumul alb să se ridice din clădirea Colegiului Cardinalilor.

— Cei de la Mossad m-au contactat. Mi-au amintit faptul că și ei pot, asemenea sârbilor, să doboare un avion invizibil.

— De ce n-au intervenit imediat? întrebă arhiereul.

— Se pare că au făcut-o, spuse secretarul general. Au urmărit bombardierul pe toată durata cât s-a aflat în spațiul aeronic al Israelului. Au trimis unități de comando pentru a-i găsi pe cei patru parașutiști. Așa se face că am aflat atât de repede despre ce s-a întâmplat de la informatorii prințului.

— Sper că nu vor păți nimic oamenii mei, interveni prințul.

— Israelienii vor să știe ce se întâmplă.

— Ce știi despre crimele care au avut loc? întrebă cardinalul.

— N-au spus nimic, însă știu că voi trei vă aflați aici, în biroul meu, și au știut și despre vizita la Safed pe care a făcut-o prințul.

— Nu-mi vine să cred că știau, spuse Ahmed Hussein, frecându-și sprâncenele.

— Conform persoanei cu care am vorbit, ai fost sub protecția Mossadului din momentul în care ai intrat în țară și până ai ieșit, zise secretarul general. Însă lucrul cel mai important este că m-au amenințat că vor face publică implicarea mea și a celor trei religii pe care le reprezentați dacă nu le vom spune ce se întâmplă.

— Nu trebuie să sufle nicio vorbă despre asta, spuse arhiereul. Cum vor explica ei crimele violente care au avut loc la Wadi Amude?

— Mi-e teamă că vor da vina pe noi, spuse prințul.

— Exact! Secretarul general se ridică de la birou, plecându-și capul. Au reușit să reconstituie cele patru corpuri. Nu știu cum, dar Mossadul i-a identificat pe toți. Nici nu știu ce să le spun.

— Trebuie să cădem la o învoială, să facem un schimb cu ei, spuse cardinalul.

— Ce să le oferim? întrebă arhiereul.

— Recunoașterea suveranității Statului Israel, cu capitala la Ierusalim.

— Dacă vă ajută cu ceva, voi pune presiune asupra celorlalte națiuni pentru acceptarea Israelului ca membru cu drepturi depline în Comitetul ONU, spuse secretarul general.

— Vă rog să-mi asigurați o line telefonică sigură, spuse prințul. Nu pot lua această decizie singur. Trebuie să mă consult cu regele.

— Iar eu voi vorbi cu papa, adăugă cardinalul.

Fulgerele care brăzdară cerul de deasupra caselor iluminau aura neagră a celor doi bărbați care străbăteau cu pași mari Piața Sabat. Către est, Marea Galileei era cufundată în nori, însă dincolo de aceștia răsăritul sângeriu adăuga un strop de culoare cerului întunecat.

— Rugăciunea de dimineață! Rugăciunea de dimineață! Pristavul orașului mergea pe străzile și aleile orașului rotind din huruitoarea de lemn. Cel Atotputernic a binecuvântat această zi de vară cu ploaie și vânt. Nu uitați să vă spuneți rugăciunile de dimineață! Rugăciunile de dimineață! Treziți-vă și mulțumiți-l lui Dumnezeu prin rugăciunile voastre! Rugăciunile de dimineață!

Pe ultimii metri către Consiliul Rabinic, Gorman și Zaki o luară la fugă, urcând iute treptele către intrare.

— Tu ai spart lacătul? întrebă Zaki, arătând spre ușă.

Gorman dădu din cap. Împinse ușa cu piciorul și intrară înăuntru. Întreaga încăpere era încălzită de lumina gălbuie a vechilor lămpi. Cei doi se apropiară de rabinii din centru, făcând dăre de apă.

— Parcă ar fi hipnotizați, spuse Zaki.

Înaintă, lovindu-se de zidul invizibil din jurul scaunelor, și se dădu înapoi, uimit. Își ridică mâinile în față și inspectă zidul, înconjurându-l de două ori. Se puse în genunchi și căută și la baza acestuia, însă nu găsi nicio deschizătură.

— Nici măcar o gămălie de ac, i se adresă el lui Gorman, trăgând un scaun aproape de câmpul invizibil.

Urcă și coborî de pe scaun, înconjurând iarăși cercul și pipăindu-l cu degetele.

— Ai găsit ceva? întrebă Gorman.

Zaki coborî de pe scaun.

— Nicio crăpătură, nicio deschizătură, n-avem cum intra. Și nici măcar nu pot să văd ce îi protejează.

— Ți-am spus. Toate măsurile de precauție pe care și le-au luat indică faptul că protejează ceva foarte important. Trebuie să străpungem zidul!

Simon Zaki îi cercetă pe cei doi bărbați care stăteau nemișcați, cu capetele plecate și mâinile împreunate, privind scrierile mistice din cartea deschisă la picioarele lor.

— Ei sunt ultimul obstacol în calea succesului nostru! spuse Gorman.

Zaki se întoarse și se îndreptă către o bancă mare din lemn de stejar. Cu mâinile sale musculoase apucă banca, o balansă pe umăr și apoi o luă la fugă

spre centrul încăperii, răcnind. Încordându-se, împinse banca în zidul invizibil. Impactul puternic îl făcu să se clatine și apoi să cadă, înjurând și gâfâind de efort.

— Acum ești pregătit să ne unim forțele? întrebă Gorman.

— Ar fi bine să reușim, spuse Zaki. Nu s-a mișcat niciun centimetru chestia asta care îi înconjoară. Arată către fereastra prin care începea să intre lumina răsăritului de soare.

— Vino lângă mine, spuse Gorman. Pune umărul tău stâng alături de umărul meu drept. Ne vom concentra puterile pentru a sparge bariera în același timp. Ridică pumnul înaintea ochilor săi și strigă: Satana! Satana! În numele puterii! Ajută-ne să-i omorâm pe cei care ne stau împotriva. În cinstea celor care te preamăresc. Auzi-ne! Ajută-ne! Dă-ne nouă puterea! Acum, Zaki, acum!

Ochii negri li se dilată. În iriși se formează flăcări negre care loviră zidul invizibil. În urma contactului cu bariera din jurul celor doi, flăcările se dispersară în toate direcțiile. Cei doi bărbați se aplecară în față, canalizându-și toate puterile în fulgerul de lumină neagră prin care încercau să spargă zidul. Deasupra pământului se formă o bilă de foc ce creștea în dimensiune, în urma ei formându-se o gaură în câmpul care îi înconjura pe cei doi.

Gorman și Zaki se despărțiră, încercând să respire, înaintară cu grijă către deschizătura formată în zidul invizibil. Zaki păși cu grijă peste cercul de praf, intrând în interiorul cercului. Gorman îl urmă. Dădură un ocol celor două scaune pe care se aflau Amrusi și Berel.

Zaki se aplecă, uitându-se în ochii chipurilor ca de piatră ale celor doi rabini.

— Sunt în transă de-a binelea, spuse el. Nici că se putea mai bine.

Gorman îi făcu semn lui Zaki să tacă și se aplecă să citească desenul din cartea de la picioarele bărbaților. Se ridică, zâmbind. Începu să râdă.

— De ce râzi? întrebă Zaki.

— Pe care vrei să-l omori mai întâi? Nici măcar nu poți fi acuzat de crimă.

— Ce scrie în cartea aia?

— Că trupurile lor vor muri dacă îi scoatem din cercul acesta înainte ca sufletele lor să se reîntoarcă.

— Păi, cine-i cel mai periculos dintre ei? întrebă Zaki.

— Bătrânul.

Zaki îl apucă pe șef-rabinul Amrusi de guler, trăgându-l în spate, apoi îl ridică de subsuori.

— Ia-l tu de picioare.

Îl duseră pe bătrân în afara cercului și-i dădură drumul pe podea.

— Lasă-l aici, spuse Zaki. Avem nevoie de toată forța pentru a-l scoate pe grăsan.

Intrând iarăși în cerc, Zaki încercă să-l ridice pe Berel așa cum făcuse și cu Amrusi. Trase, mârâi și înjură, însă nu reuși să-l miște.

— Apleacă scaunul pe spate, spuse Gorman. Tu tragi și eu împing. Îl putem scoate târâș cu scaun cu tot.

— Știam eu că o să ne fie de folos creierul ăla al tău.

Îl luă pe Berel de părul său creț, ridicându-i capul dintre genunchi. Aplecă scaunul pe spate, iar Gorman îl ajută să-l împingă de-a lungul podelei.

— Fir-aș al dracului! strigă Gorman. Se mișcă!

Zaki își pierdu echilibrul, iar scaunul se aplecă pe-o parte. Berel căzu pe podea, însă tot în interiorul cercului protector.

— Prostule! strigă Gorman. Ia-l de picioare! Trebuie să-l scoatem din cerc înainte ca sufletul lui să se întoarcă în corp. Gorman împinse scaunul cu piciorul, îl înconjură pe Berel și ieși prin deschizătura pe care o creaseră.

— Cui îi spui tu prost?

— Taci din gură și ia-l de picioare cum ți-am spus!

— Plecați de lângă Reb Berel!

Vocea profundă, puternică, era a lui Yakov Davis, care se afla la intrare. În spatele său, răsăritul lumina norii de furtună care se adunaseră deasupra colinelor din Galileea. Vântul nimicitor lovea cu putere ușile, aproape smulgându-le din balamale. Frunze moarte învăluiră picioarele lui Yakov pe măsură ce acesta înaintă către centrul încăperii.

— Îndepărtați-vă de Reb Berel! le ordonă el cu o voce ciudată, necunoscută pentru ei.

— Le permiți elevilor tăi să-ți vorbească așa? rânji Simon Zaki.

— Ceva nu e în regulă cu el, șopti Gorman, aple- cându-se prin deschizătura creată de ei. Era cu un picior în groapă. Trebuie să-l omorâm acum!

— De ce nu? răspunse Zaki, dând drumul picioarelor lui Berel.

Privi peste umărul lui Gorman și își adună toate puterile pe care i le oferise Satana. Ochii ca antracitul îi străluciră puternic și o rază neagră țâșni din ei, lovindu-l pe Yakov în umărul drept, învărtindu-l. Zaki își băgă capul între umeri și se înclină în față pentru a trimite lovitura care urma să îl omoare pe Yakov, însă ceva îi izbi picioarele. Genunchii i se înmuiară și își pierdu echilibrul.

Berel Caspi îl lovi din nou cu piciorul, și Zaki căzu în genunchi în centrul cercului. Berel se ridică, chinându-se să iasă prin deschizătura din zid.

Sălbaticii ochi ai lui Gorman priveau când la Yakov Davis, când la Berel Caspi. Era încolțit, însă nu putea să-și folosească puterile sale satanice pentru că îl pocni o durere puternică de cap. Nu-și mai putea aduce aminte cuvintele pe care trebuia să le rostească.

— De ce mă ataci? țipă el. De ce? De ce? Gorman începu să se jelească.

În interiorul cercului, Simon Zaki se ridică greu din genunchi. Samael Gorman o luă la fugă, trecând pe lângă Yakov, și ieși afară, în ploaie. Se auzi ecoul slab al strigătului lui său:

— Mă duc după ajutor, la Arcadă. Arcada Satanei.

Ochii lui Zaki ardeau de furie.

— Să te ia dracu', Gorman! Poponar nenorocit!

Își adună toată puterea pentru a-l doborî pe Berel, alegându-l pe cel care era mai aproape de el. Din ochii lui mânioși lansă un fascicul de lumină neagră către capul lui Berel, însă raza se lovi de peretele interior al zidului invizibil. Ricoșând în interiorul cilindrului, fasciculul dădu foc zidului. Zaki căută disperat ieșirea, însă hainele îi luară foc. Se învârti bătând cu pumnii în peretele invizibil, țipând. Când flăcările ajunseră la domul clădirii, strigătele lui Zaki încetară. Pereții cilindrului protector se prăbușiră, arzând, peste corpul carbonizat al lui Zaki care zăcea pe podeaua de marmură.

— Credeam că în timpul călătoriei mele cu Tzaddik Amrusi am aflat despre judecata dreaptă pe care o oferă Dumnezeu, spuse Berel, dând din cap. N-ar fi trebuit să-l omor pe Zaki.

— Însă nici Dumnezeu nu l-a omorât, se auzi vocea lui Ari din gura lui Yakov Davis. Zaki s-a omorât pe sine însuși. Puterile tămăduitoare pe care le-ai primit în această călătorie îți vor fi de folos. Micul Yossi e pe moarte. Du-te la el.

Berel alergă către Reb Amrusi. Își puse mâna pe trupul acestuia, rugându-se.

— Niciun om nu-l poate învia pe cel mort. Tzaddik a știut că nu avea să se mai întoarcă.

— Avem nevoie de el, spuse Berel. De ce a trebuit să moară?

— O parte din răspunsul la întrebarea ta ai aflat-o în timpul călătoriei. Există prea multe diferențe între ceea ce crede omul că este Dumnezeu și ceea ce e cu adevărat Domnul. Cu timpul va înțelege totul. Atunci când se va întâmpla asta, omul îl va recunoaște iarăși pe Dumnezeu.

Berel își ridică privirea de la corpul lui Reb Amrusi și văzu aura albă de lumină care-l înconjura pe Yakov.

— Cine ești? Întrebă Berel.

Chipul tânărului deveni lătareț. Nasul îi ieși în față ca un cioc de vultur și îi crescuseră repede o barbă albă. Înfrățirea tânărului Yakov se pierdu.

Berel Caspi, al nouălea descendent al renumiților rabini, recunoscuse chipul și făcu o plecăciune.

— Sfinte Ari! Mă onorează prezența dumneavoastră.

— Reb Berel, ai binecuvântarea mea, spuse întâiul Tzaddik al Safedului. Ridică brațele, punându-și degetele pe fruntea lui Berel și spuse: Măinile tale vor aduce vindecarea celor din Casa lui Israel și a celor care acum vor să revină în

sânul ei, fiind plecați. Sfântul Ari își lăsa mâinile jos. Du-te acasă la Reb Yair. Ajută-l pe Micul Yossi. El e un om foarte important pentru poporul lui Israel și pentru acest pământ.

Berel se îndreaptă către ușă, dar se opri.

— Voi anunța moartea lui Reb Amrusi, înștiințând edili orașului, guvernanții și rabinii din Ierusalim.

— Nu, spuse Sfântul Ari. Va avea loc o ceremonie deosebită. Se uită către intrarea principală.

În clădirea Consiliului Rabinic intrau două șiruri de bărbați îmbrăcați în rase aurii. Se așezară în cerc în jurul trupului. Deși ușile de la intrare rămaseră deschise, lăsând ploaia și vântul care măturau orașul să intre, flăcările lămpilor cu ulei nu pâlpâiau.

Berel numără bărbații înveșmântați în aur – treizeci și cinci –, cu toții înconjurați de o aură albă. Se înclină cu evlavie dinaintea Tzaddikimilor. Apoi, închinându-se în fața trupului slab al lui Reb Amrusi, cel de-al treizeci și șaselea Tzaddik, Berel Caspi spuse:

— Îți. Mulțumesc, mentore, îndrumătorule, învățătorule. Îmi voi dedica iarăși viața supraviețuirii omului pe pământ și renașterii Casei lui Israel.

— Facă-se voia lui Dumnezeu, amin! rostră în cor cei treizeci și cinci de bărbați.

21

Ester Blum ținea în poală capul lui Yossi, legă- nându-l încetișor. Băiețelul respira cu greutate, și pielea îi era uscată și fierbinte. Ester schimbă compresa rece de pe fruntea micuțului.

Yair Blum, în sufragerie, stătea cu fața către Sfântul Templu din Ierusalim. Acoperit cu șalul de rugăciune, ținând filacterele în mâini și pe cap, se ruga la Dumnezeu pentru binecuvântarea lui Yossi. Miriam, aproape de rabin, citea din Psalmi. Amândoi se întoarseră către ușa de la intrare atunci când cineva o deschise.

— Binecuvântată fie casa aceasta și tot cei ce locuiesc într-însa, spuse Berel Caspi. Iertați-mi, vă rog, toate greșelile și tot răul pe care l-am pricinuit acestei familii.

Ester își privi soțul.

— Să nu spui o vorbă!

— Cine poate fi supărat pe Berel? spuse Yair, îmbrățișându-și vechiul prieten.

Miriam văzu aura albă a lui Reb Berel, iar acesta îi răspunse telepatic:

— Nu e acesta momentul ori locul potrivit pentru a le dezvălui tuturor ceea ce vezi. Se îndreaptă către canapea, privind-l pe Yossi.

— Are coastele rupte, spuse Yair. Cred că are o hemoragie internă, pentru că stomacul îi e tare ca piatra. Nu și-a recăpătat cunoștința de când l-a găsit Alex Mazuz.

— Unde e primarul, întrebă Berel.

— Ne-a povestit ceva înfricoșător despre Samael Gorman și despre Simon Zaki, apoi a plecat.

— Vă rog să desfaceți bandajele și prosoapele cu care l-ați învelit pe băiat, o rugă pe Ester.

Ea îi privi chipul. Îl vedea pe același Berel pe care îl știa din copilărie, însă ceva era diferit. Părea că din el radiază bunătatea și curățenia sufletească. Se simți în siguranță și era pe deplin încrezătoare în Berel. Desfăcu grijulie prosoapele și înlătură bandajele.

Berel își întinse brațele în lateral, deasupra lui Yossi. Cu o voce caldă, melodioasă, diferită de cea cu care se obișnuiseră cu toții, Berel cântă:

— Tu, cel care ești asemenea sufletului meu, fii milostiv, ascultă ruga mea pe care o rostesc în numele acestui copil. Dă-mi mie puterea să vindec acest suflet.

Berel își puse mâinile sale mari peste adâncitura vineției de pe corpul lui Yossi. Simțind cum puterea vindecătoare trece prin palmele sale către rană, închise ochii și rosti cu voce scăzută o rugăciune.

Ceilalți priveau cum respirația lui Yossi își recăpăta regularitatea. Oasele rupte reveneau la locul lor cu fiecare gură de aer pe care o trăgea în piept. Pielea vânăta deveni rozalie. Berel își mută mâinile către ochii umflați și fața plină de lovituri. Se vindecară și acestea.

Ester privi chipul băiatului, apoi pe cel al lui Berel, și reveni la băiat.

— Se trezește.

Yossi clipi de câteva ori și-l privi pe Berel.

— Vă mulțumesc, domnule.

— Te-ai vindecat, fiule, răspunse Berel. Acum dormi puțin. Când te vei trezi, trupul și sufletul tău vor fi refăcute. Își înclină capul și rosti o rugăciune de mulțumire.

Ester îl înveli pe Yossi. Se ridică pe vârfurile picioarelor și sărută obrazul păros al lui Berel. Micuțul Yossi adormi liniștit pe canapea.

— Ce s-a întâmplat, Berel? Întrebă Yair. Ai făcut magie? Cabala? Tu ești cel a cărui menire este să salveze orașul acesta de la uitare?

— Cu toții vom lua parte la asta. Evenimentele care au loc pe acest vârf de munte vor schimba soarta Israelului și a întregii planete.

Yair se sprijini de speteaza canapelei, tremurând. De trei ori pe zi, de mii de ani, el și toți ceilalți evrei ortodocși se roagă pentru ca Vremea lui Mesia să înceapă. Bunicul său dormea îmbrăcat întotdeauna, pregătit fiind în cazul în care Mesia avea să se pogoare pe pământ pe timp de noapte.

— Berel, spuse Yair, înghițindu-și cuvintele, este acum începutul timpului la care am sperat și pentru care ne-am rugat în fiecare zi?

— Da, însă nu va fi așa cum ni l-am imaginat. Va fi mult mai spectaculos. Berel se întoarse astfel încât să le cuprindă cu vederea și pe Miriam și pe Ester. Însă nu e deocamdată un lucru cert. Creația lui Dumnezeu încă se împlinește, chiar și acum. Atât timp cât conflictul dintre Bine și Rău există încă, doar omul, prin acțiunile sale, poate aduce pe pământ Vremea lui Mesia. Se uită la Ester și la Yair, iar bunătatea pe care o radia le pătrunse în suflete. Vă rog să aveți încredere în mine, spuse el. Familiile noastre trebuie să participe la căsătoria copiilor noștri. Se întoarse către Miriam. Aș vrea să te asigur că pregătirile vor fi duse la bun sfârșit. Oficierea ceremoniei va avea loc atunci când se vor vedea două stele în Ceruri. Acum trebuie să mă duc la soția mea. E bolnavă și are nevoie de mine.

Samael Gorman trecu grăbit pe lângă toți cei încolonați la intrarea Arcadei. Își făcu loc cu forța în fața celorlalți petiționari.

— De ce mă deranjezi? întrebă Satana. Am treabă.

— Ce s-a întâmplat?

— Mi-am pierdut timpul cu tine. Am crezut că o să-mi scurtez drumul cu ajutorul tău și al prietenilor tăi. Acum sunt nevoit să revin la vechea metodă, cea care dă rezultate. Voi trece de partea mea mai mult de jumătate din populația acestei planete.

— Gândește-te cât de mult vei avea de așteptat! spuse Gorman.

— Nu mai am mult, zise Satana, arătând sufletele care așteptau să le ofere îngăduința de a le fi călăuză.

— Totuși, insistă Gorman, vrei să ieși de aici cât mai repede cu putință. Știu sigur că asta vrei!

— Bun, și ce vrei de la mine? spuse Satana nemulțumit.

— Eu sunt servitorul tău. Aș face orice pentru a te ajuta. Ți-am plătit în avans sufletul meu. Mai mult decât atât, ți l-am trimis pe Itzig Amrusi, nu-i așa?

— Prostule, poți să-i minți pe oameni și pe Dumnezeu fără să fii pedepsit, dar niciodată nu vei putea să-l minți pe Satana fără să plătești pentru asta. Mi-ai trimis corpul lui, nu sufletul! Am fost nevoit să mă înclin în fața stârvului bătrânului înțelept în timp ce treizeci și cinci de căcănari l-au trecut prin fața mea! În jurul Satanei se ridicară flăcări uriașe, iar stăpânul întunericului îndreptă un deget către Gorman, răcnind: Nu tu ai fost responsabil de moartea lui Amrusi! Bătrânul era mort înainte ca tu să fi pus mâna pe el!

Câteva limbi de foc se întinseră către Gorman. Acesta își ridică mâinile în față și se dădu înapoi.

— Și nici măcar pe băiatul ăla nu l-ai omorât. Satana se aplecă peste flăcări, iar Samael Gorman îngenunche, cerând îndurare.

Sprâncenele Satanei se curbară peste frunte și ochii începură să-i strălucească puternic. Buzele întoarse dezveleau colții lui ascuțiți.

— Ca un păcătos ce ești, rabin Gorman, nu-ți împlinești niciodată așteptările și potențialul. Am fost umilit din cauza ta!

— Nu-l găsesc pe Simon Zaki, plânse Samael Gorman. Dacă vrei să-mi termin treaba de unul singur, atunci trebuie să-mi dai mai multă putere.

— Adevărul! strigă Satana, scuipând flăcări către nenorocitul rabin.

— Iartă-mă! se smiorcăi Gorman, ghemuindu-se în poziție de fetus.

— Nu reușești să dai de Zaki pentru că l-ai abandonat! zbiează Satana. E lângă mine!

Dincolo de valurile de căldură pe care le degajau flăcările de la picioarele Satanei, Gorman văzu sufletul lui Simon Zaki, torturat, înfricoșat și tremurând, însă imaginea dispăru în spatele flăcărilor.

Gorman se așeză în genunchi și atinse pământul cu fruntea.

— N-am vrut decât să duc la îndeplinire planurile tale.

— Rabine, nu mai boci. Se vede că ești un laș și-mi place la nebunie lucrul ăsta. Fricoșii pot fi letali și acțiunile lor sunt previzibile. Flăcările din jurul Satanei se potoliră. Micuțul bărbat cu chelie și obraji rozalii își îndreptă mâna către Gorman. Încă mă mai poți sluji.

Samael Gorman se ridică în picioare. Șterse de praf costumul său și trase liniștit aer în piept pentru prima oară după ce fugise din clădirea consiliului.

— Nu te înmuia, dragul meu rabin. Ai multă treabă. Și vreau să te avertizez, pot fi extrem de periculoase noile cunoștințe de Cabala.

— De când îți pasă de mine? zâmbi Gorman.

— Nu-mi pasă de viața ta. Doar că nu vreau să pierd investiția pe care am făcut-o în sufletul tău. Ai putea să-l pierzi pe vecie, să nu fie nevoie să-l treci prin purgatoriul Iadului. E posibil ca o nouă înfruntare pe pământ să-l facă praf.

— Deci pentru asta te-a creat Dumnezeu, spuse Gorman. Ca să fii magazia în care se reciclează sufletele damnate!

— Ți-ai ales bine cuvintele, însă ai tras o concluzie greșită. Imaginația omului a fost cea care m-a zămislit. Asta a primit Adam în momentul în care a mușcat din fructul Pomului Cunoașterii.

— Imaginația? Gorman cumpăni înțelesul frazei pe care tocmai o rostise Satana. Dar ești adevărat. Te văd. Am văzut cum puterile tale îi afectează pe ceilalți.

— Bine-nțeles. Imaginația înseamnă realitate în mintea voastră. Tocmai acesta e și motivul pentru care Dumnezeu a spus după ce Adam a mușcat din rodul pomului: „Iată, Adam s-a făcut ca unul dintre Noi, cunoscând binele și răul”¹⁵. Caută chestia asta în Geneză.

— Cunosc Biblia verset cu verset. Nu e nevoie să-mi citezi din ea. Explică-mi. La cine se referă Dumnezeu când spune „noi”?

— La celelalte entități angelice, bineînțeles. Îngeri, heruvimi și tot așa. Și eu am fost unul, știi, nu? Există un singur Dumnezeu. Eu am fost un înger. Asemănător cu cei doi care obișnuiau să stea dincolo, în partea cealaltă a Arcadei.

— Nu mai înțeleg nimic.

— Asta e datoria mea, să te fac să nu mai pricepi nimic, râse Satana.

— La început ai spus că Dumnezeu te-a creat. Acum susții că nu ești decât rodul imaginației omului.

— Da, și mai și mint, spuse Satana. Și omul se minte pe sine însuși. Animalele nu pot să mintă. Ele au fost programate de Dumnezeu să acționeze

¹⁵Facerea, 3:22 (n. tr.).

instinctual. Ele nu au posibilitatea de a face alegeri pentru sine însele, însă omul poate. Asta din cauza imaginației sale, care îl face pe om să-i semene lui Dumnezeu.

— Așa, iar dacă Dumnezeu te-a creat pe tine, înseamnă că omul, care îi seamănă lui Dumnezeu, te poate controla!

— Dacă îi poți ține frâu imaginației tale, da, poți să mă subjugi și pe mine.

Încrezător în sine, văzând zâmbetul afectat de pe chipul Satanei ori dându-și seama de slăbiciunea lui, îndreptă un deget către Prințul întunericului.

— Prostii! Dacă tu și tot ce ține de tine a fost creat din imaginație, atunci singurul lucru adevărat e puterea. Eu îmi controlez imaginația, așa că îți ordon să-mi dai puterea. Vreau toată puterea! Îți ordon să mi-o dai acum!

— Desigur, replică Satana. Din cartea despre Cabala pe care ți-am dat-o, citește primele și ultimele paragrafe ale capitolelor trei, șase și nouă ca și cum ar fi unul singur. În acele cuvinte e puterea pe care o cauți.

Berel intră în dormitor, corpul lui fiind luminat de flacăra tremurândă a lumânării pe care o ținea în mână.

— Yona? Yona? Ești trează?

Yona îl sorbi din priviri pe Berel. Pe chipul ei se așternu liniștea, o senzație pe care n-o mai avusese de multă vreme. Se întinse, privind-l atent.

— Berel, ți-ai revenit, în sfârșit?

— Da, sunt mult mai bine, spuse el după ce se aplecă spre soția lui, sărutându-i fruntea. O ridică în capul oaselor pe pat apoi îngenunche ca să-i pună papucii de casă. Haide în bucătărie. O să pregătesc cartofi, ouă și ceapă, așa cum îți plac ție. Și pâine prăjită. Cu ceai și lapte.

— Și o să stăm de vorbă, Berel? Întrebă Yona, dându-și părul pe spate.

— Da, sunt multe lucruri de povestit.

— Păi, ce-ar fi să-mi povestești și eu să gătesc? Așa n-o să se ardă micul dejun. Îl trase de barbă până când buzele li se uniră.

— Mi-e foame, spuse Berel.

— Țasta e un lucru bun. Tu o să tai ceapa și o să povestești. Eu mă ocup de toate celelalte.

— Eu vreau și cafea turcească. Multă. Sunt multe de spus și de făcut până mă voi confrunta cu Samael Gorman în Consiliul Rabinic.

Marți

Miriam se afla în spatele Marii Sinagogi, verificându-și lista. Toate scaunele și băncile din sinagogă fuseseră mutate sus, în sectorul femeilor. Spațiul astfel format era împărțit în două cu o linie de cretă, trasată de la Sfântul Altar către podiumul din centru, apoi de la platforma respectivă până la intrarea în sinagogă. Pe mesele așezate de-a lungul pereților de piatră ai sinagogii fuseseră aranjate farfurii din hârtie, pahare și tacâmuri de unică folosință, și șervețele de masă. Pe câteva platouri mari care se aflau în camerele de păstrare din căminele celor două școli fuseseră pregătite salatele, băuturile răcoritoare și mezelurile.

Deodată, Miriam auzi gândurile lui Yakov:

— Vino la Consiliul Rabinic. Dezbateră stă să înceapă.

Miriam alergă până la platforma din centru pentru a inspecta arcada cuplului marital. Mulțumită de faptul că aranjamentul din catifea albastră cu marginile aurii era așezat cum trebuie, porni în grabă către consiliu.

În Piața Sabat se aflau o mulțime de oameni, cu toții așteptând în ploaie. Miriam observă că ușile de la intrare aveau o încuietore nouă.

— Cine are cheia? întrebă cineva pe primarul Mazuz.

— De ce nu putem intra? întrebă altcineva.

Primarul nu răspunse.

Un tânăr se cățăra pe burlan, privind pe-o fereastră înăuntru.

— Reb Amrusi stă în scaunul șef-rabinului cu șalul de rugăciune peste cap, strigă acesta către mulțime. Nu pot să-i văd fața, dar șalul de lână e al lui.

Miriam, care îl căuta pe Yakov, îi văzu pe Samael Gorman și Berel Caspi apropiindu-se de Consiliul Rabinic din direcții opuse. Oamenii le făcură loc, iar cei doi ajunseră la intrare în același timp.

— Încă mai ai timp să te răzgândești, îi șopti Berel Caspi lui Samael Gorman. Te rog, nu are rost să continui.

— E un lucru obișnuit ca o dezbateră să aibă loc în mijlocul străzii, stând ca o haită de câini plouați? întrebă Gorman destul de tare încât să-l audă toată lumea.

— Ușile sunt încuiate, spuse cineva.

Samael Gorman se întoarse și se uită la uși. Prin jurul acestora începu să iasă fum. Noul lacăt și încuietorea se desfăcură singure și ușile se deschiseră,

întinzând la maximum vechile balamale. Gorman trecu repede prin fumul de la intrare și pătrunse în clădire. Mulțimea nerăbdătoare îl urmă.

Berel fu purtat de mulțime până în mijloc, după care intră dincolo de grilajul protector, așezându-se liniștit pe unul din cele două scaune din zona consiliului.

Samael Gorman îl urmă pe Berel, însă nu se așează pe celălalt scaun. Întorcându-se cu fața către oamenii de dincolo de balustrada protectoare, se uită spre sectorul femeilor, apoi își puse cu grijă șalul de rugăciune peste umeri. Prinse șalul cu o agrafă de aur și îi anunță pe toți cei prezenți:

— Eu sunt pregătit!

Făptura acoperită de șal din scaunul șef-rabinului își ridică mâna și cei doisprezece membri ai consiliului intrară dinspre camera de meditație. Se așezară cu toții de-o parte și de alta a figurii ascunse de șal. Bărbații se strânsesă cât mai aproape de balustradă, iar femeile își încleștară degetele de grilajul de la balcon. Cu toții așteptau în liniște deplină.

Consilierul cel bătrân își dresе glasul și spuse:

— Reb Samael Gorman, veștile care circulă prin Vechiul Cartier spun că astăzi nu te lupți doar pentru scaunul de Rosh Yeshiva, ci și pentru funcția de șef-rabin al orașului.

Toți îl priviră pe Samael Gorman. Acesta își duse pumnii către buze, astfel încât șalul să capete forma unor aripi. Făcu o piruetă pentru a ridica în laterală marginile șalului, așteptându-se ca mulțimea să-și exclame uimirea. Însă nu se auzi nimic. Privirea sa amenințătoare îi făcu pe oameni să-și plece capetele. Gorman se întoarse către consilieri.

— Ceea ce ați spus este corect.

— Dar funcția de șef-rabin este ocupată, răspunse bătrânul rabin. De ce aduceți în discuție un lucru atât de delicat precum acesta?

— Pentru a le asigura acestui oraș și locuitorilor lui un viitor strălucit.

— Reb Gorman, spuse consilierul, îndreptându-se către silueta ascunsă sub șal, țin să-ți reamintesc faptul că rabinul Amrusi este unul din cei mai de seamă cetățeni ei orașului.

— Aveți cu siguranță dreptate, domnule, răspunse Gorman, zâmbind disprețuitor. Și eu îl respect pe marele, cinstitul și renumitul Reb Amrusi. Cu toate acestea, omul care se află acum în scaunul șef-rabinului nu este Itzig Amrusi. Gorman arată făptura acoperită de șal. Acela este un impostor!

Toate privirile se întoarseră către scaunul șef-rabinului. Șalul de rugăciune se desfăcu și căzu. Atât bărbații, cât și femeile începură să vocifereze.

— Yakov Davis!

— Unde e Reb Amrusi?

— Luați-l pe impostorul acela din scaunul rabinului!

— Ce glumă mai e și asta?

Samael Gorman le făcu semn tuturor să facă liniște, apoi se adresă adunării.

— Nu mai avem niciun șef-rabin. Nu sunt într-atât de necioplit și nesimțit pe cât ar crede unii. Se întoarse către Berel. Este Itzig Amrusi în viață?

— Nu, nu este, răspuse Berel.

— Deci locul de șef-rabin al orașului este liber?

— Da.

— Nu-i așa că ați aflat de moartea șef-rabinului înainte de-a intra în clădire?

— Da.

Cei din mulțime își ținură respirația.

— Reb Berel, vă rog să spuneți adevărul, spuse Gorman. Știați că Yakov Davis se află în scaunul șef-rabinului. Un student, care pretinde că este judecătorul unuia dintre cele mai importante și respectate consilii din lume! Iar dumneavoastră, dumneavoastră ați permis așa ceva!

La balcon, Yona Caspi își duse mâinile la gură, amuțind. Miriam și Ester se aplecară în față pentru a auzi răspunsul lui Berel.

— Șef-rabinul a murit. Dar cel care se află pe scaunul lui nu este Yakov Davis.

Samael Gorman privi membrii consiliului. Îl arătă apoi pe Berel Caspi și se întoarse către enoriași.

— Reb Berel face o confuzie. Eu văd în scaunul șef-rabinului pe cel cunoscut mie și celorlalți locuitori ai orașului drept Yakov Davis. Acesta este numele cu care este înscris în registrele noastre școlare. Însă Reb Berel neagă acest lucru. Gorman oftă răsunător. Onorabili consilieri, doamnelor și domnilor, avem de-a face cu o contradicție, ca să nu spunem mai mult. Cum poate fi altcineva decât Yakov Davis?

— Asta pentru că îi vedeți doar înfățișarea, nu și sufletul, spuse Berel, trecându-și mâna prin barbă.

Berel se ridică de pe scaun. Îndreptându-se cu fața către scaunul șef-rabinului, făcu o plecăciune celui care se afla în el.

— Ge înseamnă asta? strigă Gorman, întinzându-și brațele. Farsa asta dintre învățător și student nu mai poate continua. Este evident că Berel Caspi nu mai e în toate mințile. Poate că tragica pierdere a unicului său fiu, laolaltă cu oboseala pricinuită de muncă și boala care l-a răpus de curând sunt motivele pentru care neagă faptul că cel care ocupă scaunul șef-rabinului nu e nimeni altcineva decât Yakov Davis. Gorman îi privi pe consilieri, arătându-l pe Berel. Cinstiții mei domni, Reb Caspi nu respectă demnitatea acestei înalte Curți. Tocmai l-am văzut făcând o plecăciune în fața unui student! Vă cer în mod cuviincios înlăturarea lui

Berel Caspi din funcția de Rosh Yeshiva. Nu mai este potrivit pentru această funcție.

Enoriașii îl priviră pe Berel Caspi, care aprobă propunerea făcută de Samael Gorman, făcând o plecăciune în fața lui Yakov Davis, apoi retrăgându-se cu respect din fața tânărului bărbat.

Berel se îndreptă de spinare, apoi se adresează membrilor consiliului.

— Cinstiți rabini, sunt de acord cu cererea lui Samael Gorman de a mă înlătura din funcția de Rosh Yeshiva. Nu am decât o singură cerință. Vă rog să nu nominalizați pe nimeni pentru funcția de Rosh Yeshiva până nu se va hotărî cine va fi noul șef-rabin. Noul șef-rabin al orașului Safed merită privilegiul de a influența numirea viitorului Rosh Yeshiva.

Cel mai bătrân dintre membrii consiliului se ridică în picioare și spuse:

— Consiliul Rabinic se va retrage pentru deliberare în camera de meditație.

Ieșiră cu toții, fără să ia în seamă faptul că Yakov Davis rămase nemișcat în scaunul șef-rabinului. În subconștientul lui Samael Gorman răsună un sunet de alarmă, însă acesta îl ignoră. Totul mersese bine și era sigur de succes.

Trecuseră doar câteva minute până când membrii consiliului intrară iarăși în curte, așezându-se pe scaune. Cel mai bătrân dintre consilieri se ridică în picioare și citi hotărârea:

— În această zi, cea de-a cincisprezecea din luna lui Av a anului 5759¹⁶ Consiliul Rabinic al orașului Safed declară vacantă funcția de Rosh Yeshiva de la Colegiul Rabinic. Aceasta va fi ocupată în conformitate cu procedurile de rigoare și cu binecuvântarea noului șef-rabin.

Ester Blum se întoarse către Yona Caspi:

— Ce se întâmplă?

Yona luă palma prietenei sale, bătând-o ușor și zâmbind din priviri.

— Priviți, spuse Miriam. Gorman se îndreaptă către Yakov!

Samael Gorman îl arată pe Yakov Davis și strigă:

— Și cum rămâne cu acest impostor? Ce să facem cu el?

— Nu e un impostor, spuse Berel.

Gorman se întoarse furios către acesta. Părea că vrea să-l lovească pe marele rabin, subliniind cu pumnii încleștați fiecare cuvânt pe care îl rostea.

— Ai fost dovedit a fi un incompetent! Ai fost înlăturat din funcție! Nu mai ai niciun drept să te adresezi acestei Curți! Eu sunt noul Rosh Yeshiva!

— Nu a fost luată nicio hotărâre în privința competenței mele, răspunse Berel. Membrii Consiliului Rabinic au fost de acord cu cererea mea de a mă înlocui.

Samael Gorman făcu un apel către cele două mulțimi.

¹⁶ Anul 1999, luna a șasea (n. tr.)

— Îi putem permite oare acestui nebun să-și bată joc de noi? Îi privi pe cei doisprezece membri ai consiliului, apoi îl arătă pe Yakov Davis. Pentru cât timp vă mai puteți permite să luați parte la gluma școlarului acestuia?

— Uitați-vă cu atenție la persoana care ocupă locul șef-rabinului! spuse Berel, vocea sa puternică răsunând în întreaga încăpere.

Chipul lui Yakov începu să se lumineze. Intensitatea și cuprinderea cercului de lumină fluorescentă crescură încetișor, acoperind treptat întregul corp. Trupul lui Yakov Davis era într-un cocon auriu, însă această transfigurare îl arătă cu sprâncenele mai groase, lungindu-i nasul și făcându-i buzele mai pline. Îi crescuseră barbă, iar hainele moderne fură înlocuite de o robă aurie. Cei doisprezece membri ai consiliului se ridicară și făcură o plecăciune în fața ființei din scaunul șef-rabinului.

Cineva din mulțime indică portretul de pe perete, de deasupra altarului și strigă:

— Ari! Este Sfântul Ari!

Cel ce se afla în scaunul șef-rabinului și bărbatul din portret erau acum unul și același. Bărbați și femei, cei de jos și cei de la balcon, făcură cu toții o plecăciune.

Ari mulțumi pentru omagiul adus. Își îndreptă o mână către ușile cele mari de la intrare, roase de vreme, atârând greu în balamalele rupte, iar acestea se închiseră cu zgomet. Le făcu semn femeilor să ia loc.

Vocea Sfântului Ari răsună clar în interiorul Consiliului Rabinic:

— Mă aflu astăzi aici în locul răposatului Itzig Amrusi, Tzaddik al orașului Safed, Dumnezeu să-l ierte. Aș vrea să știu dacă îmi contestă cineva dreptul de a ocupa acest loc ori de a conduce întrunirea Consiliului Rabinic. Îi privi pe consilieri, își întoarse privirea către cei prezenți în sinagogă, apoi se uită la Samael Gorman.

Discipolul Satanei se încruntă. Cunoștea calea prin care să-i învingă pe Ari și pe toți cei care ar vrea să i se opună. Îi fusese oferită cheia înțelegerii Cabalei. Putea să subjuge însăși natura.

— Ai grijă, Samael Gorman, murmură Sfântul Ari. Caută să afli numai adevărul. Doar așa vor fi dreptatea și clemența de partea ta. Să nu faci din credința ta monedă de schimb, iar nici din pietate un jurământ.

Gorman fu îngrijorat de tonul cu care Sfântul Ari rosti vorbele sale, însă nu și de amenințările pe care le făcuse. Își puse ordine în gânduri și-și stabilit planul de atac. Dezbaterea publică era punctul său forte. Iar Satana trebuia neapărat să-l ajute acum, dacă voia să fie liber.

Gorman păși înainte, cu capul ridicat, spinarea dreaptă și privirea atentă. Se uita fix la Sfântul Ari pentru a le dovedi tuturor că nu îi era frică și nici nu-l

intimida. Învârtindu-se, șalul de rugăciune din mătase se arcui frumos în jurul său. Când se apropie de balustradă, bărbații se dădură înapoi.

— Tocmai am fost acuzat de înșelăciune, spuse Gorman. Mă aflu astăzi aici pentru binele vostru. Nu pentru al meu. Acest oraș a devenit o mlaștină de puturoșenie și corupție! Am venit pentru a vă ajuta, adăugă el cu voce scăzută.

Rabinul se întoarse brusc, privindu-l pe Berel, care stătea liniștit pe scaunul cu spătar înalt, apoi pe Sfântul Ari, așezat în scaunul șef-rabinului.

— Am fost acuzat de doi falși profeți! Știți cu toții ce se spune în Biblie despre profeții cei falși! Lucruri cu mult mai ciudate se întâmplă aici. Nu pot avea încredere că această audiere va fi una corectă!

— Te afli în fața Legii, rosti Ari cu o voce sumbră și clară. Vei fi judecat în numele Legii lui Dumnezeu. Te previn. Nu îngădui cuvintelor tale să-ți înghită sufletul.

Privirile celor doi se întâlneau. Gorman își trecu mâna prin barba sa neagră, trăgându-și buza de jos. N-avea cum să piardă. Or fi având ei Legea, însă el deținea puterile Satanei.

— Judecata nu mă-nspăimântă, strigă Gorman, întorcându-se iarăși către enoriași. Singura mea dorință este aceea de vă aduce bunăstarea, vouă și acestui oraș, în ciuda celor care vor să păstreze profitul pentru ei înșiși! Îl arată pe Ari. Este adevărat că în timpul așa-zisei tale stăpâniri a acestui oraș din postura de șef-rabin, acest vechi cartier era de cinci ori mai mare și avea treizeci de mii de locuitori?

Sfântul Ari răspunse aprobând cu o mișcare din cap.

Gorman li se adresă iarăși enoriașilor.

— Treizeci de mii de oameni în vremea aceea. Astăzi au mai rămas o mână, opt sute de oameni, dintre care majoritatea primesc ajutoare sociale. Asta e moștenirea ce ni se cuvine?

Bărbații începură să se miște, neliniștiți.

Încrederea lui Gorman crescuse simțitor. Oamenii erau de partea lui. Se aplecă peste balustradă, privind în ochii bărbaților.

— Poate că lucrurile acestea nu sunt plăcute auzului, însă n-au cum, sau mai degrabă n-ar trebui să nu fie rostite. Cu câteva secole în urmă, vârful acesta de munte era înțesat de cărturari renumiți, profesori și oameni de afaceri sosiți din toate colțurile pământului. Orașul înflorea. Oamenii erau mulțumiți de munca pe care o făceau, iar repausul era o adevărată plăcere pentru ei. Nu existau șomeri pe atunci, ajutoare sociale ori vizitele inspectorilor sociali în casele lor. Dacă voi fi numit șef-rabin, aveți cuvântul meu de onoare că așa ceva nu se va mai întâmpla! Orașul acesta va deveni un centru de cultură, economic și studențesc de renume internațional. Gorman se mișcă pe toată lungimea balustradei,

folosind o formulă mistică pentru a-i face pe cei care-l ascultau să aibă încredere în el și să-l susțină. Își ridică vocea, cuvintele lui rostogolindu-se ca sunetele unei orgi maiestuos acordate. Îi juca pe degete, promițându-le locuri de muncă, recunoaștere și prestigiu. Cele douăzeci de milioane de dolari sunt doar începutul! Prietenii mei dragi, mulți alți investitori așteaptă deznodământul acestei întruniri pentru a lua o decizie chiar astăzi!

Miriam, aflată sus, la balcon, avu impresia că toți oamenii fuseseră atrași în mrejele lui Samael Gorman, care le stârnea imaginația creând imagini frumos colorate. Până și distinșii deputați păreau să fi căzut în plasa lui. Le controla imaginația și se distra cu visele lor. Bărbații începură deja să facă presupuneri în privința celor care aveau să ocupe locurile de muncă create de investitori. Câțiva dintre bărbați se întinseră peste balustradă, încercând să-i atragă atenția lui Gorman, prinzându-l de braț. Unii dintre ei fură destul de curajoși încât să ceară ca ei să fie numiți pentru a îndeplini cine-știe-ce însărcinare. Gorman le alimenta visurile prin cuvinte de argint și promisiuni de aur.

Miriam îi privi pe Sfântul Ari și pe Berel, care păreau nemișcați. Se întrebă care putea fi motivul pentru care nu reacționau deloc. Nu aveau nicio putere în fața lui ori erau prea siguri de reușita lor? Galeria femeilor zumzăi de tot felul de speculații.

— Mendel, curând n-o să mai ai de lucru! îi strigă Gorman șefului serviciului de asistență socială.

Oamenii întâmpină propunerea lui Gorman cu urale.

— Nu te supăra, Mendel, zâmbi Gorman, o să te numesc director la forțele de muncă.

Auzind aceasta, Mendel începu și el să strige cu entuziasm.

Cuvintele pe care le rostea Gorman erau cele ale Satanei. Diferite iluzii vizuale se îngemănă cu fanteziile fiecăruia. Un noian de imagini ispititoare se izbea de pereții clădirii, valul de magie neagră ținând în jurul acestora încrederea pe care le-o acordau oamenii.

Gata să ceară votul celor prezenți, Gorman îl privi pe Berel Caspi cum stătea liniștit și încrezător în sine, departe de isteria care îi cuprinsese pe ceilalți. În creierul lui Gorman se declanșă mecanismul instinctului de supraviețuire. Îl privi pe Ari, care părea și el neatins de mania stârmită de iluzia bogățiilor care se învârtteau în interiorul Consiliului Rabinic. Samael Gorman își trase capul între umeri. Cei doi aveau cu siguranță să-i facă rău. Plănuiau cum să-l încolțească. Ei l-au omorât pe Simon Zaki! Aveau să-l omoare și pe el. Broboane reci de transpirație apărură pe fruntea lui Gorman. Din adâncul inimii sale creștea furia. Era cât pe ce să le cadă în plasă, însă Satana îl salvase de data asta. Își smuci

șalul. Clema de aur se desprinsese, atârând de lănțșorul ei de aur, însă Gorman nu-și dădu seama. Plănuia să atace din altă perspectivă.

— Atenție, vă rog! strigă Gorman. Se uită către galeria de la balcon: Doamnelor! Privirea i se strecură dincolo de balustradă: Domnilor! Făcu o plecăciune în fața membrilor consiliului: Distinși rabini, învățători și voi, locuitori ai acestui oraș. Dacă s-ar vota chiar acum pentru noul șef-rabin al orașului, sunt sigur că mă veți numi pe mine.

Bărbații și femeile izbucniră în urale și aplauze.

— Dacă voi împreună cu acești onorabili membri ai Consiliului Rabinic ați fi fost cei care trebuie să ia decizia aceasta, eu aș fi fost cel ales. Dar, vai! Viața nu e dreaptă cu toată lumea, prietenii mei. Această întrunire a fost hotărâtă a se încheia cu o decizie împotriva mea cât timp în scaunul șef-rabinului se află un impostor! Samael Gorman se smulse de lângă balustradă și înaintă repede către estradă pentru a-l ridica din scaun pe Sfântul Ari.

Miriam își duse mâinile la gură, pentru a nu țipa. Enoriașii priveau înspăimântați, fără a scoate vreun cuvânt.

În ultimul moment, înainte ca Gorman să ajungă la Sfântul Ari, cel mai bătrân dintre membrii consiliului se puse între aceștia.

— Acuzația cum că acesta ar fi un impostor este foarte gravă, spuse consilierul. Cu atât mai mult cu cât am văzut cu toții că între noi s-a pogorât sufletul Marelui Ari.

Gorman se dădu înapoi și-și ridică umil ambele mâini.

— Onorabili rabini, printre noi se află Diavolul, care spune că e șef-rabinul. Spune că el e Sfântul Ari. Spune că e Yakov Davis. Eu vă spun că este împăratul Iadului și Prințul Mincinoșilor! Gorman îl arătă pe Ari, vorbind cu înflăcărare și alegând cu atenție ritmul cuvintelor. Sub șalul acela de rugăciune zăcea ascuns spiritul diavolului încă din momentul în care am intrat în consiliu! Eu am fost cel care a rostit adevărul! Gândiți-vă puțin, fraților! Arătă pe câțiva oameni din mulțime. Ce s-a întâmplat în momentul în care am acuzat persoana care se afla în scaunul șef-rabinului că este un impostor? Gorman făcu câțiva pași prin zona destinată consiliului, apoi se opri în fața lui Berel Caspi. Acest om a transformat un biet student într-o iluzie a Marelui Ari! Gorman își coborî vocea astfel încât oamenii să se aplece în față pentru a-l auzi. Știu că vor fi unii printre cei prezenți care vor primi cu gând rău acuzațiile pe care le fac. Nu vă fie rușine. Și eu am fost înșelat de comparația dintre portretul acela de pe perete și persoana din scaunul șef-rabinului. „Îți mulțumesc, Doamne! Dumnezeuule Atotputernic, îți mulțumesc” mi-am spus în acel moment. „Ne vom mântui!” Apoi, ca un fulger care lovește pământul, mi-am dat seama de adevărul adevărat! A folosit Cabala după bunul său plac! spuse el, arătându-l pe Reb Caspi. Acest om a pus stăpânire

pe sufletul studentului său, Yakov Davis, și cu ajutorul unor formule mistice pe care le-a întrebuințat împotriva Legii, i-a transformat corpul într-o iluzie, figura Marelui Ari! Magie neagră! A corupt scrierile biblice. Caspi încearcă să mă alunge din Safed. M-a hărțuit încă din momentul în care am ajuns în oraș.

— Gorman! se auzi un strigăt din spatele mulțimii de bărbați.

Primarul Alex Mazuz își făcu loc printre oameni, roșu la față, cu ochii arzând de furie. Nărilor sale umflate erau străbătute de mici firicele vișinii de sânge.

— Te aștepti ca să te creadă cineva atunci când îi acuzi pe ceilalți de crimele pe care tu însuși le-ai comis? Îi împinse pe cei din fața sa, ajunse la balustradă, apoi intră în spațiul destinat Consiliului Rabinic. Își ridică degetul în fața lui Gorman. Tu, Simon Zaki și cu mine suntem progeniturile nimicniciei! Ne-am vândut sufletele Satanei pentru putere, bani și faimă! Nu e un schimb bun! Micuțul om avansă către Gorman, privindu-l fix pe rabinul care rânjea. Știu că sufletul lui Simon Zaki e acum al Satanei! Știu că ai plecat din Ierusalim pentru a scăpa de acuzațiile de hărțuire sexuală!

Samael Gorman zâmbi. Nu răspunse atacului violent lansat de primar.

Alex Mazuz se ridică pe degete.

— Poți să negi orice lucru, strigă el cu toată puterea. Înainte ca furtuna să întrerupă comunicațiile, i-am contactat pe așa-ziii tăi donatori din Franța și America. N-au nici cea mai vagă intenție de a susține financiar orice întreprindere de-a ta. Vor ajuta un oraș în dezvoltare, dar acesta nu va fi Safed atât timp cât tu ești aici! Au făcut cercetări în privința ta!

Gorman își ridică mâinile. Lacrimile îi umplură ochii, apoi i se prelinseră pe obraji, până în barbă. Privi către Ceruri.

— Doamne, Dumnezeu! De ce le permiți emisarilor Satanei să mă tulbure într-atât? Am vrut doar să-ți slujesc. Rogu-te, Doamne, apără-mă de ei! Dacă nu de dragul meu, măcar pentru binele acestor oameni credincioși. Gorman îi arătă pe rând pe Alex Mazuz, Berel Caspi și Sfântul Ari. Acești trei oameni au lucrat împreună pentru a-l omorî pe Reb Itzig Amrusi și pe Simon Zaki! strigă Gorman. Dumnezeu mare, cred că avem în fața noastră trei criminali!

Cei doisprezece membri ai consiliului rămaseră impasibili, însă câțiva bărbați și femei deveniră isterici. Vocile lor înspăimântate umplură încăperea.

Gorman așteptă momentul potrivit, după care își ridică mâinile și spuse cu voce tare o rugăciune.

— Binecuvântat ești Tu, Doamne, Cel Atotputernic, care pe toți îi judeci drept, căci mila Ta este fără de sfârșit.

— Amin, răspunseră cei din mulțime.

Gorman îl dădu ia o parte pe primarul Mazuz.

Împreunându-și degetele, privi către sectorul femeilor, se apropie de balustradă, și spuse:

— Există o Curte de judecată mai înaltă decât aceasta. Curte ale cărei decizii nu pot fi puse la îndoială. Își desfăcu degetele, ridicându-și palmele și se întoarse către primar cu ochii închiși. Dumnezeuule, în fața noastră stă Alex Mazuz, primar al acestui Sfânt Oraș Safed, care mă acuză de hoție, perversiuni sexuale, crimă și înșelăciune. Gorman își coborî palmele, formând pumni cu care își lovi pieptul. Fii judecătorul nostru, Doamne! Dacă ce spune el este adevărat, Doamne, rogu-te, omoară-mă! Iar dacă nu, dă-ne un semn! Un semn, ca să putem acționa în numele Tău!

Nimeni nu făcu nicio mișcare. Toți îi priveau pe Gorman și pe primar. Gorman invocă cunoașterea dobândită de la Satana. Doar trei persoane putură vedea fulgerul de lumină neagră care îl lovi pe primar în piept.

Alex Mazuz se dădu înapoi câțiva pași. Apăsarea din piept îl făcu să respire sacadat. Deveni tot mai grea, înmuindu-i genunchii. Căzu pe o parte și se întoarse pe spate, tremurând. Buzele îi deveniră vineții, fața i se schimonosi, albastrindu-se. Ca un pește pe uscat, primarul încerca să tragă aer în piept, lipindu-și obraji de dinți.

Gorman îl arătă pe primarul care se zbătea.

— Binecuvântat fie Dumnezeu! Am fost răzbunat! Cel Atotputernic a judecat!

Femeile de la balcon țipară. Bărbații se aplecară peste balustradă, privindu-l pe Alex Mazuz, însă se dădură înapoi văzându-i fața trasă, vântată.

Berel Caspi fugi repede lângă primar. Cercetând pulsul acestuia, Berel își puse mâinile sale cele mari peste pieptul primarului. Oamenii văzură cum de sub mâinile lui Berel ieșea un val de lumină care cuprinse întregul corp al primarului. Acesta încetă să mai respire sacadat. Chipul lui se luminează, iar mușchii rigidizați se relaxară.

— Veniți. Duceți-l pe primar acasă la mine! spuse Berel, făcându-le semn câtorva bărbați. Se uită către balcon și strigă: Yona, Ester, aveți grijă de primar. Și pregătiți-vă pentru căsătoria copiilor noștri. Se dădu înapoi și așteptă până când bărbații îl cărară pe primarul înconștient afară din clădire.

Berel se îndreptă de spinare, iar ochii îi deveniră albaștri, ca de gheață.

— Îți spun pentru ultima oară, Samael Gorman. Oprește-te. Întoarce-te către Dumnezeu și roagă-te pentru iertarea păcatelor.

Gorman își trecu degetele prin barbă. Ochii lui examină din cap până-n picioare bărbatul uriaș.

— Porc gras și încrezut ce ești! Își șterse saliva din colțul gurii cu mâneca. Gâtul îi ieși lung de sub guler pe măsură ce se apropia de Berel. Ai înșelat emoțiile acestor credincioși de prea multe ori. Te-ai folosit de moartea fiului tău

pentru a le câștiga mila, astfel încât să nu fii demis! Ai eșuat amarnic! Gorman se îndreptă către enoriașii din sală. Cu toții pot să vadă ceea ce ești cu adevărat! Toți știu că ai cheltuit banii publici în mod nejustificat! Se întoarse și scoase din buzunare o mulțime de facturi. Flutu- rându-le în fața celor de dincolo de balustradă, strigă: Aveți idee cât vă va costa pe fiecare dintre voi această nuntă a morților? Fiecare familie va trebui să plătească patru sute cincizeci de shekel pentru o nuntă care nici măcar nu va avea loc.

Gorman merse către bătrânul consilier care încă îl mai apăra pe Sfântul Ari și aruncă hârtiile peste umărul acestuia. Facturile căzură la picioarele lui Ari. Întorcându-se către popor, Gorman îi arată pe Ari și pe Berel.

— Acest impostor și nebunul lui au pus în spinarea tuturor locuitorilor vechiului cartier datorii pe care nimeni nu le va putea plăti fără ajutorul meu. Vă întreb, există ceva mai ciudat decât o nuntă a celor morți?

Oamenii murmurară nemulțumiți.

Gorman simți că s-au enervat și-și dădu seama că au rămas de partea lui. Il arată pe Sfântul Ari încă o dată.

— Cine se poate încrede în autoritatea acestui impostor? Cine poate crede că Berel Caspi e în toate mințile? Aceștia împreună cu primarul sunt trimișii Satanei. Nu vor decât să vă îngroape în datorii și sărăcie, pentru a vă putea corupe. Și nu vorbesc despre coruperea eticii voastre, ci despre cea a sufletelor!

— Sunt răspunzător pentru acțiunile mele, declară Berel. Michael și Gabriella vor fi prezenți diseară!

Ochii plini de nedumerire oscilară de la un rabin la celălalt. Gorman scutură degetul în fața lui Berel.

— Oamenii știu că ai studiat alături de Reb Amrusi. Tocmai am fost martori la transformarea lui Yakov Davis astfel încât să semene cu Sfântul Ari, o dovadă a cunoștințelor tale din Cabala. Am văzut și cum l-ai readus la viață pe complicele tău. Însă nu pot să cred că-l vei scoate din mormântul său întunecat pe fiul tău doar pentru mai multă putere și faimă!

— Nu va veni trupul fiului meu, spuse Berel. Sufletul lui și al Gabriellei ni se vor alătura curând.

Nările lui Gorman se umflară. Îi vâjâia capul.

— Cum poate să se întoarcă un suflet? Întrebă el. De ce să se întoarcă pe pământ?

— Pentru a-l salva, răspunse Berel.

În capul lui Gorman sună o alarmă. Discuția nu decurgea cum și-ar fi dorit el. Se întoarse către audiență, cu spatele la Berel.

— Unde se află corpul lui Amrusi, Reb Caspi?

— A fost un Tzaddik. Itzig Amrusi a fost înmormântat alături de ceilalți Tzaddikim ai orașului Safed.

— Toți, cu excepția unuia singur, spuse Gorman, arătându-l pe Ari. Dacă ar fi să te credem, ar însemna că îl avem în fața ochilor noștri pe unul dintre cei mai puternici mistici ai orașului.

— Sufletul acestuia se află aici.

Gorman se întoarse către cei doisprezece consilieri, însă rămase încurcat. În ochii și postura lor recunoscuse ostilitate, iar încrederea lui fu zguduită. Inima îi fu cuprinsă de frică, pe care o îndepărtă însă prin cuvintele pe care le forță prin gâtul lui strâmt. El însuși observă că vocea lui sună ciudat, însă continuă.

— Berel Caspi, l-ai ucis pe Itzig Amrusi?

— Nu, răspunse Berel.

Gorman continuă, folosindu-se de noile cunoștințe pe care le dobândise sub Arcada Satanei.

— L-am ucis eu pe Amrusi?

— Nu. Era mort înainte de a ne fi întors. Tu și cu Zaki...

— Răspunde la întrebările mele doar. Ești de acord că nu eu l-am ucis pe șef-rabin, dar încă mai susții că nu tu ai fost cel care l-a omorât?

— Așa este.

— Ai menționat faptul că te-ai întors cu Reb Amrusi. Unde ați fost?

— Marele Tzaddik al orașului Safed mi-a purtat sufletul într-o călătorie astrală către Tunelul Judecății celei Drepte. Acolo, fiecare suflet este întrebat două lucruri înainte de a putea trece mai departe.

— Chiar așa? chicoti Gorman. Te rog, spune-ne, care sunt cele două întrebări?

— Sunt aceleași pentru toți, însă răspunsurile sunt diferite.

— Asta e o mascaradă! strigă Gorman, ridicându-și mâinile. Omul acesta devine din ce în ce mai absurd cu fiecare cuvânt pe care-l rostește! E nebun de-a binelea!

Unul dintre consilieri se aplecă pentru a-l întreba pe Berel ceva.

— Ai trecut de acest tunel?

— Da, dincolo de el se află o altă lume, răspunse Berel. O lume în care timpul și spațiul nu mai au nicio însemnătate. Unitățile de măsură sunt fără de folos. Nu există limite mentale ori fizice.

— Scutește-ne de poveștile astea science fiction, replică tăios Gorman. Te adresezi unor oameni. Vorbește-ne despre lucruri pământești.

Berel îl privi pe Sfântul Ari, care încuviință din cap.

— Carul ne-a dus către o lumină eterică, spuse Berel. Am fost copleșit de sentimente de bucurie, iubire și pace. Am luat loc într-o încăpere în care toate sufletele vor apărea în fața lui Dumnezeu, fie numele Lui binecuvântat.

— Vrei să spui că ai fost în încăperea unde se află Dumnezeu? Întrebă Gorman.

— Dumnezeu e pretutindeni, răspunse Berel. Dumnezeu este totul. Însă în acea cameră sufletul este cercetat îndeaproape. E un lucru foarte diferit de toate celelalte examinări la care este supus. Sufletul trece prin Dumnezeu. Dacă reușește să treacă, atunci îi revine datoria de a îndeplini o misiune.

Gorman se întoarse către oamenii din sală, rânjind.

— Reb Berel, l-ai văzut pe Dumnezeu?

— Nimeni nu-l poate privi pe Dumnezeu, și să trăiască după aceea. Așa stă scris și așa și este.

— Mai ai de povestit? Întrebă Gorman. Văzând că Berel își lăsă capul în jos, crezu că acesta își pierde concentrarea. Încă puțin și avea să cedeze. Gorman trase de șalul de rugăciune. Clema se desfăcuse mai devreme, astfel că șalul îi căzu de pe un umăr, la fiecare pas târând pe podea tivul alb. Spune-ne, rabine Caspi, ce-ai făcut atunci când i te-ai înfățișat lui Dumnezeu?

— Reb Amrusi a încercat să mă oprească, însă eu am sărit din carul nostru. M-am aruncat la pământ în fața vălului de lumină și am țipat la Dumnezeu. Pe obrajii lui Berel se prelingeau lacrimi. Plângea amintindu-și momentul acela copleșitor. M-am uitat direct în lumina din fața mea, pentru a-l confrunța pe Dumnezeu, însă nu am văzut nimic, n-am auzit nimic, dar am simțit prezența Lui. Berel își sălta capul. I se lumină chipul. Exaltare! Unitate! M-a cuprins armonia fără de margini pe care o degaja. M-am luptat cu ea. I-am strigat: „De ce i-ai luat de lângă noi pe Michael și pe Gabriella? De ce a suferit într-atât de mult unicul nostru fiu?”

— Și ce ți-a răspuns Dumnezeu?

Berel începu să tremure. Sudoarea de pe fruntea sa se prelinse odată cu lacrimile.

— Răspunsul mi-a pătruns în minte, mi-a cuprins inima, întreaga mea existență. „Eu sunt Cel ce sunt!”¹⁷ a fost răspunsul. „Nu mai scoate niciun cuvânt, ori voi readuce haosul de dinainte de Geneză!”

— Atât? spuse Gorman cu dispreț. Cine vrei să creadă acest basm despre un car de aur și amenințarea lui Dumnezeu că te va distruge pe tine și întreaga planetă doar pentru că ai pus o întrebare?

Locuitorii orașului nu aprobă batjocura lui Gorman. Cu toții studiaseră Biblia și-și aduceau aminte ceea ce Gorman uitase. Moise a primit același răspuns pe Muntele Sinai. Bărbați și femei încercau să se apropie pentru a-l asculta pe Berel, un semen al lor, povestind despre călătoria sa spirituală.

¹⁷Ieșirea, 3:14 (n. tr.).

Observând schimbarea celor din sală, Samael Gorman încercă să-și aranjeze șalul de rugăciune, însă nu reuși să-l îndrepte. Își supse obrazii, țuguindu-și buzele.

— Încă mai afirmi că ai călătorit într-o altă lume? strigă Gorman către Berel.

— Mai sunt încă multe alte lumi, spuse Berel. Dovada pentru aceasta o găsim în primul cuvânt al Bibliei. Bereshit¹⁸ începe cu litera bet, a doua literă din alfabet, care indică existența unei a doua lumi. Aici, pe pământ, lumea aceea este percepută ca făcând parte din universul nostru, însă acest lucru e diferit în universurile paralele ale celorlalte lumi. Cunoașterea, așa cum se găsește ea pe cea de-a doua lume, nu-și găsește corespondent aici, în lumea noastră.

— Vrei cu tot dinadinsul să ne zăpăcești? întrebă Gorman.

— Cele două lumi pot fi asemăunate unei balene și unei amibe. Amândouă trăiesc în mare, după aceleași legi ale naturii. Deși există multe similitudini între cele două lumi, ele sunt foarte diferite.

— Nonsensuri și aiureli! strigă Gorman. Ai primit ori nu răspunsul la întrebarea referitoare la moartea copiilor? La cea despre suferința fiului tău?

Berel ezită.

Bătrânul membru al consiliului se aplecă în față, spunând:

— Te rog, răspunde la întrebare.

— Răspunsul se găsește în cartea lui Iov, zise Berel. Răul triumfă asupra binelui. Învățăturile tuturor credințelor sunt citite strâmb. Oamenii s-au lepădat de cuvântul lui Dumnezeu. Fără învățăturile acestea, influența Satanei are să crească. Ticăloșia, netrebnicia și sălbăticia oamenilor biruie curățenia spiritului lor. Depravarea morală are să stăpânească întreaga omenire dacă nu i se va supune voinței lui Dumnezeu.

Fulgerele de afară zguduiră puternic ferestrele clădirii străvechi. Berel îi atenționează pe toți.

— Când mai mult de jumătate din locuitorii pământului i se vor vinde Satanei, Stăpânul întunericului va fi liber!

Urletul care răbufni dinspre Arcada Satanei păru a fi un tunet pentru toți ceilalți, însă Gorman se simțea revigorat. Îi veniră în minte cuvintele prin care avea să-l învingă pe Berel.

— Povestește-le acestor credincioși despre sărăcia pe care o vor îndura de dragul moralității. Despre durerea pe care o vor simți ca răsplată pentru faptele lor cele bune. De ce să-și piardă timpul pentru a face bine, dacă Dumnezeu iartă toate greșelile?

¹⁸Facerea, 1:1. Bereshit bara Elohim et hashamayim ve'et ha'arets

(„La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul“) (n. tr.).

— Pentru că trebuie să-l ajutăm pe Dumnezeu, spuse Berel. Nu există un alt motiv. Satana s-a jucat dintotdeauna cu imaginația omului pentru a-l corupe și pentru a distruge societatea în care trăiește. Se apropie de Gorman și-l privi drept în ochi. Nici tu, nici Satana nu veți câștiga până când Casa lui Israel nu va fi distrusă! Dacă evreii își pierd credința, fundamentele tuturor celorlalte religii se vor prefăce în praf, iar credincioșii vor rătăci, fără o lege după care să se ghideze. Michael și Gabriella au murit pentru salvarea Israelului. Și-au dăruit viața pentru a proteja omenirea.

Capul lui Gorman se înclină pe-o parte și rămase așa. Colțul din dreapta al gurii sale se ridică în sus. Nu mai auzea pe nimeni și nimic în afară de gândurile sale haotice. Dacă avea să câștige astăzi, atunci nu mai putea fi alt motiv pentru care să nu fie numit șef-rabin al întregii Case a lui Israel. Acesta era momentul! Așa trebuie să fi plănuit Satana totul! Cu o vehemență renăscută, își schimbă strategia. Își concentrează ochii negri asupra lui Berel Caspi. Își desfăcu nodul de la cravată, primul nasture de la guler și trase adânc aer în piept printre buzele sale uscate. „Satana! Satana, se rugă el. Acum e momentul nostru! Ajută-mă!“ Închise gura, încheștându-și dinții și se concentra asupra capului lui Berel, vizualizând vasele de sânge care duceau către creier. Cu ochii minții, Gorman văzu arterele care purtau fluidul dătător de viață către creierul lui Berel. Se concentrează asupra celei mai mari dintre ele.

Berel duse mâna la buzunarul său. Luă din săculețul pe care îl pusese Reb Amrusi acolo o mână de praf și-l împrăștie în fața sa, formând un zid invizibil.

Ochii lui Gorman se umflară cât timp acesta se concentrează asupra capului lui Berel. Unda de lumină neagră se izbi de peretele invizibil.

— Priviți! strigă o femeie. Un fulger negru a pătruns în clădire! A lovit între Reb Gorman și Reb Berel!

Fulgerul ricoșă și îl lovi pe Samael Gorman în tâmpla dreaptă. Își duse mâna la ureche și țipă. Lumina neagră lovi din nou zidul invizibil, brăzdându-l de sus până jos, după care se stinse.

Gorman se împletici, dându-se înapoi, cu gura căscată. Se legăna, însă apucă balustrada și-și recăpătă echilibrul. Privind prin fum către Berel, împinse capul în față. Văzându-l, își lăsă umerii în jos, deznădăjduit, își scutură mâinile în aer. Buzele i se mișcau, însă nu se auzea niciun cuvânt.

Berel îl înconjură pe Gorman, adresându-se oamenilor și celor doisprezece consilieri.

— Moise a scos din Egipt șase sute de mii de evrei. După cei patruzeci de ani de călătorie prin deșert, doi îngeri i-au ajutat să treacă cu bine prin Arcada Satanei. Însă acum cincizeci de ani, după ce i-au îndrumat pe cei șase milioane de oameni uciși în Holocaust, cei doi îngeri și-au pierdut credința. De atunci

însă, în ciuda renașterii Statului Israel, idealurile și moravurile evreilor de pe tot cuprinsul pământului s-au uscat și au murit. Poporul lui Israel trebuie să devină iarăși luceafărul tuturor popoarelor. Reb Gorman v-a cerut să vă vindeți sufletele pentru douăzeci de milioane de dolari. Să nu faceți asta! spuse Berel. A sosit vremea ca toate cele șase milioane de suflete care s-au stins în focurile Europei să se reîntoarcă pe acest pământ. Pentru ca acest lucru să fie posibil, fiecare dintre ele va trebui să treacă, pe rând, unul câte unul, pe lângă Satana. E nevoie de doi îngeri care să-i îndrume pe calea cea dreaptă.

Berel se apropie de balustradă, căutându-l din priviri pe Yair Blum. Ochii lor se întâlniră.

— Doar atunci când fiica ta și fiul meu se vor căsători vor putea accepta locul lor în Arcadă pentru a conduce sufletele acestor oameni înapoi acasă. Pentru asta au fost luați de lângă noi copiii noștri. Vocea lui Berel răsună asemenea celei unui profet. Cele șase milioane de suflete vor reaprinde lumina bunăvoinței în Israel! Strălucirea lor serafimică va acoperi lumea, dăruind tuturor oamenilor calea către înțelegere și dreptate!

Șalul de rugăciune al lui Samael Gorman căzu de pe umerii săi pe podea. La colțurile gurii sale strâmbe se adunase salivă, iar dinții de jos mușcau din buza de sus. Se apropie de Berel, cu mâinile întinse în față, parcă dorind să-l sugrume pe bărbatul corpolent. Cei doi stăteau față în față, ochii și mintea lor fiind încleștate într-o luptă pentru supraviețuirea umanității.

Samael Gorman era cuprins de furie, însă tremura în fața lui Berel Caspi, văzând că acesta nu este afectat de puterile Satanei. Gorman își strânse mâinile în pumni, frecându-și ochii, apoi se întoarse și trimise un fulger negru către Sfântul Ari. Raza cea neagră lovi podiumul din fața șef-rabinului, spărgând lemnul de măslin.

— Vreți să vedeți ce înseamnă putere adevărată? strigă Gorman. Se uită la balconul femeilor și deodată o secțiune de cinci metri se rupse.

Femeile începură să țipe și alergară către ieșire. Bărbații se adunară lângă perete, îngrămădindu-se pentru a evita bucățile care cădeau de sus. Secțiunea din balcon căzu zgomotos pe podeaua de marmură.

— Acum pe cine veți urma? strigă Gorman către bărbații care se îngrămădiseră ca să scape, ținând în același timp inima Sfântului Ari. Fulgerul negru izbi pieptul Sfântului Ari, provocând o lumină orbitoare.

Lumina se dizolvă încetșor, iar în scaunul șef-rabinului stătea din nou Yakov Davis. Femeile care coborâseră de la balcon se adunaseră la intrarea în consiliu, privind înăuntru. Samael Gorman se afla în mijlocul dărâmăturilor, cu capul între umeri, cocoșat, brațele atârându-i fără vlagă. Se uită speriat în stânga și-n dreapta.

— Samael Gorman nu mai poate face rău niciunui suflet de-acum înainte, spuse Berel, făcându-le tuturor semn să se apropie de el.

Gorman își auzi numele ca și cum ar fi fost rostit de la o distanță foarte mare. Își frecă ochii și se șterse la gură cu mâneca. Speriat de oamenii care se apropiau de el, îl invocă pe Satana.

— Ajută-mă să le arăt viitorul. Își ridică mâna așa cum făcuse și la cina din casa lui Simon Zaki. Dacă vreți să vedeți viitorul, priviți în palma mea. Asta voi aduce eu pe pământ!

Deasupra pielii transpirate din palma lui Gorman se formă o sferă, iar enoriașii țipară, speriați. Din sferă începu să curgă un râu de foc către ei. Sacoul și pantalonii lui Gorman fură cuprinși de flăcări. Gorman țipă, încercând să scape de înfricoșătoarea bilă de foc pe care o invocase. Se rostogoli la pământ încercând să stingă focul.

La fel de repede pe cât apăruse, focul din palma lui se stinse. Gorman zăcea pe podeaua din marmură în poziția fetusului, fără urme de arsuri. Yakov vru să sară în ajutorul bărbatului care tremura pe podea.

— Stai, spuse Berel. Lasă-l să se ridice singur!

Samael Gorman privi în jur pe sub brațul cu care-și acoperise capul. Se ridică întâi în genunchi, apoi în picioare. Obrajii lui erau roșcovani; în ochi i se putea citi fericirea de care fu cuprins. Își ridică șalul de rugăciune de pe podea, îl scutură de praf și-l puse cu grijă peste umerii săi, prinzând clema de aur cu multă răbdare.

— Distinși colegi, spuse Gorman, întorcându-se către cei doisprezece consilieri de pe podium, această zi a fost una lungă și obositoare. Ca proaspăt numit șef-rabin al acestui mult cinstit Consiliu Rabinic, declar închisă această sedință. Responsabilitățile mele sunt foarte importante și trebuie... Stătu nemișcat, privind în jurul său cu nedumerire. Dând din cap, zâmbi și se întoarse către enoriași. Își desfăcu brațele în laterală și trecu dincolo de porțița zonei destinate consiliului, mergând printre oameni, binecuvântându-i. Se opri, își lăsă capul într-o parte și ascultă. Pe chipul său se întrevăzu un zâmbet angelic. Răspunse unor întrebări pe care nimeni nu le rostise, spunând cuvinte fără noimă.

Oamenii din jurul lui Gorman vorbeau cu voce tare despre ceea ce făcea, însă el nu-i auzea. Cei mai curajoși dintre bărbați îl bătură pe umăr și-i strânsesă mâna, felicitându-l pentru numirea lui ca șef-rabin, însă oftând de milă. Făcură cu toții câțiva pași înapoi, pentru a-i permite lui Gorman să se învârtă, chipul lui trădând sentimentul de teamă care-l cuprinsese. Doar el auzi răcnetul teribil de la Arcada din josul orașului.

Frica de pe chipul lui se transformă într-un zâmbet tâmp, iar Gorman începu să țină mai multe predici în același timp, fiecare din ele cu o voce diferită, toate suprapunându-se.

— Satana se folosește de Samael Gorman pentru a face auzite vocile sufletelor damnite, îi spuse Berel Caspi lui Yakov Davis.

— Judecata lui Dumnezeu e una aspră, spuse Yakov.

— Nu. Privește! Berel îi arătă pe oamenii care îl felicitau pe Samael Gorman. E fericit. Crede că a fost numit sef-rabin al orașului.

— Ce se va întâmpla atunci când va muri?

— Nimic. Sufletul său rătăcește. Nici Raiul și nici Iadul nu-l vor primi. Dacă unul dintre noi l-ar fi judecat, atunci iertarea pe care i-am fi oferit-o noi ar fi dus la distrugerea omenirii.

— Acum am scăpat de asta, nu-i așa?

— Nu încă.

Pristavul oraşului intră în Consiliul Rabinic, rotindu-şi huruitoarea din lemn.

— Rugăciunile de după-amiază, strigă el. Rostiţi-vă rugăciunile de după-amiază. Soarele va apune curând, iar sufletele noastre trebuie să I se roage lui Dumnezeu!

Cei doisprezece membri ai consiliului se ridicară în picioare şi rostiră:

— Ascultaţi-ne cu toţii! Astăzi, în cea de-a cincisprezecea zi din luna lui Av, anul 5759, a fost ales şef-rabinul Sfântului Oraş Safed, Reb Berel Caspi! Dumnezeu să-l binecuvânteze şi să-l îndrume pe noul nostru şef-rabin! Fie ca bunăvoinţa Celui de Sus să se reverse asupra lui. Fie ca rabinul Berel Caspi să fie o binecuvântare pentru Casa lui Israel şi pentru întreaga omenire.

— E vremea să I ne adresăm lui Dumnezeu, spuse Berel, după ce făcu o plecăciune dinaintea consilierilor şi a enoriaşilor. Se îndreptă cu faţa către Ierusalim şi-şi începu rugăciunea. Sfântul Templu are să fie refăcut. Apoi îi vom servi lui Dumnezeu în casa Sa, precum au făcut-o şi strămoşii noştri. Berel rosti cuvintele prin care se începea slujba de seară. Fericiţi sunt cei care locuiesc într-însa...

— Aşa îi vom servi lui Dumnezeu, răspunseră enoriaşii.

Berel oficie slujba de rugăciune. Samael Gorman continua să se plimbe printre cei care îşi rosteau rugăciunile, răspunzând unor întrebări pe care nimeni nu i le adresa, bolborosind cu glasuri diferite în limbi necunoscute.

Yakov Davis închise ochii, rostind cu evlavie rugăciunile sale. Gândurile lui Miriam se întrepătrunseră telepatic cu ale sale. Faptul că Miriam se gândea, rostindu-şi rugăciunile, şi la Yakov, îl bucură pe acesta, înlăturând orice teamă că Satana ar putea născoci alte iluzii.

Yakov închise cartea de rugăciune şi se strecură în mintea lui Miriam.

— Ştii cât de mult te iubesc? întrebă el.

— Ştiu, dragul meu, răspunse ea în ebraica veche. Căci, iată, pe colinele din Galileea o tânără femeie tânjeşte după tine. Inima îi saltă ca o gazelă alergând şi când la tine gândul ei se-opreşte, începe-a tremura.

Yakov îi răspunse în limba în care fuseseră scrise poemele de dragoste ale Regilor David şi Solomon.

— Nu-l necăji pe cel ce într-atât de mult pe tine te iubeşte. Mă voi trezi eu oare în noapte cu cerul înstelat deasupra-mi şi nimeni lângă mine?

— Nicicum, visează-n continuare, iubitul meu, răspunse Miriam. Căci inima îmi fierbe, iubindu-te nespūs.

Trupul lui Yakov se cutremură atunci când răspunse.

— Răsuflarea-ți e precum uleiul parfumat. Cât de mult aș vrea buzele să îți sărut și să-ți primesc mângâierea.

— Iubitul meu, Yakov. De trupul tău mă voi lipi, iar tu cu-al meu te vei putea-mbăta.

— Să ascultăm cântare-aceasta, să sune tamburina și harpa dulce să ne-mbie, unirea noastră să vestească.

— Yakov, iubitele, din adâncul inimii mele-a răsărit cea mai puternică ardoare.

— Scumpa mea Miriam, aș vrea să ne-nâlțim curând.

— Amin! Ultimul cuvânt al rugăciunilor enoriașilor întrerupse gândurile lui Miriam și ale lui Yakov.

Berel Caspi se așează pe locul șef-rabinului.

— Sunt bucuros pentru această primă declamație pe care o voi face. Întoarceți-vă la casele voastre și pregătiți-vă pentru căsătoria lui Michael cu Gabriella.

— Așa să ne ajute Dumnezeu! răspunseră toți cei doisprezece rabini, ridicându-se în picioare.

Yakov își ridică privirea către balcon. Miriam se afla la marginea balconului, acolo de unde căzuse bucata de grilaj, privind-l. Prietenele o strigară, însă ea nu auzi. Nici Yakov nu simți cum îl împing bărbații către ieșire. Amândoi fură luați prin surprindere de mesajul telepatic al lui Berel.

— Mergeți la casa Sfântului Ari și așteptați-mă acolo.

Deasupra vârfului de munte cerul era limpede, iar luna plină strălucea puternic. Aflați la poarta din fața casei Sfântului Ari, Yakov și Miriam priveau către norii de furtună care rupseră orașul de restul lumii. Niciunul nu spuse nimic despre dialogul lor din timpul slujbei de rugăciune.

— E frumoasă grădina aceasta, spuse Yakov.

— Fetele și băieții au lucrat împreună pentru a face curat în grădină și în casă. Miriam îl luă de mână și-l trase după ea pe poartă. Haide, o să-ți arăt cum au redecorat-o.

— Mă așteptam ca balamalele astea vechi să scârțâie, spuse Yakov, urmând-o în sufragerie. De unde ați luat toată mobila asta?

— Oamenii au donat diverse lucruri. Miriam ridică un deget. Însă n-am acceptat decât ceea ce se potri- vea locului și putea fi reparat. Cu toții au fost foarte amabili și au muncit foarte mult. Bătu ușor salteaua canapelei și înfoie o

pernă. Vezi? Toate se potrivesc foarte bine! Draperiile și covorul se îmbină de minune, totul e perfect.

— Și casa miroase a curat. Nu-mi vine să cred că e veche de câteva secole.

— Dacă ai fi intrat aici înainte, ai fi crezut. Băieții au presat semințe de pin și au făcut uleiul cu care au frecat podelele. Au tencuit pereții și i-au vărui, au reparat chiuveta de la bucătărie și dulăpioarele. Fetele au țesut draperiile pe care le-au agățat în geam și au făcut curat peste tot. Miriam deschise un cufăr din lemn de cedru. Aici sunt niște țesături fine și un prosopel brodat pentru pâinea de Sabat. Îl luă de mână pe Yakov și-l conduse în dormitor. Rămaseră în prag, unul lângă celălalt. Cuvertura de pe pat e din zestrea mea, spuse Miriam. Nu-i așa că florile acelea sălbatice umplu camera cu un parfum minunat?

— Te iubesc din toată inima.

Ea-și aplecă pe-o parte capul, presându-și buzele pe gura lui. Yakov răspunse îmbrățișând-o.

— Vei fi a mea de-a pururi?

— Până când moartea ne va despărți, murmură ea.

— Viață lungă să vă dea Domnul și să vă binecuvânteze cu pace și bucurie pe amândoi, spuse bucuros șef-rabinul Berel Caspi din ușa de la intrare.

— Rabine, am vrea să ne căsătorim, spuse Yakov.

Berel se întoarse către cei din spatele său. Treizeci și cinci de Tzaddikim formaseră un semicerc afară, șalurile lor de rugăciune strălucind aurii în lumina lunii. Telepatic, bătrânul Tzaddik îi rugă pe Yakov și pe Miriam să-l aducă pe Berel Caspi către el. Îl escortară până în centrul semicercului.

Bătrânul Tzaddik se apropie de Berel și puse peste umerii acestuia un șal de aur.

— Află că lumea aceasta a fost clădită pe patru piloni: dreptatea, milostenia, Legea și iubirea față de Dumnezeu. Berel Caspi, ai fost ales printre cei treizeci și șase de stâlpi pe care se sprijină omenirea pentru a dobândi îndrumare.

Miriam și Yako văzură cum corpul lui Berel fu cuprins de lumina înțelepciunii care fu absorbită de întreaga lui făptură.

— Ne vom putea căsători curând? întrebă Miriam.

— Unirea voastră este predestinată, aprobă bătrânul. Casa aceasta, care a aparținut pe vremuri Sfântului Ari, va fi acum a voastră. Vă veți păstra puterile dobândite. Acestea vor trece copiilor voștri prin gene, iar studenților prin învățătură.

— Vor crede toți oamenii ceea ce s-a întâmplat aici? întrebă Yakov.

— Câțiva trimiși ai guvernului încearcă să treacă de alunecările de teren care au blocat intrarea în oraș, răspunse bătrânul Tzaddik. Atunci când vor ajunge aici, vor afla toată această poveste. Unii dintre ei o vor lua în râs, alții vor fi

intrigați de ea. În cele din urmă însă nimeni nu se va îndoi de faptul că pe acest vârf de munte omul l-a cunoscut pe Dumnezeu. Cea de-a doua Epocă de Aur a orașului Safed tocmai a început.

Răcnetul care venea dinspre Arcada Satanei îi făcu pe cei doi să privească într-acolo. Când își întoarseră ochii, printre ei nu mai rămăsese decât un singur Tzaddik.

— Pot săruta viitoarea mireasă? întrebă Berel.

Miriam îl îmbrățișă sfioasă pe Berel. El o sărută repede pe ambii obraji.

— Trebuie să ne grăbim, spuse Berel. Miriam, tu vei merge acasă la Reb Yair pentru a te pregăti pentru cele două cununii din această seară. Michael și Gabriella se vor afla lângă voi sub baldachinul mirilor, înainte de toate, Yakov, vei merge împreună cu mine la cimitir pentru a lăsa sufletul Sfântului Ari. Trecerea de unul singur prin Arcada Satanei va fi foarte periculoasă pentru tine.

În drumul lor către Arcada Satanei, Reb Berel și Yakov se despărțiră de Miriam la încrucișarea cu drumul de căruță care ducea către Wadi Amude. Miriam îi urmări cu privirea până când dispărură, apoi începu să urce. Atunci când va veni momentul, va putea, la fel ca Reb Berel, să-și vadă iarăși părinții în Tunelul Dreptei Judecăți? Ce va răspunde la cele două întrebări? se gândea ea.

— Mamă, tată, în noaptea aceasta mă voi căsători, și sunt fericită, dar îmi e și teamă. Cât de mult aș vrea să fiți în viață pentru a fi alături de mine acum. Mi-aduc aminte atât de puține lucruri. Una dintre amintirile mele e despre cât de slabi erați amândoi. Profesorii îmi spuneau că asta se datorează celor întâmplute în lagărele de concentrare. De fiecare dată când cineva bătea la ușă erați foarte speriați. Voi tremurați de frică, iar eu râdeam. Spuneau cu toții că nu vă mai respect când făceam așa. Însă acum vă înțeleg. Îl iubesc mult pe Yakov și aș vrea să-l puteți cunoaște și voi. Și el mă iubește. Voi sunteți mămica și tăticul meu și vă iubesc atât de mult. Vă mulțumesc că mi-ați dat viață pentru a mă putea căsători cu el. Iertați-mă pentru orice necaz pe care vi l-am pricinuit. Dacă mă puteți auzi, vă rog, iertați-mă!

Miriam se împiedică de ceva și-și dădu seama că luminile orașului erau în partea stângă, departe. Unde ajunsese? Dezlipi ceva de pe fusta ei și auzi o bufnitură într-o tufă din apropiere. O creatură uriașă, jumătate om, jumătate animal alergă înspre ea.

— Reb Berel, spuse Yakov, îți mulțumesc că m-ai ajutat să aduc înapoi sufletul Marelui Ari. Faptul că Satana a trebuit să se încline plin de furie și nervi dinaintea ta și a sufletului Marelui Ari a fost un lucru minunat. Sper ca drumul de întoarcere să fie la fel de ușor.

— Nu va fi la fel de ușor pentru tine. Însă nu-ți fie teamă, o să te țin cât mai aproape de mine.

— Reb Berel, cât timp sufletul Sfântului Ari s-a aflat în corpul meu am aflat un lucru care m-a pus pe gânduri. Vorbesc despre dorința lui de a pune capăt credinței.

— Mai degrabă de a transforma-o. Asta pentru că preoții, mullahii și rabinii s-au interpus între om și Dumnezeu. L-au exilat pe Dumnezeu din casele lor de rugăciuni, făcându-L un servitor al omului. Toți se așteaptă din partea lui Dumnezeu să fie ministrul Sănătății și Protecției Sociale. Atunci când rugăciunile

oamenilor se transformă în solicitări care nu au fost satisfăcute, atunci Dumnezeu este învinuit pentru asta.

— Revizuirea organizării religiilor ar duce la anarhie, spuse Yakov.

— Nu m-am gândit niciodată că aş putea fi un anarhist. Mişcările religioase moderne au apărut ca răspuns în urma izolării sale de Dumnezeu. Atunci când oamenii se simt neputincioşi, se ancorează de tot felul de fabricaţii religioase. Aşa se traduce idolatria în zilele noastre. O putem recunoaşte dincolo de fabuloasele şi costisitoare structuri religioase, educaţionale şi artistice care ar trebui să o întărească. Toate aceste noi instituţii încă sunt folosite pentru verificarea şi validarea noilor ritualuri şi teorii.

— Dacă am înţeles eu bine, menirea principală a acestor noi mişcări religioase este aceea de a asigura supravieţuirea, nu preaslăvirea lui Dumnezeu.

— Exact. Pentru a-şi putea continua existenţa, teoriile religiilor moderne oferă făgăduinţa că, îndeplinind fapte bune pe pământ, omul va dobândi viaţa veşnică în Ceruri, precum şi multe alte beneficii. Astfel, rugăciunea şi tradiţiile religioase devin un fel de troc cu Dumnezeu, iar rabinii, preoţii şi mullahii sunt intermediarii acestei afaceri. Să facem multe fapte bune în numele Domnului, căci el ne va răsplăti înzecit. Preoţii de profesie garantează lucrul acesta.

— Mă îndoiesc de faptul că liderii religioşi ar accepta să renunţe la influenţa pe care o exercită.

— Într-adevăr, asta poate fi o problemă, spuse Berel. Vom avea nevoie de ajutor pentru a-i convinge. Vineri după-amiază am primit un telefon, dar am închis, crezând că e o glumă. Apoi, în timpul călătoriei astrale, Reb Amrusi mi-a arătat ce pregătiri se fac pe tot cuprinsul pământului pentru a ne ajuta în lupta împotriva Satanei. Reprezentanţi ai diferitelor religii vor veni în Safed.

— Ce mesaj le vom putea transmite?

— Să iasă din temple, sinagogi, biserici şi moschee. Să predice prin puterea exemplului. Pentru a-şi putea iubi aproapele ca pe sine însuşi, oamenii vor trebui să înveţe mai întâi să se iubească pe ei înşişi. Apoi vor trebui să urmeze exemplul lui Dumnezeu, dăruind fără să aştepte ceva în schimb. Aceste două învăţăături vor umple vidul dogmei religioase. Rugăciunile vor deveni pregătirea pentru fapte, iar faptele vor umple sărăcia de conţinut a ritualurilor.

— Unele religii se ascund în spatele unor tradiţii vechi de mii de ani, au milioane de adepţi şi sunt susţinute de foarte mulţi bani, spuse Yakov. Ba unele dintre ele comandă armate întregi.

— Această bătălie va asigura supravieţuirea omenirii. Tu şi cu Miriam veţi fi printre primii oameni cărora le voi oferi calea către înţelepciune. Veţi părăsi oraşul Safed, împărtăşind lumii cunoştinţele voastre de Cabala.

— Credeam că învățăturile mistice le sunt rezervate doar câtorva dintre oameni.

— Lumea se va schimba în întregime, pentru totdeauna, începând de azi. Cu toții, tineri și bătrâni, bărbați și femei, vor învăța Cabala. O vei preda creștinilor, evreilor, musulmanilor și ateilor. Sfintele cărți ale acestor religii vor fi reinterpretate într-o altă cheie. Astfel va fi cunoscută vrerea lui Dumnezeu.

— E un lucru fascinant! spuse Yakov. Dar când și în ce fel va începe toată această transformare?

— Totul va începe în această noapte, prin înfăptuirea celor două căsătorii. Tu și Miriam, Michael și Gabriella veți fi primii oameni care îi vor învăța pe ceilalți să aibă din nou o relație strânsă cu Dumnezeu. Oamenii vor cunoaște ce au simțit Avraam, Isaac și Iacov atunci când l-au întâlnit pe Dumnezeu. Toți vor avea șansa de a pătrunde în universul în care Iisus, Mahomed ori Confucius au aflat adevărul.

Se apropiau de intrarea Arcadei. Berel privi în sus și văzu că luna de deasupra lor zăcea ținută pe cerul senin. Sub munte, nori negri de ploaie învăluiau Marea Galileei. Bubuitul tunetelor răsună în înaltul muntelui.

— Safed e încă un oraș rupt de lume, spuse Berel. Am o sumbră presimțire că ceva nu e la locul lui.

— Privește, strigă Yakov, nu se mai văd flăcările de sub Arcadă! Alergă către intrare și se uită înăuntru. Un fulger luminează interiorul tunelului. E pustiu! Niciun suflet nu mai așteaptă să intre, nu mai ard flăcările! Satana a dispărut!

— Poate fi o iluzie, spuse Berel. Urmează-mă.

Pregătiți pentru a întâmpina orice pericol, ținându-se de mână, Berel și Yakov trecură pe sub Arcada părăsită.

Ajunși de cealaltă parte, Yakov privi înapoi.

— Încă e pustie. Am pierdut eu puterea de a vedea răul?

— Satana nu se mai află aici, spuse Berel. Acesta e răspunsul la întrebările care m-au frământat de când m-am întors din acea călătorie a sufletului.

— Ar fi trebuit să rămână închis în Arcadă până când... Yakov rămase fără aer. Să fi ajuns prea târziu?

Berel își înclină capul și privi către Wadi Amude.

— Ascultă! Ascultă înăuntru creierului tău! Miriam strigă după ajutor!

— O aud! Yakov se uită împrejur. Dumnezeule, unde o fi?

Berel privi din nou luna parcă înțepenită pe cer și înțelese de-ndată.

— O duce către Amude!

— Satana! strigă Yakov.

— Întoarce-te în Safed! îi ordonă Berel. Trebuie să te ocupi de lucrurile pe care trebuia să le îndeplinească Miriam!

— Trebuie s-o ajut! spuse Yakov.

— Ascultă-mă! Lumina aurie din ochii săi licări. Puterile tale limitate te pun în pericol. Fă așa cum îți spun eu! Eu o voi scăpa! Îl împinse pe Yakov în susul muntelui. Grăbește-te!

Miriam sălta pe umerii bestiei care alerga prin partea întunecată de la baza stâncii Amude, lovind-o cu pumnii și țipând. Simțurile ei rămăseseră la fel de puternice, dar puterea ei era vlăguită de mirosul greu al diavolului. Vedea fapăturile fără chip, acoperite de haine lungi, cu glugă, cum se prosternau dinaintea Satanei. Cântau un cântec sfâșietor, elogiindu-l pe stăpânul lor.

Satana sări pe zidul stâncii, mișcarea aceasta bruscă făcând-o pe Miriam să rămână fără aer. Bestia urcă Amudele ca un păianjen cu picioare copitate și gheare, mușcând din zidul abrupt bucăți de piatră.

Ajuns în vârf, o aruncă pe Miriam peste margine, pe platou. Lovită și speriată, se cuibări la pământ. Fapăturile fără trup, discipolii Satanei, dansau și cântau în ritmul vibrant al tobelor. Stânca Amude se cutremura sub loviturile din picior ale miilor de adepți.

Satan se ridică pe picioarele lui păroase, ca de satir și, dându-și capul pe spate, scoase un răget. Își bătu pieptul în același ritm cu tobele care răsunau încontinuu. Mădularul lui enorm dintre coapsele puternice se umflă cu sânge și spermă roșie fierbinte. Văzând organul pulsând, Miriam țipă.

Satana își mângâie penisul umflat cu ambele mâini, rotindu-l deasupra lui Miriam.

— Fii atentă la ceea ce urmează! Întâi, o să te violez. Apoi o să-ți beau sângele ca să-mi stăpânesc setea. Dar n-o să mori. Arată cu mâna mulțimea în turbare. I-aș dezamăgi pe prietenii mei. Au nevoie de puțină distracție!

Satana o apucă pe Miriam de păr și-i dădu capul pe spate.

— Uită-te la mine!

— Oprește-te, strigă ea. Te rog, oprește-te! Lasă-mă în pace!

Din același loc din care privise în visele sale, de la marginea versantului care dădea către Wadi Amude, Berel urmărea cum ochii cangrenați ai Satanei încercau s-o seducă pe Miriam.

Berel scrâșni din dinți, căutând în mintea și sufletul său o cale prin care să o ajute pe Miriam.

— Nu pot, țipă el. Puterile mele sunt neputincioase în fața Satanei!

Corsajul care strângea trupul lui Miriam atrase ochii lui Berel. Picioarele ei lungi și frumoase se zbăteau neputincioase sub mădularul plin de sânge al Satanei. Satana smulse hainele de pe corpul lui Miriam, expunând privirii lui

Berel goliciunea ei. Bătăile inimii începură să i se întetească. Își simți penisul întărindu-se văzând cum Satana mângâia sânii ei alb-lăptoși.

Berel se cutremură. De când fiul său fusese diagnosticat cu o boală incurabilă, acum doi ani, Berel nu mai poftise trupul Yonei. Dorințele de care uitase atunci se revărsau în sângele lui, înfierbântându-i măruntaiele așa cum niciodată nu i se mai întâmplase.

Miriam privi în sus și-l văzu pe Berel la marginea pantei de deasupra stâncii Amude.

— Tzaddik, ajută-mă!

Prezența lui îi dădu speranțe, iar Miriam îl atacă pe Satana cu toate puterile ei.

Razele aurii din frumoșii ei ochi verzi ricoșau neputincioase din pieptul bestiei. Râzând, îi dădu din nou capul pe spate și trase corpul ei gol între coapsele lui păroase.

— Ajută-mă! țipă ea.

Berel privea nemișcat, năpădit de senzațiile pe care le stârneau cruzimea bestiei, frumusețea trupului gol și dorințele sale imposibil de stăpânit. Între frumoasele coapse albe ale lui Miriam, Berel văzu triumphiul de păr pubian roșcat. Țipetele ei răsunau până la baza stâncii, propagate pe munții care înconjurau locul.

Satana se întoarce și rânji către Berel, deschi- zându-și larg ochii. Corpul lui Berel fu înconjurat de fulgere negre, care pocneau asurzitor în jurul său. Dintre buzele uscate ale Satanei sâsâi o limbă ca de șarpe, scuipând flăcări.

Berel își mișcă mâinile pentru a îndepărta fulgerele, iar focul cel negru se stinse. Mădularul Satanei se fleșcăi, în timp ce organul dintre coapsele lui Berel deveni tot mai tare. Se vedea pe sine însuși din perspectiva unui străin, dându-și seama că ceea ce se întâmpla nu era bine, însă calculându-și acțiunile fără cale de întoarcere. Se văzu pe platoul din vârful stâncii, examinând cu atenție goliciunea lui Miriam. Începu să se dezbrace.

— Rabine, strigă Miriam, ce faci? îmbracă-te și ia-mă de aici!

Berel o auzi. Știa că minte atunci când îi spuse:

— Putem pune capăt tuturor relelor de pe pământ, Miriam. Satana s-a folosit de toate puterile sale împotriva mea și a dat greș! E vulnerabil! Am nevoie de energia ta sexuală pentru a-l uide pentru totdeauna!

— Rabine, vorbești aiurea. Raționează! Te implor!

Satana se transformă din satirul copitat de mai devreme într-un domn chel, care zâmbea angelic, și-i făcu cu ochiul lui Miriam. Ea se cutremură de frică, înțelegând cum reușise să-l păcălească pe Tzaddikul orașului Safed să creadă asta.

Berel Caspi își privi mădularul pulsând energic de sub burta lui mare și păroasă și se lăsă peste Miriam. Simțind sub corpul său sânii presați ai lui Miriam, Berel mângâia frenetic corpul ei, lăsând să-i curgă balele pe umerii goi. Focul din măruntaiele lui deveni la fel de fierbinte ca lava. Cei doi ani de-a lungul cărora își stăpânise orice dorință îl făcură să tremure, pofta carnală îi inundă fiecare celulă, electrizând fiecare nerv, estompând orice alt gând. Vulcanul dinăuntrul său era gata să erupă.

Țipetele și înverșunarea cu care se lupta Miriam îl făcu s-o poftască și mai mult. Împinse cu și mai multă forță, în încercarea de a străpunge himenul. Miriam îi zgârie fața și umerii cu unghiile, iar Berel reuși s-o penetreze, împingându-și penisul adânc în ea, bucurându-se de durerea pe care i-o pricinuia. Se forță tot mai mult, împingând iară și iară, până când trupul lui Miriam se făcu moale sub el.

Berel își dădu capul pe spate și urlă la luna imobilă. Ejaculă, sperma lui fierbinte țâșnind afară din vaginul ei, amestecându-se cu sângele de pe coapse. Se prăbuși peste Miriam, iar ea își trase răsuflarea.

Satana îl apucă pe Berel de păr și-l trase de cap. Privi ochii fără viață și nepăsători ai rabinului, apoi spuse:

— Mă amuză nespus nemernicii cu față palidă care pretind că sunt oamenii lui Dumnezeu. A trebuit să pun la cale planul acesta mult mai multă vreme decât crezi. Însă au meritat toate eforturile mele, iată un alt Tzaddik căzând în dizgrație.

Printre lacrimi, Miriam văzu cum lumina înțelegerii a ceea ce făcuse începu să lumineze ochii lui Berel, făcându-l să simtă rușinea. Se chinui din răspuțeri să-l dea de pe ea, apoi se ridică în genunchi și-l lovi cu pumnii. Ridicându-se în picioare, îl lovi în continuare, încercând să-l împingă către marginea platoului.

— Tzaddik, ești un mincinos violator! Ar fi trebuit să mă căsătoresc în această noapte!

Îl împinse pe Berel de umeri pentru a-l rostogoli peste margine.

— Stai! strigă Satana, trăgând-o pe Miriam departe de Berel. Îi dădu haina cea lungă a rabinului. Acoperă-ți goliciunea.

Miriam înhăță haina și o trase peste ea.

— Ce șiretlicuri mai pregătești? De ce vrei să-l salvezi?

Berel se încovrigă, băgându-și capul între genunchi, plângând și cerând iertare.

— Nu-i vrei sufletul? Întrebă Miriam. Dumnezeu știe acum că merită să treacă de partea ta!

— La un moment dat, toți merită lucrul acesta, răspunse calm Satana. Însă sufletul lui Berel Caspi nu poate fi al meu. Îi folosește lui Dumnezeu, pentru a-și duce la bun sfârșit planul.

— Dar tu ești Satana! Tu ar trebui să lucrezi împotriva lui Dumnezeu!

— Eu sunt un umil servitor al Domnului. Unul chiar mai bun decât rabinul acesta. Prin mine, Dumnezeu pune la încercare omul. Nu pot distruge Binele, iar nici Berel Caspi nu va putea pune capăt Răului. Dumnezeu are nevoie de amândoi. Satana strânse hainele lui

Berel și i le aruncă. Grăsanul ăsta și cu mine suntem amândoi necesari pentru ca omul să aibă în continuare posibilitatea de a alege pentru sine însuși.

Miriam strânse haina mai bine în jurul ei.

— Nu-mi pot da seama când spui adevărul.

— Tot ce se întâmplă are un scop stabilit dinainte de divinitate, răspunse Satana.

— Dar m-a violat! A făcut ceea ce ai fi făcut tu!

— Nu chiar. Satana râse ușor, iar obrăjorii lui rozalii se făcură pufoși sub ochii săi albaștri și veseli. Eu ți-aș fi băut sângele și prietenii mei de jos te-ar fi făcut bucățele. Probabil ar fi apucat să-ți mănânce inima încă pulsând în corpul acela frumos al tău. Berel, în schimb, a fost în permanență sub controlul meu. Am plănuit asta cu multă vreme în urmă.

— Ce fel de Dumnezeu e acela care-ți îngăduie să faci așa ceva?

— Cel Atotputernic a poruncit-o, spuse Satana. Să nu crezi că Răul nu este un lucru bun. Răul este locul de întâlnire a pasiunii și imaginației. Pentru a se motiva pe sine însuși, omul are nevoie de pasiune. Iar pentru a-și guverna imaginația, se folosește de Legea lui Dumnezeu. Oamenii într-atât de măreți precum Berel Caspi sunt dominați de pasiune. Acesta e lucrul care îi împinge să depășească munții ridicați în calea lor de ura și amărăciunea din inimile oamenilor, pentru a-i ajuta pe aceștia.

— De ce am fost și eu parte a planului tău? Întrebă Miriam.

— Berel trebuia să înțeleagă faptul că omul e imperfect. Ultimul test al unui Tzaddik îl învață să fie umil. Pentru tot restul vieții sale, va ști că Satana se poate furișa în oricare suflet.

Berel era zguduit de hohote de plâns, încercând să se îmbrace. Văzând că Miriam îl privește, își acoperi fața și gemu de tristețe.

— Nu voi putea fi iertat niciodată! Ia-mi sufletul, Satană!

— Nu încă, răspunse Satana. Nu-mi vor permite ei.

Platoul Wadi de la poalele stâncii se umplu de o lumină aurie. Miriam privi luna plină, însă își dădu seama că venea dinspre panta de deasupra stâncii.

Crescu, din ce în ce mai puternică. Făpturile fără chip din hoarda Satanei fugeau de lumină.

Deasupra, la marginea crestei, apărură cei treizeci și cinci de Tzaddikim, stând umăr lângă umăr.

— Berel Caspi, strigă cel mai bătrân Tzaddik. Alătură-te nouă.

Berel își ridică mâinile deasupra capului și se târî în genunchi. Își îngropă fața și barba în praf, ascun- zându-și rușinea. Satana și Miriam îl apucară pe Berel de brațe, ridicându-l în picioare.

Bărbatul uriaș stătea în picioare cu capul plecat și umerii lăsați, plângând în hohote.

— Lăsați-mă să mor. Nu mai merit să trăiesc.

— Abia acum ești pregătit să conduci Israelul și să schimbi viitorul lumii, spuse bătrânul Tzaddik.

— Nu sunt cu nimic mai bun decât el! spuse Berel, arătându-l pe Satana.

— Nimeni nu-l poate supune. El e pură pasiune. Singurul lucru pe care putem face este să redirectionăm pasiunea pe care o insuflă oamenilor către perfecționarea lor.

Între cei treizeci și cinci de sfinți bărbați ai dreptății se făcu loc pentru Berel și Miriam, care fură ridicați până acolo.

Miriam îl privi pe bărbatul cu față angelică din vârful stâncii Amude.

— Dacă nu ne este permis să-l ucidem pe Satana, atunci cum îl vom putea împiedica să stăpânească întreaga omenire? Întrebă ea.

— Doar întoarcerea omului în împărăția Cerului poate asta.

— Imposibil, strigă Satana. Omul nu-și va putea iubi aproapele ca pe sine însuși niciodată. Toți știu că lăcomia, pofta trupească și ura sunt parte a sufletului lor. Cine poate, în afară de Dumnezeu, să dăruiască fără a se aștepta să primească ceva în schimb? Chiar și cel mai pur dintre suflete vrea să fie preaslăvit, se bucură de sentimentul născut din acțiunile sale de caritate și-și pregătește în secret răspunsurile la cele două întrebări de la intrarea în Tunelul Judecății. Ceea ce vrea Dumnezeu îi este imposibil omului să îndeplinească. În cele din urmă, toți vin la Satana.

— Însă nu vor mai veni niciodată la Amude, rosti pe un ton declamator bătrânul Tzaddik.

Făpturile de la baza stâncii începură să se dizolve văzând cum luna își reia drumul pe cerul nopții. Berel își ridică privirea din pământ și se mișcă în același timp cu ceilalți Tzaddikim către marginea prăpastiei. Își ridică mâinile, iar din palmele tuturor celor treizeci și șase de sfinți se născură raze de lumină care lovira baza stâncii Amude.

Vechea stâncă a diavolului începu să crape. Satana începu să țopăie furios. Ochii i se bulbucară, mușchii se umflară, rupându-i hainele. Clătinându-se odată cu stânca imensă ce se prăbușea, Satana începu să blesteme, scuipând foc. Uriașa piatră se rupse, prăbușindu-se cu zgomot asurzitor peste făpturile fără chip de pe platou.

— Aveți nevoie de mine! strigă Satana din norul de praf care se ridică în urma prăbușirii stâncii.

Miriam fu trecută de un fior și își strânse și mai tare în jurul ei haina lui Berel.

— Trebuie să înțelegi, îi spuse bătrânul Tzaddik. Imboldul malefic nu e neapărat rău, iar cel benefic nu îi este opusul. Amândouă îi sunt necesare omului pentru a progresa. Îl arată pe Berel, făcându-l pe acesta să rămână nemișcat. Satana s-a folosit de imaginația lui Berel pentru a-l înșela. Atunci când Adam și Eva au mușcat din fructul pomului interzis au primit imaginația. Acela a fost momentul în care omul a devenit asemenea lui Dumnezeu, însă n-a fost pregătit pentru stăpânirea noilor sale puteri imaginative. N-a putut să controleze pasiunea care s-a născut din asta. Berel a trebuit să sufere pentru a înțelege lucrul acesta. Doar acum va putea dezvălui secretele Cabalei care-i vor permite omului să se apropie de Dumnezeu prin adevăr.

— Dar eu? întrebă Miriam. Îl urăsc pentru ceea ce mi-a făcut! Cum mă voi putea urca în patul nupțial cu Yakov?

— Nu-l poți învinui pe Berel pentru ceva ce nici măcar nu s-a întâmplat. Violul acesta a fost născocit de Satana. Ești încă virgină.

Miriam își palpă sânii. Nu o mai dureau. Rușinea dintre coapsele ei și din inimă îi pierise. Dădu din cap, înțelegând ceea ce se întâmplase. Însă Berel Caspi era la fel de răvășit, îndurerat și cu inima frântă.

— Dar Reb Berel? întrebă ea.

— Pentru el, la fel ca și pentru toți ceilalți Tzaddi- kim, căderea în păcat va fi ținută minte pentru totdeauna, răspunse bătrânul Tzaddik. Își va aminti fiecare detaliu a ceea ce a născocit Satana ca și cum s-ar fi întâmplat cu adevărat, și așa va fi cât timp va trăi pe pământ.

— A fost unul dintre cele mai afectuoase persoane pe care le-am cunoscut vreodată. De ce trebuie să sufere?

— Pentru a aduce salvarea omenirii. Berel Caspi nu ar fi putut să-și asume rolul de Tzaddik dacă nu ar fi cunoscut el însuși umilirea. Acum, când îi va judeca pe ceilalți, va înțelege cât de puternică a fost pasiunea care i-a împins către faptă și va putea să se arate milostiv față de aceștia. Numai în acest fel se va putea apropia omul de Dumnezeu.

Miriam fu gata să-și încline capul, acceptând explicațiile bătrânului Tzaddik, însă ezită. Cunoașterea pe care o dobândise o determină să-și satisfacă curiozitatea.

— De ce? De ce? Te rog, spune-mi ce căutăm aici. Care este rostul nostru pe pământ?

— Dumnezeu l-a creat pe om după chipul și asemănarea sa, acum câteva mii de ani. Acum, omul a ajuns la vârsta la care va începe să devină asemenea lui Dumnezeu. Marele Tzaddik arată cerul înstelat. Într-o zi, copiii noștri vor pleca de pe acest pământ ca urmare a descoperirilor științifice și vor continua procesul creației departe de lumea noastră. Abia atunci va fi omul asemenea lui Dumnezeu. Bătrânul Tzaddik își mângâie barba. E timpul să te pregătești pentru căsătoria ta. Nu-ți vei mai aduce aminte nimic din ceea ce s-a întâmplat aici, căci a fost doar imaginație. Își înălță ambele mâini deasupra capului lui Miriam și se rugă. Binecuvântează, Doamne, pre robul tău, și veghează asupra ei așa cum ai vegheat și asupra soțiilor lui Avraam, Isaac și Iacov – Sarah, Rebecca, Rachel și Leah. Acum du-te.

Miriam se trezi în fața Seminarului. Alergă iute către camera ei.

— Reb Berel, spuse bătrânul Tzaddik, elibe- rându-l din transă. Trebuie să-ți spunem câteva lucruri în legătură cu misiunea ta pe-acest pământ.

Aflându-se în bucătăria lor, Yona Caspi își privea soțul cu atenție. Deși nu putea să vadă aura care-l înconjura ori șalul auriu de pe umerii lui, știa că ceva se schimbaseră la el. Își plimbă degetele de-a lungul ridurilor de pe chipul lui, riduri care nici măcar nu fuseseră acolo mai înainte. Adânc în ochii lui văzu și mai multă amărăciune. Îl încheie la costum și-i aranjă reverele.

— Te iubesc și mai mult decât te iubeam atunci când ne-am căsătorit, spuse ea.

Berel se simți răpus de sentimentul de vinovăție. Ar fi vrut să-și mărturisească păcatul, însă îi fusese interzis lucrul acesta. Ținându-și soția la distanță de un braț, îi privea ochii. Văzu iubirea pe care i-o purta Yona, rana adâncă și dureroasă pe care a lăsat-o moartea fiului lor și un alt sentiment pe care nu-l mai văzuse niciodată – frica. Se învinovăți pe el însuși pentru existența acestui nou sentiment. Oare își dăduse seama Yona de păcatul pe care-l săvârșise el? Nu reușise să o protejeze de suferința pe care i-o pricinuiseră moartea lui Michael, iar acum o înșelase și-l trădase chiar și pe Dumnezeu. Corpul lui mare începu să tremure.

— Yona, spuse el, ești atât de bună și de frumoasă. Nu voi putea înțelege niciodată de ce mi-a binecuvântat Dumnezeu viața dăruindu-mi-te.

Yona îl bătu ușor pe burtă și-l îmbrățișă, bucuroasă să-l audă vorbind pentru prima oară după ce se întorsese acasă abătut și cu hainele murdare.

— Berel, Berel, ursulețul meu mare și tandru. Trimisesem pețitoarea acasă la ai tăi cu instrucțiuni precise: să mi te aducă pe tine, tânărul și genialul rabin Caspi. Îl strânse puțin mai tare.

Simțindu-i căldura, Berel o îmbrățișă într-atât de tare, încât aproape o sufocă. Cât de nemernic și de prost se credea. Un bătrân gras și desfrânat! În doar câteva clipe de pofță trupească de nestăpânit, năruise viețile tuturor.

— Însă eu nu te doream doar pentru că erai chipeș, adăugă Yona. Se ridică pe vârfurile picioarelor și-l sărută cu tandrețe. Ești una dintre cele mai frumoase ființe pe care le-am cunoscut vreodată și-i mulțumesc lui Dumnezeu că ești al meu. Ochii îi lăcrimară. Își așază capul pe pieptul lui și începu să plângă. Însă tot nu reușesc să înțeleg de ce a trebuit Michael să sufere într-atât și să moară.

Berel își îmbrățișă soția. Yona îi auzea bătaile puternice ale inimii și vocea plină de durere care răsună în interiorul lui.

— Suferința e cea care protejează sufletul. Rolul ei este de a ne reaminti că suntem muritori. Își asculta singur cuvintele, cu toate că nu reușeau să ridice apăsarea din inima sa. Fără durere, suferință și moarte, omul ar putea crede că este Dumnezeu. Și ar deveni Satana. Toate trăirile astea sunt învățături pe care sufletul nemuritor le află de-a lungul călătoriei sale.

— Întotdeauna m-am gândit la moarte ca la un vrăjmaș, spuse Yona. Spitalul Safed și Institutul Oncologic de Cercetare sunt armele cu care lupt.

— Faptul că le mai oferi câteva zile celor bolnavi, îi permite sufletului lor să se perfecționeze. Unii dintre noi, precum Michael sau Gabriella, care au murit de tineri, n-au avut nevoie decât de câteva zile pentru a face câteva corecții infime sufletelor lor. Atunci când acestea devin perfecte, trec la un nivel de existență superior.

— Atunci de ce sunt atât de tristă? Yona își întinse brațul și atinse chipul soțului ei. Iar tu de ce arăți atât de... de...

Patetic, se gândi Berel. Pentru că nu merita nici măcar disprețul ei. Violase o fată care îi fusese ca o fiică. Berel își desfăcu încet brațele și luă șalul de rugăciune al lui Reb Amrusi. Îl puse peste capul său, acoperindu-și fața.

— Cei pe care îi jelim, plâng și ei pentru noi. Cei răposați trec într-o altă lume. Moartea lor ne pare nefirească. Toți părinții care-și înmormântează copiii cred asta.

— Sunt o mamă fără copil, plânse Yona. Fiul nostru iubea viața și ne-a părăsit prea devreme. Dar spui că sufletul lui se va întoarce din lumea de dincolo pentru căsătoria sa. Vreau să cred că așa va fi. Vreau să-l văd, deși mă înfricoșează nespul.

— Ai să vezi că prezența lui te va bucura, Yona.

— Încerc să-mi amintesc cum arăta Michael atunci când era sănătos, însă nu-mi aduc aminte decât de trupul lui răvășit de cancer. Mi-e frică de felul în care va arăta diseară.

— Să nu-ți fie. Nu vei vedea decât sufletul lui. Ai încredere. Aceasta este vrerea lui Dumnezeu.

Cei doi se îmbrățișară strâns.

— Doamnă Caspi, rosti Yakov din dormitor. Ați putea să-mi spuneți dacă haina aceasta mi se potrivește?

— Vin îndată, strigă Yona. Sărută obrazul bărbos al lui Berel, apoi îi șopti: I-am dat lui Yakov costumul de mire al lui Michael. Ar putea să poarte și șalul de rugăciune al fiului nostru?

— E într-un sertar de la biroul meu, spuse Berel, înfricoșat de tremurul care părea să-l cuprindă. Cum avea s-o privească pe Miriam?

— Nu-și mai aduce aminte de incident, și n-a mai rămas nicio urmă pe corpul ei, îi spuse telepatic Micul Yossi. Doar tu îți mai aduci aminte ce s-a întâmplat.

— Cum îi voi putea iubi pe ceilalți dacă nu mă pot iubi pe mine însumi? întrebă Berel.

— Acesta este lucrul cu care ai fost însărcinat. Să afli tu, apoi să-i înveți și pe ceilalți.

— Stelele-nsoțesc luna în al ei drum ceresc, rosti pristavul orașului. Veniți, locuitori ai orașului Safed, sărbătoriți bucuroși cele două căsătorii. Binecuvântat fie Domnul, căci milostiv este El.

Lumina argintie se reflecta tremurândă de pe suprafața pietrelor spălate de ploaie. Vârful muntelui părea că plutește deasupra norilor pufoși care înconjurau orașul. Vântul încetase, iar aerul deveni proaspăt, ca de mătase.

De pe cele patru străzi principale care dădeau în Piața Sabat se apropiau lumânările aprinse ale celor care fredonau cântecul vechi de câteva secole prin care însoțeau mirii către baldachinul de nuntă.

Berel o sărută pe Yona, apoi ieșiră împreună din casă. Ea își aprinse lumânarea de la a lui. Se luară de mână și porniră către sinagogă, pe drumul pietruit. În spatele lor se strângeau alți oameni, urmându-i.

Yair și Ester Blum, Miriam și fetele de la Seminar, Yakov și băieții de la Școala Yeshiva se apropiau din direcții diferite. Linia melodică a cântecului devenea tot mai limpede și se auzea tot mai tare pe măsură ce oamenii ajungeau la intrarea în Piața Sabat, așteptând.

Rochia de satin, de un alb imaculat, pe care o purta Miriam, se evaza de la mijlocul ei subțirel, reflectând razele argintii ale lunii. Chipul îi era acoperit de un frumos vâl dantelat, vâl care ascundea și mare parte din părul care se revărsa peste umeri. În jurul ei, fetele de la Seminar se vedeau ca niște fluturi multicolori, roind în jurul unei porumbițe minunat de albe.

Yakov, îmbrăcând elegantul costum negru și cravata lui Michael, se afla printre băieții de la Yeshiva. Se uită către cer, văzând două stele strălucitoare, câte una de fiecare parte a lunii.

Micul Yossi urcă treptele de la intrarea în Marea Sinagogă, apoi se întoarse cu fața către mulțimea adunată în Piață. Doar Berel, Yakov și Miriam puteau vedea aura înțelepciunii din jurul capului său, în timp ce acesta rosti începutul rugăciunii:

— Aproapele nostru, Doamne, milostive, ascultă ruga robilor tăi, care-ți dau ție ascultare.

Lumina celor două stele se intensifică atunci când mulțimea răspunse începutului de rugăciune.

— Binecuvântează, Doamne, pe robii tăi, care-Ți îndeplinesc vrerea, cu agerimea gazelei. Dragostea Ta e mai dulce pentru noi decât orice nectar. Mărire,

Ție, Dumnezeu cel adevărat, Dumnezeu cel bun, Lumina acestui pământ. Sufltele noastre caută iubirea Ta. Arată-ne nouă calea cea dreaptă. Fie ca vrerea Ta să ne întărească pe noi, sufltele noastre să fie curățite, iar noi Îți vom servi Ție, și acum și pururi și în vecii vecilor.

Cele două stele luminară tot mai puternic, iar oamenii își acoperiră fața. Când își luară mâinile din fața ochilor, văzură făpturile diafane care se materializaseră între Berel și Yona și între Yair și Ester. Apărând înalt, chipeș și bine făcut, așa cum arăta fiul lui Berel și al Yonei de dinainte de a se îmbolnăvi, Michael își îmbrățișă mama. Berel îi îmbrățișă pe amândoi, plângând.

Ester privea cu dragoste imaginea fiicei sale, apoi o îmbrățișă.

— Gabi! Cât de mult m-am rugat, cât de mult L-am implorat pe Dumnezeu să mă lase să te iau în brațe încă o dată și să-ți spun cât de mult te iubesc.

Yair Blum își ascunse fața în umărul fiicei sale, plângând.

Linșteea care se așternu în Piața Sabat fu întreruptă de un răget care îi făcu pe toți să-și întoarcă privirea către Arcada Satanei. Însă zgomotul venea dinspre drumul către spital, devenind tot mai puternic pe măsură ce autocamioanele acoperite cu prelată, purtând emblema soldaților de frontieră, intrară pe strada principală. Oamenii se dădură deoparte, lăsând camioanele să treacă. Vehiculele opriră în formațiune militară la marginea Pieței Sabat.

— I-am adus pe cei două sute de foști studenți ai orașului care au primit invitații de nuntă, anunță un ofițer care purta o beretă roșie de parașutist. Am ajuns la timp?

— Desigur! ieși în față primarul Mazuz, zâmbind larg. Cum ați reușit să ajungeți?

— Era cât pe ce să n-ajungem, răspunse ofițerul. O coloană întinsă pe jumătate de cale către Tiberias încearcă să intre în oraș. Așteaptă CBS, CNN, ABC, NBC și tot felul de care de televiziune din Europa, Asia, India și Australia. Am rămas în afara orașului, blocați de alunecările de teren vreme de câteva ore bune. Apoi am primit ordin să iau patru bărbați de la micuțul aeroport din Makhanayim. La întoarcere, soldații mei au recunoscut un bătrân de aici, din oraș, căruia îi spuneau Reb Amrusi. El ne-a condus printr-un tunel despre care nici nu știam că există. Și, iată-ne c-am ajuns!

— Aici și trebuie să fiți, răsă primarul. Să înceapă cele două ceremonii!

Întorcându-se iute către spatele autocamioanelor, ofițerul își făcu mâinile pâlne, ducându-le la gură, și strigă:

— Grăniceri ai Israelului! Pregătiți-vă să debarcați! Coborâți și primiți mirii și miresele în chip de recruți printre rândurile voastre!

O sută de tineri soldați purtând berete roșii și cizme bine lustruite coborâră din autocamioane. Chipurile lor radiau de bucurie, iar ochii le străluceau. Formară o

coloană de câte doi oameni, înaintând către Piața Sabat. Drepti ca brazii, se încolonară ca niște statui de bronz cu fața către cei doi miri: sufletul lui Michael Caspi, aflat între părinții lui, și Yakov, înconjurat de studenții de la Yeshiva.

Din celelalte autocamioane coborâră două coloane de tinere femei, cu beretele roșii așezate ștregărește pe cap. Înaintară în marș către Piață, cu spatele drept, mișcându-și brațele în același timp, în vreme ce fustele foșneau în ritmul pașilor. Trupurile lor zvelte se opriră la semnalul ofițerului, femeile ridicându-și bărbia în momentul în care se întoarseră către cele două mirese.

Cele două linii de tineri soldați își împreună mâinile, așezându-și palmele pe umerii celor din laterală, și călcară apăsător în fața lor, retrăgându-și piciorul imediat. Apoi bătură piciorul stâng în față și-napoi. Ghetele lor de război trosneau, lovind caldarâmul într-un ritm cadențat care făcu ca bătăile inimilor să se iuțească.

Cele două linii de parașutiști se mișcau înainte și-napoi în fața mirilor. Tinerele femei își înlănțuiră și ele brațele, formând două linii, și dansară în același ritm dinaintea mireselelor.

Cei o sută de bărbați cu voci puternice începură să fredoneze cântecul de preaslăvire al Regelui David, fiind curând însoțiți de vocile dulci ale femeilor.

*Bucurați-vă, fii ai lui Israel,
Fiți veseli pe pământul vostru.
Acelora carepreaslăvesc Cuvântul lui Dumnezeu,
Viață lungă și bucurie să li se dea în Casa lui Israel.
Cel Atotputernic ne-a dat în stăpânire pământul Său.
La granițele lui i-am pus soldați,
Zi și noapte să vegheze.
Să n-aveți frică, robii mei.
Cu ochii voștri împrejur priviți
Vedeți pe cei ce s-au adunat
Căci oamenii aceștia îi poartă pe cei drepti.
Urmașii lor vor fi Tzaddikim!*

Fetele de la Seminar și tinerele femei din armată o însoțiră pe Miriam către Gabriella. Cele două mirese se îmbrățișară plângând.

Grănicerii și băieții de la Yeshiva îl escortară pe Yakov până la Michael. Cei doi miri se strânsă în brațe bărbătește.

Aplauzele îi făcură pe toți să se întoarcă spre tinerele femei care cântau despre drumul lui Rut prin țărâna lui Booz¹⁹. Femeile își împreunară brațele, dansând în două linii, care plecară din centrul pieței, ajungând până la tinerii bărbați. Apropiindu-se tot mai mult și mai mult, cu pletele fluturând, fetele aruncau ocheade provocatoare cu ochii lor fără de-astâmpăr. Dansară către locul din care plecaseră, în capătul opus al pieței, și rămaseră pe loc, așteptând.

Tinerii bărbați acceptară provocarea femeilor și avansară cu toții, cântând și bătând din picioare în ritmul muzicii. Ajungând în centrul pieței, se opriră.

Se auziră vocile pline de emoție ale femeilor, strigând:

— Eu vreau să stau în fața lui Noam.

— Eu stau în fața lui Ron.

Cele patru sute de fete, așezate acum pe patru rânduri, avansau către centrul pieței, fiecare căutându-și bărbatul ales.

— Berel, spuse Yona, dansul între băieți și fete, precum și pețitul, sunt lucruri interzise.

— Tradițiile noastre se vor schimba cât de curând, răspunse Berel, bătând ușor palma soției sale. Îl arătă cu capul pe Yossi care, aflat pe treptele de la intrarea în Marea Sinagogă, scria de zor într-un carnețel. Scrise numele pentru pețitori. Unul dintre scopurile acestei seri este stabilirea unor perechi deosebite.

— Tu i-ai hotărât? întrebă Yona.

Berel arătă către Ceruri și zâmbi.

— Dumneavoastră sunteți Reb Berel Caspi? întrebă tânărul ofițer de armată.

— Da, eu sunt.

— Ați putea să mă însoțiți pentru a putea vorbi în particular?

Berel îl urmă pe ofițer departe de piață, intrând pe o stradă lăturalnică.

— Domnule, am primit ordin pe care nu trebuie să le auziți decât dumneavoastră.

— Din partea cui?

— Din partea Mossadului. Vă rog să vă întoarceți, vi-i voi prezenta pe cardinalul Andalucci, de la Vatican, arhiereul Holland, din partea Bisericii Anglicane...

— Salaam Alekhem, spuse Berel în arabă. Dumneavoastră sunteți Ahmed Hussein.

Cei doi bărbați făcură o plecăciune unul în fața celuilalt.

— Iar eu sunt secretarul general al Națiunilor Unite, spuse cel de-al patrulea bărbat. Am venit pentru a vă oferi ajutorul nostru în această bătălie.

— Trebuie să mă întorc la oamenii mei, spuse ofițerul israelian.

¹⁹Biblia, Cartea Rut (n. tr.).

— Am sosit la timp? întrebă cardinalul.

— Pentru căsătorie, da, răspunse Berel. Haideți, per- miteți-mi să vă fac cunoștință cu soția mea.

— Am prefera să nu ieșim în evidență, rosti arhiereul, râzând. Ni s-a spus că arătăm ca niște bătrâni rezerviști israelieni în uniformele acestea mototolite.

— Cu toții în afară de prinț, spuse Berel. El ar arăta elegant și-ntr-un sac. Iar dumneavoastră, domnule secretar general, s-ar putea să deveniți unul dintre cei cu credință în Dumnezeu după căsătoria morților. Dacă-mi permiteți, aș vrea să mă întorc la ceremonia celor patru miri. Se duse lângă Yona.

Yona arătă pe cineva situat în partea cealaltă a pieței.

— Berel, cine e bărbatul acela simpatic și chel de lângă rabinul Gorman?

Berel se uită către locul indicat de Yona și întâlnește ochii Satanei. Bărbatul cel mic de statură ridică din sprâncene, își înclină capul înspre Miriam și făcu cu ochiul.

Genunchii lui Berel se înmuieră pe dată.

— Doamne, Dumnezeule cel Atotputernic, Te rog nu-l lăsa să facă cunoscute păcatele mele!

Sunetul produs de cornul de berbec răsună puternic, iar Satana fu purtat înspre exterior de dansatori. Îi zâmbi cu înțeles lui Berel. Vocea lui sâsâi la urechea noului Tzaddik.

— Ai pierdut deja. Numai Berel văzu limba ca de șarpe care ieși printre buzele zâmbitoare. Cornul de berbec răsună din nou. Eu sunt responsabil pentru înfrățirea protestanților, catolicilor și musulmanilor cu evreii. Tu ce-ai făcut ca să aduci pacea pe pământ?

Cornul de berbec vui pentru a treia oară, iar Prințul Mincinoșilor dispăru.

Micul Yossi lăsă în jos anticul corn și anunță:

— A sosit timpul pentru îndeplinirea ceremoniei. Deschise ușile Marii Sinagogi cu ambele mâini.

Yona aranjă puțin șalul de rugăciune al lui Reb Amrusi care acum acoperea umerii lați ai lui Berel. Îl ridică peste capul lui, acoperindu-i fața.

— Binecuvântează-mă, Doamne. Lasă-mă să mă apropii de Tine prin adevăr, căci prin adevăr Îți voi servi Ție.

Bărbații și femeile intrară în sinagogă pe două rânduri, femeile de partea dreaptă, bărbații de partea stângă a amvonului. Berel și Yair îi însoțiră pe Michael și pe Yakov către estrada din centru. Miriam și Gabriella fură aduse în centru de Yona și Ester.

O mie de voci cântară împreună.

Domnul fie cu voi, îngeri ai lui, îngeri ai Cerului,

*Trimiși de Regele Regilor,
Cel Sfânt, binecuvântat fie El.
Veniți, îngeri ai păcii.*

Miresele înconjură mirii de șapte ori, însoțite de cele două mame, în timp ce bărbații cântau cele șapte binecuvântări. Șef-rabinul Berel Caspi nu se uită nici măcar o clipă la Miriam. Poate că ea nu-și mai aducea aminte de păcatul lui, dar el da.

O lumină difuză umplu sinagoga. Strălucirea ei înconjură mirii aflați sub baldachinul de nuntă. Ceremonia fu îndeplinită de Reb Yair Blum. Mirii și miresele ascultară contractele de căsătorie, după care își trecură pe degete inelele. Lumina aurie deveni tot mai puternică, cuprinzându-i pe toți cei aflați înăuntru, dar și pe cei patru străini îmbrăcați în uniforme ale armatei israeliene care stăteau la intrare.

În fața mirilor fură așezate două pahare de vin învelite în pânză de in.

— Dacă te voi uita, Ierusalim, să-mi fie tăiată limba, iar cu mâna mea dreaptă nimic să nu mai pot face, rostiră cei doi miri, călcând apoi paharele din fața lor, întărindu-și astfel jurămintele de credință.

Lumina îi orbi pe toți cei prezenți, iar când priviră către baldachin, Michael și Gabriella dispărură.

Berel se acoperi cu șalul de rugăciune și li se adresă enoriașilor.

— Ați fost martorii lucrăturii lui Dumnezeu. Michael și Gabriella și-au luat locul în Arcada Satanei. Ei vor îndruma cele șase milioane de victime ale Holocaustului în trecerea lor pe lângă Satana, înapoi pe pământ. Berel se întoarse către Miriam și Yakov. Primul vostru născut va vesti întoarcerea pe pământ a celor șase milioane de suflete care au fost purificate. Copiii celor care s-au pețit în această seară vor primi și ei binecuvântarea acestor sfinte suflete. Veți merge în lume în chip de învățători, iar Israelul va fi iarăși lumina lui Dumnezeu între națiuni!

Ofițerul se apropie de estrada din centrul sinagogii cu un telefon de armată.

— Reb Berel, Ierusalimul v-a făcut legătura cu liderul Mossadului.

Berel luă telefonul.

— Cei patru sunt aici, răspunse el. Da, vom avea nevoie de ajutorul lor. Și de al vostru. Aduceți-i la cunoștință prim-ministru că bestia nu se mai află în Arcada Satanei. E liberă să rătăcească pe pământ. Dumnezeu să ne binecuvânteze și să ne aibă în grija Lui!

SFÂRȘIT